a ¶Do.ab. hic fuit rolan. pte vij.iiij.r.v.ca.

b C. l.j. inducit hanc.l.in argmētū qō sic pcedit vt prime dixi in seruo iter vinos manumisso cōcessum intelligit peculiū si non admittit? ergo hic i ascriptic⁹ vt auc. dicit.l.illa sec⁹ est in manumisso in testō cui intelligit concessum peculiū nisi exp̄sse dicatur vt ibi.diuersitatis rō. ibi not.in vlt.glo. ¶Est sciendū qō rof. bñ circa,hāc materiā duas qōes posuit in suo opere qōrū quarum prima. elvj. in ordine fuit talis si hīs ascripticios manētes vel hīs colonos in charta finis & libertionis apposuit qō eis liceret qſcūq; velēt exire de fundo nec eis noceret aliqua p̄scriptio que a dño vel ei⁹ here de possit opponi posth̄ ipsi rustici i possessione dñi māserunt annis. xl. nūcvolūt exire dñs vel heres ꝺicit q̄rebat an exīt possint z qz involumnib⁹ h̄r non in sto.tz autez qō p̄ñt qz absolutio p pactum z instr̄m partiū reuocari non potuit.C. de ac.z obl.l.ficut.z qz cū facta remissione a dño facti sint liberi ꝑpius p̄scribi nō p̄nt.ff.ꝺ vsuca.l. vsucapionē. Itē qz p̄scriptio nō potuit currere cū nō possent possfideri.ff. de acqui.pos.cū heredes.ff.de vsucap.fine possessione. Itē p̄scriptio currit acōnēi z vbi actio

Qui sibi cōpetēs relaxat seruitium:sibi querit premiū apud deum.vel sic.bone rei dare consultū:z p̄sentis habeā vite subsidiū:z eterne remuneratiōis expectare cernitur premiū.vt.r̄ij. q.ij.bone rei. qua propter.ego.p.p̄o remedio anime mee z eterna retributione in p̄sentia reuerēdi patris.p. dei gratia episcopi ac canonicorum z sacerdotum z clericorum bitereñ.ecclesie ac etiaz laicorum absoluo. H. seruum meum per hanc chartam absolutionis z ingenuitatis ab omni vinculo seruitutis ita vt ab hac die z deinceps liber z ingenu⁹ sit z p̄maneat z quo voluerit pergat.tanꝯ si fuisset ab ingenuis parentibus procreatus. z sicut alij ingenui ingenuam vitā ducat. Nulli autē heredum meorū p̄oheredumue. nec cuiquam alij persone quicquam debeat seruitutis:vel obsequij.nisi soli deo cui omnia subsunt. ad cuius ipsum deuote affero famulatū. peculium vero eius si qō dominus sibi dederit vel deinceps acquirere poterit sibi in perpetuum concedo.intra ipsius beneplacitū dispensandum. Si vero quod futurum non existimo:ego ipse aut quis ex meis heredibus vel quelibet appōita persona contra hanc ingenuitatis paginam quā in perpetuum valere volo venire temptauerit:aut eam qlibet infringere voluerit maledictione dei omnipotentis incurrat. Acta sunt hec in ecclesia maiori bitereñ. ante altare beati Nazarij in p̄sentia mei infrascripti] not. z testiū suprascriptorū anno mense die z inditione talibus sedente tali papa vel imperante tali imperatore vel regnante tali rege. Et ego talis not. rc. hec forma p̄obauī.extra eo.j.ij.tij. z.tiij.extra de rerum permu.c.iij.z.tij.z.r̄ij.q.ij.cū redēptor vbi breuior forma ponit.z.C.cōmunia de manu.l.j. in fi. z l.ij.de oper.lib.l.pe. ¶Si vero p̄latus ecclesie aliquem de seruis ecclesie manumittit sic in fi. instrumenti subiungat hic autez manumissionem vel manumissionis paginam tali no.inscribendam dictaui z p̄pria manu cū tribus p̄sbyteris p̄rioꝺb⁹ z tribus ꝺyaconis p̄o plenissima firmitate subscripsi vt in p̄.c.cum redēptor.z.c.q. ecclesiasticis.huiusmodi autē libertatis charta super ambonem publice legatur.z si nullus cōtradixerit talis postmodum ordinet.vt.tiij.ꝺist.c.j.tij.z.tiij. ¶Et not. qō qſqz aliqui sub certo tenore manumittuntur vt videlz fiāt monachi in aliquo monasterio. vt extra de condi.appo.c.ij. vel vt in clericos alicuius ecclesie ordinētur ibiqz missaz celebrēt solēnia. vt extra de ser.nō or.eo libertius z hoc oz ipm instrm cōtinere vt ibi. ¶Generalr autē super manumissionibus fic potest cōfici instrm. Generale instrm manumissionis. ¶†Cū redēptor noster totius ꝺitor⁹ creature ad hoc ꝑpiciatus humanā voluerit carnē assumere vt diuinitatis sue gratia dirupto quo teneba mur captiui vinculo seruitutis.z p̄istine nos restitueret libertati:salubriter agitur si hoies quos ab initio natura liberos p̄otulit:z iusgentiū seruitutis iugo subegit in qua nati fuerant manumittētis beneficio libertati reddant. atqz iō ego.p. hui⁹ rei cōsideratione permotus p̄tatis intuitu do⁹ z trado titio.z.a.z.b.filijs eius cozīqz omnibus liberis z filijs masculis z feminis p̄sentib⁹ z futuris libertatē purā fm vsuz z consuetudinē ciuitatis romane eos ex hac hora liberos cuiuscūq; ro.efficiēs liberās etiam z eximēs penitus z ꝺimittens nunc z in perpetuū eos oēs z quēlibet ipsoz a mea p̄tate manumitto z ab omni ꝺitione z grauamine ac etiā operis z oparū impositione tam obsequialium que cōstituunt in faciēdo vt in assurgendo salutādo z huiusmodi:q̄ earū que cōsistunt in non faciendo vt puta de nō vocando in ius manumissorē venia non petita:z aliorū omnium tam artificialiū q̄ fabriliū:z a reuocatione in seruitutē ob quācūq; ingratitudinē z breuiter ab omni iure patronatus illud qōcunqz sit sibi libere remittēs ita qō oī pena sublata liceat his manumissis famosam actionē z quālibet criminalē accusatione fi cōpetierit in futuruz contra me meosq; liberos intentare restituo ēt eos natalibus antiquis.z primeuo iuri ingenuitatis fm qō oēs liberi nasceban̄.nec erat tunc manumissio introducta cuz seruitus esset incognita.trado insuper et do eis z cuilibet eoz spāliter tales z tales possessiones z res generalr oē eis seruitutis peculiū relaxo a rō nibus dñi separatū.ita qō nō teneanē rationē reddere ꝺ his que in seruitute gesserunt.etiā si illa sint cōnexa his que gerunt in libertate.ꝺans etiā z tribuens ipsis manumissis z cuilibet eoz ipsoruq; liberis puram z meram libertatē z generalem administrationē rerum eoruz. ita qō sine aliquo obstaculo seruitutis z mei meoꝝq; successorū z cuiuslibet alterius cōtradictione z requisitione possint emere: vēdere: ꝺonare:cōtrahere:transigere z pacisci in iudicio stare: testm̄ z oīa z singula facere ac liberalr exercere que quilibet ingenuus romanus ciuis et hō li.paterfa.z sui iuris facere pōt.ac si ab igenuis parētib⁹ nati essent ꝑmittēs firmiter p̄o me meisq; heredib⁹ z successorib⁹ ꝺictis titio.z.a.z.b.p se z eoz heredib⁹ z filijs et oībus ex eis descēdētibus stipulātibus z recipiētib⁹ p̄ꝺictā manumissionē et absolutionē.z oīa z singula suprascripta perpetuo firma z rata hr̄e tenere obseruare z adimplere z nō cōtrafacere vel venire p me vel per aliū aliquā causa vel ingenio de iure vel de facto sub pena.c.li.tur. per solēnez stipulationē z in singulis capitulis huius cōtractus insolidū stipulata z promissa qua soluta vel nō oīa predicta z singula firma perdurent reficere ēt z restituere eis oīa z singula ꝺāna z expēsas ac interesse in lite z extra p̄o quibus omnibus z singulis firmiter obseruandis obligauit eis omnia bona sua p̄sentia z futura. †Quod si forte manumissor⁹ p̄o manumissiōe p̄cciū recepit. tūc ſ. post illum verbuz parentibus nati esset rc.iunge p̄o p̄cio.c.li.tur. qō p̄cciū confiteor z confessum me a te titio ꝺate z soluente p̄o te z vice z noīe ꝺictorū filiorū tuorum habuisse z recepisse exceptioni nō ꝺati z non soluti mihi p̄cij omnino p̄o eis renūcians absolute,z tunc p̄missa p̄fatio nō congruit instro actū rc.vt.ſ.in p̄cedēti vel ipse tabellio in instro loquat verbis p̄me persone in tertia decēter mutatis p̄missa forma pbant.r̄ij.q.ij. cum redēptor.in auc.col.vj.quibus modis na.fi.effi. legi. §.liceat ergo.z.l.ꝺi.iusgentiū. iiij. ꝺi.c.j.ij.iij.z.iiij. C.de bo.li.l.fi.C.de in ius vo.l.ij.ff.de condi.inde.si nō sortē.§.libert⁹.insti.qui.ex ca.ma.nō pos.vt.C.ꝺ oper.li.l.iij.z.tiij.z per totū.ff.co.fabules. ff.ꝺ manumissis qui suis. Vel sic breuiter. FORMA Ego.a.pure libere z absolute libero z absoluo atq; manumitto te.p.seruū meū vt abinde sis liber ciuis romanus nulli nec p̄tati suppositus licentiam habeas testāꝺi cōtrahendi iudicio sistendi z oīa faciendi que liber hō facere pōt que oīa rc. vt in p̄e. concoz.z insti.de libertinis.§.multis.z bene est si in hoc ōctu adsint.v.testes z si fiat cozā iudice.C.de lati. lib. tol.l.j.§.scimus. valet tñ sine hac solēnitate. z facit in auc.col.vj.vt li.decetero.in p̄inci. Penalis aūt promissio fm.ꝺ.Ø.de fano hic.parū videt esse vtilis imo ꝺicit non esse necessaria. ¶Si vero manumissus ingratus efficiē cōci.li.cōtra eū.vt infra de natis ex libero ventre. ¶†Porro si q̄s velit hominem suum liberare.sic instrumētū cōcipiet. FORMA. Ego. a. pure z libere z absolute afrāco liberoz absoluo te.p.z tuos liberos seu liberos p̄ntes z futuros in p̄petuū ab omni iugo manētie colonarie censite ascripticie z cuiuslibet alteri⁹ cōditionis:z ab oī seruitioz⁹ suū vel abusuū angariarū.z perangariarū p̄statione z ab omni p̄sona liū munerū vel datioz⁹ p̄statione vt deinceps tur tui liberi fitis liberi.z absoluti cū omnibus bonis vestris p̄ntibus z futuris habentes licentiā standi: eundi:cōtrahēdi:iudicio sistendi.z alienandi.z omnia faciēdi que aliquis liber homo nulli obligationi vel conditioni suppositus facere potest.qō ideo feci qz tantū de bonis tuis mihi dedisti. vnde remicio exceptioni nō ꝺate rei z excep. doli.z exceptioni que cōpetit vltra ꝺimidiā vel minus ꝺimidia re ipsa vel dolo deceptis ꝑmittens dolū malum abesse. abfuturumq; esse que omnia suprascripta ꝑmitto attēdere rc.ff.z.C.de pac.per totū.ff.de transac.l.fi. C.de manumiſ.per totuz.item licet superius ꝺicaī cū omnibus bonis vestris rc.idē esset si non ꝺicere tur.ar.C.de pecul.eius qui lib.p.o.l.j.

¶De

res cum seruū satis est qō semel p̄stita est libertas que causa semel approbata non reuocatur. insti.qui manu.pos.vel non.§.semel.ad secundum ꝺicit sibi videri bona illa liberata esse ex quo ꝺns voluit. nil enim tam ꝺebetur hominibus q̄ voluntatem ꝺomini volentis rē suā in aliū transferri.insti.de re.ꝺi.§.per traditionem.

ADDE an nepotes ex filijs ascripticijs sint ascripticij.z an vendito fundo et ipsi venditi in telligant̄ Ro. cōsi.cccl.

¶De obligatis ad rōcinia p̄standa ordinādis vel non.

¶Libellum quē ponit hic autor nō bene capio q: nō apparet ex eo coraz quo iudice p̄ꝺrigat si ꝺicas cozā secularī ex quo iaz ibi litez mouerat quare ꝺat nouū libellum qnid habēt ni si continuare cām suā z si ille cōpareat p se vel alium allegās se clericuz ipe replicabit de p̄uentiōe. ō foro ppe. c.pe. cū cōcoz. z obtinebit in illa. vt no. co. tit.'c. vno.in glo. iij. asi fi. z ibi plene scripsi.si ꝺicis cozā ecclesiastico ad qd petit eū ꝑtio rē cōditionem redigi que ver ba sumpta sūt ex legib⁹ bical lega. hoc ꝺico submittēdo vba sequētia:qz si staret in his terminis peto eā in p̄istinaz ꝺitionē redigi z perveꝛs cogi. vbi eū conueneꝛā. rñde z cōtentaret hec formavt sua iurisꝺictione cum ecclesiasticos cogerent ad id facit de fo. cōpe.ex transmiſſa. ibi iubeas terminari. vel illa parte remota p̄oceꝺeret qō sequit̄.ſ. peto eum ad reddendam rationem rc.

a ¶Test hic sic lib.conci.rc.

¶De cozpoze viciatis. Rubrica.

¶Queritur an iste libellus p̄oceꝺeret coram archiepiscopo solo inquantum de episcopo loquitur z fm litteram que habet ab altaris officio ad materiā facit qō scripsi.de offi.ordi.vt litigātes. li. sexto.in p̄incipio magne gloss. z de p̄eben. graue post Innocen. in magna gloss.quod non p̄oceꝺit facit de excessio. p̄lato. ex litteris in fine.

De obligatis ad rationia p̄est.ordinan. vel non. Rubrica.

¶Test[a] hic sic lib.conci.†LIB.Coraz rc.con.de.p.qui cum mihi obligatus esset ad ratiocinia reddenda ratione curie vel p̄curatoris vel administrationis quā dolose administrauit:fibiqz super hoc litē moueret.ipse vt ratiocinia euitaret meqz per consequēs deciperet.se fecit ad sacros ordines promoueri quare peto eū in p̄istinam cōditionē redigi z ad reddēda mihi ratiocinia coarctari:z ad hoc eū sententialiter cōdēnari.extra eo.c.vno.li.ꝺi.p̄eter ea.C.de epi.z cle.officiales.z aut.sed neqz.z.l. si q̄s curialis.extra ne cle.vel mo.c.ij. ¶Verū sepe tutores z negociozū gestores z mādatarij z alij obligātur ad ratiocinia.de quibus vide infra in tit. de iudi.§.generalia.z.§.specialia. ¶Instrumentū redꝺite administrationis:vide supra de edi. instru. §. ꝺicto.ver.porro.

De cozporevitiatis. Rub.

[b] ¶In hac materia[b] poteris †sic lib. con. †LIB.Coram rc.propo.contra.p.q̄ licet ipse sine iusta causa se castrauerit vel ꝺigitū:vel manum:vel palmaz: vel oculū in ꝺuello perꝺiderit ex quo magna ꝺefor̄mitas apparet vel impotēs ad fragendā hostiam reꝺdit̄.nec sine scandalo posset sacramenta ecclesiastica ministrare.se tamē fecit in abbatez vel ep̄m vel p̄sbyterū ordinari quare per vos peto eidem ne in susceptis ministret ordinibus sententialr interꝺicī:vel ab abbatis officio amoueri. extra eo.c.j.ij.z.iij.e.pe.vl.ꝺi.qui partem z.c.fi q̄s a medicis.z.c.si euangelica.extra de cle.egro. vel ꝺebili.c.ij.ꝺe cle.pug.in ꝺuello.c.j.

De bigamis[c]. Rubri.

¶Contra bigamū p̄motū † sic li.conci. †LIB.Coraz rc.p̄opo. contra.p. qō cum ipse notā bigamie incurrerit. cōtrahēdo cū vidua vel corrupta. seu cū ꝺuab⁹ virginibus siue ꝺiuersis tēpor⁹ib⁹ siue eoꝺē tpe:vel scienter vxoꝛe adulterā cognoscendo.se fecit ꝺe facto ad sacros ordines p̄moueri:tonsurā nihilominus ꝺeferēs z habitum clericalē.cuz igit̄ contra apostolū non sit in talibus ꝺispēsandū.nec possit talis p̄iuilegio clericali gaudere peto ipsuz ab huiusmodi ordinibus remoueri:z ne ꝺeinceps tonsuram vel habitū clericalem ferat per excōmunicationis sententiā cohiberi.extra eo.c.j. ij.iij.z.iiij.z in ꝺecre.greg.r.e.ti.altercationis. li.vj. z ꝺe cle.coniu. Joannes.r̄xxiij.ꝺi.maritum. r̄xxiij. ꝺist.si cuius.z.c.si laici.

De clericis pegrinis[ꝺ] Ru.

¶Sic conci.lib.†LIB.Coram rc.p̄opo.contra talem qui cum sit homo barbare z ignote nationis z p̄sona ignota. se p̄sbyterum asserens p̄sumit publice ꝺiuina officia celebrare: cum tamen ꝺe ordinatione sua legitimaz sufficientia nō exhibeat ꝺocumenta: quare peto ipsum a celebratione huiusmodi p̄hiberi.z ne ꝺecetero talia attētare p̄sumat sibi sententialiter inhiberi.extra.eo.c.j.ij.z.iij.r̄cix.ꝺi.aphos.z.c. transmarinos. z p̄ totū.C.ꝺe epi.z cle.si qua per calūniā.l.r̄xj.ꝺi.p̄iates.

1 ¶†Si autez talis institutus esset in aliqua ecclesia per archyꝺiaconum:vel alium sic conci. LIB. Coraz vobis venerabili patre episcopo tali ꝑpo. contra p.q̄ cum sit aliene ꝺyoc.se fecit per talem archyꝺiaconum in tali ecclesia vestre ꝺyo.absq; vestra licētia institui contra canonica instituta. quare peto ipsuz per vos inde amoueri: z amouendum fore ꝺecerni. extra.e.c.vl.lxiij.ꝺi.litteras.in auc.ꝺe sanctif.epi.§.

2 nullum.vij.q.j.nō opz. ¶†Presbyter igit̄ ad alienam ꝺyoc.se transferens literam sui episcopi secuz habeat continentie talis. FORMA. Talis episcop⁹ talis ꝺyoc.p̄sbytero salutem in ꝺomino sempiternam. Cum tibi a nobis vel tali p̄ꝺecessoꝛe nostro * in p̄sbyteruz ordinato sufficientia sicut asseris nō

c habeas stipendia[c].z ad aliam ꝺesideres ꝺyo.te con ferre:leuius tibi reputās inter extraneos pauperez vitam ducere q̄ inter notos cum opprobrio mendi care:paupertati tue ac rubori compatientes id tibi ꝺuximus indulgendum:vt cum p̄sentium testimonio literarum ab hinc vsq; ad biēnium ad aliaz posis transire ꝺyoc.z tuū ibi exercere officium:ac curā etiam recipere animarum de illius licentia tū episcopi ad cuius episcopatū te ꝺuxeris transferendū. In cuius rei testimonium p̄sentes pagină rc.hoc p̄obatur in p̄e.concoz.z talis litera vocatur commendaticia siue pacifica: qua testificatur p̄latus de illius ordinib⁹:vt possit pacifice suo officio vti; z quandoqz de vita z moꝛibus vt. lxvij.ꝺi.§. inter episcopos.lxxj.ꝺi.c.p̄l.z vlt.z extra.e.tue.z.c.j.z.ij.

3 ¶Dimissoꝛie vero sunt per quas ꝺimittitur a iurisꝺictiōe sui p̄latiivt.lxxij.ꝺi.§.j.z.c.j.z.lxxiij. ꝺi.sanctissimo:palea est:iste litere olim foꝛmate ꝺicebantur. quia cum magna solemnitate litterarum grecarum z latinarum fiebant:vt in p̄e.concoz.z se. z in p̄e.§.inter episcopos verumtamē iura bis vocabulis indifferenter vtunt̄:vt in.e.c.z.e.ꝺist.in nomine z.§.qualiter vero .¶Quis vero huiusmodi literas concedere possit nō.secundū Inn. iiij.extra de cle.pereg.super rubricaſ. ¶Qualiter autem foꝛmentur litere cōmendaticie seu ꝺimissoꝛie habetur lxxiij.ꝺi. per totum: sed ille hodie non sunt in vsu:

4 vnde sufficit forma p̄cedens. ¶†Formam vero illam que concediť alicui quod possit a quo voluerit ordinari:q: frequētatur imponamus. FORMA. ¶Probitatis tue meritoꝛum plenaz habētes notitiam tibi p̄moueri ad talez ordinez cupiēti:vt illum a quo malueris episcopo catholico ꝺum taxat:z ab vnitate ecclesie non p̄cisso licite recipere valeas:liberā autoꝛitate p̄ñtiū tribuim⁹ facultatē cū hiēi p̄sentiaz p nos ppter talē cāz facere nō

d valeam?. In cui⁹ rei rc.lxj.ꝺi.c.j.ij.iij.z.iiij. ¶†Valeat meli⁹ ee qō eps sub p̄scripta forma scribat alicui p̄lato vel ēt vniuersis epis z archiepis vt p q̄ eis videaī ꝺedisse licētia:suū clericū ordinādi:vl ēt reget illū seu illos vel saltē ꝺet eis p̄ eaſdē ll̄as licētia ordinādi eūdē.z eū clerico ꝺecedat licētia a quovoluerit recipiēdi nō ob.foꝛte ꝺecedit alij epo licētia illuz ordinādi:q: potī? est epus alien? quo ad h̄ interꝺict?

5 g q̄ ipse cl'ic?vt in §.ꝺcoz.sicut al's ꝺicim?in exēptis sicut indigenas in ecclia institui ēt p collaterales minoris epi vt ꝺixi post Post.ꝺe renū.admonet.sup gl.ij.in scda suppletione.in fi.

e ¶Sic conci.lib.p.

¶Sufficientia stipendia non fuit hic auctor bonus rethoꝛicus. ꝺic sufficientia sicut asseris stipendia ꝺesint ad victum et ad aliam ꝺiocesim ꝺesideres rc.

¶De clericis peregrinis. Rubrica.

f ¶Super rubrica alic.super.c. primo z ibi etiam posui z incipctauit hic Innocen.

g ¶Exēptis vel non exēptis.ꝺe temp.ord.cū nullus.§.j.lib.vj.

a ℂC.j.vbi scripsi ad fi.
b ℂC.fi.vbi scripsi post eum ꝛ ℙost.in glo.fj.
c ℂC.fi.vbi scripsi in glo.pe.ꝛ super glo.ij.
d ℂDe officio archydiaconi. Rubrica.
ℂVt no.in decre.qffi abbas.de offi.delcg.in.fiij.glo.sunt ecclesie que hñt plures archydiaconos ꝛ vt ibi scripsi post ℙosti. nõ ꝛs nisi vnus nomẽ ecclesie alij hñt singularia nominaꝛ talis est is de quo formaꝫ primꝰ ꝛsecũdus libellus. ꝛ vide qõ no.vij.q.j.i apibus ꝛ vlt.glo.

ℰ Rchidiaconꝰ iura ẽm varias diuersorũ locoꝝ consuetudines in diuersis consistunt:ergo in cõsuetudine iudicanꝺ.extra de offi.arch.cum satis.ꝛ.c.vlti.fic ergo super eis lib.conc.ℙ ℣ J B.ᶜ Coꝛã ꝛc.propono ego.p.archydiacon⁹ co:barie.in ecclesia narbon. ℑ p.rectorẽ ecclesie deseano.qõ cuꝝ ecclia ipsa sita sit iter fines dicti archydiaconatꝰ:dictus rector mihi obedire ac ꝛsidere recusat in his que ad ius archydiaconale de cõsuetudine pscripta spectare nosc̃un. ℣ℨ visitatione:correctiõe;psecutione:rõne visitationis debita: sinodotico interdicto: inq̃sitione: suspẽsione:excõicatiõe:absolutione:ꝛ vt citatꝰ co:ã archy.cõpareat.ꝛ coꝛã eo de se querelãtib⁹ rñdeat: ꝛ eius honesta mãdata suscipiat ꝛ obseruet: quare

1 ℂRcht diaconꝰ iura.
a ℂ Libellus ẽm rof. in libel lis iuris cano. pte.fj.ad fi.
b
7
8
c ℂMigruꝫ de duplici archipꝛesbytero quiꝛ libelli ponit solũ de ciuitate i cuius nõe alleg. ad id totũ titulũ allegare ꝺebeat c.j.ij.ꝛ.iij.vbi honestior fiat coꝛrectio. addi ibi quasi p totũ et vbi sequiꝫ eo ꝺ dẽ mõ cõcipe. vel sup.i archipꝛesbytero rurali.ꝛin titulis ꝛc.ponit autẽ auctoꝛ de tali e plebano vnum libellusꝫ.j. titu. iij.verſicu. poꝛro.

ℰ Ontra archipꝛesbyterum.
g ℂLib. conci. sup.in archipꝛesbytero rurali.
h ℂDe officio vicarij. Rubrica.
ℂTotum nigrum excepta decre.penul.l. loquitur de vicario in diuinis.ꝛ de illo foꝛmat auctoꝛ libellum penul. decre.loquitur de vicario iurisꝺitionali ad hanc adaptratur'questio quã vide super regula priui legiũ.lib.vj.post prin.de qua.ℨ.de instru.edi.§.nunc autẽ.ver.quid si papa duas etiã questiones ad materiã.ſ.an vicarius plebani cuꝫ plena potestate possit contra priuilegium ecclesie numerõ augere ꝛ de vicario qui per.rl.an.ſoluit alteri ecclesie censum ſcripſi.eod.tit.c. iij.in glo.ij.lib.vj.Est sciendum in multis partibus vicarios episcoporum iurisꝺictionales officiales vocari ꝛ repꝛehendũt illi nos Italicos qui illos vocamus vicarios.sed cesset repꝛehensio p tres decre. lib.vj.sub hoc titulo collatas.que de officialibus loquũtur.vltima tamẽ decre. ibi expꝛimit vtrãq;.ꝺimittamus igitur vocabula diuersitatibus loco rum.ꝛ primo colligamus iura que de officialibus loquuntur.ꝛ sunt tria.ℨ.dicta eo.titu.de officio deleg.infinuante.de ap.ꝺilecti.iij.de insti.ex frequẽtibus de cog.spi.c.fi.de no.ope.nun.ſignificatibus de cõsue.c.ij.lib.vj.ꝛ eo.lib.de tempo.oꝛd.c.cum nullius.§.j.de off. deleg.ſi contra de offi.oꝛdi.c.j.de iudi.c.vlti.ij.reſpon.de app.romana.j. Rñ. de vicario habetur eo.tit.c.pe.que loquuntur de vicario pape in vbe

de quo ſatis ibi ſcripſi in gl.de offi.generali.in pꝛe.ꝺecre.cum nullus. §.ij.ꝺe pꝛeben.ſtatutũ de vicario ſimpliciter de here.vt officiũ ad ſi. et c.ſeq.ꝛ.c.fi. ℂDubitari videꝭ.ſi epiſcopus officiali ſuo concedit potestatẽ inquirendi:ꝛ puniendi:ꝛ coꝛrigendi ſubditoꝝ excessus quelis ſit ipſius iuriſꝺitio circa iſta.an ſit oꝺinaria an ꝺelegata: ꝛ p hoc peto noꝛe ꝺicti archyꝺiaconatꝰ vt pꝛatus rectoꝛ in pꝺictis oꝺibus ꝛ ſingulis mihi rñꝺeat:ꝛad hoc pcẽ p veſtrũ officiũ cõpelli:ꝛ cõpellendũ foꝛe ſniaꝰ ꝺeclarari.extra.e.c.vlt.extra de elec.ꝺuꝺũ.ij.xxv.ꝺi. plectis.multa tñ ꝺe pꝺictis non ptinẽt ad ꝺictũ archi.coꝛbariet;ſ exẽpli gꝛa posita sunt. ℂ†Sivero nõ vult agere petitoꝛio:ſ possessoꝛio sic conci. lib. ℣ J B.ℂ Coꝛã ꝛc.vt supꝛa vſq; ibi ꝺe ſciano.iunge qõ cũ ſiꝫ in possessiõe vel quaſi iuriũ archyꝺiaconatus videlꝫ ꝺcm rectoꝛẽ:seu eius ecclesiã visitãꝺi coꝛrigẽꝺi ꝓcurationẽ rõne visitationis:recipiẽꝺi:iter ꝺicẽꝺi:ſuſpẽꝺẽꝺi:excõicãꝺi:absoluẽꝺi:citãꝺi:ꝺe ip so cõqueꝛẽtib⁹ iuſtitiã faciẽꝺi:mandata mea honesta ſuſcipiẽꝺi ꝛ ſeruãꝺi nũc ipſe in talib⁹ mihi obedire recuſat me possessione vel quaſi ꝺictoꝝ iuriũ indebite ſpoliãꝺo.quare peto me ꝺictã possessionẽ vel quaſi ꝺictoꝝ iuriũ p vos reduci ꝛ reducẽꝺũ foꝛe ſniaꝰ ꝺeclarari.extra ꝺe ele.querelã.ꝛ ꝺe exce. pla. ad hoc qñ. ℂ†Si añt ẽpus vult ℨ archy.agere ſic cõci.li.℣ J B.Coꝛã ꝛc.cõ.ꝺe.p.qui ſe asſerit archi. talis eccleſie.ipſe nãq; cõtẽꝺit ſibi ius eſſe rõne ꝺicti archyꝺiaconatꝰ viſitãꝺi i ipſo archyꝺiaconatu. tã eccleſias quã collegia: ꝛ pꝛlatos ꝛ rectoꝛes regulares ꝛ ſeculares:ꝛ inquirẽꝺi ℨ eos:reformãꝺi quoꝝ coꝛrigẽꝺi:p uniẽꝺi inſtituẽꝺi: ꝛ etiã rectoꝛes in eccleſijs ꝛ eos ꝺeſtituẽꝺi cãs matrimoniales audiendi ꝛ ſiſtia:ꝛ in pꝺictis ſe ius bñe oꝛꝺiãt in anime ſue periculũ ꝛ mei ꝓiuꝺiciũ ꝛ grauamẽ quãuis nullum ius ſibi ſit talia faciẽꝺi quare peto ſibi p vos inhiberi:ꝛ ad hoc ipm ſnialiter condẽnari:ne deinceps talia per ſe vel alium facere pꝛeſumat ꝛ ſibi ſup his perpetuũ ſilentiũ imponi.peto etiã ꝺãna expensas ꝛ intereſſe ꝛc.extra eo.c.fi.extra de excel.pꝛela. accedentibus.ꝺe pꝛeben.referente.

De officio archipꝛesbyterj. Rubrica.

f ℰ Ontra archipꝛesbyterum in officio suo
1 remiſſum ℂ†ſic conci.lib. ℣ J B. Coꝛam ꝛc. pꝛopo.ego.a.archi. talis eccleſie contra p.archipꝛesbyterum eiusꝺem eccleſie qõ ipſe mihi obeꝺire recuſat:nec collectam ꝺicereviſit vel fontes benediceꝛe:vel curam ſacerꝺotum habere:qõꝺ inchoare in ꝺiuinis vel benedictionem in ecclesia ꝺare vel penitentias eis qui ꝺe ꝺioc.veniũt iniungere contẽnit: quare peto per vos ipſum aꝺ pꝛedicta omnia ꝛ ſingula ſeruanda ꝛ exercenda cõ pelli.extra de offi.archypꝛe. per totum. ℂEoꝺem
g modo etiã in lib.conci.ꝰin ſequentibus titulis ver bis cõpetenter mutatis.ꝛ eis que aꝺ eoꝝ ſpectant officia in eiſꝺem inſertis.

De officio vicarijꝰ. Rubr.

b ditio ſit oꝺinaria. ſi vero ꝺiuiſim cõmittaꝰ:tunc pars ꝺe qua queriꝫ ſit ꝺelegata bene facit ꝺecr.vnica.ꝺe cõſe.ec.vel alta.lib.vj.eo.titu.ꝺe ſen.ex.ſi ciuitas.in fi.facit ẽt ꝺecre. translato.ꝺe cõſti.ibi: qꝛ ſimul ab eoꝺẽ ꝛ tute ꝺicẽꝺi ſpõſione ꝛc.facit materia cõneoꝝ:ꝛ qꝛ magis ꝺicitur ꝛc.ꝺe cõſe.ec.vel alta.qõ in ꝺubijs ꝛ qõ vniformis ꝺs esse vnius autoꝛitatis intellectus.ꝺe cõſe.ꝺi.iiij.c.ſinis.ver.vt ergo.ꝺe bap.maioꝛes ver.ſimiliter. Possꝫ etiã in ſecũꝺo membꝛo ſuperioꝛi ſubꝺiſtingui an non fuerit vel fuerit expꝛeſſa in illa cõmiſſione officialatus.vel vicaria primo caſu inꝺiſtincte fit iuriſꝺictio illius partis ꝺelegata ſecundo casu ſiue fiat in ſalutatione.puta tali officiali vel vicario noſtro. ſiue in pꝛogreſſu ꝺicẽꝺo tibi officiali noſtro cõmittimus qõ possis ꝛc.ſiue ꝺicat potestatẽ tibi alias per nos cõmiſſam extẽꝺimus pꝛogamus ampliamus ſemp erit oꝺinaria impugnata.nõ eſt occurrit rõ quare per non ſubditos possit eius iuriſꝺictio pꝛozogari ꝺe quo satis ꝺe offi. ꝺe leg.p.ꝛ.g.in vltima glo.ꝛ ſuper illa.ꝛ per cõmittentẽ qui eũ facit iuꝺicem non possit.cũ tamẽ potestatẽ habeat minuenꝺi iam ꝺatã ꝛ totam ẽt reuocanꝺi vt ſcripſi.eo.tit.c.pe.in.iij.glo. ꝛ in glo.põt ergo quã testatẽ pꝛeꝺicti pꝛozogantes non habent.cõcedaꝫ ergo ſibi quod poſ ſit in eaꝺem ſpecie illam ampliare.vt ſic contrarioꝝm ſit eaꝺem ꝓmiſſio.ff.ꝺe reg.iur.eius est nolle.iiij.est in titulo aꝺ iꝺem.ff.ꝺe re iuꝺi.l.iij.

In hac

extra de maio.ꝛ obe.c.penul.vbi de hoc in prin. Item certuꝫ est illa de quibus queritur non transire in officialem ex voluntate cõmittentis pꝛesumptaꝫ: non expꝛesſit illa.e.tit.c.fi.li.vj.non ergo pꝛocedit id ex aliqua inhabilitate cõmittentis vel recipiẽtis.ſublata igitur illa pꝛesumptione per expꝛessionem satis patet qõ eoꝺem iure exerceꝛe singula. Item viꝺe-
1 mus quod cer toꝝ actus offi ciales exerceꝛent i absentia epi scopi quos nõ exerceꝛẽ in eius pꝛsentia. ꝺe hoꝛe.c.fi. aꝺ finẽ. vbi viꝺe cõcoꝛ.

ℰ Hac materia.† ſic conci.li. ℣ J B. Coꝛã ꝛc.propo.ℨ.p. qui ſe asſerit vicaꝛius talis eccleſie:quã ſum canonice aſſecutꝰ ꝛ qõ ipſe absq; authoꝛitate epi ſcopi.ꝺe facto fuit in ꝺicta eccl'ia a pꝛeꝺeceſſoꝛe meo vicarius inſtitutus:vel alibi hꝫ beneficium cũ cura vel aliã vicariã.cũ igituꝛ tales inſtitutiones canonica pꝛohibeant inſtituta peto per vos ꝺictã inſtitutionẽ caſſari ꝛ irritari:ꝛ caſſaꝫ ꝛ nullam pnũciari:ꝛ ipm a ꝺicta eccleſia remoueri: ꝛ remouenꝺum foꝛe ꝺecerni.extra.e.c.j.ij.iij.ꝛ.iij.ª

De officio iudicis delegati.ᵇ Rubrica.

ℰ Ecusatio iuꝺicis est in ſcriptis ꝓponenda:vt extra ꝺe pꝛoba. qñ ꝓtra.C. ꝺe iuꝺi.apertiſſimi. ꝛ.l. cum ſpeciali. ergo ſcriptura sic conficiẽ. ℻ℳ ℌ ℬ. ℂ†Quoniã res est periculoſa.ꝛ triſtiſſimos ſoꝛtiri ſolet euentus ſub iuꝺice litigare ſuſpectoꝝ:ſi oſſe iuꝺeꝛ cũ vos ꝺubitem ſuſpectũ ꝓ eo qõ eſtis meis inimicus vel cõſanguineus aꝺuerſarij mei:ꝛ ꝺmõi audientiã veſtrã in tali cã q̃ vertiꝭ velvertiꝭ ſperaꝭ iter me ꝛ ti.ex ꝓmiſſis cauſis recuſo.has añt cãs sub alternatiõe ꝛc.vt.ℨ.ꝺe excep. §.viſo.ℵ.poꝛro ſi reus ceteris iuribus ꝛ exceptiõi bus meis in oib⁹?:ꝛ p oĩa nihilominus mihi ſaluis ꝓmiſſa.pbanꝺ.iij.q.v.qꝛ ſuſpecti:ꝛ extra ꝺe excepꝛ. cũ iter.extra ꝺe reiu.cũ eterni.ꝛ ſi plures ſint cauſe oẽs ſpecifica.ſi vero tenes qõ cã recuſationis non sit inſerenda:remoue illa verba cũ vos habeaꝫ ꝛc.c ſꝫ hoc verũ nõ est:vt ꝺixi supꝛaᵃꝺe recuſatio.§.q̃liter;vl'ſic. ℂ℻ℴℜℬ. ℂ†ℳ naturale est velle ſuſpectoꝛ iuꝺicũ inſiꝺias ꝺeclinare ꝛ inimico rũ iuꝺiciũ refugere.iõ oſſe iuꝺeꝛ cũ ſis mihi tali rõ

ℰ Pac materia.
a ℂEt.iiij.est sciendum q̃ hodie per cle.e.tit.vno. omnis libellus qui contra rectoꝛes parochialis ecclesie foꝛmari põt poterit etiam ꝺari contra ipſius ecclesie perpetuum vicariũ vt ꝺe etate.vel de secundo curato vel ꝺe sacerꝺotio infra annum nõ receꝑto.an veꝛo cum ipso ꝺispensari possit in septẽnio.ꝺe quo in ꝺecre. cum eꝛ eo.ꝺe elec.ibi no.in glo.in hoc an autem coꝛam vicario pꝛoceꝺat libellus petens ꝺeclarari possessoꝛem beneficij in illo ius non haꝺere.vide eo.ti.c.ij.li.vj.in glo.hec littera.
b ℂDe officio iudicis delegati. Rubrica.
ℂFoꝛmas recusationũ quas ponit ℏ autoꝛ posuerat roſ. ſui operis. vj.rub.hosti.in ſumma ℌ.c.tit.ℨ.pe.ℬonagui.parte.iij.in tertia colũ. qui hanc materiaꝫ tractauerunt vide.ℨ.parte pꝛima sub rubꝛica ꝺe recusatione.ꝛ qꝛ non faciunt aꝺ nigrum:ſed ſolum aꝺ rubꝛũ questiones non expꝛimo positas li.vj.super regula eum qui certus.ꝛ regula mutare ꝛ regula rationi ꝺe quibus in titu.j.huius operis facta fuit mentio ſparſim tamen.

ℰ Ecusatio iuꝺicis.
c ℂCum vos habeam verba fuerunt roſ.vbi.ℨ.
d ℂSupꝛa.sup.ꝺe recusa.parte.j.
e ℂIn fi.tres tales casus habes eoꝺ.titu.ſi contra vnũ lib.vj.ꝛ viꝺeat recusans ne inſter electioni arbitrũ his vel ſimilibus casibus nec pꝛopter iꝺ appelleꝛtur ſuper quo vide ℙosti. in ſumma.e.tit.ℨ.q̃ ſi eius officium.ver.ſed coꝛam quo.

f ℂDe officio oꝛdinarij.ꝛ ꝺe ma.ꝛ obeꝺi. Rubrica.
ℂSatis decenter iunxerat autoꝛ duas:pabulũ añt huius rubꝛice ꝺe ꝺit pꝛincipaliter roſ.in vtrisq; libellis.vt.j.ꝺicam. ꝛ vide qõ ꝺixi sup rubꝛica ꝺe electione ꝛ quo aꝺ ſecunꝺam partem Rubꝛice. vide qõ ſuper ea ſcripſi.extra.c.

ne ſuſpectꝰ.pone aliꝰ ꝺe cauſis q̃ no.ℨ.ꝺe iuꝺi.ꝺele.§.recuſari.vos tanꝰ mihi ſuſpectũ ex hac cã recuſo ꝛ pꝛatã cãm coꝛã arbitris me offeꝛo ꝓbaturuꝫ aꝺ q̃s statiꝫ cõiter eligẽꝺos me paratuꝫ offeꝛo:ꝛ ſi ꝓuenire nõ possumus talẽ ꝓ pte mea eligo vt in ꝓ. c.qꝛ ſuſpecti.ꝛ extra ꝺe offi.ꝺele.ſuſpitõis.ꝛ ꝺe ap.
e legitima.li.vj.ꝛ.c.ſcõo reqꝛis in fi.ℂextra eo. in antiq̃s. ℂSi vo recuſatio nõ fit coꝛã eo q̃ recuſatur ſed coꝛam alio qõ fit qñq; vt.ℨ.ꝺe recuſa.§.recuſari.in fi.tũc vbis cõpetẽter mutatis:ꝺices illius aꝺ ꝺietiã recuſo. ℂJn ſeq.ti.nõ est li.neceſſarius.

De officio oꝛdinarij.ꝛ ꝺe maioꝛitate ꝛ obeꝺientia. Rubrica.

ℳ his materijs ſuperioꝛibus icipia
1 mus:† ꝛ ſic li.con. ℣ J. ℂCoꝛam ꝛc. peto ego archiepꝰ bituricẽſi. totius aꝺtanq̃ pꝛimas pꝛeſtari mihi a burꝺegaleſi.archiepo obeꝺientiã ꝛ reue
g rentiam cum ſim eius pꝛimas:ꝰꝛ eus aꝺ hoc ſentẽ
h tialiter condemnari extra ꝺe ma.ꝛ obeꝺ.c.vlt.ꝛ.c.inter.iiij.extra ꝺe ꝺila.c.vl.iꝛ.q.iij.conqueſtus. extra ꝺe offi.oꝛd.duo.extra ꝺe in inte.reſti.coꝛam.vel vbi poſuiobeꝺientiã ꝛ reuerentiaꝫ pone iura pꝛimatie que ſacri canones pꝛimati cõcedunt cum ſum eius
2 pꝛimas. ℂ†Hec tenetur ſpecificare illa iura cum ſint a iure ſpecificata ſicut aliqui cum peꝛuntur iura ẽpalia.nõ tenẽ q̃s ſpecificare ea cum ſint a iure ſpecificata:ꝛ in pbationibus q̃ voluerit ſpecificabit extra ꝺe offi.oꝛꝺi.ꝺq̃ruẽte ꝺe re iuꝺi. cuꝫ inter vos ꝺe pſcrip.veniẽs.veruñ q̃ꝺa ſunt q̃ non cõpꝛehenꝺũ niſi ſpecificeuꝫ:vt no.in ℙ.c. conquerente ẽm ℙapiõ melius est q̃ pꝛimas:ꝛ epiſcopus illa
k ſpecificent ne reus remaneat incertus ꝛ vt omnia clare pꝛoceꝺant⁸.in aut.ꝺe teſtamẽ.imperfe.co.vj. ꝺyoc.cum ꝺeſcenꝺit aꝺ captiões personarũ reſtringit ſe aꝺ personas ecclesiaſticas aꝺ iꝺem ꝺecre.q̃uis ꝺe pe.e.li.cõcoꝛ.ꝺe ſen.ex.com.vt fame.ꝺe verbo.ſignifi.nouiꝰ legiſte per.§.ſi non canonicuꝫ in aut.ꝺe man.pꝛin.col.iij.vbi innuitur cuꝫ pꝛeſiꝺe ꝺebere cognoſci.ꝛ.C. ꝺe ſacſan.ec.l.placet.vbi ſacrilegium quod est etiam eccleſiaſticum.ꝛ p eccleſiaſticum.ꝛ per ſecularem iuꝺicem punitur. Jn contrariuꝫ qꝛ qualitas ꝺelicti fecit illum ꝺe foꝛo eccleſie.C.ꝺe epiſcopis ꝛ clericis auten. Jtẽ nulla.ꝛ ibi no.aꝺ iꝺem quod no.in ꝺecre.cum ſit. ꝺe foꝛo competẽ.ꝛ.c. titu.ex tenoꝛe. Jꝺem ꝺecre.in.e.titu.non ꝺiſtinguit inter ſubꝺitos clericos vel laycos.ꝛ ſi vult ſeculare bꝛachiuꝫ poteſt inuocare epiſcopus contra illos ꝛ pꝛecipue in his eccleſiaſticis:vt ibi not.aꝺ iꝺes autẽ.cã que fit cum monacho.C.ꝺe epi.ꝛ cle.facit aꝺ hanc partem ꝺe penis felicis in fin.lib.vj.vbi iuꝺicibus ſecularibus in illo tã grani ſacrilegio reſeruatur penarum ciuilium impoſitio nõ ꝺetracto illi ſuperioꝛi ꝛ ſupꝛeme poteſtati quam papa habet ſupꝛa imperiuꝫ ꝺe qua no.ℙ. ꝺecre. nouit in pꝛinci.ꝛ in ꝺicta ꝺecre.cauſam.ij.qui ſi.ſint legi. communiter tenet inferioꝛes pꝛelatos poteſtatem ꝺe qua queriꝫ non habere in laycos pꝛeter crimen hereſis ꝺe quo non ꝺubitatur:patet ꝺe here.vt commiſſi.ꝛ capit. vt inquiſitionis.ꝛ apertius in ꝺecre.j. eoꝺem titulo; in clementina.

ℂAn autem iuꝺex ſecularis teneatur ꝺare bꝛachium ſuum epiſcopo contra clericum qui pꝛimo ex pꝛobabilibus cauſis appellauerat aꝺ papam ſcripſi plene eoꝺem titulo.j.ꝺe offi.oꝛꝺi.ſuper glo.pe.c.j. ℣ J B. ꝺe hac aꝺꝺi.viꝺendum originaliter ℴldra. conſil.lxxxvij. incipiente queritur an eccleſia . ꝛ an vicarius possit cogere aliquem vt infra certum tempus ꝺe titulo ſui beneficij oſtenꝺat. vide ancha. conſilio.lix.

ℳ his materijs.
g ℂPꝛimas.ꝺicit roſ.in libellis iuris cano.parte.ij.in pꝛinc. qõ ſuo tempoꝛe fuit ꝺe hoc queſtio coꝛã papa gregoꝛio ꝛ ipſe fuit aꝺuocatus pꝛo bituricenſibus etiam ꝺicit hanc libelli foꝛmam appꝛobataꝫ fuiſſe per papaꝫ ꝛ fꝛatres autoꝛ in iſto li.ꝛ ſe.aꝺ ꝺit qõ ſequitur.ꝛ bene.
h ℂObedientiam.ꝛ iura nec est neceſſe ẽm roſ.ꝺicere omnia iura cum inꝺefinita.equipollet vniuerſali.
i ℂConquerente.ẽm ℙapam vbi vide ſuper pꝛima glo.ꝛ ꝺe relig.ꝺo. conſtitutis in glo.pe.aꝺ fi.
k ℂPꝛocedant.ꝺicit roſ.vt fiat clarum clarius.

Archivo Rosario | Histórico

a ¶Ultimo nota.fm rof.cuius sunt ħ ꝺba in libellis iuris ci. rubrica de preiudicialibus in rem actio.que datur contra filium.

b ¶Li.ẋJB.fm rof.q̃ vbi.ſ. ponit vtrunq; libellum dicit etiã in his vñ.necessaria que colligas ex positionibus que.ſ.ponuntur.

c ¶.ſ.si q̃s ita petit ħ has duas formas libellorum: vide opiniones ꝛ rñsiones roffr.

quas põt post libellos imme diate que obie ctiões ꝛ rñsiones ħ sistunt in hoc ꝙ iste dicũ tur preiudicia les aptitudine nõ qđ actio sit ex aduerso pro posita cuĩ põ dicẽt sicut ipe rator dñ augustus ꝛ mr̃imõiũ idiuiduũ vel di cunt põdicia les. i. fauorabi les. de quo re mittit in tit.de partu agnoscẽ do.rxxviij. i o2 dine.itẽ dr i rẽ q̃ ius vẽdicat ſ.patrie ptãs in filio ꝙ ius res appellaſ.i ſti.de rebus in co2.ꝛ de hoc ſa tis vide per ac cur.iſti. de act. ¶.põdiciales i prima gl. vltra me.itẽ lz in re bus corporali bus non ſit cẽ exprimẽda pro deſt tñ exprimi ꝛ poteſt q̃ ſuc cumbẽs agere põt et alia cau ſa fz in ſcdo li bello exprimiẽ cã quia hic rea lis eſt pro re in corporali fz eũ ad tres ſequẽ tes libellos ẽt opponit qđ il li tres nõ ſunt in prãte agẽtiũ q̃ oẽs poſſent eẽ i patris po teſtate diſtin guit tres pote ſtates dñicam pñiã ꝛ iudicia lẽ ꝛvide qđ no. ff.de teſti.l.iꝺo nei ad intelle ctum autẽ q̃rti ꝛ vltimi libelli ponit diſtinctio nem azonis in ſũma de rei vẽ. ver.vt autẽ ꝛ q̃ no.ff.e. titu.l.j. ¶.j.ꝛ q̃ tangun tur extra de cõ uer.in fide,c.ij. in prima glo.ꝛ quã ipſe ẽt pſe cutus eſt in ti. de lib.exhi. 8

3 ¶Archiepiſcopus autẽ contra ſuffraganeos.ſic li.conci.ẋJB. ¶Coram vobis pater ſancte ppo.ego.Ⓜ. archiepiſcopus narbonẽ.eccleſie nomine ipſius eccleſie q̃ licet talis epiſcopus tholoſanus mihi ſit metropolitico iure ſubiectus mihi tamẽ de facto obedire recuſat qua re peto nomine quo ſupra eũ compelli ad obediẽ tiam ꝛ reuerentiam:mihi tanq̃ ſuo metropol.ꝑſtã dam ꝛ cogendum fore ſnialiter declarari: vt in pre. iuribus.viij.q.iij.artalduſ.x.ix.q.iij.c.ij.ꝛ.iij.ꝛ ſe.ꝛ bonum eſt iura archiepiſcopalia ſpecificari:vt pre 4 dixi. ¶Epiſcopus autem ſuper iuribus epiſcopalibus.ſic conci.lib.ẋJB.Coram ꝛc.propono.ego t.procurator venerabilis patris dñi.p. dei gratia epi bitereñ.noũe eiuſdem dñi epi:ꝛ eiuſdem eccleſie bitereñ.ſ.p.rectorem eccleſie ſancti martini de podiomiſſione eiuſdem dyoc.a quo peto nomine quo ſupra iura epalia in eccleſia prelibata.vñ peto eum ad hec mihi prestanda ſnialiter cõdemnari.rvſ.q. vij.oẽs baſilice.ꝛ.q.v.c.j.ꝛ.ij.extra de preſcrip.cum olim extra de relig.do.conſtitutus.ꝛ.c.ſe.ꝛ ſub hoc verbo iura epiſcopalia veniunt ea que ſunt in iure ſpecificata:vt ſupra dixi. ¶Si vo vult ipſum ec 5 cleſiam cum ſuis dotibus decimis ꝛ poſſeſſionib? ab aliquo vendicare ſic conci.lib. ẋJB. ¶Coram ꝛc.vt ſupra in prori.li.vſq; eccleſie bitereñ.iunge ſ.p.abbatem monaſterij vinceleñ.eiuſdẽ dyoce. a quo peto noũe eccl'ie ſancte ſuſanne de podiomiſſione ꝑfate dyo. quã dico ad dictum dñm meũ ep̃m lege dyo.tam in temporalibus q̃ in ſpiritualibus pertinere.vnde peto nomine quo ſupra ipſum con demnari mihi ad reſtõnem prefate eccleſie cum oĩ bus dotibus decimis poſſeſſionibus ꝛ iurib? ſuis r.q.j.de.cretum.ꝛ.c.ſe.extra de preſcri.auditis. ꝛ.c. cum olim.ꝛ.c.veniẽs.ꝛ de reſti.ſpo.cũ ad ſedẽ. ¶Vel ſic.ẋJB.¶Coram ꝛc.peto talem eccleſiã in dyo. mea ſitam:vt eam ordinare valeam ſicut exigit offi cium paſtorale.ꝛ.qõ.j.per totum. ¶Eodem etiam modo poteſtẽps petere mõaſteria in ſua dyo.ſita: niſi priuilegio vel preſcriptiõe ꝓbentur exẽpta. extra de relig.do.per totum. ¶Si autem abbas 6 velit contra ep̃m agere pro ſubiectione eccleſie ſic conci.li.ẋJB.Co.ꝛc.propono ego.h.abbas mo naſterij vincell eñ.ad ro.eccleſiam nullo medio pertinentis õ venerabilem patrez ep̃m bitereñ. ſeu eius procuratorem legitimum.q̃ eccleſia ſancte ſuſanne de podiomiſſione dyoc.bitereñ.eſt mihi plẽo iure ſubiecta:videlicet inſtitutione:deſtitutione: inueſtitura rectoris in ea ꝛ eius fidelitate ꝛc.que proſe quaris:vt extra de re in.cũ inter vos:vnde peto di ctam eccleſiam cum oĩbus predictis iuribus mihi adiudicari:ꝛ p veſtram ſniam declarari eam mihi in predictis de iure debere ſubeſſe: vt in pre. decre. de preſcrip.veniens:vel conci.vt.ſ.de capel. mo.v̄. vel ſic. ¶Pozro ſi aliquis plebanus agit cõtra 7 capellas proſubiectione ſic li.cõci.ẋJB.¶Co. ꝛc.propo.ego.h.plebanus:vel rector talis eccleſie qđ cum tales capelle ſint infra meam parochiã cõſtituteꝛvel cum ſint mihi ꝛ plebi mee ſubiecte.capellani earuz mihi ſeu plebano dicte plebis qui eſt p tpe.tenentur annalem obedientiam facere reuerentiam ꝛ obedientiam exhibere:ꝛ ad eam ꝓ ſcrutinio baptiſmo.ꝛ.c.celebrandis conuenire correctionem ẽt plebani ſuſcipere ſniasꝛ excõicationis ꝛ interdicti ab eo,latas inuiolabiliter obſeruare. ipſi ve ro mihi ꝛ eccleſie mee predicta facere ꝛ ſeruare ide bite ꝺicũt. vñ peto dictos capellãos ad predicta oĩa compelli:ꝛ eos adiũd debere teneri per veſtraz ſniaz declarari.extra de maio.ꝛ obe.his quẽ de ca pel.mo.c.ij.ꝛ dic vt.ſ.de capel.mo. ¶Si vero ali quis in aliqua capella gerit ſe pro rectore in preiu

d ¶Ponet ſcõm roffr.vt predixi.

e ¶Et.l.filium.omnia ħ rof.ponit pro primis duobus.

f ¶Vel de imperio addit hic rof.ne intelligatur de romanis tantũ.nã ꝛ lombardi habent patriam poteſtatem vt in lombar.de ſucceſſ.l.ſi habuerit quis filios. Jtez gallici hiſpani ãglici prouinciales ꝛ ſiculi ſub ſunt iperio.C. de of.preſe.pre to.afric.l.j.ꝛ.ij. ff.deuerbo.ſig. notionẽ.¶.j. fa cit.l. iudei.C.õ iudeis.ff. ad.l. rho.de iactu.õ p̃cario. rj. q.j. ¶.hoc ſi q̃s an tiqua.

dicium dicti plebani conci.li.vt extra de elec.que relam:ꝛ pone ħ:vt no.ſ.de teſti.¶.nunc videndum. verſi.in primo. ¶Ultimo no.a q̃ quattuor ſunt 9 actiones preiudiciales:ꝛ in rem quarum due ſunt pretorie.de prima dicã infra de natis ex libero vẽ. v̄.pozro.de ſcõa infra q̃ ſi.ſint legi.v̄.pozro. Sunt ꝛ alie due ciuiles.prima p quã ſeruus ſe pro libero gerens.ꝛ obedire domino nolens vendicatur in po teſtatem vel dominium de qua infra de natis ex li. ven.v̄.ceterũ.ſecunda per quã queritur an aliquis filius ſit in poteſtate noſtra:vel non.ff.de rei ven.l. b j.in qua ſic conci.li.ẋJB. ¶Co.ꝛc.cõqueroꝛ de p.qui cũ ſit filius meus:ꝛ in poteſtate mea mihi de negat exhibere reuerentiam filialem:vnde ipſuz in poteſtatem meam vendico per actionez in rem pre iudicialem.ꝛ ſibi ſententialiter peto precipi:ꝛ me tanq̃ filius patrez reuereatur ꝛ tractet.ff.de reiuẽ. l.j.ſ.j.vel ſic.ẋJB. ¶Co.ꝛc.cõ.de.p.qui cum ſit 8 filius meus ꝛ in poteſtate mea mihi obedire recuſat:vnde ipſum in ptãtem meaz vendico adiecta cã c de iure quiritum:vt.e.l.ſ.ſi quis ita petit. per hãc 10 etiam actionem queritur an quis ſit ſubditus: vel non:vñ poteſtas vendicans ciuẽ. ſic li.ꝺci. ẋJB. ¶Co.ꝛc.cõ.de.p.qui cum ſit ciuis talis terre.cui? ſum poteſtas vel conſuli obedire.vnde ipſum in poteſtatez meam vendico vtili preiudiciali in rem adiecta cã omnium iocalarum:vel de iure ciuitatis.ff. ad mu 11 nicip.de iure. ¶Eodem etiam modo abbas vel prioꝛ contra monachum vel canonicuz.ſic conci.li. ẋJB. ¶Co.ꝛc.con.de.p.qui cum ſit monachus: vel canonicus talis monaſterij vel eccleſie cuius ſuz abbas:vel prioꝛ mihi vt ſuo prelato obedire recuſat:vnde ipſum in meam poteſtatem vendico vtili preiudiciali in rem: adiecta cã de iure canoñ.vt in p.l.ꝛ extra de maio.ꝛ obe.cum in eccleſijs vel cõci. 12 vt.j.de regu.v̄.profeſſionem. ¶Eodẽ modo dñs ħ vaſallum.conci.li.ẋJB. ¶Coram ꝛc.cõ.de.p. q̃ cũ ſit homo vel vaſallus me? mihi tanq̃ dño obe dire recuſat.ꝛ rñdere in his in quib? vaſallus dño ſuo rñdere tenetur.videlicet vt ſubueniat mihi i ex ercitu pro emenda terra pro coꝛredo dñi imperato ris:pro liberatione perſone mee:pro militia.ꝛ pro maritanda filia mea:vnde ago contra eum:vt mihi in predictis intendat ꝛ obediat tanq̃ domino.pe to ẽt ipſum ꝛ vendico in vaſallum meũ petens ip̃m ad hoc ſnialiter condemnari:ꝛ ad hoc proponoꝛi lem in rẽ p̃iudicialẽ.adiecta cã de iure vaſallo2um: vel feudoz̃ũ:vt in fra de feudis.¶.quoniã.ver.ꝛ no. 13 qõ ꝛ.¶.ſi.v̄.ceterum ꝛ ſe. ¶Non ſolum autẽ hec preiudicialis locum hz cum ipſe filius facit contro uerſiam ſui.vt dictum eſt.verum etiã locum hz ſi q̃s filiũ ſuũ inuitũ vel nolentem detinet.tunc conci.li. ẋJB. ¶Coram ꝛc.cõ.de.p.qui filiuz meuz in po teſtate mea exiſtentẽ detinet.vñ ipſum filium meuz ab ipſo vendico:ꝛ ad hoc proꝑo.preiudi.in rez vẽ. adiecta cauſa de iure quiritum.ff.de rei ven.l.j. vel dic vt infra de conuer.infide.ver.pozro.ꝛ ſe.Actoꝛ d ergo ſic in primis li.ponetᵈ. ℙℴ. ℳℰ. ¶Po 14 no qđ contrarj matrimoniuꝫ cuz tali. Jtem qđ ta li tempore illud contrarj.item ꝙ cũ illa tanquã cũ vxore poſtea cohabitauj continue per multa tẽpo ra.eam tanquã vxorem tractando.itez qđ infra illa tempoꝛa fuiſti natus ex ea.ff. de his qui ſui vel ali e iuris ſunt.l.item.ꝛ.l.filiumᵉ.item qđ ſum ſanus: ꝛ iuuenis:ꝛ poſſum cognoſcere mulieres:vt in pre.l. ꝛ extra de frigi.ꝙ ſedem.rxvij.queſtio.j.nuptiaruz in princ.item qđ precedo te plena pubertate.inſti. de adop.¶.maiorem.item qđ te ſemper vt filiuz tra ctaui.extra qui ſi.ſint legi.c.iij.item qđ ſum roma f nus vel de imperio ſ.inſtit.de ꝙa.po. item qđ fuiſti 15 in poteſtate mea ¶. Reus vero ſic. ℙℴ. ℜℰ. g ℙo.qđ talis dña eſt vxoꝛ.ꝛ.ergo non actoꝛis.ff.de his qui no.infa.l.j.ꝛ inſtitu.de nup.extra de biga. nuper.

a ¶De treuga ꝛ pace. Rubrica.

¶De treuga autoꝛ nihil dixit circa quam quero cumvinc.e.ti.ca.j.in fi.an ille cui frangitur treuga teneatur illaz ſeruare frangenti.arguit qđ ſic per.c.rj.q.iij.¶.inter verba in fi.vbi de hoc 'ad contrarium alle ga.C.de iudeis die ſabbati.extra de iureiurã. peruenit.¶.vide qđ ibi poſt eum dixi ſuper.iij.gloſ. tenet enim pri mum ꝛ dicit ſic ſeruari i hiſpa nia.ꝛvide qđ õ pace fracta.j. dicaz poſt gui. eius etiã dictũ poſuit archi diacon' ad lit teram.rxiij.q. j.illi.q. qđ ca pitulũ multum etiam facit ad queſtionem do mini Ja.õ bu. que ſcipit orta guerra. qua q̃ rit ſi duabus ci 1 uitatib? guer raz habentib? altera cõuenit eum quoda no bili daf ſibi ſti pendia pro.c. equitib? ad fa ciendam guer ram vſq; quo ipſa guerra du raret. facta eſt treuga iter ciui tates illas ad 2 annum ꝛ ãpli? donec fuerit re uocata q̃rebat an ſtipendium interim illi no bili debeatur. tex.enim cano nis illi? ſic dicẽ pax illa quam a treugam dei di cim? ſic obſer ueñ ꝛc.optĩe fa b cit de iudi. no 1 ult.v̄ſi. poſtre mo:vbi dicitur qđ federa pac̃ non fuerũt ſer uata vſq; ad p̃ fixum terminũ ergo patet qđ de treuga loq̃ tur ꝛ ſic p hos text. ꝙ ꝓbatur treugam eẽ pa cem per qđ poſſet attentari quod etiam ſi conuentum fuiſſet de ſtipen diis dandis vſq; ad pacem non deberẽt treuga facta cum illa ſit par ad tempus niſi dictum fuiſſet vſq; ad pacem perpetuam vel ſolidaz vt ſequitur in p̃.decre.noluit.v̄.ne igitur.concluditur ex his ꝙ minus du biꝫ haber.q.preiudicia in qua ſubtiliter diſputata tenui diſpendia non deberi inter motiua eſt ꝙ ponderatis verbis treuge ipſa poteſt eſſe p petua.ꝛ hoc ſufficit.ff.de condi.inde.l.ſufficit.ꝛ.l.qui promiſit inducit etiam.l.pe.ff.de eu.fur.vt ſicut ceſſante furoze etiaz ad tẽpus ceſſat ad miniſtratio curatoris.ſic ceſſante guerra etiam ad tẽpus ceſſent ſtipẽ dia:q̃ habanẽ ad guerrã faciendã:vt ponit ad qđ inducit generale qđ cã ceſſante ꝛc.inducit ẽt hic nulli intereſſe ad qđ hoc caſu veniret agẽ dum.ff.de preſcri.v̄.l.naturalis in prin.ſ.j.qz ſi ceſſat ſtipendiũ ceſſat labor.ꝛ periculum.ꝛ hec compenſatur.ff.loca.l.iiij.ꝛ.l.ſi quis domũ.in ꝺurit quaſi pro caſu.ff.loc.ſi inſulam.¶.quidaz. Quo ad ſecundã par temrubrice.de pace vide queſtiones ſuper regula ſfruſtra. li.vj. Jtem fuit.q.guil.in.q.ſtatutoꝛ mihi.c.de ciuitatibus facientibus pacẽval latam pena p ſe ꝛ ſuis ſubditis an hec pax extendaẽ ad villã q̃ illaruz alteri poſtea ſe ſubmiſit ꝛ dixit iudicatũ fuiſſe qđ ſic p.l.ſi ſeruitus.ff. de ſer.vr.p̃.ꝛ de teſta.tu.ſi quis filiabus ad materiã facit extra de pri ui.qz circa.ꝛ.c.cũ capella.ꝛ qđ in illis no.q̃ ẽt tz ibi ſub lſa.l.ꝛ in.l.cuz pponas.j.allegãdo.ꝛ in.l.ſi.¶.ſed ꝛ ſi.ff.de eo p quẽ fa.eſt. qđ ſi.a.ꝛ.b. fecerunt pacẽ ſub certa pena.ꝛ.a.vulneraurt.b.ꝛ.b.poſtea vulneraurt. a.qđ.b.non tenetur ad penã.qz ex quo par fuerat rupta.par non põt rũpi p.b.C. de pac.cuz propo nas.ꝛ de trans act.ſi quis ma ſoꝛ.ꝛ.l.ſiue apõ acta.ff.de inof. te.ſi iſtituta in princi. nec pe na amplius cõ mitti.arg.ff.de ar.ſi duo.¶.j.ni ſi dictuz fuiſſet qđ pẽa totiẽs ꝛc.fateꝫ tamen qđ de vulnere bene teneꝫ: qz nõ debuit ſibi vindictam aſſu mere.C.õ iude. l. nullus. ff. qđ met. cã.l.extat. ¶Dde an treuga dicatur rupta ꝙ raptuz filie illius cum q̃ facta eſt treu ga. ale. conſil. cxij.j.libꝛ. ꝛ ibi de materia hu ius ti. ꝛ quid ſi in pace dictum ſit totiens quo tiens contrafa ctuz ſit per eun dem cõſil.cxix. li.iiij. Quid ſi ciuitas fecit cõ federationẽ cũ duobus regi bus vel ducib? vel duabus ci uitatibus.ꝛpa riter requira tur ab ipſis cui primo debeat obedire ro.cõ ſi.rlvij. dicit ꝙ habent ius po tentius.

Sup pace.

¶Formari fz ro. parte. vj.c. iij.ſcõm ordinẽ rubrice premitti debuiſſet inſtrumentum treuge: ſed ſi rolã. formaſſet autoꝛ poſuiſſet igitur ſuppleamus omiſſum ꝛ cõmuniter doctoꝛes po nunt duplicem ſpeciem treugarum.ſcilicet canonicas de quibus eod. titu.c.j.ꝛ h non requirunt inſtrumenti formam ꝛ conuentionales: ſed poſſet addi tertia ſpecies.ſ.indiſtincte vel iudiciales. ꝛ hec requirunt formas.hec tertia ſpecies probatur.rxiiij.qõ.ix.illi qui.vbividetur ꝙ prouinciale concilium epiſcoporuz habeat indicere treugas cui conuenit.ff.de off.preſi.l.congruit que etiam de preſide prouincie loquitur facit.l.equiſſimum.ff.de vſufruc.in princi.cum ſuis concoꝛ.ff.ad.l. coꝛ.de ſic.l.penulti.

c ¶Ver.in omnibus.ꝺic vt ibi no.extra de collu.c.j.

d ¶Et.¶.ſequen.vide quod plene ſcripſi de homi.c.iij.libꝛo ſexto ſuper ſecunda glo.

e ¶Jtẽ no.fm rolã.q̃ vbi.ſ.ponit hoc dictum ꝛ duo ſequentia.

ℳℳℰ qõ procurator habens mandatum ad faciendam pacẽ non poteſt obligare mandantem ꝙ non ibi in locovel comitatu vbi mozan turilli cum quibus eſt facta pax ſecundum pe.de ancha.ꝛſi.2 ver. Sed pone.a.adde que conſuluit pau.de caſt.conſi.ccxcviij.

Archivo Histórico Rosario

a ¶ Portauerat conuertit casus pone.a.habens pacem cum.b. aggredit ⁊ vulnerat ipsum.b. in hoc habens duos socios pone.c.⁊.d. queri an socij accusare possint de pace rupta inuenio extra volumia verbū de bo.sup.l.vna.C.de bis q̄ pē.vlti.occi.⁊ vber.gal.allegare ad ꝓpē q̄ teneanē.l.vtrū.ff.ad le.pō.de pici.q̄ bñ facit.nā ibi opēvel ꝓsilio dās paricidio tenetur eadē pena q̄ agēs ad ẓitū alle. vber.ff. de furtis q̄ opez. albe. gal.ff. de ꝺdi.fur.l. pinde.§.l.vlt.aliter 6 puniri q̄ dedit opē furto q̄ furem scōa vult dantē opē non teneri ꝺditiōe furtiua.licet teneaē furti non habeo quid eligant tenens scūdā rūdet ad primaz.l. illud ꝓpter imanitatē cris speciale.§z certe interenormia bñ cōputatur pacis fractio de iud. nouit.v.§z aūt: facit.l. federici hac edictali.de pace iuramēto firmāda ⁊c.in a nenio hugo.de fun. disputasse hāc.q.⁊ incipit b plures aggressi sunt. ⁊ iducit ꝓ.l.vtrū ⁊ tenet illos socios nō 1 solum scientes pacē frangere. sed ēt ignorantes teneri ō pace fracta. monet eum qz fuerūt in culpa ex voluerūt delinquere. alle.ff.ō fur. in furti a 2 ctione. §. ope. vbi si plures socij vadūt ad iniuriā inferēdā.⁊ alter furtū facit ⁊ alij ēt tenent. Itē qui solum animū habuit corrūpēdi seruū tenet ēt de rebus per eū ablatis.e.ti.ō fur.q̄ seruo.§.idē pōpo.⁊.ff.de seruo corrup.si q̄s seruū in fi.cū.l.se.in prin.cetera pquirat ingens de istis q̄ dāt operā rei illicite quo eis ꝺputaē euentus vide extra de hom.sicut dignū in gl.pe.v.si vero.

ADDE dictum Spe.qō scripsit Alex.in.l.grisogonus.de ver.ob.⁊ eius consi.cxx.li.iiij.

¶ Bal.de etate ⁊ quali. Rubrica.
¶ De cleri.peregri. Rubrica.
¶ De offi.ordi. Rubrica.
¶ De offi.dele. Rubrica.
¶ De treuga ⁊ pa. Rubrica.

Aliud est cōcordia:aliud remissio iniurie aliud pax. Itē pcurator nō pt facere concordiā sine spāli mādato obmittere pt remittere nō.C.ō pac.l.pactū curatoris.ff.de v.ob.l. q̄ rome.§. flauiꝰ ⁊ de publi.l.fi.§.si q̄s pfessus.vide.ē.de accu.§.per fortmā. Itē an videaē rūpere pacē cū.b.q̄ fideiubet ꝓ ei inimicis ibidē.g. ¶ Itē q̄ dicaūt ee de pte eccl'e.⁊ q̄ de parte ꝺñi banna bouis vice comitis vide.ī.g.ad materiam vide.ī.de homi.§.tutor.⁊.§.seq.

¶ Nō pōt fieri par.de morte añ mortem.ē. de accu.§.pax vide ibi als duas que.in.§.an.de iure.⁊.§.sequen.

b ¶ De pac.⁊ transactionibus. Rubrica. c

¶ Cōgrue miscuit autor has duas rubricas ⁊ ad qualibet ipsarū facit q̄ scripta sup regula ẽt⁊ li.vj. Nōnē piley.lxiij.de pacto destruē d

De pactis et transactionibus.

Rubrica.

Liendum est qō aliud est trāsactio. aliud pactum.aliud amicabilis cōpositio aliud finis: refutatio: seu remissio:⁊ aliō renūciatio. ¶ Trāsactio est de re dubia ⁊ lite incerta nō gratuita pacto aliquo dato vel retento:vel de retinendo ꝓmisso.extra.e. sup eo. C.e.transactio. Ex quo patet ꝙ non potest fieri titulo donationis.⁊ hoc in spiritualibus non interuenit vt extra.e.constitutus.⁊.c.super eo.nec in ea annexis:vt.e.ti.ꝓterea.ij.⁊ si quādoq; inueneris contrarium exponetibi transactio.i. amicabilis cōpositio:vt.e.tit.ex litteris cum suis concor.de offi. si quando. ¶ Pactum est duorum vel pluriū in idem dandum:vel faciendum:seu non faciendū consensus.ff.de pac.l.xxij.q.j. omne qō.⁊ dicitur ꝙ pactum quasi ex pace factum.extra de ver.sig.pactus. de domus ruinose ꝓ certo ꝓcio q̄ casu corruit.vide de pacto molēdini furni vel nemoris.postea crescēte familia paciscētis scripsi extra de cēsib⁹.quāto in gl.argumētū scōs pe.⁊ fuit dñicalis.l.de facto ciue eo pacto ꝙ nō teneaē ad collectas ⁊ numera scripsi de imu.eccle.c.§.in fi.an ꝓ pactū gñale veniāt casus fortuiti plene scripsi de cōmo.c.vno sup.ij. gl.Est sciēdū qō Frā.accur. dispurauit qō nē q̄ incipit. titi⁹ vēdidit que rēs de illo q̄ vē didit adulto si habēti curatorē rūdū ꝓ.c.⁊ tradidit b pacto ꝙ restituq̄ ibi.c.j. triēniū teneret ēptor restituere vēditori fundū ⁊ vēditio haberet ꝓ non facta.tenuit hic vendito fuit pure ⁊ sub ꝺditiōe resolui poterat. facit extra ꝺ pignō. illo vos. dicēs qō si contract⁹ fuisset factus cū maiore valuisset ⁊ loc' esset legi locum de.C.de pactis iter ēp.⁊ vē.qz vō ille minor erat diē pactus nō valuisse per l.si ad resolue dā.C. de ꝓdijs minorū nō ali. Circa materiā trāsactiōis disputauit ōis me⁹ ⁊ qō icipit otrouersia si in ter heredē scripti ⁊ legitimū lis orta ē ⁊ trās actiōe finita a q̄ debitores he reditarij dēant ꝙueniri ⁊ hanc qōnez facit lex ff.ō trāsac.l.cō trouersia dicit ipe si legitim⁹ dicebat testū rūpēdū ⁊ trāsegit ex quo res nō ē reducta ad cāz itestati ī dubitatū est ꝙ scripꝰ heres ⁊ ꝙueniē a creditoribus ⁊ aget ō debitores.vt no.i.l.ꝓdicta. Itē ō si leg itim⁹ remāet heres vniuersalis ⁊ scripꝰ ⁊ habuit aliquā rē singulare ipe eū ꝙueniret ⁊ otinet vt.ō.cōmoda psonaliū actionū semp sequunt vniuersalē successorē ⁊ nō certe rei possessorē.ff.ad treb.l.j.§.ii heres.C.ō sen.paſ.l.ſi debitor. ilti.de fideicō.here.§.ſi q̄s vna.ſz vbi q̄ſq̄.ſ.pſcript⁹ ⁊ legitim⁹ habuit certā quotā ex trāsactiōis cā b casu de creditoribꝰ scriptū est in p.l.cō trouersia qō vnūquēq; ꝓ rata ꝙueniat ſz circa debitores hꝰditarios a quo ꝙueniant dicit fuisse de facto dubitatū dicit ār de eqtate videri ꝙ hoc casu cū dubitaē an locū hēat cā testati vel itestati debitor hꝰditarius ꝙueniaē ab vtroq; ꝓ rata.argumēturz illi⁹.l.q̄ ſz alio casu loquaē t.in creditore.nō tñ legis generalior est.nā lex.ſ.incertū successionis. de rigore tñ dicit ꝙ debitor nulli in tali dubio rūdere teneē.ff.ō vſufr. l.ſz ⁊ ſi q̄s ſtipuleē in fi.de arbitris nō ꝺſtiguemus.§.ſumma.nō.n.re ſpōdebit re⁹ actori nō plene ſuā itētionē fundāti.C.ō ꝓba.actor ſi opponaē nō posse quē decedere ꝓ pte testatū fateē id.ſz ꝺcit bñ posse dubitari an testatus an intestatus decesserit ⁊ potuit esse.q.inter scriptū ⁊ legitimū ⁊ trāsactione sopita.⁊ adhuc posset dubium remanere.⁊ sic equitate quilibet ꝓ parte admittatur beneficio huius legis.

s Liendum est.

¶ Vel supple.dando vel retinendo.

i Instrumentum ergo.

¶ Conficietur ſm rolā.parte.iiij.c.viij.

tuo firma

a ¶ Dic vt ibi.⁊ statim remittam de.vi.

b ¶ Patris.que si mortua tunc esset vide qō dicam.ī.de testa.§.j.sup versi.pone filius.⁊ facit qō sequitur.

c ¶ Quāuis.tenet tamen si fuit per illam ſuratum.e.ti.c. Quis libr.vj. sed non ob.filio nunc inopi ſuramentum de non petendis alimentis. vt no.ī.qui filij sint legi.§.j.v. sed pone.

ADDE de materia.c. quānis pulchre ꝓ Pe.de ancha. a consilio.

d ¶ Valere hoc consilium attribuit sibi Pet. de bel.vt ponit b Ly.C.de colla. l.pactum. c

e ¶ Ver.socrate ad apliationez huius materie est sciendū qō accur. i.l. ſi.C. de pactis i gl. ſed ipſe in fi.tꝫ q̄ēt per stipulationez posset hereditas deberi.quasi bona mea;ꝓmitto post mortē meam.C. vt ab he re.⁊ contra he. l.j.⁊ dic ꝙ erit donatio causa mortis vel iter vios. Idem ſi e ꝓmittis da 3 re post mortez tuaz bona que fuerunt patris tui.⁊ hoc dixit ſcōm Azo. ꝓ bis facit insti. de inuti. stipu. §. post mortez. aliquibus videtur qō hec esset bonavia ꝙ ois bona do naren tur vſufructu retento alle.l.ſi quis in fi.C. ō f rescin. vēdi. vt istius materie canonīste noti ciaz habeāt est sciēdū ꝙ Alb. gal. extra op⁹ super.l. vlti.C. de pac. distin.it pactum succeſſionis esse ꝓplex.ſ. de succedendo vel non succedendo.de secūdo ſe expedit ꝙ nō vz.C. de inofficiosta. ſi quando. §.j. ⁊ de acqui.hef. q̄ ſupſtitis de suis ⁊ legi.l. fi. C.de colla.l.pactum.responſionem ad.l.j.ff.ſi a parente.§.ſi parens.vide ibi.⁊.e.ti.de pac.§.ij.li.vj.in.v.gl.primo casu cū est de succedendo ſi fit cum illo de cuius hereditate agitur non valet.C.de pactis. pactuz qō dotali ⁊ de pactis conuentis.l.hereditas.⁊ de inutili ſtipulatio.l.ex eo.ff. de verbor. obli.ſtipulatio hoc modo,fallit inter milites in caſu.l.licet.C.eo.titu.

qō dic vt ibi.ſi fit inter alios ⁊ de hereditate hominis incerti valet.ff. ꝓ socio.l.iij.§.de illo.ſi de hereditate certi hominis fiat eo ꝙsentiente valet ſi perſeuerat vſq; ad mortem vt in pre.l.fi.C.eod.titu.ſi fiat eo ignorante non valet niſi fiat ex neceſſitate ꝓcedētis contractus ⁊ ſic loquitur.ff.de acti.emp.⁊ ſi quis ſeruum.facit.ff.ſol.ma.ſi conſtante.§. ſi vir.nō ob.ff. de heredi. vel act.vē.l.ij.§. illud.qz ls heredi tas viuentis nō poſſit ꝓncipaliter venire in ſctuz pōt tñ accessorie venirevt ibi facit C.per quas pſo.no.acq̄.l.ij. ADDE quo ad primū dicta ro.conſi.xxvj.t quoad vltimuz pe.de anch.cō ſi.ccccliij.

g ¶ Cōficietur. ſm rolā. vbi.§. c.ix.

¶ .§.j.⁊.C. de transac.cum ea que ⁊ ſup hoc fundaē. lxv.q. pylei. quando appellatū erat a ſententia.ſed cōſtabat appellationem nō te nuiſſe:qz ꝓnceps prohibuerat tamen fuit transactū poſt ea Princeps appellationez ratificauit an valeat transactio.⁊ tenet qō non ſi ꝓnceps ignorauit trāſactuz. alias ſe cus alleg.C. q̄ admit.ad do. poſſ.l. bonorū ff.de off.ꝓcto. Barbarius.

Postremo no.ꝙ nouiſſima pacta ſeruāda ſunt:vt.C.de pac.l.pacta. ⁊ ar.extra de cele.miſ.cum marthe.§.ceterus. ¶ Fallit 1 cū b:qz ſi pactus ſum cū aliquo ne me.recipiat in fideiuſſore:ē poſtea me recepit non obligo me ē ei niſi expreſſe dicaē ꝙ teneaē non obſtante tali ꝓtozi pacto vt no.ī.de fideiuſſo.§.j.vſi.quid ſi fideiuſſor. ¶ Sed ecce obligaſti mihi omnia bona tua 2 p.r.q̄ tibi mutuaui. Deinde obligaſti ea.t.p alio debito. Poſtea feci tibi pactum de non petendo. Deinde factum eſt pactum de; petendo quer.tur quis ſit portio⁹ in pignore.an ego qui fui ꝓtozi.vel b t.qui fuit ſecundus creditor:⁊ videtur quod.t.ḥz ius, qō habebam in pignore remiſi tibi per pactum ex quo queſtum eſt.t. beneficium ꝙ ei auferēdum non eſt niſi conſentiat.ff.de pac.l.fin.ff. loca.⁊ conduc.ſi cum hominis.xxvij.ꝺi.de his.ar.contra ff.qui po.in pi.ha.ſi ꝓtoz.⁊.l.creditor in princip. i ¶ Sed pone debes mihi.r.cum vſuris.facio tibi pactum de non petendo. Deinde poſt biennium 3 faciat mihi pactum qō poſſim petere. queritur an ꝓ vſuris dicti biēnij agere poterok.⁊ videtur qō ſic:qz per vltimum pactum videor ad omnia reſtituta.q.q.vij.§.notandum.in.ſi.ff.de re.diui.in ter k ra in prīc.C.de epiſ.⁊ cle.l.ſeruum.⁊ auē. ſi ſeruus qō eſt.liij.ꝺi.Ar.ō qz vſure non currunt niſi ex mora.cum ergo hoc non fuerit in mora non currunt ſi

extinctū ius ſuū.ſed hic per primū pactū extinctū erat ius crediti tpe ſcōi pacti contrarij ibi ergo vt dicūt leges ille creditor ſuccedit in locum ſuū nouādo.⁊ tñ ls in ꝓtoribus pignorib⁹ ꝓferaē ſcōo q̄ tñ no uationē ꝓceſſerat non tñ in ſuper additis tpe nouationis.

k ¶ Poterit.hec queſtio non procedit ſm nos.

a ¶Post venditionem non facit ad casum.
b ¶Cum suis concor. filius contra maced. mutuatus si soluit postea heres patris non repetit ad hanc questionem attinet remissio. iij. quā super rubrica in qua etiam allegatur eadem lex. Item nemo potest cōtra factum suum venire. ff. de adop. post mortem extra de cle. coniuga. diuersis. ipse ei remansit z partus pars mīus est de pe. dis. ij. charitas est. al le. c. iij. charitate.

4 ¶Uncydēdus. restat q̄ literi h. t. sit li. conci. ꝛc.

¶Bal. de pactis. Rubrica.

5 ¶Natura lis obligatio formis est obligatio ad antidota formis ē a ex pacto nudo C. de pactis. l. ij. pactū iterdū vestitur morte vt. C. de trāsac. l. cum mota. in b strumentum facti q̄ faciti soror fratrib⁹ dotata ibidē. H. vīd omnino. j. de re. iur. §. j. v. Item si soror. Item si inter pactum de nō petendo z pactus de petendo interfit media obligatio tertij cuius hypotheca fit potior. Item an pactū de petendo includat accessiones medij temporis. Item an post. xxx. annos valeat pactū dē petendo. Item an filiꝰ qui fecit liberationē debitorib⁹ patris patre viuente teneatur h̄ habere ratum eo patre mortuo. §. j. B. C. de pac. l. fi. in prima gl. bal. vide supra de elec. z de plus peti. §. j.

¶An valeat pactum contra naturam contractus infra de loca. §. valeat pactum. Quod nisi per vnam speciem probationis fiat probatio vel quod credatur simplici verbo alicuius. ff. de proba. §. licet. z §. fe. Differentia inter pactum z renunciationem. de renun. z conclu. §. j.

c ¶De postulando. Rubrica.

¶Supra in prīa parte habuimus rubricā de aduocato. z ti. materiā satis plene. z eius tractationes scripsi super rubri. sunt autem questiones ad propositum super regula contractus. z super regula in argumentum li. vj.

Se concipit. lib.

¶De procuratoribus. Rubrica.

¶Repete qd dixi super rubrica de procuratore. pyleus. vij. q. z roffr. xvj. tractant de procuratore qui per nuncium prohibitum misit domino pecuniam que perdita est. an teneatur actione mandati. z tenet q̄ sic. nisi liquido constet illam fuisse perituram etiā si alius detulisset. alleg. ff. ad l. rho. de iac. si vehemda. roffre. alleg. ff. de edil. edic. ediles. §. pedius. Questionez pilei de reuerso de peregrinatione qui non reuocauit procuratorem. vbi de illa tractat accursius vide in notatis eodem titu. si quem lib. vj. Aliam ipsius questionem de falso procuratore qui fuit heres dominivide supra de sen. prola. §. fi. z super versic. quid si procurator. Questionem etiam ipsius gof. de procura. vendi torīs. qui fugit cum pigne rē ptoris ipse soluendo. vj. di stin. ponit. plac cet sibi vltima que fuit but. vt non teneaꝰ vendidit: si ille fuit mediator. Si autem ipsius vendentis pro curator z tunc teneatur per. l. ff. de prescript. verb. apud labeonem in fin. ibi etiaꝫ remittit ad suaꝫ que stionē. xxxviij. que de medialore loquitur.

De postulādo. Rubrica.

Se conci. li. ZJB. ¶Coꝝ ꝛc. propo. cōtra. p. qui cū sit in eccle sia narbon. vel ab ea beneficiatus contra eaꝫ in tali causa quā dicta ecclesia aduersus titiū habebat aduocare presumpsit. q̄re peto eū tanq̄ ingratum beneficio hmōi sententialiter priuari. extra. c. c. vltimo. j. q. vij. c. j. xcv. dist. si impator. extra de dona. c. vl. Super salario vero conci. li. vt infra de magistris. ver. ceterum. z se. in prīn.

De procuratoribus. Rub.

Mhoc. t. sic potes: li. conci. ZJB. ¶Coram ꝛc. propono. contra. p. q̄ cum ipse asserit mihi questionem mouisset. quidam. t. vt dicitur mee defensioni se obtulit absq̄ aliquo mandato vel cum mādato quod tamen antea eo sciente extiterat reuocatum sicq̄ cum illo fuit. vt dicitur contra me diffinitiua sententia pronulgata: quare peto dictam sententiam cassari: imo nullam z irritam sententialiter nunciari. extra de procur. in nostra. c. c. auditis. z. c. mandato. extra de rescrip. ex parte decani. ¶Si autez procurator in officio sibi cōmisso negligenter se habuit propter quod damnificatus est dominus contra eum sic li. conci. ZJB. ¶Coram ꝛc. conqueror de. p. quem cum in tali cā procuratorem meū cōstituissem ad agendum: defendendum: appellandū appellationē prosequēdū ꝛc. ipse mandatum illud volens suscepit. z eodem vtī cepit. verum idem. p. in hoc dolose negligenter z perez se habuit q̄ nec egit: nec defendit: nec appellauit: nec appellationem prosequi curauit: nec officium susceptuz circa premissa exercuit: vt debebat: ex quo dānificatus sum: z mea interest in cētū marchis. quare peto eum in illis mihi per vos condemnari peto etiam expensas ꝛc. C. de procurato. si procuratorem. z. l. inuitus. extra. e. nō iniuste. ¶Pōt etiam sic conci. li. ZJB. ¶Coram vobis ꝛc. conqueror de. p. qui mandato meo tale meum negocium gessit: ex quo ad eum. ꝛ. peruenerunt que mihi resti tui peto. ff. mandati. ex mandato. z. l. si mandauero tibi aut titio. Vel sic. ZJB. ¶Coram ꝛc. conqueror de. p. q̄ cū meus procurator esset in tali causa eius culpa sum ꝺdēnatus siue dānificat⁹ in. ꝛ. quare peto eū mihi i dicta quātitate ꝺdēnari: ppōsita actione mandati. ff. manda. si procuratorem. §. p. C. eo. a procuratore. Ille autem qui fuit procurator sic cōcil. lib. ZJB. ¶Coram ꝛc. conqueror de. p. cui mandato suus extiti procurator in tali cā vel negocio in quo de ppio expēdi. ꝛ. quare peto illa. ꝛ. mihi restitui ad qō propono contrariam acti. mandati. ¶Quibus autem verbis vtetur procurator in concipiendo li. contra aliquē vel aliquis ℨ eum diꝛi. §. de li. cōcep. §. iam nūcvidendū. vī. cōtra procura. z se. ¶Item super stipulationibus rem ratam habere. z iudicatū solui formantur libelli infra de pignore. §. sequitur. versi. sed zsi quis. z se. ¶Qualiter aūt formantur instrumenta procurationum. vide supra de procur. §. vt autem. ¶Item super act. mandati. infra de iudi. §. specialiaᵉ.

De his que vi metusue cā fiunt.

e ¶De his que vi metusue causa fiunt. Rubrica.

f ¶Huius rubrice pabulū habuit autor a rof. Rubrica iter ptorias ō vtili rei vē. q̄ oaꝫ metū passo. z rubrica de act. q̄ metꝰ cā. Joānes ō bl. no. posuit bāc rubricā de actiōe q̄ metꝰ cā. quā pulchre ꝓsequit distinguēdo q̄tuor capla ipsi⁹ actiōis sup q̄libet formādo z exponēdo libellū addit demū q̄ntū capl'm sine libello. z est primū capl'm hui⁹ actiōis ℨm eū q̄ cōpetit ℨ quēcūq; ad quē res puenit. z q̄ facultatem hz restituēde rei cū hec actio sit in rē scripta ℨm cōpetit ℨ metū iferentez. z tūc designaꝫ certa psona q̄ metū itulit. nec distinguit bēatvel nō bēat facultatē restituēde rei. tertiū cōpetit ℨ illū q̄ nō itulit metū nec hz facultatē restituēde rei lucrū. et sentit ex re: vt q̄ res quā cōpulsus fuit dare peruenit ad. re ex cā lucratiua quam vendit z preciuz habuit z res post ea pur. nam in subsidium re perempta agam contra. r. per hāc actionē nē q̄ me. cā vt mihi det lucrū q̄ ex re mea sensit hē ptz. ff. e. ti. si ipsa res. formabiliāt li. pone de eq̄ fiet ꝑdicta narratio qūo q̄ metū q̄ ꝛc. z dedit b. equū quō equꝰ ex cā lucratiua puenit ad talē quō ille equū titio vē diderat p. c. q̄ recepit in pecūia numerata q̄ mō equꝰ mox mortuꝰ est. q̄re petit illū ꝺdēnari ad dādū sibi illa. c. q̄ si dicta pecuniā. j. iij. menses nō soluat petit illū in quadruplū cōdēnari. cuius triplum sit penale. z no. q̄ de quadrimestri tēpore post sententiā hē dicit q̄ reus debi-

Sic potes

tor erat pecunie. in illis autem libellis q̄bus est scripta actio in rē dicet autor q̄ si. j. triēniū p vos assignandū nō restituerit peto illū in q̄druplum ꝛc. vt. §. quartū cōpetit ad rescindendū Jctum vt. §. res retro trahaꝫ z iste erit talis dicoꝝ. b. per metū quiꝛc. me cōpulit. vt sibi venderem z traderē talē equū pro. x. q̄ mihi numerauit. quare cuz paratus sim illi soluere z restituere illa a x. ago ℨ eum vt illum equū mihi reddat vobisq; d. iuder supplico vt eū ad hoc p diffinituā sniaz cōdēneris q̄ si. d. c. equū ꝛc. pbatur h. C. e. tit. si vi vel metu. q̄ additū fuit de traditiōe etiaz metu facta dicti⁹ est ꝑpter. l. cum te. e. tit. dicit posse addi quintus. §. si q̄s p metum cōpulit vt sibi promitterē vel vt euz liberarē possum ℨ cum c agere vt me liberet vel vt se reponatin priſtinā obligatio nem z veniet q̄ druplandū q̄ quid venit sim plādū. ff. q̄ me. cā. metum. §. §. q̄ ptoꝛ. z. l. si cū exceptiōe. §. §. z si q̄s puin. z §. fi. q̄ libelli cōgruit de infrascrip. j. dicā. ij. q. pylei. s. lxxxij z. lxxxiij. q̄bus q̄rit de credito e re q̄ cū non haberet copiā maſ gistratꝰ abstulit bones debitori an perdit actionē z si per dit an in totuz vel in partē vi de an aūt vide licet feciſſe dicaꝫ is q̄ diu ab fuit z rediens fundū quē poſſidebat ingredik expulso oc cupatore dixi ℨ. de pe. z poſſ. §. j. in fine.

Se potes libellū Respectu p̄sone rei p̄mi tres libelli connenium. ij. de quo. ℨ.

¶Scōm legistas h̄ plenius rof. in rub. alle. scōa.

¶Diffinitiua q̄si prima opinio habeat alterā interlocutoriaz. Et dicit rof. q̄ opinionē hāc io. tz azo. z versū est vt ptz in summa. e. titu. circa mediū. vī. illud inter hac q̄rit vbi q̄rit an prīa sniā diffinitiua. an interlocutoria. an admonitio sicut in aūc. de here. z fal. §. fi quis autem non iplēs. ipse aūt rof. cū azo. tz primā diffinitiuā. dicit aūt secundā cē executiuā prie quo ad penā. vt. §. illud simplū eo cōputato quadrupletur. nec putat libellū dandū sed iuder ex officio ꝺdēnat nō parētē ad illud q̄druplū ēt nullo libello porrecto sicut in iuramēto in litē q̄ō p̄stāt loco pene in otumacia nō restituētis q̄ tū nec fuit in prio libello petitū nec daꝫ sup hoc nouus libellus. ff. de rei vē. q̄ restituere. z de pig. §. fun-

dus. §. in vendicatiōe. secundū enim qui satis in hoc instat z ibi vide.

n ¶Sic opponitur. fm Rof. rubri. ij. ad finem.
o ¶Lib. respiciēs. v. ca. de quo. §. quo ad vnū membrum.
p ¶Promitterē lra promitterē plus ꝺuenit ꝺclusioni. z sic posuit rofr. z odof. q̄ ēt plus posuit. s. vel q̄ cū a tali obligatiōe liberarē. z ibi liberet subdit vl vt se in pristinam obligationē reponat z dixi su per rub.

¶Porro h̄ aſsumit vba rof. de rubri. prius allegata. z hoc vsq; ad finem.

¶Concipi respiciēs. i. capitulū ō q̄ supra.

¶Rei ven. dixit rof. vbi supra i fine q̄ cū aūt ℨ vim inferentē secure p pōt hāc actionē. nō q̄ ōnēs si bi referri non pōt p illus. sed si aūt ℨ posſessorē q̄ vim non intulit forte habebit. pbare q̄c q̄d pbaꝫ in rei vēdicatione et prius metū p̄pter qō diceba tur ponderandū qō sequit.

¶Actiones. s. per vtile rei vē dicatione q̄ datur metū passo. ¶. l. nō est veri simile. h. l. ostēdit qō si vult ista positio notare absentiaz a loco de q̄ pte diterat. ꝛ illud Jtē q̄ qū ꝛc. vi deaꝫ id sonare hz non fuit rof. illud solū ergo itēdit er q̄ittate loci p̄sumpti ne metū excludere.

¶De integrū restitutione. Rubrica.

¶Primā partē nigri recipit autor a rof. vbi tractat de prorhs rubrica secunda scilicet de act. in rem rescissoria. z eius fuit totum preter. versi. hoc etiam scias. secundam partem vbi tractat de officijs iudicium. z est rubrica tertia de offi. iu. quo restituto datur minori. est etiam sciendum q̄ materiam prime partis scilicet rescissorie io. de bla no plene tractat vbi de rescissoria. oy. tractat insti. de ac. rursus. z Ly. plene per. xiij. questiones in fi. l. C. ex quib. cau. ma. Secundo videtur actor: repzehendendus qui. §. parte. ij. eod. titu. §. fin. versic. quid de rescissoria promiserat hic tractare an rescissoria perpetuetur per contestationez obiectio esset vera si littera id diceret de hoc. sed vera littera ibi est de hoc. Est autem sciendum p̄out dixit rof. vbi. §. vltra medium ver. Item queritur quanto tempore ioan. z azo. tenuerunt rescissoriaz durare q̄driennio z nō vltra. dato q̄ vlterioris temporis fuerit lesio. si vero fuerit minus quadriennio illo solo minori tempore restituti-

Universidad del Rosario Archivo Histórico

tur.sed in hoc mẽdro nõ insto.sz distinguendũ est tps ifra qõ z tps ad qõ restõnes danf.qõ dicit in cle.e.ti.ab ecclesia.dñt aũt q litis ꝓtesta tio sup rescissoria ppetuat illã:sicut alias tẽporales.ff.de fideiuss.tut. l.vltia.C.de ꝓscriptio.xxx.ãno.l.fi.ad.l.vltimã.C. de tẽpo.in integ.resti.dicũt uerũ eẽ illã cãz debere ifra q̃driẽniũ incipi z finiri p quã q̃rĩ an in ĩteg.resti

tutio sit danda vel nõ.z si cõcedaf postea re- 2
scissoria finiẽ ĩ.id tps qõ re
stat de q̃drienio.z si lis.ꝓtesteꝰ sup illa ve- 3
teri actiõe ppe
tuaf.vt ꝑdixi: q̃ restõ opaf
pdesseel obeẽ
nõ dz qõ cueĩt
ff.ex q̃b9 cau.
maio.l.j.ĩpri.z
faf qõ dicã ifra
sup ỹ.illud aũt
i fi. Scias qõ
Marti.de fa
no q̃ sup.l.ij.C.
ex q̃b9 cau.ma
io.posuit de re
scissoria vnum a
tractatuꝫ p mo
dũ summe.i fi.
ipsius dicit ille
los non maledi
cere q̃ post re
stitutionẽ pstiꝛ
z nõ prius
voluerũt rescis
soriã tm̃ cõpe
tere ĩ annũ:qui 5
si fuerit iterrupta: ne re9 stet
xxx.ãnis i suspẽso. ita qõ rem
alienare nõ po
terit.nec de eui
ctiõe q̃queri.z
satis hoc vf ex
pressuꝫ.ff. d ac. 6
z obli.l. ĩbono
rarijs.§. pen.z
bñ dixi nõ pri9
qz ei tps nõ dz
currere. nisi ex
quo potuit in
terari.ff.d edil.
edicto.cu m ler
ff.de calũ.l. an
nus.C.de ãna.
excepr.l.j.in fi.
nec putat illuz
ãnũ in q̃drien- 7
niũ extẽdi. nec
l.vlti.C.de tem
po.in integ.rest.
de hoc tpe loq̃
tur.thoc est cer
tum ls azo ali
ter loquaf i sũ
ma huius titu.
in fi.z ad id qd
dictum fuit re
scissoriã finiri
post restõnẽ.l.
tps qõ restat d
q̃drienio,dice
bat Bar.q si
vltia die q̃drie
nij deꝰ restitu
tio. absurdum
ergo illud vide

nec nõ.in princ.per eã ẽtpsenti succurriẽ cuius res
per absentẽ vsucapta est:vt in.e.l.j.z.e. ti.l. item ait
ꝓto. Et scias q̃ cum petiẽ rescissoria.i.vt iudex
det restõnẽ in hac petitione nõ daf lib.fm quosdã.
nã in his q̃ ex officio expediuntur non datur lib.vt
supra.de libel.concep.§.nũc dicendũ.ỹ.viij. sed tũc
solum cum aliquem dico mihi iure actionis obno
xium. Et cũ petiẽ restitutio vel rescissoria iudi
cis officio nulla prodita est actio: vt.ff.de mino.q
si minoꝛ.§.fi. Alij contra etiã si imploret officium:
quia lz officium nonsit actio: vt supra de offi.iudi.
§.fi.tñ idẽ operaf q̃ actio ex quo per eum sibi quis
petit cõtra aliũ prouideri.vnde debet dari:vt reus
possit deliberare:vt.iij.q.iij.offeraf extra de offi.iu
di.c.fi.nam z econuerso video q si restitutio petiẽ
facit iudex partes interuenire.C.si vt se ab heredi.
absti.l.inter omnes.z no.in prẽ.decre.de officio iu
di.ff.de mino.verum.§.ex facto. Tu distingue vt in
prẽ.ỹ.viij.vel dic:vt.§.de offi.iu.§.incidenter.versi.
sed queritur.z vide.§.de libel.concept.§. iam nunc
versi.quid si minoꝛ. Et in impetranda ergo resti- 4
tutionẽ qua impetrata postea competit rescissoria.
sic cõci.li.aZZJB. Coꝝ vobis zc.ꝓpono ego ta
lis q̃ cum causa reipu.vel studiozum vel mercãtie
absens extiterim ex tali absentia lesus fui:vel con
ditio mea lesa est:quia talis rem meam talem vsuce
pit vel per vsucapionem ab actione contra eum mi
hi olim competente liberatus est: quare supplican
do peto me restitui z medium tempus mee absentie
subtrahi:z ad hoc vestrum officium ꝓpo. nulla eni
actio ꝓpria tunc dari põt.ff.de mino. q si minoꝛ.
§.fi.predicta autem locum habent cum lesio cõtin
git in absentia.q̃ tuncvsuc.completa fuit. Et si 5
vero postq̃ redijt infra modicum tempus comple
ta fuerit:tunc conci.li.aZZJB. Coram zc.cõque
roꝛ de.p.qui fundum talem zc.prescripsit cõputa
to tempoꝛe quo possedit dñi absesse cã reipub.vnde
peto predictum tempus quinquennij per beneficiũ
restitutionis subduci de⁹ predicta prescriptione et
amoueri:vt sic res habeatur quasi non esset prescri
pta vel vsucapta.super hoc vestruꝫ officium implo
rando. Concessa autem tali restitutione ex offi
cio competit rescissoria.i.actio prima que restituta
est rescissa de medio vsucapione:in hac autez rescis
soria:sic ſm.p.formatur li.b.aZZJB.Coram zc.ꝓ
pono q talis talem rem meam sitam in tali loco cu
ius ofines sunt tales iniuste possidet z inique quã
siquidem rem:nec vsucepit:nec alio modo acquisi
nit.vnde rem ipsam mihi peto restitui per rei ven
di.rescissoria.z hoc si dominus sui alioqn per act.
publicianam rescissoriam.z hoc obtinet in realib9
ac.que competunt iure dominij vel quasi. Si vero
esset obnoxia ratione pignoris:tunc dices sic.vnde
peto ipsam rem mihi restitui per actionem hypo
thecariam. Si autez esset actio personalis sic di
ces.aZZJ. Peto.z.a tritio que sibi mutuaui certi
cõdictione rescissoria:quia dico eã huic actioni nõ
prescripsisse talem lib.admittebat.ꝓ.dicens licitus
esse mentiri qõ non est vernm:vt diri infra de causa
pos.z ꝓprie.§.nunc dicenduꝫ restat. versus prin.
vnde lib.concipitur sub hac forma. FORMA. Co
ram vobis zc.vt supra. vnde mihi rem ipsam peto
restitui rei ven.rescissoria.z hoc si sum dominus:qz
dico rem ipsam ad meiure dominij pertinere vel pe
to eam mihi restitui per publicianam rescissoriam:
qz dico me a non domino emisse:vel dicas sic etiam
qz talem rem in mea absentia vsucepit:cũ ꝓtoꝛ re
scindit vsuc.huiusmodi:nõ per rei vend. vel per pu
blicianam rescissoriam peto rem ipsam mihi resti
tui:vel sic.rem quandam nostram possides.vnde qz
ꝓtoꝛ me restituit:ideo rem ipsam mihi pero resti
tui vtili rei ven.vel publi.vel si rem meam possides
hãc peto mihi restitui rei ven.rescissoria vel publi.
rescissoria perinde acsi non vsucepisses.hi modi foꝛ

tur eq̃tatẽ habẽt hic verba. Marti.de san.

a Uper in integrum restiti zc.
b Lib.fm rof.vide.j.colum.pe.
c Lib.verba rof.continuata vbi supra.

Dilect9.quã nõ habemus z puto q loquaf de illa de qua in decre. ꝯuis de elec.lib.vj.quã Gui. intitulabat de reseri.vt ibi in glo.ij.

mandi probanf.insti.de act.§.rursus. Vel sic.IJ. Coram vobis zc.conqueroꝛ de.z. qui talem fundum meum possidet quem eivendideram:z sup quo sum in iure restitutus.vnde cũ dictũ fundũ mihi restituere ꝺdicat.peto eũ mihi restitui cũ fructib9 pẽce.zc.ꝓponens rescissoriam.s.vtile.in res. Quod d aũt in ea fructus veniãt.pbatur.ff.de mino.q si mi
noꝛ.§.restitutio.z.l.pater.§.j.z.ij. Sed non vidẽ
tur isti li.recte compositi nec videtur q rescissoria
possit habere locũ.nã possessoꝛ.factus est dominus e
rei pervsuc.de iure ciuili.ergo primus dominus de
finit esse dominus:vt.xxxij.q.ij.cum p bellicã.quia
duo iusolidũ eiusdẽ rei domini eẽ nõ possunt.ff.cõ
mo.si vt certo.§.si duobus.ff.de acqui.pos. possidẽ
ri.§.ex plurimis.extra de pba.lz.quõ ergo põt in
tentare primitiuã act.aut eñ intentat primam: aut
aliã.si primã hoc nõ põt.qz sublata est vt dixi.vnde
non põt refuscitari.ff.de sol.qui res.§. areaz.de cõ.
di.iiij.querit versus prin.ver.nõ aũt.si aliam in illa
non sum obligatus nec ex ẽctu.vel quasi:nec ex ma
leficio:vel quasi:z sic non teneoꝛ.insti. de ac. in pri.
si dicits q̃ sit datiua ex equitate prętoris:vel q si resti
tuatur ex eadem equitate.hoc mirũ est minus.s.ius
prętorium tollat maius vel etiam equale.s. ius clui
le:cum par in parem non habeat imperiuꝫ: vt.ff. ad
trebellia.ille a quo.§.tempestiuũ.extra de elec.ino
tuit.multominus minoꝛ in maioꝛ.ff. de mino.l.mi
noꝛ magistratus.xxj.di.inferioꝛ.extra de ma.z obe.
cum inferioꝛ.Sed respondeo primitiua actio com
petit restituta de iure ꝓtorio.z eadẽ est cũ prima et
eodẽ iure:lz ista sit vtilis que prio fuit directa.arg.
ij.q.iij.§.notãdũ in fi.z in decre.alex.iiij.de rescrip.
c dilectus.ꝓtoꝛ.n.potest tollere ius ciuile:vt.ff.de
d iusti.z iur.l.ius9 ꝓtorium.vnde ꝑdicti li. recte sunt cõ
positi de iure ꝓtorio.nõ aũt de iure ciuili:qz lz de iu
re ciuili res sit amissa tamen de iure prętorio fuit z
remansit in bonis meis.ff. q metus cã metum.§.li
cet.ff.de capti.z postli.rener.in bello.§. si q̃s seruũ. f

Eã. aliq̃ bus nõ plz istõ meã. volunt q dicaf rem que mea est fuerat tpe cõpletevsu capionis. vide Ly. vbi.§. qõ. xiiij.

9 Sed nunq̃d in eodẽ li.põt peti restitutio z res
cissoria: nõ vr:qz separata debẽt esse ista iudicia.ff.
de pcu.q̃ ꝓpio.maxime cũ primũ p officiũ.scõm iu
re act.intenteꝰ:vr.§. Jo.dicit q sic cã dirimendarũ
e litiũ.ar.ff.fa.her.heredes.§.de pluribus.ff.pro so
cio societatẽ nõ posse.§.de pluribus. Jtez ſm eum
actio ad exhibẽdu.z de rei ven.in eodem li.potest
poni dicendo peto rem exhiberi:z exhibitaꝫ vendi
co rei vendi.j.de iud.§.vlti. vnde ſm eum sic con.li.
10 aZZJB. Coꝝ vobis zc.vt.§.in primo lib.huius
ti.vsq; vsucepit.post iungeꝰ supplicãdo per vos
in inte.restitui.peto vt vsucapio de medio remouea
tur.z ad hoc vfm officiuz implozo.z vsucapione re
f scissa.ꝓpono §. q̃ talẽ meaz frem possidet rei
ven.rescissoriam z publicianam.z per illam peto rẽ
g illam mihi restitui. Vel sic ſm eũ.aZZJB. Co
ram vobis zc.conqueroꝛ de tali qui cuz minoꝛ esset g
mecum ꝛit vendendo mihi fundum suuz talem zc.
ꝓ maioꝛi precio q̃ valeret.s.ꝓ.c. vnde cũ lesus
fim.peto in integ.restitui z precium mihi reddi.ve
strum super hoc officiuz implorando.z ꝓpono re
scissoriam.s.vt ilem in rem si extat.alioquin ꝺdictio
11 nez incerti:z sine cã.insti.de ac.§.rursus. Hoc
etiaz scias q̃ contra sententiam arbi.potest restitu
tio impetrari:licet nomen sententie non mereatur
habere.qz per hanc restitutionem in inte.cõtra sen
tentiam arbi.intelligitur quis restitutus. etiam cõ h
tra obligationem contractam ex sententia ad penã
idem si sententie non pareatur ar.ff.de condi.insti.
si sub conditione.§.si quis.ff.de acqui.heredi.si pu
pillus.tamen melius concipietur li. si dicatur peto
in inte.resti.contra obligationem pene contractam
ex snia.ff.de mino.si minoꝛ.§.minozes. ſm papã:vt
h no.extra de in inte.resti.cãb. Illud autem scien
dum est q quandoq; q̃s est absens:z ex cã pbabili
z necessaria tm̃. Quãdoq; ex pbabili tm̃ q̃ dic vt

R Restitui. b omittit auctoꝛ obiectionẽ cõtra ꝺdictionẽ bellũ z rñsionẽ ipsius Jo.quã põt rof.vbi.§. in fi. curiosus ibi videat.

c Eã. vbi scripsi i gl.fine cuz pena.

§.de in inte.

De in integ.resti. 41

12 §.de in inte.resti.§.j.ỹ.diri.z se. Qualr aũt in vtraq; via debeãt positiones foꝛmari.videndũ est z primo qualr ponet actoꝛ qui absẽs fuit ex cã pbabili z necessaria:ad hoc vt in rescissoria obtineat:z qui
a dem ponet sic. aP.O.aL.Po.qõ in mea absentia rem meam posse
disti.xvj.q.iij.§.põt.ij.itẽ qõ possedisti anno biennio vel triẽnio. isti.
de vsucapiõe.itẽ qõ rẽ ipaz postea vsucepisti cõputato tpe abñtie vel
vsucapiõe itẽ q fui abñs cã reipublice bui?talis ciuitaꝫ.itẽ q inuit?
fui missus.itẽ qõ ꝓpter talẽ abñtiã suz dãnificat? in tm̃.vel i b.itẽ qõ
talꝰdie mihi fuit iniuncta ambasiata z eodẽ die iui.vel seq.itẽ qõ fuit
pessimũ tps.itẽ qõ pons fuit fractus.itẽ qõ fuit guerra postq̃ iui am
basiatoꝛ:z sic cito redire non potui.ff.ex qui.ca.ma.fi cui.itẽ postq̃ re
dij nequiui hre aduocatum:nec potui ꝺducere hospitium nec sarcinu
las cõponere meas.vt.ff.e.ab hostibus.§.sed q̃ ꝓtoꝛ.itẽ q̃ ius in ter
13 ra non reddebaf.ff.e.sed z si per ꝓtorem. Econtra ponat reus sic
P.O.REJ.Po.qõ tu dedisti operã z affectasti q̃ fieres ambasia
toꝛ ꝓ republica. Jtez qõ cã tue vtilitatis iuisti.itẽ qõ fuisti absens vt
alium lederes. Jtẽ q̃ cã vitande litis quã talis tibi inferebat. Jtẽ q̃
maturius fuisti absẽs quã rediꝛ.z nõ es reuersus. Jtẽ qõ tm̃ tps finiti est de mẽse
qõ potuisti redire z nõ es reuersus. Jtẽ qõ tali die iter arripuisti. Jtẽ
qõ postq̃ redisti tm̃ tps cucurrit q̃to tpe fuisti absẽs:z sic nõ dabiẽ re
scissoria.ff.ex qui.ca.ma.ab hostibus.§.fed qõ simplr.z pbanf ꝺdicte
positiones.ff.eo. Item hi.z.l.qui data.z.l.reipublice.z.l.abesse.z.l.mi
les cõmeatu z fi.in.j.ij.iij.z.iiij.sequatur actoꝛis ofessio denegaf ei re
scissoria.in aliꝭ vero denegaf ꝓ illo tpe quo maturius iuit vel quo
redire potuit vel debuit.nam illa tpa non restituent. We sunt posi
14 tiões gñales. Qerũ si vellet petere rescissoriã rõne iudicij.sic po
net actoꝛ. aP.O.aL.Po.qõ nõ fui legitime defensus:lz hec est iu
risz negatiua. Jtẽ q̃ nullo mõ fui defensus.hoc eñ ofessato. Vel per
reũ nõ pbato restituer aꝺ totã cãm. C.de pcu.qz te abñre.ff.ex qui.ca.
ma.ab hostibus.C.e.l.j. Reus vero ponet sic. aP.O.REJ.Po.qõ
fuisti legitime defensus.hoc eñ ofessato nõ restituer:nisi aꝺ appellan
15 dũ.ff.de in inte.re.l.fi.extra.e.e.fi. Sequir videre de positionib?
q̃ quis dicit se abfuisse ex cã necessaria tm̃ puta captiuitatis vel rele
gationis:tũc eñ sic ponet actoꝛ. aP.O.aL.Po.qõ ego captus fui
a talibus latronibus vel hostibus itẽ qõ fui relegatus.itẽ qõ tpe fui
captus vel relegatus.item qõ in illo tpe rem meã possedisti z vsucepi
sti.itẽ q̃ illud tps tu cõputabas in lesionem meã reusvero sic poterit
ponere. aP.O.REJ.Po.qõ fuisti captus a latrũculis z nõ ab hosti
bus:hoc ofessato non dabiẽ capto a latrũculis rescissoria.ff.qui.t.fa.
po.qui a latronibus.itẽ qõ aufugisti ad hostes.itẽ qõ potuisti relin
quere pcu.nec reliquisti.extra de do.z otu.cãm que.itẽ qõ vbi fuisti re
legatus potuisti adire ꝓtoꝛes per tuũ pcu.vel per te ipm̃ vbi eras.hoc
eñ ofessato nõ dabiẽ rescissoria.ff.ex qui.cau.ma.itẽ ei.z.l.ab hostib?
ff.de minoꝛ.exuli.reuerso.itẽ qõ potuisti redire a captiuitate illa vl're
gatione iam est mẽsis:nec redijsti.vñ illius tpis denegaf rescissoria.
ff.ex qui.ca.ma.itẽ hi.item qõ eo aio redijsti vr ad hostes vel latruncu
los redires:ẽsi hoc ofitetur non dabiẽ rescissoria.ff.de cap.z postli.re.
16 nihil.z.ff.de edil.e.qs sit fugitiu?. Si vero actoꝛ sit absens ex cã
pbabili tm̃ pura studioꝛ ponet sic. aP.O.aL.Po.qõ tui boñ.causa
studij. Item qõ non potui relinquere pcuratoꝛes:sed hec est negatiua.
item qõ reliqui pcuratoꝛem.s.tutium.extra de pcur.dilectus.extra de
eo qui mit.in pos.cã rei ser.c.fi.de of.dele.ꝓsultationibus.item qõ ille
t.moꝛtuus est.itẽ qõ res mea possedisti.itẽ q̃ vsucepisti.itẽ qõ illud tẽ
17 pus computas aꝺ ꝑscri.vel vsuca. Reus vero sic. aP.O.REJ.
P.O.q̃ in scholis tota die eras cum ganeis ludebas ad taxillos li
bros semp pignoꝛi habuisti penes creditoꝛes.hoc eñ ofessato nõ põt
petere restõnem quasi ex cã pbabili:lz eñ ex causa pbabilis occasione
fuisset absens:non tñ cã fuit pbabilis.vñ ea cessante cessabit restitu
tio.ar.C.de epi.z cle.decernimus.z.l.gñaliter.z.l.quicunq; sub pre. ex
trade vo.magne.extra de iureiur.zñ ips.ppe fi.de ap.cã cessante.itez
pono qõ qñ tu iuisti boñ.potuisti ꝓcuratoꝛes dimittere.nec reliquisti
vt in prẽ.decre.dilec.hoc eñ ofessato non habebit rescissoriam. ff. ex q̃
18 bus causis ma.nec non in pos.extra de do.z otu.cãm que. Si ve
roꝛ actoꝛ velit agere rescissoria:qz forte fuit ꝺfensus ꝺdemnatus po
nat sic. aP.O.aL.Po.qõ nullo mõdo fui defensus:sed hec est nega
tiua.item qõ fui minus legitime defensus.hoc eñ ofessato restituitur
ad appellandũ.non restõnis bñficio:lz suo iure.vt.C. qño z qñ iu. ab
eo.ff.de in inte.resti.l.fi.extra eo.c.fi.tñ hec posito est iuris. Reus ve
ro sic po. aP.O.REJ.Po.qõ tu fuisti legitime defensus.b ofessato
nõ habebit actoꝛ rescissoria.ff.qñ appellandũ sit.l.j.§.fi.b tñ iuris est
16 Hoc aũt sciendũ est qõ absenti ex cã voluntaria nõ daf rescissoria
misi venerit iudice ꝓ tribunali sedente siue sit vere ỹtumax siue ꝑsum
ptiue.ar.ff.de in inte.re.dinus.z.q.vj.biduum. Sed quid de mercato
re.dic q si principalr cã mercature abesset vt esse cã pbabilis vt z cã stu
dioꝛ.ff.ex q̃bus ca.ma.necnõ.in prin.extra de pcu.dilectus. Jdẽ creꝺo in his qui peregrinanf:multo fortius.extra de offi.dele.ꝓsultatio
nibus.z de pereg.c.vnic.xxiij.q.iij.si quis romipetas.z.c.fe. cũ etiam
anima preciosioꝛ sit coꝛpoze.C.de sac.san.eccle.sancimus.xxxviij.dist.
sedulo. Jdem etiam est in aliꝭ ex probabili causa absentibus.
10 Actoꝛ ergo habẽs causam mercature vel peregrinationis ita po

net. aP.O.aL.Po.q̃ tali mercatura vtoꝛ qz vado in franciam emo pannos:z reuendo.vel alia mercatione. Item qõ hoc anno vel mense iui ꝓ tali mercato vel mercatione in festo sanctoꝛ iustiz pastoꝛis narboñ.vel boñ.in foro redij.item qõ iui z mercatũ feci.item qõ tot mensib9 fui absens.itẽ illos mẽses
a oputas in vsuc.talis rei mee.itẽ qõ tuvsucepisti.itẽ a q̃ res quã vsucepisti est mea itẽ qõ fui cã ofonis seu pegrinatiõis vltra mare per annũ vel ad sanctũ Ja.xxiij.q.iij.si quis romipetas.z.c.illi qui.item qõ illum annum cõputas ad prescrip. rei mee. item qõ vsucepisti rem ipsam. Reus aũt econtra ponat sic. aP.O.REJ.Po.te aleatoꝛem esse:vt per hoc ex cludatur prima positio actoꝛis. item qõ non iuisti narboñ.vel boñ.ad ecclesiam vel foꝛum vel non iuisti ꝓ mercatoꝛ:sed in foro eras cum ganeis z luxuriosis:z viuendo luxuriose.z toram pecuniam amisi
sti.item qõ verecundia motus retardasti venire.itẽ quod tot menses sunt qõ potuisti redire.item quod non iuisti vltra mare:sed ad quendam amicum tuũ visitandum.item q̃ lz fuerit fama illo tpe qõ esses vltra mare inclusus fuisti cum tua domicella quam latenter cognoscere intendebas:z sic tanq̃ deum z mundum decipiens indignus es rescissoria.itez q talia sunt signa in sepulchro dñi.item q̃ sic foꝛmata est ecclesia illa. si eñ ignoꝛet hmõi signa manifeste
22 ps qõ ibi non fuerit. Dicto de positionibus ab sentium contra quos vsucaptum est subsequenter dicendũ est de positionibus absentium qui ꝺ alios vsuceperunt.ponent ergo sic. aP.O.aL. Po. qõ ꝓcuratoꝛẽ reliqui.s.tales.q̃ conuenire potuisti. sed cũ non feceris nõ habes rescissoriam.ff.ex q̃.ca.
ma.is qui recip.extra de pcu.dilectus.item qõ habui defensoꝛẽ.item q̃ habui multos amicos z ꝓpinquos guineos qui me defendissent quos qz nõ requisisti non competit tibi rescissoria.ff.eo.item ait prętoꝛ.z l,se.item q̃ potuisti dare li.iudici competẽti z inter rumpere tps qõ contra te currebat:qõ est ius ordinarium vt.C.de an.excep.vt perfectius.extra de of.
oꝛ.pastoralis.in fi.ergo non habet locũ rescissoria.
12 Qz vbi competit ordinariũ auxilium nõ est re currendum ad extraoꝛdinariũ auxilium nõ de mino. in cau- b
se.ff.de eden.argentarius.§.ij.z sic tu.ille.ff. ex qui. ca.ma.coꝛrigitur per ꝑdictam.l.vt perfectus. in eo qui dicit de resti.presentium contra absentes scõm quosdam. Alij contra: vt notant quidam in prẽ. l.
b ait prętoꝛ.b

b L.itẽ ait prętoꝛ.dicebat rof. qõibi no. Azo. videp Accur. in.l.is q.e. ti.f. ex quibus ca. ma.ff.

Dicto de offi.iudi.quo datur maioꝛi restõ nunc dicamus de eo quod loco ꝓcipali ter ac.minoꝛ vel ecclesia restituitur.ff.de mino.qõ si minoꝛ.sic ergo generalr cõci.
1 lib.aZZJB. Coram vobis zc.propo. ego talis sindicus seu procuratoꝛ talis monasterij seu ecclesie vel minoꝛis.xxv.an. habẽs ad hoc spẽle mandatuꝫ q̃ in tali cã in qua coram tali iudice succubuit prefatum monasterij ecclesia vel minoꝛ omissa fuit exceptio ꝓscriptionis vel transactionis z huiusmodi vel talis probatio necessaria:vel in hoc lesum fuit: qz non extitit a.d. snia appellatum: vel in tali ꝺctu puta in tali venditione vel huiusmodi: quare peto nomine.d.monasterij me siue ipsum ex officio vestro ad pfatam exceptionem siue probationem omissam c
proponendam seu ad appellandum z appellationẽ prosequendum ꝺ prefatum contractuꝫ venditionis in inte.resti.z restituendum foze sentẽtialiter declarati.extra.e.suscitata.auditis.constitutus.z.c. fin.
c Vel sic. aZZJ.Con.zc.vt.§.vsq; mandatuꝫ.iungeq̃ cum in causa que vertitur z verti sperat inter. p. ex parte vna:z me nomine talis ecclesie vel minoꝛis ex altera receperim a vobis terminum ad proponẽ dum omnes exceptiones dilatorias z ipsas legitimas z rationabiles mihi competentes omiserim ꝓ ponere in termino ipso ex hoc lesus vel lesa est enoꝛmiter quod me offero probaturum quare cuz sit minoꝛ vel cum ecclesia iure minoꝛis fungatur:peto me ad probandum lesionem huiusmodi.z ea probata p beneficium resti.in inte. ad huiusmodi exceptiões omissas probandas admitti que tales sunt.§.de re sti.in inte.§.ij.ver.illud quoq; nec fiet in hoc libello lit.conte.extra de offi.iud.c.vnic. Specialiter

Archivo Histórico Rosario

a ¶In ꝺctu li.fm rof.cuius eſt itotū qꝺ ſequiť vbi.ſ.
b ¶Et.iij.oppono huicꝫlibel.fm rof.ꝺe.l.q ſi minoꝝ.§.reſtō.ff.ꝺe min. vbi ꝓz q reſtō eſt ꝓtoris ſtatꝰ reintegratio:ꝺz ergo fm id minoꝝ petere rē ſibi reſtituiꝝ:offerre ꝑcij habiti reſtōnē.C.ꝺe repu.q fi.ꝛc.l.vna rñꝺet libellū ꝺcepti cū minoꝝ ſubueniaꝫ in eo qꝺ eſt leſus. ſi ergo nō eſt leſus in eo qꝛ vendidit īmo forſam ſic a expediebat illi ſz ē leſus.qꝛ minus iuſto ꝑcio vendidit reſtituiť in minoꝛitate ꝑcij. ꝛ ꝺec b ſuppletio bene ꝺꝛ reſtō cū ꝑcij ſit ſubſtātia ſ̄z ctus vēditiōis ff.ꝺe ẜhē.emp. l.pena conuenta ꝓꝺ.ſ. c
c ¶Peto.cōiter ſic �herꝰ i rof. iſte libell⁹?ſz in vno correctoꝝ viꝺ.C.meū quē nō expediebat mihi vēdere cū habueriz illā i ſcholis. vñ cū i ꝺ leſus ſim peto ꝛc.ꝛ ego ꝺicerē quē expediebat mihi nō ꝺ vēderevñ cū ꝛc. vēdere eū qꝺ vēdere nō expe i ꝺit poſſet ee ſine leſiõe ad id qꝺ ꝓꝺixi ꝺe ſtuꝺio libri. facit. ẜ.ꝺe fru.⁊inter eſſe. §. viſo in ꝓncip.
¶Bald.ꝺe in integ. reſtitu. Rubri.

Qualiť formeť libellus e qñ petiť in ite, 2 reſtō.⁊ reſtitutio poſſeſſiōis eoꝺē libello.§. fi.ad fi.vide.ẜ. ꝺe libel.ꝺecpt. §.an ꝓ ſimpliceē
ꝺ ¶De alienatiõe iuꝺicij mutandi cā facta. 3 Rubri.
¶Totū nigrū incipiēꝺo i ꝑn, ibi ꝓꝛro viſq; ad v.vl fm alios ad lras fuit rof.e.ti.⁊eſt in opericar.inter ꝺicta. xij. auctoꝛ h i ꝓin.q̄ ad inſtſa remittit ad titulū ꝺe ceſſi. actio. ad fi.⁊ tu ꝺe materia recurre ibi ad primum. §.
Sjvelis ſcire. libellum ꝺcip. ẜj.q̄ bñ 5 in minoꝛe in contractu venditionis.ſic ꝺci.li.ª ẜj. Coram ꝛc.conqueroꝛ ꝺe.p.cui cum ſim minoꝝ.xxv. anno.vel eſſem tempoꝛe contractus vendidi equū ꝓ.xv.qui valebat.xx.vnde quia mea facilitate fui deceptus in ꝓcio ꝑto ꝓcium mihi reſtitui ex officio veſtro.ff.ꝺe mino.tutoꝝ.ẜ.l.p.C.ſi aduerſus vē. l.i.ẜ.iij.ᵇEoꝺem modo conci.vbicunq; minoꝝ leditur in contractu:vel quaſi:eum tamen ſpecificando ff.eo.ait ꝓtoꝛ.§.ſi in iuꝺi.ẜ.§.non ſolum.ẜ.l.ſi ſine §.reſtituꝛus.ẜ.§.item ſi non. ¶†Et hic cum eſt deceptus in ꝓcio. Si vero quia venꝺitum ꝙꝺ non expediebat.ſic conci.li.ẜj.Lo.ꝛc.con.ꝺe.p.cui cū eſſem minoꝝ.xxv.anno.vendidi coꝺicem meum ꝓo ẋ.vnde peto ᶜcontractum illum reſcinꝺi.⁊ coꝺicem illum mihi ex officio veſtro reſtitui.⁊ ad hoc ꝓpono. officium veſtrum.ff.ꝺe mino.in cauſe.ẜ.l.ſequē. Ꝛc. ergo ſic po.Pꝺ.Ac.po.q ſuꝰ minoꝝ. xxv.an.ff. eo.l.j.ẜ.l.ꝺeniq;.§.minoꝝem.item quoꝺ tecum contraxi.item quoꝺ in eo contractu leſus ſum in hoc. ff.eo.non omnia.reus vero ſic Pꝺo.REJ.Pꝺo.q tempoꝛe contractus eras maioꝝ.xxv.annis.item q iuraſti te maioꝛem ⁊ hoc licet eſſes minoꝝ. C.ſi minoꝝ ſe ma.ꝺixerit.l.iij.in fine.item q iuraſti non cō trauenire.C.ſi aduerſus ven.auꝛ.ſacramenta.

De alienatiõe iuꝺicij mutandi cauſa facta ᵇ. Rubri.

Sjvelis ſcire qualiter inſtrumenta ſuper ceſſionibus conficianturviꝺe.ẜ.ꝺe actio. ceſ.ad fi. ¶Pꝺoꝛo ſi contra te volebam inſtituere reiven.vel aliam actionez realē vel perſonalem in rem ſcriptam: vt eſt actio quoꝺ me.cauſa:vt.ff.quoꝺ metus cauſa.l.metum. §. cum autem ⁊ omnia interꝺicta:vt.ff.ꝺe interꝺi.l.j.§.iterꝺicta.⁊ tu poſſeſſoꝛ cauſa iſtius futuri iuꝺicij mutāꝺi alienas in alium.cum tamen velis rem habere:licet litem trāſferas: vt moleſtum aꝺuerſarium ꝓo te ſubijcias habeo contra te actionem in factum a ꝓtoꝛe ꝺeſcenꝺentem ex eꝺicto ꝺe alie.iu.mu. cauſa facta per quam meum conſequar.reſeruata mihi rei venꝺicatione:vel alia reali.ff.ꝺe alie.iu.mu.cauſa facta.l.j.§.j.ẜ.l.ij.ẜ.l.inter.in fine.C.eoꝺ.l.vnica. Sic ergo li.conci.ẜj.¶†Coram ꝛc.cō.ꝺe.p.qui cauſa a ſe mutanꝺi iuꝺicij rem talem cuius nomine volebam agere contra ipſum alienauit.⁊ ꝺeꝺit titio:cum illa ſit ad eum reuerſura:quia ipſe.t.eſt potentioꝛ quam ipſe.p. vel eſt alterius pꝛouincie: vel homo malicioſus.vnde ꝓopter talem alienationez intereſt mea in.xx.ideo illuꝺ meum intereſſe peto ⁊ aꝺ hoc ꝓpono ac.in factum ꝺeſcenꝺentem ex eꝺicto ꝓtoris ꝺe alie.iu.mu.cauſa facta:vt in ꝑx.l.
¶Pꝛeꝺictaveꝛa ſunt quanꝺo intereſt mea ratione ꝑſone in quā alienatio facta eſt vel loci. ¶†Si vero ratione cauſe.tunc conci.lib.ẜj.Coram vobis ꝛc.cō.ꝺe.p.qui ſeruum quem poſſiꝺebam cuius nomine contra cum agere volebam rei ven. vel alia reali actione ipſe manumiſit:vel locum in quo eꝺifi cauerat vt aut clam. vel quo nunciaueram nouum opus:vel competebat mihi actio aque pluuie arcen ꝺe alienauit que res ſunt aꝺ eum reuerſure:vnde qꝛ ꝑpter talem alienationē intereſt mea in.xx. ideo illuꝺ intereſſe peto ⁊ aꝺ hoc,ꝑpo.act.in factum ex eꝺicto ꝺe alie.iu.mu.cauſa fa.ff.e.l.quia.§.j.ij.⁊.iij. ⁊.l. + Jtez.§.fi. ¶†Actoꝛ ergo ſic po.Pꝺ.Ac.Pꝺ. q̄volebam contra te intentare rei venꝺi. vel aliam tāꝺi rē quā poſſiꝺebas alienaſti.t.ff.e.l.j.ẜ.l.exꝰ.§. ꝓter hoc:vt ipſum.t.mihi ſup ꝓoneres aꝺuerſarium cum res ſit aꝺ te reuerſura.ff.eo. Item in fine. Item ſi quis alie. Item quoꝺ mea intereſt in. xx.te non alienaſſe.ff.eo.non ſolum.§.hec actio. ¶†Reus ꝺtinet illa tria ꝺe q̄bus.ẜ.ꝺe ceſſi.act.§.j.ẋ.illuꝺ quoq;.
e ¶Statuimus.lib.vj.
f ¶Alios libellarios cognitos pquiſiui. vt viꝺerē ſi q̄s erroꝛ excuſare poſſet q ſequiť.ſ.ꝺebitoꝛē venꝺiꝺiſſe vel ceſſiſſe.
g ¶De arbitris.rubꝛica. ¶Qui tractaueꝛūt ex ꝓacticis materiaz

De arbitris[g]. Rubꝛica.

1 ¶Mꝺoctiꝺ.ſic poteriſ ꝺci.li.ẜj.¶†Coram ꝛc.ꝓpono contra.ꝓ.q cū nuper inter me ⁊ eum ſuper fuꝺno vel ſuper quaꝺam ſumma pecunie:vel ſuper tali eccleſia q̄ ſuboꝛta fuiſſet.ꝺemum in tales ſub certa pena extitit compꝛomiſſum vtriq;.qui ꝺe ipſo negocio cognoſcentes taliteꝛ ꝺicti qualiteꝛ arbitrati fuerunt:q̄ ſi quiꝺem arbitrium pars altera obſeruare ꝛetēnit:q̄re peto ꝺictū.ꝓ.aꝺ ꝺicti arbitrij ſeu ſnie obſeruationē cōpelli per penā in cōꝓromiſſo appoſitam ⁊ a partibus ſtipulatam vel ꝺicat: vnde peto penam ipſam mihi ꝺariz ſolui.peto etiaz expenſas hac occaſione factas quas eſtimo cētū.⁊ aꝺ hoc ve ſtrum:officium imploꝛo:vel hoc peto ex vigoꝛe compꝛomiſſi vel ſicꝰ:concluꝺat:vnde peto aꝺ eo. c. libꝛ. quas mihi ꝺebet ex cā arbitri ſiue laudi inter nos per talem arbitrum ꝓmulgati:ꝛ q̄ non ſoluit ꝑdictam pecuniе ꝓtextum in termino in.ꝺ. laudo com prehenſo peto ipm ꝺemnari aꝺ penā.c.lib.⁊ ꝑdānis ⁊ intereſſe ⁊ expenſis in.x.li.extra eo.ꝺilecti.ꝛ.c. ij.in fi.ꝛ.c.expoſita.ff.e.ꝺiē.ẜ.ſtari.ag.ergo ex ſtipulatiõe aꝺ penā.nō ex arbitrio.C.e.l.ij.ff.e.l.ij.extra. c.ꝓ tuas. ¶Si aũt arbitratoꝛ vel amicabilis compoſitoꝛ vel etiam arbiter. vt puta ⁱ tiniquam tulerit ſniam autoꝛitate ſuperioꝛis poterit ab ea ꝺiſcediꝛ.⁊ conci.ſic li.ẜj.¶†Lo.ꝛc.ꝓpo. q cum nup inter p.⁊ me.ſuper hoc q̄ ſuboꝛta fuiſſet. ꝺemū in laudo tanq̄ in arbitros vel arbitratoꝛes ſeu amicabiles cōpoſitoꝛes ſub certa pena extitit compꝛomiſſus q̄ in ꝺicto negocio pꝛocedentes iniquaz pꝛotulerunt ſententiam ſeu arbitrium ſiue laudum in meum pꝛe iuꝺicium et grauamen:quare ſuper hoc veſtrum implozo officium et peto per veſtram ſententiam ꝺeclarari aꝺ eius obſeruationem me non teneri et pe ne ſtipulationem non valere pꝛonunciari.extra eoꝺem capitu.ij.ẋ.capitu.expoſita.ff.pꝛo ſo.ſi ſocietatem.jj.ẜ.arbitꝛoꝝum. que hic ꝺeſunt. vide ſupꝛa ꝺe arbitris.

De iuꝺicijs[k]. Rubꝛica.

Hec ru- ꝓtinet ſimilia ꝺe ꝺiuiſione rei communis.

vero ſic.Pꝺ.REJ.Pꝺo.quoꝺ tu nomine talis rei contra.m.tantum volebas inſtituere iuꝺicium: ſed hoc implicat negatiuam.extra ꝺe cauſa poſſeſſ.⁊ ꝓpꝛie.cum eccleſia. Jtem quoꝺ rem cuius nomine volebas inſtituere nunquam poſſeꝺiſti:nec ꝺolo feci quo minus poſſiꝺerem:ſeꝺ hec eſt negatiua. extra ꝺe confeſſis;ſtatuimus ᵉ. Jtem quoꝺ vere aliena ui rem illam:vel quaſi conceſſi ex toto vel quaſi venꝺiꝺi. Jtem quoꝺ alienaui ꝺe neceſſitate reꝺhiꝺendo vel ſoluendo cui tamen Bart. Jtem quoꝺ ſi alienauꝺ illam rem recuperaui. Jtem quoꝺ ſum parꝛatus ſuſcipere iuꝺicium:acſi poſſiꝺerem.ff.eoꝺ.quia f ẜ.fina.vel ſecunꝺum aliosᶠ poteſt ſic concipi.libel. 6 ẜj.¶†Coram ꝛc.cō.ꝺe.p.cui cum litem ſuper tali vinca vel ſuper.ꝛ.que mihi ꝺebet mouere ꝺeliberaſſem ipſe hoc pꝛecognoſcens ꝺolo et fꝛaude titij pꝛotectoꝛis pꝛatrocinium aꝺuocans ſibi rem vel ꝺebitum ipſum venꝺiꝺit ſiue ceſſit: ſcꝰ eius patꝛociꝺ nium conꝺuxit quare peto ipſum per veſtram ſententiam ⁱactura cauſe ꝺamnari.extra eoꝺ. ex parte. 7 C.ne li.po.l.j.ẜ.ij. ¶†Jꝺeo ꝺixi mouere ꝺeliberaſſem quia ſi eſſet iam mota locum ꝛabꝛeret titu.ꝺe litigioſis.C.ꝺe litigio.l.vlti.⁊ auten. litigioſa. Jtem ꝺeo ꝺolo ⁊ fꝛaude:quia alias non ꝛabꝛeret locus hec pena.ff.ꝺe aliena.iu.mu.cauſa facta.l.non ſoluz ſed pꝛima poſitio melioꝛ eſt.iam ꝺicta pena non habet locum quanꝺo quis alienat cauſa mu.iu. quoꝺ ꝺicꝰ:vt ſupꝛa ꝺe ceſſio.actio.pꝛope finem. ¶Quando autem aliquis agit ex iure ceſſo. qualiteꝛ conciꝑ.lib.ꝺixi ſupꝛa ꝺe pꝛocura.§.ſequitur.verſic.ſed queritur.

g ¶De arbitris.rubꝛica. ¶Qui tractaueꝛūt ex ꝓacticis materiaz rubꝛice. viꝺ.ẜ.ti. ꝺe arbi. ſup rubꝛica ꝺe materia h i ſi.actoꝛ illꝺ remittit qꝺ ſupꝛegula ꝺe ꝺolo. lib. vj.tractat anvaleat cōꝓmiſſum factū i arbitratoꝛēpublice excōicatum an arbiter poſſit exigere ſalariū.ſcripſi.ẜ.ꝺ ſala.§.j.in fi.

¶Jnoc titu. ſic poteꝛi ¶Jel ſic. fm bonagui. ꝓte. ij.iſoꝛmis libel loꝛꝛegi.c.exꝛj ¶Jt puta.q̄re h ꝺixit itelliges ꝓ no.ẋ.ꝓte j.eo.ti.§.j.poſt ꝓin.ẋ.arbitꝛatoꝛ.ad fi.vj.⁊ q̄ ibi aꝺꝺiꝺi. ¶Bal.ꝺ arbitris. Rubꝛica.

Rbi ꝛameto pōt renũciaꝛi.⁊ ꝺe nouo ꝓmitti.C.ꝺe trāſac. l.ſi ꝺiuerſa. ¶Concoꝛꝺia tollit votū captāꝺe moꝛtis. C.ꝺe trāſac.l.ſi fideic.no.qualiteꝛ foꝛmeť libellꝰ cū agiť ex laudo. item qño foꝛmeť libellꝰ cū petiťre ꝺuctio aꝺ arbitriū boni viꝛi. ẜ. Pꝛelatus nō pōt cōpꝛomittere ſup liq̄ ꝺo.C.ꝺe trāſac. l.ſi ꝺiuerſa.viꝺ ẜ.ꝺe arbitro. §. rectoꝝ.vide. ẜ. eo.tit.in pꝛima parte.
¶Scōa pticula huius quaꝛti libꝛi.
¶De iuꝺicijs Rubꝛica.
¶Jracti auctoꝛis vel alij nō curaꝛūt hāc rubꝛicaz ſaluo qꝺ rof.in ꝓin. ſui opiſpoſuit rubꝛicaz q̄ꝺ ſit iuꝺiciū cū eſſ ꝓacticꝰ ꝺe oꝛꝺine iuꝺicioꝝ

tractēť ꝓ integra ipſoꝝ opa ſpālem hāc rubꝛicā ponere non curauit.
¶De qõne veneri.l.xv.an.ꝓſentiēs in iuꝺicē añ litē ꝛte.peniteat. viꝺe mutas qõnes.ẜ.ꝺe cõpe.iuꝺi.aꝺi.§.j.ſub ẋ.ꝛ.ꝛ ꝺe hoc no.c.ti.c.j. ꝺe iuꝺicio habito cū filioſa.viꝺ ꝺiffuſe.ẜ.ꝺ actoꝛe.ꝺ.ſup ẋ.itē q̄ ē filiꝰ
a ¶Ec rubꝛica generalis. ¶Spālis.rof.poſt ꝓin.ſui opis.rubꝛi.xxj ⁊ ꝺuabus ſe.ꝺe actio 1 nibꝰ vniuerſali ſpāli et gñali tractauit.
b ¶Anteꝛſa ui rem illam:vel quaſi conceſſi ex toto vel quaſi venꝺiꝺi. Jtem quoꝺ alienaui ꝺe neceſſitate reꝺhiꝺendo vel ſoluendo cui tamen Bart. Jtem quoꝺ ſi alienauꝺ illam rem recuperaui. Jtem quoꝺ ſum parꝛatus ſuſcipere iuꝺicium:acſi poſſiꝺerem.ff.eoꝺ.quia
e ſ̄z ta ꝺe confeſſis;ſtatuimus ᵉ. Jtem quoꝺ vere aliena ui rem illam:vel quaſi conceſſi ex toto vel quaſi venꝺiꝺi. Jtem quoꝺ alienaui ꝺe neceſſitate reꝺhiꝺendo vel ſoluendo cui tamen Bart. Jtem quoꝺ ſi alienauꝺ illam rem recuperaui. Jtem quoꝺ ſum parꝛatus ſuſcipere iuꝺicium:acſi poſſiꝺerem.ff.eoꝺ.quia
f ẜ.fina.vel ſecunꝺum aliosᶠ poteſt ſic concipi.libel. 6 ẜj.¶†Coram ꝛc.cō.ꝺe.p.cui cum litem ſuper tali vinca vel ſuper.ꝛ.que mihi ꝺebet mouere ꝺeliberaſſem ipſe hoc pꝛecognoſcens ꝺolo et fꝛaude titij pꝛotectoꝛis pꝛatrocinium aꝺuocans ſibi rem vel ꝺebitum ipſum venꝺiꝺit ſiue ceſſit: ſcꝰ eius patꝛociꝺ nium conꝺuxit quare peto ipſum per veſtram ſententiam ⁱactura cauſe ꝺamnari.extra eoꝺ. ex parte. 7 C.ne li.po.l.j.ẜ.ij. ¶†Jꝺeo ꝺixi mouere ꝺeliberaſſem quia ſi eſſet iam mota locum ꝛabꝛeret titu.ꝺe litigioſis.C.ꝺe litigio.l.vlti.⁊ auten. litigioſa. Jtem ꝺeo ꝺolo ⁊ fꝛaude:quia alias non ꝛabꝛeret locus hec pena.ff.ꝺe aliena.iu.mu.cauſa facta.l.non ſoluz ſed pꝛima poſitio melioꝛ eſt.iam ꝺicta pena non habet locum quanꝺo quis alienat cauſa mu.iu. quoꝺ ꝺicꝰ:vt ſupꝛa ꝺe ceſſio.actio.pꝛope finem. ¶Quando autem aliquis agit ex iure ceſſo. qualiteꝛ conciꝑ.lib.ꝺixi ſupꝛa ꝺe pꝛocura.§.ſequitur.verſic.ſed queritur.

De iuꝺicium vniuerſale.

¶Vniuerſalia ſunt vt petitio hꝛꝺitatis. ff. ꝺe rei ven.l.j.ff.ꝺe pe.he.ſz ⁊ ſi.§. fin. ff.ſi ꝑs habeť pe.l.j.in fi. que ꝺať a iure ciuili ei q̄ ſuccediť tanq̄ pꝛimioꝛ ex teſtōvl ab intestato ⁊ ciuilis eſt ᵇ.ff.e.itē veniunt.§.ꝑdie.ff.ꝺe rei ven.l.j. ¶†Jn qua ſic ꝺci.li.ẜj.Lo.ꝛc.cō.ꝺe p.qui poſſiꝺet ſeu tz hꝛꝺitatē.t.cui ex teſtōvel ab intestato tanq̄ pꝛimioꝛ ſucceſſi.vnde ago ſ̄z euz qõ ip ſam hereꝺitatem ſeu bona.t.mihi reſtituat:⁊ eū pe to aꝺ iꝺſinialiter ꝺemnari.peto etiam fructus perceptos ⁊ qui pꝛeſꝛi potuerūt ꝛ aꝺ hoc ꝓpo.pe.hꝛ. ff.ꝺe pe.heꝛeꝺi.l.j.ẜ.iij.in eoꝺem cōſi li. ᵒ nō pōt peꝛtere ex teſtō ab intestato.C.ꝺe codicil.l.fi.Sivero vna res petiť.ſic li.ꝺci.ẜj.Lo.vobis ꝛc.cō. ꝺe.p. qui poſſiꝺet bona que fuerūt quonꝺā.t.cui ab inteſtatoſucceſſi:vel ex teſtō.vñ ago ſ̄z eum qõ mihi talē rem cum fꝛuctibus reſtituat ⁊ aꝺ hoc ꝓpo.pe.habetur.cū eiꝰ gñaliter petam in rebus a te poſtea poſ. ꝺebes ꝺemnari.ff.eo.ſi hꝛꝺitatem petā.⁊.l. ſi quo ¶Sed cum agā aꝺ vnā rem tm̄ nonvť q̄ poſſim ꝺcere.ago ſ̄z talē qui poſſiꝺet talē hꝛꝺitatem vel res que fuerunt.t.nam reus poſſet negare ſe poſſiꝺere. vnde quiꝺā ſic li.conci.ẜj. ¶Lo.ꝛc.cō. ꝺe. p. qui poſſiꝺet ſeu. tz talem rē que eſt in hꝛꝺitate.t.cui ab intestato ſucceſſi:vel ex teſtō.vnde ago ſ̄z eum q̄ mi hi reſtituat.⁊ aꝺ hoc ꝓpo.pet.ꝺered. ¶†Si vero ꝺicas te heꝛeꝺē ꝓ teficꝺices.ẜj. ¶Coram ꝛc. peto bona que olim patꝛis mei fuerūt ꝓ ꝺimiꝺia: qꝛ ꝺico illa aꝺ me ꝑtinere ꝓ ꝺimiꝺia ex teſtōvl ab intestato.⁊ hic q̄ſ ſum certus ꝺe certa ꝛte.ſi vero in certus:tunc incerte ꝓtis ꝺak petitio: qõ intelligas rõne exitus:qꝛ pōt pars petita minui vel augeꝛi.ff. ꝺe reꝛ ven.ſi pateꝛ.ff.ſi pars hꝛ.pe.antiq̄. ⁊ nō rõne pꝛtionis:qꝛ certā ꝓtem ꝺz petere:puta qnartāvel quintā.ff.e.l.j.item conci.li.vt.j.ꝺe ſuc.ab inteſta.
¶†Ec.ego ſic po.Pꝺ.Ac.Pꝺ.q.t.moꝛtuꝰ eſt.ff.ꝺe vul.⁊ pu.ſub.l.ij.hoc eſt ꝺz ſcire.C.ꝺe cap.⁊ poſtli.reuer.nec non.C.qui admi.aꝺ bo.poſ.q̄ꝺiu. item q̄ fecit teſtm̄.itē q̄ in eo me heꝛeꝺē inſtituit vl qõ ꝺeceſſit ab inteſtato.ꝺebeo aũt eligere an petam ex teſtō:vel ab inteſtato.ff.eo.l.j.ij.⁊.iij.C.ꝺe codi.l. fi.itē q̄ ſum fiꝺi gꝛaꝺu pꝛimioꝛ.inſti.ꝺe hꝛ. que ab itеſtato.ꝺeſe.ẜ.ꝺe leg.agna.ſucce.C.ꝺe iuꝛ.⁊ fac.ign. l.j.ſi hoc neget.pone ſpāliteꝛ ꝺ paꝛētela.extra ꝺe te. ſtiꝰ ex quaꝺam.⁊ ꝺe ſlan.⁊ affi.tua. itē q̄ illuꝺ teſtm̄ fuit legitimum.itē q̄ ſum talis q̄ poſſum inſtitui.C. ꝺe hꝛ.inſti.l.j.ff.qui.t.fa.poſ.ſi ab intestato.itē q̄.t. potuit condere teſtm̄.C.qui.t.fa.po.ſi fꝛater.⁊.l.fuꝛioſum.ij.q.vj.ẜ.ꝺiffinitiua.itē q̄ illam heꝛeꝺitatē vel totā vel ꝑtem vel aliquā rē vel ius ⁊ te heꝛeꝺē ꝓtendis.ff.eo.regulaꝛiteꝛ.l.ij.ff.ij pars hꝛ. pe.l.j.ẜ.j. ¶†Reus vero ſic ponet.Pꝺ.REJ. Pꝺo.q̄ ille.t.viuit.itē ſi moꝛtuus eſt ꝺicat Pꝺo.q̄ſe cit teſtm̄.⁊ iſtituit me heꝛeꝺē.itē q̄.t.fuit minoꝝ.xiiij annis tpe moꝛtis vt in pꝛe.ẜ.ꝺiffinitiua. itē q̄ inter fuerunt tm̄.v.teſtes.in codicil.vbi hꝛꝺitas neq; ꝺaꝛi neq; aꝺimi.poteſt.C.ꝺe codicil.heꝛeꝺitateꝛ inſti. eo.ẜ.fi.item q̄ fuit homo inteſtabilis.ẜ.ꝺe edic.inſtrumento.ẜ.compenꝺioſe.ſed hoc eſt iuꝛ.itez q̄ in inſtitutus non es capaꝛ.ff.qui teſ.fa.po.is cui.ẜ.cū lege.item q̄.g.fuit.t.pꝛimioꝛ q̄ tu.extra ꝺe penis. c.ij.item q̄ ille.g.aꝺijt heꝛeꝺitatē. itē q̄ nihil ꝺe ilPhi.coꝛn.ꝺſi.ecliiij.incip.pꝛincipalis ꝺifficultas col.fi.ẋ.⁊ petitio heꝛeꝺitatis in quarto vol.¶Hen.Ferran.
f ¶Poſſeſſoꝛia.ꝺe hac ⁊ ſeq.of.plene vbi ꝺe ꝓtoꝛijs rubꝛica ꝺe pe.he. poſſeſſoꝛia.⁊ rubꝛica ſe.vbi ꝺe fiꝺeicōmiſſaꝛia.⁊ Joā.ꝺe blano.ꝺe hiſ tribus ſui operis.car.pc.
g ¶Jer.in ſum mavltim? ẋ.eſt ¶Et ſui.ꝺicꝰt aliꝰ ⁊ plz ꝛo.q̄ lz ſublata ſit in equalitas i ſuccеſſiõe nō tñ in mō.⁊ ꝺe hꝛ rof. vbi.ſ.in pꝛin.q̄ tuoꝰ aũt q̄ iſta ſunt neceſſaria exꝑmit rof.collige ex poſitionibus.
¶Agnoni.io. ꝺe ꝺian.vbi.ẜ. foꝛmat libellū in poſſeſſiōeꝝ vir ⁊ vxoꝝ.ff.et vxoꝝ.l.vna.
¶Sempꝛonij hūc parentē eꝛoꝛē vide ēt in rof.inueni tñ i vno correctum peto ꝑtē talem hꝛꝺitatis ꝛc.⁊ facit quaꝛt? libellus.ẜ.e.q̄n q̄ aũt que h re quiruntᵉ ex poſitionibꝰ colligas rof.aũtvbi ſ.i fi.ẜ libelluz opponit ꝺuo. primū in eo qõ ꝺicit hꝛꝺitatez reſtituꝛ ꝑ treꝺ bellianū cū foꝛte reſtituta et adita fuerit ſpõ teviī nō fuit neceſſe ꝑ trebelliānū compelli aꝺire vel reſtituere.inſtit.ꝺe fideī.here.§. fi vo.ſz in eo qõ ꝺicit hꝛꝺitatez reſtituꝛ⁊ peꝛit illā aꝺ alio poſſeſſaz.ergo nō fuit hꝛſtituta cū ꝑ traꝺitionem acquiraꝛiť ꝺominia.C.ꝺe pacꝛis traꝺitionibus.ad primū rñꝺet q̄tuoz eē remeꝺia trebelliani qõ cogaꝛ hꝛs aꝺire q̄ re ſtituat ſpõteviī coact? qõ ꝺirecte actiões ſint hꝛꝺis reſtituꝛ⁊ vtiles ī fiꝺeicō miſſariū.quaꝛtū quoꝺ ſpõte aꝺiēs ⁊ reſtituens ꝺetrahit quaꝛtā ꝑz ergo fine cõpulſione trebellianо locum eē. aꝺ fm

rñdet qđ in adeñda hꝫditate sufficit volũtas.nec est necessaria possessio vel traditio.ff.de acq. hꝫditate traditio.qđ aũt est in instituto.idẽ z in subst̃ituto.vt restõe vbali recepta statim sit dñs.z sic ꝑcedit petitio huiꝰ.quenit q dixit Jo.de bla.vbi de act.ex testõ q̃m ꝑdicto libello ibi mihi peto restitui addebat re vel vbo.z ibi de fructibus ꝑceptis loquit̃ addebat a tpe more addebat ẽt q cũ ipe heres talẽ rẽ hereditariã quã estimat.x.li.tur.pire ꝓmiserit per suã culpã lataz vel dolum petebat illas.x.sibi solui.z b ꝓsequẽdo dicebat qđ dr de testõ factum.nõ vis ponere cũ õ restõe possit q̃s grauari.z in codicil.ff. ad trebel.recusaꝫ. §. meminisse.addit̃õe lata culpa ꝑcedit etiã in negligendo quo casu nõ tenet̃ de leui. de qua tñ teneret in faciendo. ff. ad treb.mulier §.fin z emi.z de le.j.si seruus legat?.§.cũ quo. qđ dixit re vel verbo itellige si possideat.ver a bo si non possideat.ff. ad trebel.l. restituit. id qđ de fructi b? dr a tpe more ꝑcedit.qz re stitui debẽt vel in quartã cõpu tari . ꝓceptos vo negligẽtia nõ petentis lucrat̃ hꝰs: vt in ꝑe.l.mulier.§. si hꝰs.itẽ in eo qđ dr in libello q hꝰs detinebat sonatꝫ ad iuerat tñ Jo.b exprimebat in libello.qz si nõ adiuisset non ageret̃ õ ipam actiõe ex testõ nec per senatusc̃ultũ trebel. agere̅ offo iudicis õ eum vt adiret et restituer et.ff.ad trebel.ille a quo.§. tempestiuũ.aliq̃ dicunt coactione fieri iudicis officio restõnem ex testõ.

a ¶ Cõtulit. in fi. hui? ꝓtis b declarabuntur

b ¶ Fuerit. q̃d si certa pactio penalis fuit inter hos socios appositasup forma muri leuandi z alter ipsoꝝ vẽdidit murũ.querit̃ an emptor teneat̃ pacta seruare.z vt q̃ sic.cũ successor ad talia teneat̃.ff.cõia p. l. vẽditor.z ne sit melioris ꝯditionis emptor quã vẽditor cũ res trãseat cũ suo onere.ff. õ acq̃r.pos. põponius.§.cum q̃s.z no.ff.de p̃ ben.emp.l.i vẽ dẽdo.z.C.õ di stra.pig.l. si de bitor. Ad ẽũ ꝓstat ex pacto natã actionẽ p̃ scriptis vbis que pſonalis ẽ z sic non trãsit ad heredes. C. de dona.l. eris alieni. ff.ad trebel.l.j. §. si heres.z bene facit.ff. de ꝓben. emp.l.fin.in fi. Fertur vber.õ bo.tenuisse em ptorem pactum seruare de bere p.l.ff.de p̃ ca.questuz. §. qđa titio.bene facit.ff. cõi diui.l.in hoc iudicio.§.pe.vi q̃ no.j.de emp.et ven.§.j.char. ff v.fs pone.p.est alia qđ de illo q̃vicino suo de sua terra cõcef fit tres pedes in latitudie:vt in illa murũ cõ munez faceret. queritur anvideatur etiã solum cõicasse vt vtriuſq; sit cõis ꝓ ĩdiuiſo arguit qđ sic per l.inter eos.ff.õ acq̃r.re.do.rdi ci põt suum totum vſq; ad di midiam teneꝫ ꝓ ex suo latere.e. ti.l.peregre. et ff.cõi diui.l.arbor. et ad hoc adaptaꝫ significatio vbi .ff. de vbo.signi.titius.§.j. Jn õ riuz tunc quid dr cõe cũ volũtas in teruenit insti.de rez diuiſ.§.fi duoz.z ff.de rei vendi.frumentum.vel rõne vicinitatis ꝓdio.vt in ꝑe. l. arbor refert Uber. Azo.ꝓnunciasse soluz ꝓ indiuiſo cõem. De duobus p̃stibus p̃dia ꝛtigua qui inuicẽ pactum penale fecerũt de nõ plãtando arbores in p̃finibus quoz alter suum p̃dium vẽdidit an teneaꝫ pactũ seruare qui emit ad negatiuã inducit̃ illud qđ in prima q̃ne di ctũ est.z.l.via.§.fi fundus.z.§.se.ff.de ser.ruiꝑ.ferẽ Gui.de suz.tenuisse z Jtium iudicasse ꝑ p̃.l.in h iudicio.z.ff.de dã.infe.fluminũ.§. addicit̃.z.ff.ꝑ socio.idẽq̃. Adde aliã.q.ang.in d.§.addicit̃.de duobꝰ fratribus domũ cõem diuidẽtibus cõi claustro remanẽtez pacisc̃entibus qđ nõ liceat obiurare nemini ipsoꝝ lumen ipsius claustri qđ si alter vendet emptor teneatur ad seruandum pactum.

cunie

cunic mihi ꝑstet:z ad hoc ꝛc.ff.cõi di.l.j.ff.e.l.fi. z.l. si actũ.z.l.cũ duobus.§.si q̃s ex socijs. vel dic pero dimidiã si sint duo socij.eodẽ modo oci. durante so
5 cietate si agis vt ꝓferat q nõ ꝓtulit. a ¶ Tꝰ Ꝓterosi damnũ societati ꝛtigerit ꝓpter socijs sic li. cõcip. ZJ. Lo.ꝛc.con.de.p.quondam socio meo: cũ quo societatẽ ĩri in qua tale damnũ per eũ illatũ est: vl etiã mihi:vñ ago Jpõ:vt damnũ datũ emẽdet.qđ b ꝛc.ff.c.cũ duobus.§.dãna.z.§.si q̃s ex socijs. Ac.er
6 go sic po. ¶ Tꝰ Ꝓ. AC. Po. q Xri tecũ societatem.xxvij.q.ij.cũ societas. Jtez q ꝓsensistiinsti. de ob li.extra Jctu.ff.de act.z obli.ꝓsensu. Jtem q̃ potes obligari:vt dicã in ac.ex empto.j.de emp.vẽen. §.pri?. Itẽ q gña cõmodiozis vsus'z vberiozis que stus Jrimus.j.v. hic ẽt no. Itẽ q sup re honesta. ff. eo.nec prętermittendum.extra de pactis. c. fi. xiiij. q.vj.si res.item q illa societas nunc est dissolutavel renunciatione:vel alꝫs.extra de.spõsa.c.ij.ea cõi durante non agitur ꝓ socio.infra v.item scias. Re? vero sic. Ꝓ. REJ. Po. q Xristi societatem cũ t.z me reprobasti.item q requisitus nolui tecum ꝫ here.item q non debebas tñ habere lucrũ. insti. c.
7 ti.ff.de leg.iij.l.fi. ¶ Circa hoc querit̃ an scholaris qui recedit ad patriam possit alium scholarem in domo seu camera ponere loco sui arg. q non: qz qui societatem contrahit certam personam eligit vt insti.de societate.§.solui?.z ad idem. ff. de verb. obli.si quis arbitratu.extra de offi.dele.c.fi. Itẽ here res socij nõ succedit in societate:vt.ff.ꝓ soc. actione.§.mozte.z.ff.õ bis qui no.infa.furti accipe.§.pe. non cõi fit quis socius alicui inuito vt.e.l. §. societas.arg.§.insti.loca.in fi.vbi in locũ vnius conductoris.alter eius heres res succedit.z.C.eo.ti.nemo vbi potest quis rem conductam alij eque idoneo locare ad eundem vſum.z arg.ff.de vſuf.equitẽ. §.
b ¶ Verius est fm rof. in rub. ꝓ socio.v. Itẽ q̃d si plures. fi.Sed ꝓius dictum verius est vt alijs inuitis:vl etiam vno non possit ponere.ff. eo. qui admittatur. z.l.nam.z.l.quicquid.z.l.contrario.z.l. de illo.ff.cõ muni diui.Sabinus.nisi aliud fuerit in contrahẽdo
8 actum.ar.viij.q.ij.illud.z.c.se. ¶ Quid si socius tenens bursam emit rem societati necessariam dic quod contra illum z non contra socios agetur ad ꝓcium. ¶ Quid si expendit vltra bursam.dic qđ nõ potest illud a socijs repetere.vt in ꝑe.l.ab actione.§.si communis pec. ¶ Sed nunquid socius re
9 cedens põt ꝓtem communium rerũ repetere:vel saltem alteri socioꝝ dare. Rñ.dare põt vel petere finito vsu.ad quez empte fuerunt:vt in ꝑe.§.si communis.ꝓiusvero non potest:immo socij agere possent contra eum ad interesse.ꝓ eo quod intempestiue renunciat societati:vt.ff.eo.sed z si socius.in fine.et l.si conuenerit.in si.j.rñ.finita vero societate agere poterit communi diui.ff.communi diui. in summa. sed antea locum habet actio ꝓ socio vtilis vel directa.ff.eo.nam cum contractu.fm Uber.de bo.

10 ¶ Hoc etiã no.q̃ ad hoc vt actio ꝓ socio dicrecta competat requiritur:vt societas contrahatur c ad vſum commodiozem:z questum vberiozem:nam in ea industria vnius socij multum ꝓfert: qz ꝓpter eũ fit commodioz vſus alterius:z questus vberioz sepe habetur ratio lucri z damni.hec ꝓbantur.ff. eo.si vero fuerit.§.ita.z.§.fi.in fine.z.l. mutius.

11 ¶ Utilis etiã actio ꝓ socio.q̃q; locum hꝫ inter scholares z inter aliquos in eodem cenaculo simul inhabitantes:qui non ꝫbunt societatem ad cõmodiozem vſum z vberioz̃ questũ.est tñ societas inter eos:z ideo utilis locũ hꝫ.ff.de bis qui deie. vel effu.
12 l.perceptionẽ. ¶ Per quam.l.azo. determinauit gõnem que q̃q; inter scholares ꝛtingit q̃si.f.vnus forte cõicare nouult qđ dz:vel facere duodenaz immo etiã plus dixit q si vnus scholaris in eadem domo vel camera turbat alitꝭ:vt studere non possit:qz forte repetit alij:vel etiam sibi:z sic alta voce put q dam faciunt quod alius studere non potest compelli põt per vtilem actionem desistere.cũ em.hec actio bonestidei sit:in ea veniunt illa de quibus nec actuz nec cogitatum est.extra de cau.poss.z ꝓprie. cũ ecclesia.ff.de iudi.solemus. Alij tñ dicunt q hoc casu locum habet actio ex conducto contra dñm: vt ipse ex locato agat contra illum impedientem qđ ab ilo impedimento cesset.arg.ff.loca.cuz in plures. §. messem.ff.ad.l.rho.de Jac.l.ij.ꝓmissa autem locuz hꝫ sit in societate Jctius.qñq; tñ est societas incidẽs vt in re cõmuni:vt.ff.e.vt sit.ff.fa.her.heredes.§. nõ
13 tñ. ¶ Dicitur cũ aliqñ quasi societas inter cohabitantes:z inter scholares:vt dixi:z intervirũz vxorem:vt.C.de cri.expila.here.aduersus.xxvij.q.ij. cũ societas.extra de spon.c.ij.inter dñm z colonum.ff. loca.si merces.§.vis.z inter vicinos.xxvij.q.iij.fo
14 titudo.z.c.se.z.q.iiij.ita plane. ¶ Jtem scias qđ actio ꝓ socio non competit societate durante. C. eo.tãdiu.ff.e.cum duobus.§.paꝰ.z §. Jtez ex facto
d z.§.idem pap.z in aliꝭ.§.z.l.actionem.§.nonnũq; e ¶ Sequit̃ commendabiliter. abbreuiauit h auctor qđ ponit rof. prolixe rub.lvj.cũ quatuor sequẽtib? vbi ponit . v. rubricas de actione neg.gest. directa vtili et ꝛtia post quas ponit de cõtraria actiõe ꝓ tutele inserit etiã qño petat̃ curatoꝛ bonis dari z qñ õ magistratuz agat̃ q nõ dedit tutorẽ vl dedit fi idoneũ ꝛc. qđ plene rof. tractat rub.de ac.in fa ctũ õ magistratus q nõ dederunt ꝛc. Jo. de bla.sup.§.actio nũ.insti.de act. trib?primis rubricis plene ꝓ sequit oẽm actionẽ neg.gest. formãs ẽt libellos fm varietatẽ gestoꝝ.um.
15 ¶ Tꝰ Sequitur videre de actione neg.gest.directa
e que oritur si te absente aliquis tua gerat sponte negocia sine tuo mandato que prętoria est in qua fit conci.li. ZJ. LO.ꝛc.cõ.de.p.qui mea gessit negocia z male:q; dolum vel culpam adhibuit.vñ q; per eius gestionẽ negocia mea deteriozata sunt in.c.iõ illa.c.ab ipo peto.in quibus eum peto fnialiter cõdemnari.z ad hoc ꝓpono act.directam neg.gest.sic ꝛcipies si administrauit male. Si vero bene:sed hꝫ forte.c.de bonis tuisconci. ZJ. Lo.ꝛc.cõ.de.p.qui me absente vel ꝓsentez ignorante gerendo mea negocia percepit a bonis meis.centũvnde ago Jeũvt illa.cẽtũ mihi restituat.z ad b ꝓpono directã actionem neg.gest.ꝓdicta ꝓbantur.ff.eo.l.j.z.ij.insti.
16 de oblig.que ex quasi contractu nas. ¶ Tꝰ Actor ergo sic.po. Ꝓ. AC. Po.q ego fui absens tali tẽpore. Jtem q fui tunc ratione.extra de testi.ex tenore. Jtem q eo tempore tu negocia mea administrasti. Jtem q fui ꝓsens in ciuitate tali tempore.tu me ignorante mea negocia administrasti.institu.de ob.que ex quasi contra. Jtez q mea negocia que in mea ꝓsentia vel absentia administrasti:vt dictum est spõte administrasti. Reus vo sic. Ꝓ. REJ. Po.q tali tempore quo me dicis tua negocia administrasse.ego fui absẽs.C.de contraben.emp.op timam.extra de testi.ex tenore. Jtez q quedã negocia que gessi.ego te mandante gessi.z te ꝓsente et
f ꝓsentiente.hoc cõcesso succumbet actor:quia hꝫ locum mandati.ff.manda.si remunerandi.§.scientes. z.l.si passus.z.l.qui patitur.z.l.ex mandato.§.fin.z ff.si mef.fal.mo.di.l.prima.extra de cõsir.vtili.c. fi.f in fin. Jtem q negocia que administrauigessi suspitione necessitatis q; credidi me tuum curatorem.hꝫ concesso succumbit:q; tunc locum habet vtilis neg.
17 gest.ff.eo.ait prętor.§.hanc acti. ¶ Ex prędictis ergo li.z posit̃ionibus notare potes qualiter debes facere in omni actione nego.gest.sue negocium sit f tuum re ipsa siue ipso gestu:siue ratihabitione: siue cura:z sollicitudine:quibus.iiij.modis dicitur tuũ
18 negocium alienum. ¶ Re ipa dicit̃ negociũ tuũ vt si gero negocium tuũ vel cum ipo gestu tibi queri tur puta refici insulam tuam.ff.e.fi.pupilli.§. qui ergo.qual'r in hac fiant positiones supra p3. ¶ Ipso gestu.i.qñ facio qđ facere necesse habebas. vt quia soluo tuo creditori.vnde ex hoc mihi datur actio õ f
19 te vt in ꝑe.l.fi pupilli.z.l. soluendo. ¶ Tꝰ Ratihabitione puta exegisti aliqua nomine meo qđ ratum habeo.vñ mihi dar actio neg.gest.in ꝑe.l.fi pupilli §.Item queritꝰ in qua fit cõci.li. ZJ. Con.ꝛc.cõ.de p.qui a Jo.noie meo exegit.x.quam exactionẽ ratã habui.ideo õ eum ago qđ illa.x.mihi soluat.z ad b ꝓpono ac.nego.gest.hec forma ꝓbatur.ff. eo.fi pupilli.§.Item queritur. Actor ergo sic ponat.
20 ¶ Tꝰ Ꝓ. AC. Po.q Jo.mihi er tali causa tenebatur.in.x.Item q tu a 10.exegisti illa.x.itẽ q illa noie meo exegisti.alꝫs eũ non possem ratuz habere.ff.de ꝓcu.si seruus g .item q illam exactionem ratam habui:vt in ꝑe.l.fi pupilli.§.itẽ querit̃. Re? vero sic po. Ꝓ. REJ. Jo.q eo tpe quo dicis me exegisse ego fui absẽs.item qđ eram in tali loco. item q illa.x.que exegi noie meo exegi. item q illa
21 x.que tu dicis me exegisse exegit titius. ¶ Cura vero z sollicitudine.puta cũ aliꝭ est tutor vel curator alicuius.z ego negocia que debebãt ipsi ex suo officio gerere:gero:vnde locum hꝫ hec actio.ff.eo.fi pupilli in ꝓin.sic ergo li.oci. ZJB. Lo.ꝛc.cõ.de p.qui mei ꝛtemplationẽ gessit negocia pupilli: vel

fff iij

a ¶ Cer.hꝫ siqs act.b.ad finẽ de ꝛtuor vlib? actionib? ibi in vſi.z no.

b c ¶ Eneralia iudicia. ¶ Conficiẽt. FOR.rolan.p te.vj.v.iiij. ¶ Cum societas est sciendũ pẽ qđ si duo sunt socij argentarij:quoz vnus ꝓtem suam cõi debitori remisit:halter totũ exegit remittẽs dissoluta societate nõ poterit ꝓtem illius exacti a socio exigere si socius suo ꝓprio noie illã petijt z exegit per.l.si vnus.ff.ꝓ socio.qz in volumine habeẽ non plus iusto.z no.qđ de socijs argentarie loquit̃ in socio oĩum bonoꝝ non ꝓ

Quidsit iudiciũ generale.

Eneralia iudicia sunt. Ut actio ꝓ socio negocioꝝ gestoꝝ. Et tutela in quibus singulis hic libellos formem. Itẽ petitio subiectiõis generalis est:vt. §. de sententia.§.qualiter.ver.item debz esse. ¶ Primo igitur instrumentum obligationis seu societatis sic conficietur. b FORMA. Titius et partevna.z.p.et altera in mercatibus et negociationibus quibuscunq; tam pannoꝝ quã aliarum quarũlibet rerum in quibus z de quibus negociandum mercandũ concordãter decreuerunt societatem hinc ad triennium adinuicez õrunt in qua quidem societate.dictus.t.ꝓ suo capitali cõtulit z posuit.ꝛcentũ marchas argẽti:put dictus.p. contentus z confessus extitit.ideo renuncians exceptioni non posite collate z consignate premisse q̃titatis ab ipso.t.in societate prefata dictus vero.p.ꝓ suo capitali posuit z cõtulit.centũ.li.tur. in eadẽ societate:put dictus.t.confessus extitit et contentus renuncians per omnia vt de.p.superius est premissum. quapropter ipsi.t.z.p.promiserunt adinuicez per se eoꝝq; heredes.scilicet vnus alterivicissim solennibus stipulationibus hincinde interuenientibus fideliter z studiose negociari atq; mercari:et promouere societatem.z in ea lucrum z profectum sollicite procurare.res z bona ipsius societatis di

adulti mei. vnde ex illa administratione vel gestione percipit. xx. vel forte omisit quedā que facere debuit dolo vel culpa ideo cōtra eum agot petens ab eo illa. xx. mihi solui. z ad hoc ipm̄ sniāliter condemnari. ad qđ ppono ac. neg. gest. hec ꝓbantur in p̄. l. si pupilli. idē etiā esset si nō adiceret mei cōtemplatione. ff. e. ait ꝓtor. §. furiosi. ¶ Actor ergo sic po. P̄O. AC. Po. q talis est pupillus meus vl' adultus cuius curā gero. vt in p̄. l. si pupillus. Itez q̄ in gessisti negocia ipsius pupilli vel minoris: vt in p̄. l. si pupilli. Itē q̄ ideo illa gessisti: ne ego possem tu televel cure ꝙuenirivt in. e. l. Reus vero sic. P̄O. REJ. Po. q̄ is quem dicis pupillū h̄z. xiij. an. h̄ ocesso desijt esse pupillus. insti. q̄bus mo. tu. fi. in fi. z extra de desp̄o. impu. puberes. Item q̄ iam est annus qđ cōpleuit. xiij. an. lxxvij. di. in singulis. z. c. se. xxij. q. v. pueri. z. c. se. Itez hoc anno gessi eius negocium. z idem dicat in minore. ¶ Verum si q̄s suspitione necessitatis vt q̄ credit vel suspicatur se curatorem cū nō sit vel etiā si is qui curatorē minoris negocia gesserit competit adulto ꝯ gestorem vtilis actio neg. gest. ff. e. ait ꝓtor. §. z furiosi z. §. curatori. sic ergo li. concip. ZJB. Lo. zc. cōque. de. p. q̄ fuit curator meus datus in testō z ꝑ firmatus: vel legitimus vel datiuus vel credēs se meū curatorē administrauit negocia mea: z male. vñ ago ꝯ eum qđ mihi reddat rōnem administrationis: q̄ dolo vel culpa sua lata vel leui cōmissa ab eo i administratione suꝫ dānificatus in. x. vel ex ex ipsa administratione h̄z. x. ideo illa. x. peto. z ad hoc vtilem act. neg. gest. ꝓ. pono hec forma ꝓbatur. C. de neg. gest. curatoris. z pōt. sic agi siue fit administratio finita: siue duret. ff. rempu. sal. fo. nō quasi: secus in tutela[a]. ff. de tu. z ra. dif. l. i. fi. z. l. fꝫ nō dar. ¶ Ac. ergo sic po. P̄O. AC. Po. q fuisti meus curator: itē q̄ hoc credidisti. C. arbi. tu. quicq̄d. z in. l. p. re. item q̄ tu meus curator administrasti vel credens te meum curatorem gessisti. itē q̄ gerendo talia commisisti dolo lata vel leui culpa: vt in pre. l. quicq̄d. itez q̄ ex illa gestione est p enes te aliq̄d valens. xx. vt in pre. l. quicquid Reus vero sic. po. Po. REJ. Po. q̄. t. tm̄ fuit curator tuus hoc concesso sequitur quod nō iste. ff. de iudi. cum ꝓtor. extra de ꝓsump. nonne. itē q̄ plures fuimus curatores. z oēs fumus soluendo z fuimus tpe depositi officij hoc concesso non pōt iste nisi ꝓ parte sua cōueniri. C. si tutor non ge. l. j. z. ij. ff. de tute. z ra. di. j. §. tractemus. C. de admi. tuto. l. ij. item q̄ bene administrauit. ¶ Pozo sicut in p̄missis causibus cōpetit act. neg. gest. oño negocioꝝ. sic z gerēti competit ℞ia neg. ge. ꝑpter impensas factas institu. de ob. que ex quasi ex. §. ex qua cā. z. ff. e. l. ij. sic ergo in ea li. cōci. ZJB. Lo. zc. de pe. cuius negocia eo absente: vel p̄sente: z ignorante administrauit: et spōte in qua administratiōe. xx. de bonis meis erogauit. vnde peto. vt illa. xx. mihi soluat: peto etiā vsuras que cucurrerunt a tēpore more. z ad hoc ipm mihi sniāliter ꝺemnari ad qđ: ꝓpono. ℞iam act. neg. gest. hec forma ꝓbatur. ff. de neg. ge. l. ij. insti. de ob. que ex quasi contrac. in ꝓin. ¶ Si vero nihil expendisti. sed es alij obligatus. ꝓ illa administratione. sic conci. li. ZJB. Lo. zc. vt supra vsq̄ ignorante. z post iunge. gessi. ꝑ qua gestione sum. t. obligatus in. xx. vnde peto q̄ me ab illa liberet obligatione. z ipsum ad hoc teneri sniāliter decerni. z ad h̄ ꝓpono zc. hec forma ꝓbatur. ff. manda. si mandato meo. §. quotiens. ¶ Actor ergo sic po. P̄O. AC. Po. q gessi tua negocia z sponte te absente: vel te ꝑsite z ignorante. item q̄ ꝓ illa gestione seu administratione expēdi in rebus illis. xx. de bonis meis. Item q̄ sum obligatus. t. creditori in. xx. ꝓ illa administratione. vnde videntur ei abesse. ff. eo. si quis mandatori. §. fi. Item expendi illa. xx. z a te petij illa. nec mihi soluere voluisti. hec po. fit vt reus de prehendat in mora z fic veniant vsure: vt. ff. de vsur. z in cōtraria. z. l. j. ff. manda. idemq̄. ¶ Si aūt fit talis persona que cā pietatis ꝓesumeretur feciſſe. dices sic. po. q̄ bas impēsas redegi in codice rationum mearū vel in quaternis meis vel ꝓtestatus fui qđ eas faciebam animo. repetendi. ff. eo. nenſenius. C. eo. alimenta. z. l. j. ff. de relig. ar fi quis. Item q̄ tibi maiori erat vtile qđ talez domum tibi reficerem. Si vero sit minor. dicat pono q̄ ꝓ̄o necessario domum talem tibi fulsi. Itez q̄ emi equū ꝓ̄o. xx. z erat tibi vtilis z adhuc habes eum. Reus vero sic. P̄O. REJ. Po. q̄ gessisti mea negocia paterna affectiōe. C. e. ſi patrono. item quod cā pietatis illud negocium gessisti. xlvij. di. sicut bi. item q̄ amicitia intima. ff. e. ſs qui. item qđ domus quam mihi refecisti. mihi erat onerosa ad reficiendum. hoc ꝓcesso. pꝫ qđ non fuit vtiliter ceptuꝫ ff. eo. sed an vltro. §. j. z. ij. item q̄ hꝫ vtiliter ceperis: tū tua culpa dom̄ illa perijt. ff. e. ſi negocio. z. l. cum a liſitanis[b]. §. fi. ff. ſolu. ma. ſi ab hostibus. Si vero sit pupillus dicat pono q̄ res quam emisti fuit inutilis z mortua est. ſi vero fuit vtilis dicat pono qđ vtilit cōparasti: ſꝫ perijt ante lit. ote. z sic tunc non fuit locupletior qđ requiritur. ff. e. litis. fiet autem ei cōpensatio. ff. e. ait ꝓtor. §. pupillus. Item qđ me ꝓhibente gessisti. ff. eo. ſi duobus[c]. C. e. l. fi. ¶ Sequiſ̄ nunc videre de actione tutele que ciuilis est. ¶ Qualiter autem conficienꝫ instrumenta tutele z cure. vide supra de tutore. z in ti. de curato. ¶ Ceterū ſi aliquis credens se tutorez cum nō sit: vel sciens se esse: sed se non esse fingit gerat alicuius negocium ab eo conueniri potest actione ꝓtutele ꝓtoria vt. ff. de eo qui ꝓ̄o tutore neg. gest. l. j. §. i. z. ij. sic ergo conci. li. ZJB. zc. conque. de. p. qui tanq̄ tutor mea gessit negocia cum non esset: er q̄ gestione sunt. c. apud eum. vel ex illa gestione me damnificauit in. c. vñ peto illa. c. z ad hoc ꝓpono ac. ꝓtutele. ff. e. l. j. ¶ Actor ergo sic po. P̄O. AC. Po. q tu credidisti oñi q̄ te meum tutorem fuisse. ff. eo. l. j. §. ꝓinde. z. §. ſi seruus. item q̄ sciebas te meum tutorem non esse. ſꝫ tū te esse fingebas. ¶ Item q̄ gessisti mea negocia: vt. ff. de eo qui ꝓ̄o tuto. neg. ges. in rubrica. z. l. j. §. cum eo. item q̄ ex illa gestiōe est apud te valens. c. ii. item q̄ talia potuisti gerere. z omisisti. vnde damnificatus sum in. c. item q̄ postq̄ sciuisti te non esse tutorem: tu omisisti nec certiorasti necessarios meos. ff. eod. l. ij. §. fina. Reus vero sic. P̄O. REJ. Po. q̄ eo tempore quo gessi eras maior. xiiij. an. ff. eo. l. j. §. ſi curator. itez q̄ gessit vt curator a ꝓtore datus hoc concesso. non h̄ ſꝫ vtilis neg. gest. locum h̄z. ff. eo. l. j. itē q̄ ea que gessi tanq̄ amicus gessi. hoc ꝓcesso locum h̄z actio neg. ges. vt. §. ver. ꝓ̄o. Si vero non gessit. sed se vult defendere dicat sic po. P̄O. quod. t. tantum gessit tua negocia credens se tutorem quem dicis tuum esse: hoc concesso sequit̄ q̄ reus non gessit. ¶ Quid ſi quis petit rōnem administrationis per actionem tutele que ciuilis est z que ꝯ tutores male administrantes ꝓdita est sic li. conci. ZJB. Lo. zc. ago contra. p. olim tutorem meum testamentarium legitimum seu datiuum petens vt mihi reddat rationem administrate tutele per eum z reliqua que sunt apud eum restituat ad hoc peto per actionem tutele. ff. de tutelis z ra. di. j. §. j. C. arbi. tu. l. tutorem. ff. de condi. z demon. cum seruus. z. l. qui sub conditione. z ꝯ fm rof. e z vb. Vel sic concip. fm odof. ZJ. Coram zc. ꝓpono cōtra. p. asserens quod ipse fuit tutor meus z mihi datus fuit: quare peto ab eo vt mihi reddat rationem tutele geste z omisse: z reliqua ꝓestet z vt omnia bona sua mihi tacite obligata ꝓ administratione tutele mihi restituat. hec forma ꝓbatur. C. de admi. tuto. ꝓ̄o officio. z in pre. l. tutores. z subtiliter in. eo. ti. veteris. z in hoc li. veniet quicquid dolo lata culpa: vel leui gessit vel gerere omisit: z bona pupilli ſi qua penes se retinuit z inuentarium z instrumenta: vt innuit p̄. l. veteris. ſi actor in ꝓcessu tenetur caute explanare li. per positiones: vt. C. de iudi. lꝫ. z no. C. de edendo edita. dicens tu gessisti hoc. tu omisisti gerere vel acquirere hoc. tu retinuisti hoc penes te. qđ ſi confiteatur condemnādus est vt restituat res vel rationem reddat quid de ipsis fecit. Si vero negat: tunc actor tenetur ꝓbare. vel per inuentarium vel alijs modis quibus pōt. z licet aduocatus partis altertus ſapiens sit vir intelliget hunc li. Alij leuius sic concip. ZJB. Coram zc. vt. §. ꝓxi. vsq̄ omisse. post iunge. z vt inuentarium contra se exhibeat z instrumenta publica reddat. z res que in dicto inuentario continentur. z ea que remanserunt penes se. z ſi qua corpora sunt restituat. hec forma ꝓbatur in pre. l. veteris. ceterum in primo li. posui verba illa z reliqua que sunt apud eum restituat ad euitandas multas obiectiones. sine illis tamen stare posset lib. ¶ Et tunc iudex sic pronunciabit. FOR. Quia mihi euidenter constat te tutorem male administrasse tutelam: z damnificasse pupillum quondam in. x. ideo te illi condemno in. x. vt sic. FOR. Quia constat te bene administrasse tutelam: ideo te a ꝓposita actione absoluo. Male ergo faciunt quidam iudices qui concepto lib. fm primum modum absq̄ predictis verbis z discussis causse meritis condemnant tutorem quondam ad reddendam rationē administrationis: quod dic vt in lib. rof. in titu. de act. tu. Posset etiam sic lib. concip. z bene. ZJB. Coram zc. ego. h. autoritate mei curatoris ago contra. p. quondam tutorem meum petens vt mihi reddat rationem tutele z administrationis quam gessit z gerere debuit. z de gestis z non gestis de dolo z omni culpa mihi satisfaciat. z eum condemnari peto. z ad hoc ꝓponens actiones tutele. instītu. de atillia. tu. §. fina. C. de admini. tu. l. ij. C. arbi. tu. quicquid. C. ſi tutor non gessit. l. j. ff. de tutel. z ra. diſ. per totum §. ¶ Actor ergo sic po. P̄O. AC. Po. q̄ tu fuisti tutor meus: testamentarius vel legitimus: vel datiuꝰ ff. de tute. z ratio. di. ſi tutor reipu. §. ſi duobus et. l. poſtbu. C. arbi. tu. l. j. §. de tutore. Item quod in administratione commisisti dolum vel latam vel

a ¶ In tutela. q̄ tutele actio nō dar pupillo nisi illa finita ꝑ illas leges.

b ¶ Et. l. cū a liſitanis cōiter incipit. nam et seruus.

c ¶ Si ex duobus cōiter est. §. ſub. l. ſi aūt. z incipit iulianus

b ¶ Li. oci. j. §. de ſtipulatiōe dar remiſſio ō libellos tutorē qui satisfecit.

c ¶ Secundum rof. vbi de ciuilibus Rubrica de act. tu. de qua j.

f ¶ De acti. tu. ver. ſꝫ opponit

g ¶ Per totuꝫ ī p̄. l. q̄cq̄d. no. accur. qđ̄ pylei de qua ibi Cy. pleni? recitans opin. oſſi

mei dicens. q̄ ſi tutor ſibi ꝓcurauit relinqui per testatorē q̄ totū vel ꝑtem pupillo relinquere intēdebat teneꝫ illi ad interesse in auꝝ. vt nulli ſu. §. hoc ꝓuenit. col. ix. ad idē q̄ no. in auꝝ. vt cum de ap. cogno. §. ſi ꝯiunctus. col. viij. de leg. ij. luci? §. ſempronia. Alex. ibi ꝯ p. ll. ſeq. z q̄ l. videamus post ꝓin. ff. de in lit. iurā. ipſi tū Cy. nō plz diſtinctio. an bladō sermone tutor illi indu xerit. z tic non teneaꝫ. C. ſi q̄s ali. test. phi. l. fi. z. ff. e. ti. l. fi. an fraude z do lor tūc ꝓcedat dictū vñ mei. ℞ posui q̄ glo. ibi nō ſoluit. lꝫ etiā de ℞ tāgat in. l. pupilloꝝ. C. ō admi. tut. Py. tenuit ꝑ p̄. l. quicq̄d. z ꝑ ℞. §. sempronia qđ tutor tenea tur ſi manifeſte appareat ꝑsua ſiōe tutoris pu pillo non relictū qđ testator relinquere volebat. facit ad hoc qđ dſſica lis. lxxxiij. de qua dicā super rubrica. de dolo. z ne gōnes pplei diuſdam fuit ei? qđ. lxxxij. de pupilla quā tutor mari tauit: titio rece pta marcha ar gēti ab ipo an fcā adulta mar chā petere poſ ſit agēs actiōe tutele ſoluit di ſtinguendo an marit? illi ob tulit an ille ex tor ſerit. z tunc an fuerit modi cū an maximū qđ extorſit. pri mo caſu nō di ſtincta ℞ titate dati. dicit tuto rē nō teneri. et eo fortiꝫ ſi post ℞tum dediſſet a alle. ff. de his q̄ b in frau. cred. l. qui aūt. z. C. de peti. bo. ſub. l. j. in fi. li. x. ſi extorſit z eſt maximuꝫ tenetur quaſi videatur deliquiſſe ad miniſtrando. i. eā matrimonio collocaudo: q̄ ꝙuis fecit qđ debuit nō tñ eo modo quo debuit vſi teneꝫ. ar. ff. de oditio. ob tur. cām. l. ij. C. de neg. geſt. l. ij. ſi vero fuerit modicū. non tenebiꝫ actione famoſa. i. tutele. nec ꝑ modico iudicium indulgebitur mulieri. ff. de in integ. reſti. l. iiij. z de impen. in reb? do. fac. l. oīno. facit extra de ſymo. z ſiquis qōnis in fi. de reſcriptis ſtatutum. §. inſuper lib. vj. eſt etiam eius queſtio. lxxxvij. de patruo nepotis tutoꝛe qui communem turrim quam cum fratre ſuo inchoauerat altius eleuauit de bonis ſuis z pupilli motus: q̄ vicinus inuidus ſuā turrim illi oppoſitā altius leuauerat. querit an pupillus factus adultus vel ipſius heres illas expenſas repetere poſſit. Soluit tutorē qui bona fide opus inchoatum a patre pupilli perfecit non teneri cū honorem pupilli tueri debuerit. ar. ff. de admi. tutoꝛ. cū plures. §. ij.

ADDE. q. d tutoꝛe qui acce pit marchā argēti, aliā quaꝫ ponit ℞et. de anc. oſſi. clxxiiij incipiēte p̄mit tente. de cōſan guineo q̄ pecu niaꝫ accepit ꝑ maritanda cōſanguinea quā ꝺigno nupſit an cū bona cōſcientia illā pe cuniā retinere poſſet? concludit qđ nō q̄ ad illud tenebatur: nec iuder pecuniā accipere ꝑt vt bonā ſniam ferat. dicit etiā qđ potius pauperib? erat erroganda quaꝫ puelle reddendu: q̄ non apparet qđ mala intentione acceperit. quo vero ad primam qōnē. adde vt ꝑ Alex. in. l. de di. §. fi. ff. de cōdi. cā data non ſecuta.

a ¶ Diſtrahen. vj. que requiriꝫ tur in ea ponit Roffr. eo. titu. que colligas er poſitiōibus q̄ vna cum libello ibi eius fuerunt ad litterā ibi etiaꝫ duas oppoſitiones z duas queſtiones inuenies.

b ¶ In duplum ita quod ſoluꝫ vnum ſimplum ſit pena et reliquum perſecutio rei cōtinēs rei eſtimatiōnem non interesſe. ff. eodem l. §. de ratiōnibus. et duobus ſe. z. l. ij. in fine.

c ¶. §. nunc dicamus. ver. q̄ ſi nullus. z. §. de curatore. col. pe. vbi ponitur dationis forma.

d ¶ Actione in factum in hoc nomine actionis inſtat Roffr. Rubrica de acti. in factum contra magiſtratum in fine. declarans quomodo in hoc iura variant.

e ¶ Eam. vide rof. vbi ſupra in v. ſꝫ q̄dem z ſe. Jo. an.

a Specialia vero libelli ꝺcip.rof. fuit rubrica de actione mãdati ⁊ ibi satis de hoc ponit.⁊ in ti.se.tractat de ℈ria de qua sequitur in versi.pozro.

b ¶.l.j. Et in prin.C hec ℈ba mãdo volo rogo vel filia ad hoc idonea in ducunt actionẽ mandati idonea dixi q:vt ibi no.admonere:cõmendare:hortari per suadere nõ inducunt mandatũ ⁊ ibi ẽt not. q⁹ dubio. que oĩa tractat rof. vbi.S.in princ. exprimẽs nouẽ que requirunt vt locus ℎeat ℎ actio q̃ colligere ex positionib⁹ et his que ibi addam.

c ¶Honestum Et gratuitum a prin.saltẽ. ff. i.⁊.l.si remunerãdi.in prin.

b ¶Culpa tua. etiã leuissima. C.e.a pcurato re.est tñ de hoc opinio. vt ibi not.q̃ dixi tenet Roffr.

c ¶Quoties ℈ ff.eo.si remunerandi.§.si tibi. ibi dupler lra. dic vt ibi no.et ℎ plenius per rof.fm quez ẽt requirit nouũ. scz q⁹ finitũ nõ sit mãdatũ. fatet tñ q⁹ q̃dz durat actio mãdato finito. ff. eo.ti.iter cãs.

f ¶In .x. dicit Jo.de bla. vbi de ℈ria mãdati q⁹ huic libello ꝺz addit ꝺdem natus appellaui.q⁹ alias nõ ageret:nisi denũciasset illi vt appellaret si iustũ putaret.alleg.l.si p ea inferi⁹ allegatã. illud fateor qñ iuriter ã iudicis iniuste cõdẽnatus essℨ vt exℙse dicit lex illa vñ ex bona fide appellare debuit vel nunciare se iuste cõdẽnatum qua ꝺscia appellabit.itẽ mirãdũ est.qđ soluens nõ ꝺdẽnatus. agit.vt.§.libello primo repetẽdo solutũ et ℎ q⁹ minus est nõ ꝺcedit.f.obligatiõis liberationẽ.absit ergo qõ iuste ꝺdemnatus teneaĩ appellare si quidẽ tñ dubiũ esset ꝺsulo q⁹ denũciet vel appellet.itẽ p id qõ hic sequit̃ de illo q̃ diu stetit in obligatione.dicũt q̃dam qõq̃ fideiussit de evictione rei vẽdite ⁊ p multos annos steterit in obligatione.petere potuerit vt vẽditor ipm liberet.§ Ja.de are.ℨ ex quo res nõ euincit quot cũqz anni labant q⁹ hec mora põt imputari vẽditori q⁹ nec venit dies ff.de ℵ.sig.cedere diẽ fm.l.luci⁹.ff.mã. cessabat debitor.⁊ erat in mora soluẽdi.est ergo q̃d sibi imputari.q̃ rõ cessat in hoc casu ꝺ de hoc Ly.in l.si p ea in fine.

c ¶Si ea.hoc no.qcũ ler illa ⁊ dec.pre.fi. de fideiussoribus ponãt solũ qua tuor cãs. inter quas nõ est superueniẽs inimicitia vℨ q⁹ pter illã nõ põt petere liberari extra de trãsla. c.ij.℣.vñ fi.ff. ℈ pac. iurisgẽtiũ §.dolo nec bñficio ꝺz debitor decipi.de commo.c.vno. Itẽ ex ℈rio iã esset in ptãte fideiuſſoris se libere qõ eẽ nõ ꝺz. de diuor.q̃to i fi.ff.de arbi. ne in ptãte.⁊.l.si q̃s rẽ. Jnℨrius inducitur qõ ℈ pcuratore tutore legato donatione ⁊ legitima iure natura debita ꝺz p ordinẽ iuris ff. de pcu. filij in fi.insti.de excusatiõe.tu.§.inimicitie. ff. de adi.leg.l.iij. in fi.C.ꝺreno.do.l.fi.⁊ auf. vt cũ de app. cog. §. cãs.ꝺus me⁹ di cebat ℳ dof. distinxisse leuẽ inimicitiã a graui.f.in capitali subdistinxit cuius culpa euenerit si debitoris agere potuit.ail℞.p.l.fi.in fi.⁊.ff.mã.si mã dauero in fi. si culpa fideiussoris.non aget p rationem superius dictam.ff. loc.l.si merces. ⁊ extra eo.ti.pter sterilitatẽ ADDE ro. ꝺsi. cccclix. vbi ponit q⁹ priuilegiũ cõcessum per senensespsanis censetur sublatum per guerram superuenientẽ:zmulta filia all'at ⁊ iter alia io.an.ℎ

b ¶.ff.de arbi.lz ad lram fuerunt ℩ba Vincen.in decre.fi.de fideiuſſ. et ibi scripſit ꝑpter ℵ.in hac qui sequit nõ fuerũt ꝺgrue locata vñ ꝺc in hac ꝺ qua loquitur libellus.

tulit:⁊

a ¶Sumptus factos. Ad hanc quẽstionem ⁊ pcedentem facit q̃d ꝺcisse scripsi post Jnno.⁊ Posti.de iureiur.sicut.iij.

b Sequitur videre. ¶Et cõmuni diuidundo Rof.de ciuilibus eodẽ ordine ffoz ponit has tres rubricas diuisim ⁊ omnes libelli qui sequũtur de finibus actionibus positiõibus ad litteram fuerũt ipsius ⁊ ex positionib⁹ colligas q̃dz q⁹ in hoc iudicio requirũtur de ordine ffoz ꝺcixi q⁹ in lib. ⁊.ℎ ordine qui seruatur hic.⁊.j.§. prox. ℎabẽt he quattuor rubrice. ⁊ ipse solet ita q̃ ℎ habem⁹ totaz materiã ipsius libri.ꝺ.meus in legib⁹ ꝺcebat ibi compositores istarũ rubricarum fuisse teutonicos qui sepe ponũt v. pro eo. nos eñ ꝺceremus finiũ regundoruz familie her cisende cõi ꝺcidun.

c ¶Scõm lucanum.ij.col.

d ¶Emphyteota. de clerico q̃ ad fines ꝺdiorum que habet in prebenda vide extra de pro ba. ex litteris i fi.⁊ sup.i. glo.

e ¶Rusticũ. re autem. j. ponit illud esse vbanũ ⁊ vbana nõ ꝺcitur ꝺfinia ꝛ vicinia ⁊ plerũq̃z cõmunib⁹ partibus terminantur.vt in §.fin.statim allegato. si tamẽ aliquod ciuium esset medium inℨ vtrũq̃z prediũ rusticum bene ꝺ retur hoc iudiciuz.ff.eo.l. hec actio in princi. saltem vtile.ff.eo.l.ij. vel ꝺc qõ aut vtrũq̃z prediũ est rusticum et habet hoc locum etiam si interueniat edificium aut vnũ rusticum ⁊ aliud vbanum ⁊ tunc si interueniat rusticum non habet locum inducit rof. quod not. Jꝺo in summa huius tituli.item si fine edificio mediovnus habet rusticum ⁊ alius vbanum non habet locum directum:sed vtile ff.eo.l.ij.j.respon.⁊.l.iiij.§.hoc iudicium vel fm Rof.ꝺic vtrũq̃z cessare in princi.l.ij.locum habet cum vtrũq̃z erat rusticum:sed edificiũ medium inducit.vt.§.Jꝺo in summa.

f ¶Flumen.publicũ rivus eñ ꝓiuatus nõ impedit hoc iudiciũ.ff.eo. titu.lz ⁊ si riu⁹ sed ℊritur si volo distingui fines prediꝺ mei. cui coheret via publica vel publicum flumen.circa quem agam ꝺcit Rof. ꝓetorem vel ꝓsidem adeundum:vt faciat fines illos ꝺstingui sicut alias fit in causa damni infecti. vbi contra nullum ꝺatur mihi actio. fm prędictos adeo vt sup eo ꝺbeant ꝓuidere.ff.de dam.infec. si finita.§.si publicus locum.⁊.l.fluminum.§.j.

g ¶Memoratos.oppositiones ad predictos libellos vide vbi.ℨ.ver. sed omnibus vlz ad finem.vbi cum.§.quidam.institu.de actio. ꝺcit hanc actionem esse mixtam.ostendit contrarium cum quia non ex cõtractu vel quasi nec ex maleficio vel quasi quod vt personalis sit est necessarium.ff.de actio.⁊ obligatio.l.j.⁊ insti.de actio.in princi. in rẽ nõ quia nonvendi catur res ratione ꝺminij. Jnstat in verbis azo. qui ꝑpter ꝺc ꝺcit actionem hanc non natiuaz ℨ ꝺtiuã:ipe tz illã ꝺtiuam et in hoc mixtã. quia ozitur ex quasi cõtractu sicut et ꝺe de quibus sequitur ⁊ ℎeditatis petitio institu.de obli. que ex quasi cõtractu. §. item nec sibi rõ petit. quare petitio ℎereditatis pl⁹ sit ex quasi contractu quã ista. Itez est in rem. quia ozit̃ er ꝺminio. ff. finiũ regundo. l.j. coheret eñ hec actio quẽstioni ꝓprietatis sicut ꝑcies generi. C. e.l.si quis ꝺminiũ ⁊ ozitur ex obligatione que sequitur ex otractu. ¶Et secundum hoc opponit circa ꝓmum libellũ qõ cum rei vendicatio non ꝺtur contra ꝓhibentem ℨ círca tenentem et ꝓsidentez. ff. de rei vend.ofticiuz.C.de ali. mu.iudi.ca. facta.l.una. g̃ ꝛc. fatetur tamen quod cõtra oc cupantẽ vel asferentem bene ꝺtur. vt in secundo et tertio libello respondit autez qõ lz actio sit in rẽ.vtℨ. de iur.intentatur ℨ prohibentẽ ſicut ⁊ ofessoria. de hoc extra de verboꝛum significatio.abbate in glossa secũda. Item cõtra tertium libellum opponitur qõ ꝓtius agendum esset contra auctorem ⁊ non contra ipsum qui ℎabet rusticum ⁊ alius vbanum ⁊ ℎabet locum directum:sed vtile ff.eo.l.ij.j.respon.⁊.l.iiij.§.hoc iudicium vel fm Rof.ꝺic vtrũq̃z cessare in princi.l.ij.locum ℎabet cum vtrũq̃z erat rusticum:sed edificiũ medium inducit.vt.§.Jꝺo in summa.

De iudicijs specialibꝰ seu singularibus.

Specialia vero seu singularia iudicia sunt vt rei vendi.de qua ꝺcam infra de causa⁹ possess.ꝓpone.§.sequit̃.Et actio ꝺpositi.Et commodati. Et alie de quibus infra in specialibus.t.ꝺsseremus.vt. ff. pro socio.arbi. ¶Et actio mandati directa que ciuilis est in qua sic lib.concip. "ZJB.Coram ꝛc. con. ꝺ. p.cui mandaui vt mea negocia gereret vel equum vel libꝛum mihi emereꝛ ipse mandatũ suscipiens.negocia non gessit.vel gessit ⁊ male:vel equũ ⁊ libꝛum mihi non emit:vel emit:sed malo:vnde qz mea interest in.x.ideo illud interesse peto ⁊ ad hoc ꝓpono act.mandati.ff.mandati si ꝓcuratorem.§. mandati act.⁊.l.si remunerandi.§.j. Actoꝛ ergo sic Pℙ.AL.Po.q⁹ tibi mandaui vtℊale quid faceres.ff.eo.l.j. b item qõ illud suscepisti.ff. commo. in commodato.§.ff.item q⁹ es talis qui potes obligari.institu.eo.ti.⁊ insti.ꝺ obli. que ex consensu. item q⁹ mandatum fuit ℎonestum.c.ff.eo.si remunerandi. §.rei turpis.⁊.l.si mandauero.extra de pa.c.fi.xj. q. iij.si dominus.⁊.c.iulianus.xiij.q.vj.si res.item qõ culpa tua ℨ: vel dolo res illa est deterioꝛata.ff. eo.a pcuratore.⁊.l.si pcuratoꝛ.§.fina.item q⁹ in tantũ

De iudicijs cõmunibus.

Sequitur videre de cõibus iudicijs que sunt triavidelz. Finiũ regundoꝛ. Familie her. Et cõi diuidũdo⁹. extra de pba. er litteris. ⁊.xxvj.ꝺist.ꝺeinde.xxviij. q.j. nũquid.in quibus libellos formemus. Et ꝑmo in iudicio fini.regun. ¶Scias ergo qõ victus prędia habentes:sepe inter se faciũt quẽstiones.nã nulla fides regni socijs omniq̃z potestas Jmpatiens cõsortis erit scõm lucanũ⁹ cõio discoꝛdia pariꝛ:vt C.lib.x.quando z quibus quarta pars debe. ex bo. decu.l.j.vel qz vnus occupat fines alterius vel non patitur vicinũ fines ponere vel exarat vel remouet in partem vel in totũ alterius fines.lxxxvj.ꝺi. tãta. ideoq̃z alij succurritur per act.finiũ regundoꝛ ciuilem:vt.ff.finiũ regun.l.j.⁊.l.sed loca.§.sed ⁊ si quis ꝺcit.ff.de offi.iudic.§.finiũ regundo.sic ergo li.conci.

a ¶Si quis ℎabet duo rusticum et vbanum ⁊ vendat vbanum et ꝓmittat tradere rusticum ⁊ ꝺcat se tradidisse vbanum ⁊ ꝺcat se tradidisse rusticum ⁊ ꝺcat se tradidisse vbanum ⁊ rusticum ⁊ ꝺcat se tradidisse rusticum ⁊ vban

C.§.fami.hercis. Sequitur qō hic iudicio amplius q̄ semel agi non potest nisi causa cognita.z subdit qō si qua res indiuisa remansit cogitur cōmuni di.quod dixit causa cognita.intelligūt quidam beneficio eratis per.l.fin.eo.titu.vide qō vtrobiq; nota. Dubitatur si extra iudiciuz diuisa est hereditas inter fratres vel cōmunio inter socios z alter decept⁹ est vltra dimidiaz iusti p̄cij. an p dictas actiōes fami.hercis.vel cōmuni diui. possit agere vt rediuiat ne decidatur. Jo.de bla.super.§.q̄dā actiones tenet qō sic z dat formam libelli talem. Coraz. dico ego Joā. qō hēditas talis ex testamento vel ab intestato vel ex lege.xij.tab.puta quia sum agnatus:vel suus vel alijs modis vt.C.de legi.her.z.C.de suis z legi.here.per totū.ff.de peti.here.l.j.z.ij.institu.de legi.agna.succef.z de succe.lib.§.postea. Item quod sum tuus coheres.aliud enim esset si negaret eum heredem.ff.e. l.j.item quod dimidiam hereditatis.t.pro indiuiso possideo.ff.eo.l.j.itez quod in ea sunt res mobiles z immobiles.item omnes res hereditarias vt heredes possidemus:vt per hoc excludas omnem aliū titulum.ff.eo.heres.§.qui pro emptore. item quod nunc primo intento hoc iudicium. ff.eod.si filia.§.
a fam.her⁹.item quod tanq̄ heres feci vel fecimus vl̄ feciſti talia.ff.eo.si alij.§.fin. Item quod tota hereditas remanet indiuisa.ff.eod.si filia.§. si pac. item quod iam⁹ elt annus quod testator⁹ mortuus est: vt excludatur prescriptio:vt.C.de an.except.l.j.c item quod omnes res hereditarie diuidue sunt:vt.ff.eo. fundus.z.l.heredes.§.an ea.ff.ad.l.fal.l.j.§.si vsuf. Reus vero sic. P⁹. R€J. Pono qō talis qui decessit me solum instituit heredem. nam hec actio non datur nisi heredi.ff.eo.l.j.z.l.cum putarem.itez quod possideo omnes res hereditarias illius.item
b q̄decessit ab intestato. itez qō ego sum p⁹rimio⁹. item quod in hac hereditate sunt sola nomina. ff. l.ij.§.fi.z.l.pe. C. sunt sola tua que sunt indiuidua⁹. Itez quod testator diuisit inter nos. item quod p̄scripti. item qō vt nouem vel que mihi desūt vt iustam estimationem habeam mee partis mihi reddat. qō si facere noluerit supplico vt dictam hereditatem inter me z ipsum per sententiam diuidentes vtriq; nostrum dimidiam partem assignetis hereditatis ipsius. Et eodem modo formabitur in cōmuni diuidendo. p⁹batur autem iste libellus.C.cōmunia vtriusq; iudi.l.maioribus dictū est autem in libello extra iudiciuz:quia si in iudicio actū fuisset poslea agi non posset vt dixi.obstaret autem exceptio rei iudi.ff.fami.hercis. cum putarem.alternatiua vero libelli procedit quia rei debet esse electio.argumen.ff.si quid in fraudem.C.de rescindenda venditione.l.ij. extra de emptio. venditio.c.penulti.facit ad hoc quod no.j.de emp. z venditio.§.nunc dicendum.ff.versi.sed nunquid predia. z versi.seq. Dubitatur etiam de datione insolutum in qua deceptus est quis vltra dimidiam.an petere posset dationem rescindendi vel iustum precium suppleri.z videtur qō sic.cum talis datio in solutum vim venditionis habeat vt dicit.l.j.C.de euic.si predium in fi.facit eo.titu.si ob causam z.ff.eod.titu.de euic.l.antepenultima.§.sed si iussu.ff.fami.hercisc.un.l. qui erat.z de distrac.pigno.l.rescriptum.§.j.habet ergo locum beneficium legis.ij.C.de rescinden.vendi.

ADDE qō in datione in solutum habeat locum lex.ij.C. de rei ven. tenuit Oldra.consi.xxxvij.

b C Jam. Rof.posuit sine iam.

c C.l.j.ibi in.§.ad hoc no.de hoc in glo.in his z ibi.z in.l.fina.C.communi diuidun.Accur.tenet opi. But. Jo.z Azo.scilicet qō si duo fratres in cōmunione manserint per triginta annos.vnus alterum inuitum ad diuisionem procurare non potest.z clare in.§.ad hoc tangit hic textus.habeo per Odof.qui tenet idem multum plene hoc tractatum in p̄e.l.fina.C.cōmuni diuidun.z tenet Rof.satis de hoc tractans fa
mil.hercisc un.versi.nouum. Ly.posuit quādam glo.Roglerij. imper §.ad hec materia. Hostianus tenet contrarium z dicit Odof. qō lapeis videtur eius opi.iusta.Dicit enim qō si centum annis fratres vl̄ socij steterissent in cōmunione prouocare possunt ad diuisionem. et prima ipsius ratio residet in hoc.qō actio famil.hercisc un. vel cōmuni diuidun.nascitur die quo volunt fratres socij a cōmunione discedere. nō a die in quo incipit cōmunio.inducit.l.j.ff.fami.hercisc.cum ergo p̄scriptio nō currat actioni nasciture.sed nate.C.de iur. do.l.penulti.in fi.de p̄scrip.xxx.anno.cum notissimi.§.iliud.z p̄e.l.j.§.fin.restat qō p⁹ouocanti non potest opponi p̄scriptio que nunc incohat.secundo inducit equitatem.l.fulcitam qō nullus debet inuitus cōmunione teneri.vt in p̄e.l.fin.C.cōmuni diuidū. tertio quia stantes in cōmunione cōmuniter possident.contra possidentem autem nō p̄scribitur ergo alter contra alterum.nō p̄scribit.C.de p̄script.xxx.ānō. l.male.et.l.cum notissimi in fi. p̄imi p⁹ se in ducunt textum p̄e.§.ad hoc et ratiouē qua in ducte sunt vsucaptiones z p̄e scriptiones scz vt sit finis litiū z dñia sint certa.ff. de vsucapio.l.j. ff. p socio.l.fin. primā rationem dicūt falsam.nam sta rim cuz incidit cōmunio nasci tur iudiciuz diuisorium ex q̄si contractu non ex voluntate contra. l. p̄ponē scribit.ff.de nego.gest. naz q̄si contrahere videtur.institt. de ob.ex quasi cōtractu. §. item sunt certum au tez est quod he actiones diui sorie statim cū icidit cōmunio poterunt intentari. statim ergo currit p̄scriptio.non ob.l.j.ff.fam.hercisc.verum est enim qō cōperit cum volunt dividere quo ad exercitium. nō quo ad natiuitatem ne ex voluntate pendeat vt dixi. Non ob.l.fina.C.cōmuni diui. quia fatemur illam esse regulam.sed fallit in casibus scz cum pactum interuenit ad tempus.quia perpetuū non valet.patet vtrūq;.ff.cōmuni diui.hūc hoc iudicio.§.si cōueniat z cum p̄scripturn est:vt.§.Tertia ratio non ob.quia hic non p̄scribitur possidenti res vel rei dominiū:scz p̄scribitur actioni diuisorie z sic non p̄scribitur actioni reali vl̄ petitorio: sed solum personali.z hic satis instat Odof. qui demum dat consilium vt tali iuri non p̄scribatur: quia communionem habentes simul paciscantur de non prouocando diuisionem vsq; ad decem vel viginti annos vel plures fm eum z interim cuz ad id prouocare nō possint:non currat illis p̄scriptio in diuisorio.C.de bonis ma.l.fina. z in p̄e.l.prima de anna.excep.in fin. Jstud consilium est illoz⁹ fratrum vel socioz⁹.qui cupiunt in cōmune manere: sed nolunt sibi p̄cludi viam quin possit alter inuito altero diuisionem petere post tempus conuentum.z fm hoc non placet qō dixi de tempore maioris: imo ego consulerem de solo quinquēnio in quinquēnium renouando. Eli dubitari si pater in morte duos filios iurare facit de hereditate nō diuidenda.j.decennium.et ipso mortuo moritur vnus ex filijs relictis nepotibus.qui prouocant ad diuisionem cum patruo.quod possint sine metu periurij. non est dubium:quia iuramentum patris non ligat filium etiam heredem:vt scripsi de iureiur.veritatis super vlti.glo.in fi.de sepul.e.vit.in vlti.gl. Item z si iuramentum p̄stitum in fauorem z cōmodum iurantium obstaret illud sibi remittere possent adhuc iurantes vt dixi de sponsa.preterea z vide.§. titu.ij. §. nunc ostendendum sub ver.xxiij.ad fi.cum sua remissione.

ADDE quod non valeat pactum de non diuidendo:sed semper stādo in cōmunione. Alex.cōsi.xviij.ij.volu. Et si pater iubet filio vt moretur z cōmuniter viuat vsq; ad. xxv.annum cum altero fratre quod si alter frater habet maiorem familiam ille minor non potest aliquid petere ea de causa.vt consuluit Barto.consil.viij.incip.quidam habēs bona. Scias etiam quod vltima.q. Jo.an. hic fuit Old.eius cō.ccxl. incipiente factum tale est paterfamilias.

d C Indiuidua.vide quod.j.dicam ante fi.huius.§.

munis fa

a C Se.quid si pater se obligauit p⁹o filio qui deliquerat ne puniretur z demū soluit. Albe.pap. plene tractauit hoc.ff.fami. hercis.l. vt puto. z qō filio imputetur totū inducit qō pater imputat filio z deducit de pecunio qō p⁹o ipso soluit.ff.de pecu.l.§z si damnū ergo z heredibus idem ius competit.ff.de reg.iur.heredem. Item pater vtiliter gessit negociuz filij:qui
fortūtan in persona punitus 10 munis familia z.l.se.a C Quid si vnus ex cohere
fuisset ergo cogit habere ratum.ff. de neg. gest.pomp.z si
lijs cōpetit actio negociorum gest. vt recuperent qō pat p ipso soluit cuz iudicium fami. hercil.nō videa 11 in fin. C Quid si vnus ex fratribus coheredibus
tur locuz habere cum gestum fuerit anteq̄ es sent coheredes ff.eo. z puto.§. §z si dolo. nec essi dici potuit negocium here
ditatis vinente 12 seruan.ff.p⁹o soc.l.si socius p⁹o filia. C Et autez
patre.ff. de heredi. vel actio. b circa hoc tu simpler canonista plenius instruaris
ven.l.j. nec ob. not⁹.quod cum defuncto patre plures filij remanēt
si dicat q̄ actō in domo paterna.quorum aliqui sunt minores: alij
nego. gest. vel maiores:et alij lucrantur:alij non.et eis ad diuisionem
alia inter p̄em peruenire volentibus.minores petunt communicari lucra maioruz aut inter istos fratres sunt bona diuisa: aut indiuisa. primo casu quilibet sibi acquirit quod lucratur.nec peti potest communicatio ab alijs fratribus nisi hoc fuerit in diuisione specialiter actuz. Si autem sunt indiuisa.z aliqui fratres lucrantur. aut est certum vnde acquirunt: aut non. aut est dubium. Si certum est: tunc statuendum est secundum quod acquisiuit. Si autem non est certū, nec esse potest. aut dubitatur in facto. aut in iure. si in facto puta acquirit ex operis suis. quia forte est scriptor⁹ vel artifex. tunc sibi acquirit: ne qō ei suis laboribꝫ z prospera fortuna accessit hoc ad fratres
pueniēs luctuosum ei accedat vt insti. p quas p.no bis acq̄.§.igit liberi. Sz si fit male ouersatiōis homo nulli? artificij p̄sumit oia h̄re de cōi:aut de p̄i monio p̄ris. C Sicut al's vro⁹ oia p̄sumit h̄re de
fi filius. z facit bonis mariti.ff.de do.iter vi.z vr.q̄nt⁹.C.de do.iter
ff. de contra virū z vro.etiā.xij.q.iij.placuit.ex de peculio cle.c.i. henda emptio Sz si q̄s fratrū p̄re viuēte aliq̄d lucrat⁹ est lz acq̄si
ne.l.secunda.si cut et de seruo dicitur.ff.de inst.si pupillus ad fi. nec in fratribus p⁹o cedit qō dicitur de socijs omniū bonoꝝ vt patet.ff.de peculio questum.§.ij. Fertur vber. dixisse quod si pater videns filium obligarum solutvidetur donasse eo.titu.que pater filio que bene facit z maxime si fuerit modicum quod soluit.ff.de dona.inter virum z vxo.l.vtrum.si vero pater p⁹o filio fideiussit.qō esse potest.ff.qō iussu.l.j.§.ij.fili?uit tunc naturaliter obligatus patri superueniente casu quo illa naturalis poterat esse ciuilis forte scōm ipsum efficaciter obligatur.facit qō no.C.de nego.gest.si filius vel transmittitur naturalis ad fratres qō fieri pōt.ff.de condi.inde.frater.z tunc illud naturaliter eis debitum veniet in compensationem.ff.de compen.l. etiam sed ipse alber. papē. tenet filium p̄dictum fratribus non teneri:quia ex quo pater in obligationem suscepit potius dicitur pater ipse soluisse ꝑpter suam obligationem quā alterius. cōmuniter esti illa sequeretur heredes ex quo personalis fuit.ff.de actio.emp.l.fi.nam si non soluisset heredes teneretur p⁹o hereditaria portione non p⁹o emolumento quod vnus solus haberet.C.si certum petatur.l.j.nam q̄ diceret quod possent heredes agere dicat quo iure z nullum inueniet. cum pater non habuerit animū sibi aliquem obligandi.facit.ff.cōmuni diui.si quis cum estimaret ver.diuersa est.z.l.in hoc iudicio.p⁹o.io enim timori p⁹ouidit pater.ff.qō metus causa. isti quidem.§.vltimo scōm eum vbi quantitas est notabilis z ex notabili culpa filij p⁹ouenit parentes nostri temporis p⁹ouident reliquis filijs p⁹elegando z sic tollitur ista disputatio per testantes.

ADDE predictis vt per Alexā.consi.xcix.et.cxxxij.ij.vol.z si alijs fratrum simul habitantium contrahat es alienum nō respectu omniū ipse solus tenetur vt etiam placuit Bet. de ancha.consilio.clij.et dos
per fratrē in cōmuni posita cōmuniter venit restituenda vt tenet bal. consilio.cv.ij.lib.z consi.clviij.eo.lib.z Ro.consilio.clxij.z ibi.quid si non apparet quod pecunia fuerit conuersa in vtilitatem cōmunē delinquens dum est in fraterna.an debeat de suo p⁹oprio soluere condēnatio vide Bal.consilio.ccxxxiij.et.cccl.x.ij.lib. Sumptus autem stu
erit p̄i put tradit.C. de bonis q̄li. cum op⁹. sed tū pr nō appzebēdit:vt qō filius tūc possit sibi illud retinere.nec hz necesse frat⁹ibus cōicare. Si aūt post mortē p̄is acq̄sierit. p̄sumit de cōi hre.z ideo cōmunicādū.arg.in aut.de eccliasti.ti.§.interdicim⁹.Jn dubio em p̄sumit de cōi hre. nisi ꝫ pbet. Si aūt sit bone cōuersatiōis: q; artifex est z bū lucratur. non est p̄sumendū habuisse de cōmuni.nisi exp̄esse p⁹obet.immo p̄esumitur ex suis operis habuisse.C.artu.fi defūctus.ff.de here.vel act.ven.l.vēditio. ff.ad.
14 l.fal.l.ij. C Quid si alter filioz er paterna pecunia lucrat⁹ est.nunq̄d tenet lucrū alijs cōicare: z videt qō nō ar.ff.sol.ma sed fi.§.ite quicquid.ff.de pe. here.si posse⁹or.§.bone fidei.ff.de trās.l.ij.§.fin. ff.de sepul.vio.questum.sed dic contra ar.ff.de p⁹ocur.qui p⁹o.§.vt in ceteris. nam cum occasione rei communis acquiritur aliquid. illud communicari debet illis de quorum bonis acquisiuit: vel eis restitui ar.ff.de pig.act.fi pignore.ff. si cer.pe.si eum ff.de act.emp.z vē.fi q̄s ꝑcurator.ff.d edil. edic. bouez.§.si q̄s seruū.de ne.ge.fi pupilli.§.ite q̄rit.ff.mā da.si ex mandato.z.l.idemq;.§.p⁹o. Quod autez cōmunicandum sit qō aliquis ex fratribus lucrat⁹ est cum cōmuni pecunia: vel quā a patre habuit. vt in ea negociaretur nō tñ ei ꝑlegauit. exp̄sse ꝑbatur ff.de vsu z ha.fi ita.§.fi.ff.de acqui.rerum do.per ser
c uz.§.fi. C Quid si ifti filio fuerit aliquid donatuz nunquid tenetur illud fratribus communicare: R̄n. qualitercunq; acquisiuit dū modo rei mee occasione.mihi restituendum est vel mecum cōmunicandū est.z ac.cedit.ff.de pecul.hic q̄ritur.§.j.ff.de iure do.legata.ff.ō dona.si mihi donatū.nā z si mihi legatum relictum est vel alicui eoz⁹.eis sub paterna potestate existentibus.patri relictum esse videtur.z sic in fratribus dici debet.vt.ff.de condi. z demonstra. filiefamil.instit.per quas per.no.acqui. z hoc quādo ifti filio occasione negociationis donatū est. puta quia erat scillarius z donabat militibus scillas: z huiusmodi.ꝑpter quod ab illis magna dona recipiebat. Si autem sibi donatum fuit: quia seruiuit b
alicui:z ob hoc suum meritum donationem mernit: tunc non est communicandum. ne quod ei p⁹spera fortuna accessit ze.vt insti.per quas p.nobis acq̄ri.
16 §.iij.z.§.pterea lex.z.§.fi. C Pozro si de iure dubitetur id est vtrū id qō acquisiuit fit ex profectitia vel aduenticia pecunia quesitum.dic supra de acto-

per Alexā. consi. xcix. et. cxxxij. ij. vol. z si aliqs fratrum simul habitantium contrahat es alienum nō respectu omniū ipse solus tenetur vt etiam placuit Bet. de ancha. consilio. clij. et dos

incipit ex substātia p̄mitti posset distinctio Azonis in summa p quas perso.nobis acqui. C. vbi dicit nobis acquiri per nos ipsos per filios in potestate constitutos per seruos nostros. Item per alios quos bona fide possidemus vel in quos habemus vsumfructum vel vsum. z singula p⁹sequitur. addens de tutore curatore z procurato. Modo addi posset cum frater nō sit de superius nominatis queritur an per fratrē acquiratur fratri. saltem cōmunicandum.

c C §. fin. vidsti qō actor⁹ sicut z Jaco. Bal. de lucro loquitur non stricte de fructu quod facit ad questionem an si filius pecuniam talem fenerauit fenus fratribus cōmunicare teneatur. z Accursius in gl. superius alleg. tenet qō sic Alex. ibi exp̄mit qō nō poterit illud dicere suū p eo qō aiam dedit diabolo, ꝑpter illud. Lyn. ibidem tractat sub. q. ij. an lucrū vel vsura ex pecunia paterna sit p⁹ofecticium vl̄ aduēticium: z si dicatur quod p⁹fecticiū obijcit cum glos. de.l. vsura. ff. de v̄borum signi. vbi dicitur qō vsura pecunie non est in fructu: quia non venit ex co⁹pore:sed ex obligatione glo. non soluit. Sed Ly. dicit illud speciale in certis casibus:sed regulariter contra. ff. de vsur. l. vsure vicem fructuum obtinent. z facit qō ibi no. vides qō autor⁹ non ponderat fructū tantū cūmodo sit lucrum. Ly. ibi recitat Pe. tenere qō sit aduenticiū per p̄e.l. vsure. de verbo. signi. cum ex obligatione extrinseca veniat vt ibi alleg. ff. de sta. bo. l. queritur. ff. ad. l. fal. l. ij. z hoc placet Ly. qui subdit quod cum vsure sint p⁹hibite. l. diuina: z quod ex eis queritur restituendum sit: non acquiretur patri etiam quo ad vsumfructum: vt de dominio dicitur. ff. de acquiren. possess. quod seruus. z de socio. ff. ꝑ socio. l. quod autem.

ADDE qō idē tz Bar. in. d. l. cū op⁹. z Ang. ofi. lx. z. ccvij. in fi. licet aliqui otra in. d. l. cum op⁹: vt ibi in addi. posui post Alexan.

a ¶ Censualis. finita est illa glo. Ja. Bal.
b ¶ Pozro. tertia pars. §. z hanc psequit Rof. rubrica de act. cõi diui dun. z. xiij. que fm eum requiritur in ipsa ex positionibus colligas z ppter id qõ statim subdit de societate nõ putes hanc esse eandẽ actionem cum illa pro socio. imo non totum differũt. nam pro socio nõ ptinet ad diuisiones: sed ad ꝓsonales prestationes. ff. cõi diui. l. j. z illud magis qõ ibi habetur electiue ponit non cõparative. vt ibi notat Rof. simile. cligo magis eẽ diues qm pau a per intentetur: ergo pro socio vrcõmunicetur ista vt diuidat. ff. eo. per hoc iudiciũ. z p socio l. si quis societatem. Itẽ illa qñ p tractatum est inita societas ista etiã si incidit. ff. e. l. j. z. ij. z p soc. l. vt fit p socio. et. l. 19 seq. itẽ illa non b inducit aliudi cationẽ ista sic. ff. p so. l. si actũ z. ff. eo. tit. l. cõi c diui. §. si debi- d tor. z. C. e. l. j. ij. et. iij.
c ¶ Instrumẽtũ qd si fine instrumẽto di: facta diuisio inter fratres secrete itaqꝫ nec testes habentur. qsqꝫ tamen coꝫ per decem annos possedit diui- sim certam partem vñ ex fratribus agit fami. her. ad diui sionem. alter di cit diuisionẽ facta allegans ꝓscriptionez decẽnij per possessionẽ cuiusqꝫ ipsorũ diuisim de certꝫ rebus factam. queriẽ an eo ꝓbato diuisio ꝓsumatur facta arguitur qõ nõ per. l. diuisionis placitum. ff. de pac. z. C. cõmuni diui. l. ij. et. iij. nec ꝓsumitur ius habere cui ꝓbatio deficit. ff. õ e testa. tu. duo sũt titij. Sul. õ suꝫ. super ꝓte. l. diuisiõis tenet ex possessiõe lõgi temporis sic di uisim habitadi re. versicu. sed quid si dubitatur. ¶ Regulariter ergo omnia paterna bona sunt inter fratres communicanda nisi sint castrẽsia: vel quasi vel nisi ꝓbẽtur ei fore a patre prelegata. puta quia ipse emit ei libros et effectus est doctor: legum z multa lucratur. quibus casibus filius non tenetur communicare: vt. C. de col. filiꝫ. z. l. fin. C. fami. her. filie. supra de actore versicu. sed et filiusfami. z facit ad hanc materiam. cod. titu. l. j. z. l. bona. ff. eod. heredes. et. l. que pater. ff. de cap. z postli. re. liberi. ff. de ꝓbat. ꝓcula. z. ff. de dona. cẽsualis[a]. ¶ Quid si alter ex duo 18 bus fratribus electus est ad aliquod officium sed quia simpler z insufficiens inuentus est: alius frater ei substitutus est nunquid lucrum ex officio illo ꝓueniens debet substitutus communicare cum fratre. dic quod non: sed illud habebit ꝓcipuum. C. de assel. l. velut castrense. C. de aduo. diuer. in. l. fori nisi pactum aliud induc at. ff. ꝓ so. cum duobus §. papi. quoqꝫ. z. §. idẽ papi. nam imperitia fratris huic obesse non debet. ff. si quis aliquẽ testa. ꝓhibi. l. ij. §. fratris. ff. de ope. no. nun. de pupillo. §. pluriũ nec debet alteri per alterum ze. ff. de al. iu. mu. causa fa. l. i. quod autem ipse debeat rotum habere: ꝓbatur. ff. ad munici. titio. extra de supplẽ. negli. prela. grandi. ¶ Pozro b si habes rem communem cum. p. ex societate contracta vel incidenti. vel quia vtriqꝫ legata est vel alio modo vult a communione d'scedere: z alter consocius assentiat: possunt res ipsas diuidere. de qua diuisione fic potest cõfici publicum instrumẽtum[c]. FO. RO. Titius. z. p. fratres z filij quondam. h. ad diuisionem omnium infrascriptorum bonorum inter eos communium peruenire volentes. de communi concordia de bonis ipsis duas partes constituerunt. ponentes in vna parte talem domum in tali loco infra tales confines sitã. item talem petiam terre vineate. item duas vegetes z tres tales. que quidem pars de vtriusqꝫ communi concordia z consensu. ipsi. t. peruenit in partem: et eam ipse. t. de ipsius. p. voluntate in suam ꝓtionẽ elegit z acceptauit z de ea asseruit se contentum saluo tamen quod de infrascripta additione inferius expzimetur. in altera ꝑro parte designauerũt z posuerunt talem petiam terre aratoꝛie: item talem petiam terre vineate. Item talẽ z tales res. que pars de vtriusqꝫ communi cõcordia z cõsensu ipsi. p. per uenit z cessit in partem: z ipse eam de ipsius. t. voluntate in suam ꝓtionez elegit z accepit z ea asseruit z voluerit se esse contẽtum: hoc tamen inter eos specialiter acto quod quia dicta pars ipsius. p. melioꝛ est parte. t. ꝓdicta. debeat ipse. p. eidez. t. dare z solere ꝓ equiualentia z coequatione sue partis ad partem. t. r. li. turoſi. hinc ad diem talem: et de ipsis soluendis ei solennem ꝓmissionem et obligationem facere per publicum instrumentum: hoc etiam actum extitit inter eos expresse quod si quo tempore contigerit aliquẽ eoꝝm litem vel questionem moueri super aliqua dictarum rerum que in partẽ obuenerit. res de qua lis mota fuerit expensis communibus ꝓcuretur z defendatur in lite. quod si eam euinci contingerit damnũ inter eos pariter sit commune. quã si quidem diuisionem z omnia z singula suꝑ ascripta ꝓmiserunt adinuicem p se suosqꝫ bz redes scilꝫ vnus alteri vicissim solẽnibus stipulationibus hincinde interuenientibus perpetuo firma grata z rata habere z tenere z non contrauenire. vt in instrumento arrarum continetur. de quo habeẽ §. de emptio. z vendi. §. j. verſic. sequitur. c hec forma ꝓbatur. ff. et. C. fami. hercisc. z cõmuni diui. per totum: z extra de parochi. c. j. potest etiam apponi. qõ qui habuerit talem partem teneatur tale debitum soluere: z fratrem de illo debito seruare indẽnez. veritamen hoc non ꝓiudicat creditoribus q̃n possint contra quemlibet heredem agere ꝓ hereditaria parte. C. de pactis. debitoꝛ. z. l. pacta. facta autẽ uisionem ꝓsumi per. l. si serui. ven. si quis diuturno. Et de vsu. cuz de in rem verso. ꝓsumetur ergo ex quo fratre sciente longo tempoze sic diuisim possedit possessio sibi tradita. C. de acquirẽ. possess. l. minus instructus. scõm enim. item sciam qõ si ex duobus fratribus habentibus bona cõmunia. alter intestatus sine suo herede decedit suppstes vtendo cõibus vt ꝑus nõ ꝓsumitur hẽditatẽ adisse nisi vnus fuerit animovt eẽt heres ptz hoc. ff. de acquiren. heredi. duo fratres. et facit. C. de repu. her. l. j. ¶ Dde qd si facta diuisione z executa bona denuo cõmuniter possideant an ꝑsumaẽ contracta societas vide romanum ofi. qdringẽtesimo decioocta uo.
d ¶ Forma rolan. parte. vj. char. v.
e ¶ Sequit qõ erat primum in summa ro. z ibi remittit.
f ¶ Mõi redijt ad vba rolan. vsqꝫ ibi qualiter.
g ¶ Cõci. li. rof. cõi diui. inviti. colũ. cui' est totum qõ sequit vsqꝫ in fi.

20 FO R. Ego. t. ofiteoꝛ in parte tui. p. ex diuisione inter nos facta de paternis bonis dic: t hoc euenisse. quam quidem partem cum omnibus que in ea continentur tibi finio et assecuro. concedens tibi omnia iura z actiones z exceptiones. que in dictis rebus coꝛporalibus et incoꝛporalibus mihi competunt constituens donec possessionem vel quasi illarum rerum tua autoꝛitate apprehẽdis me tuo nomine possidere: et promittens qõ ea que inter nos diuidendo acta sunt obseruabo trãsferens in te vtile dominiũ ac directũ. promittens etiaz qõ si a te de parte tua aliquid euincetur te z tuos heredes pro eo qõ mihi contingeret conseruabo indẽnem qõ ideo fecit: qz tu mihi similiter fecisti de parte mea i omnibus z per omnia: que omnia suꝑ ascripta saluis condꝯionibus testamenti patris nostri facio et ꝓmitto pro me meisqꝫ liberis z heredibus attendere ze. qua stipulatione completa ponuntur subscriptiones z etiam forma diuisionis. ideo dixi saluis condꝯionibus testamenti ze. ne questio de hoc possit oꝛiri. per. l. ff. de verbo. obliga. qui rome. §. finali. ff. de transactio. qui cum. item ideo dixi donec pos. vel quasi ze. quia pactum diuisionis nisi stipulatiõe vel traditione sumat effectum. non aliter sumit vires vt. ff. de pactis. diuisione. item in hoc cõtractu si nõ seruetur qõ actum est. agetur ad penam ꝓmissam vt supra de pactis. prope finẽ. ¶ Formã instrumẽti super muro cõmuniter edificato. vide supra. §. ge
21 neralia. ver. quod si duo. ¶ Et scias quod huius modi diuisiones quandoqꝫ fiunt per sortes quandoqꝫ per compzomissum puta cum cõsortes de partibus nequeunt concordare. quandoqꝫ vero ordine iudiciario. videlz libello ꝓrecto: vt infra dicẽ.
22 ¶ Item no. quod cum fit diuisio de bonis heredi tariꝫ. dicitur diuisio fami. hercisc. un. de qua. ff. z. C. fami. hercis. z. xxvj. dist. deinde. z. xxviij. q. j. nunq̃d. Si vero de alijs rebus cõmunibus dicitur cõi di. de qua. ff. z. C. cõi diui. in quibus contractibus diuersa solent inter partes fieri pacta. ¶ Qualiter autem conficiatur instrumentum contrahende so-
23 cietatis vide. §. e. §. generalia. ver. ꝓmo. ¶ Si vo alter consocius seu consoꝛs non assentiat diuisioni nolens a cõmunione discedere. habet volens cõtra nolentem act. communi diui. que ciuilis est sic ergo li. conci. ZJB. Coram ze. ago contra. p. cum quo habeo talem rem cõmunem quã secum diuidere volo vnde eam diuidi peto. z ad hoc ꝓpono. act. cõmuni diui. institu. de offic. iudic. §. eo quoqꝫ more. ff. cõi
24 diui. l. j. §. z. ij. ¶ Si autem vis petere vt ei res et
g fructus diuidantur sic conci. ZJB. Coram ze vt supra vsqꝫ discedere. iunge. Item peto fructus ab eo perceptos mihi dari ꝓ dimidia qui fructus fuerunt tot modij frumenti tot ordei. si vero fecisti sumptus dicas sic peto etiam expẽsas mihi ab eo dari p dimidia quas expẽsas feci in re cõmuni. cum ꝓ parte non possem eas cõmode facere. que
25 expense fuerunt. c. sol. ¶ Quod si dãnum datum sit iunge sic. item peto damnuz mihi ab eo in rebus communibus datum. ꝓ dimidia mihi refarciri qõ damnum estimo. c. et ad hoc. ze. vt. §. ff. eod. l. in cõmuni distinc. et. l. per hoc. §. sic tz et. l. z si nõ omnes
26 §. venit. ¶ Si autem dolo vl lata culpa. que dolo comparatur: vt. ff. depositi. quod nerua. res desijt esse communis habetur ꝓ possessoꝛe. ff. de rei ven. sinautem. ff. de nor. electio extra de excep. c. pe. vnde sic li. conci. ZJB. Coram ze. con. de. p. cum quo habui tales res communes quas dolo vel lata culpa desijt possidere vel cuius dolo vel lata culpa perierunt: vnde res ipsas peto ꝓ dimidia: z fructus et expensas quas feci puta tantum ꝓ dimidia: z dõni etiã rõnem peto qõ fuit tm̃ z ad hoc ꝓpono vtilẽ
b actionẽ. cõmuni di. ¶ Si vo sine dolo z lata cul
27 pa sunt perditi: z fructus tantum percep. vel expensas feciſti

do. illecebrosum malicioſus z forsan loco potioꝛ sicut z hec als considerãtur ff. de ali. iu. mu. ca. fac. l. vna z extra eo. titu. c. ij.
a ¶ L. j. hoc dicit quia si negaret de bonis ꝓbare rem illam ꝓ parte sua esse. z hoc in alio iudicio. scilicet rei vendicatiõe per leges istas z hoc nisi possideat: vt in hac. l. j.
b ¶ Cõib'. supple. tm̃ vñ. non ꝓsit misceri nõ cõmues.
c ¶ De reb' incoꝛpo. non alleg at. §. ꝓpter hoc: cuitatem nigri hoc autẽ dz quia incoꝛporalia: vt nota z iura sunt ipso iure diuisa. z sic b adiudicãdo ve- nit nõ diuidẽ da. C. fam. her. c l. ea q̃ pter iura liberoꝛum et sepulchroꝛum q̃ ipso iure remanent idiuisa. ff. fami. her. q̃daz C. de religio. si q̃s sepulchꝛuz. Jura igit cum idiuisibilia finã venit ad iudicanda quo ad d vsum mensura vel tẽporibus. ff. e. l. arboꝛ. §. si per eũdem. z. §. aquarum.
d ¶ Vsum. vide quod no. e. ti. si edes.
e ¶ Fecisti. an minoꝛ maioꝛez e coheredem vel socium ad diui f sionẽ ꝓuocare possit plene diꝛi super rob. de curatoꝛe.

Vltimo videndum est de actione ad exhibendum. ſ enim rem mobilem tuam vl in qua ius habes vel alias tua interest vis vendicare vel alio modo ꝓ eo agere. potes ꝓtimo agere act. ad exibendum ciuili per quam acto. exhibebit tibi reus rem. vt habeas copiam rei vidende palpande. tangẽde et cognoscende. que exhibitio fiet coꝛã iudice. ff. ad exhibẽdũ. l. j. z. ij. sic ergo lib. conci. ZJB. coram ze. con. de. p. qui rem talem meam possidet seu tenet quam dico meam esse vel mihi ꝓ. r. a tali obligatam: vel quia vsufru. eo. tit. cuius ad ad litteram fuit totum qõ sequitur: sed nõ eodem ordine enumerat autem. xv. que in hac actione requiruntur que ex positionibus colligas. z scias qõ of. posuit inter ꝑcedentes rubricas z istam z. r. rubricas de diuersis condꝯionibus. a3o autem tenens ordinem codicis plene prosequitur materiam tractans. r. membza sez quid sit exhibere. pro quib' rebus ad hoc agatur ex quibus actionibus cui detur hic actio z qñ z contra quẽ z vbi fiat exhibitio z qualiter z inquãtum fit condẽnatio in hac actiõe qualis sit actio. ibi videas mihi placet qõ pulchre z breuiter scripsit Jo. de bla. in rub. ante penulti.
g ¶ Ut Jo. z a3o. vbi. §. post ꝓin.
h ¶ Et no. qõ est dare qõ quandoqꝫ in hac actione venit personalis ꝓtestatio vt hereditatis estimatio in casu. ff. eo. sed si hereditas quando sez seruus meus est institut' heres. si intra certos dies adeat iussu meo hic in petitione narrata subdam quod cum. R. dictum seruũ meũ detineat. ago contra eum vt mihi seruum illum exhibeat cum sim illum vendicaturus cum etiam ei iubere velim qõ infra tempus a testatoꝛe taratum hereditatem adeat supplicando iudici dictum. R. vt mihi ad id exhibeat. Item ad estimationem hereditatis illius. si infra tempus a testatoꝛe taratum mihi dictum seruum non exhibuerit. cum id commode facere possit per diffinitiuam sniam condẽnet. ponitur aũt in libello c quid facere possit ꝓpter regul impossibilium. ff. de reg. iur. inter scribe aũt cõmode: quia si seruus esset in fuga: satis sibi eẽt cauere de seruo exhibendo si in potestate sua redeat. ff. eodem tit. celsus. al's incipit si quis merces. §. item si quis ꝑm Ja. de bla. qui subdit per hanc actionem condẽnari reum ad restitutionem. z si huic sententie non pa ret contra eum in litem iurabitur ad instar vendicationis rei: insti. de act. §. preterea quasdam. ff. de rei vendi. qui restituere in fi. et de in lit. iurã. l. in act. z quomodo pluribus actionibus quis exhibitionem cõsequi possit remittit ad not. per Azo. eo. titu. §. ꝓ exhibitione. quod etiam ponit clare Rof. eo. titu. in ii. vbi etiam ꝓmittit opiniones de ꝓdictis sentẽtijs an sint diffinitiue.
¶ §. iz vbi. ibi dicitur qõ res immobiles facile latere non possunt. nec cui quã si diuulgẽtur officiũt.
¶ Et. iij. tenet Az. in summa huius tit. §. in hac. qué sequẽtur Rof. z per. quo ad actum exhibitionis b interesse ꝓbari per iuramentum sez qõ calũnioſe id nõ petit. ff. eo. ti. thesaurus. ibi no.
¶ Pecuniariũ nõ affectionis vl cognatiõis.
¶ Causa. iter- est eñ tua tibi exhiberi libruz meum. sed hec nõ est iusta cã.
¶ Necessarij. Tituli omissi sunt octo. theorica ꝓmi habẽtur. §. de cõpe. iudi. aditio. qõ sonat in foꝛ cõ petens. scda et tertia lõgi tractatũ habẽt in ꝑn. bui? quarte ptis. iiij. v. z. vj. §. pte. ij. v. litis otest. z seq. vij. z. viij. ver. dilatio. z sequẽti.

¶ Bal. De iudicijs. Rubri.

Forma libelli in qualibet petitione hereditatis. §. j. B. Item vniuersale iudicium est. si peto eccleſiam cum pertinẽtijs. §. fi. B. Vniuersitates rerum nomina iuris habent vt no. C. de impu. l. qõ dicit. ¶ Forma instrumẽti societatis z forma libelli in actione ꝓ socio nego. gesto. z tutele. §. generalia. B. ¶ An scholaris qui recedit possit alium scholarem loco sui in causa ponere tenet qõ sic. v. circa hoc. B. z no. ff. de ꝓ. l. si quis. Bal. ¶ An socius distrahens societatem possit petere partem suam. ver. sed nũquid socius. B. ¶ Libellus generalis debet postea explanare per positiones speciales. v. quid si quis petit. B. vide supra de libel. conce. §. procedit libellus.
¶ Qualiter formetur libellus in qualibet accusatione mãdati. item an nuncius captus a latronibus debeat redimi per dominũ. §. specialia. ver. illud autem queritur. B. z quid de stipendiario vel simili. ver. seq. per. B. vide per doct. de pigno. c. significante. ¶ Forma libelli in iudicio fami. her. cõi di. z fini. regun. in. §. sequtur. B. C. fami. her. l. certum. ¶ Si duo sunt fratres. z vnus facit debitum an debeat solui de cõmuni. rñ. qõ non. nisi rõne cõmunis vtilitatis sit ꝓtractũ qõ nõ ꝓsumitur nisi ꝓbetur. ver. quid si duo. B. vide. j. de feudis. §. si sunt plures. ¶ An lucrum aduocatiõis debeat cõmunicari. C. de aduo. diuer. tu. fori. de mu. z bono. l. z qui ozi. §. fina. in glo. ozdi. ¶ An si vnus fratrum recipit dotem debeat refici de cõmuni respondeo nõ. nisi ꝓbetur versa in rebus cõibus. v. q̃d si cõione. B. ¶ An condẽnatio vni' fratrũ debeat solui de cõi. rñ. qõ nõ. ver. q̃d si vnus. B. Si vnus fratrum militauit an sumptus debeat fieri de cõmuni. rñ. non. v. q̃d si vnus. B. ¶ Quid de sumptibus nuptiarũ dic. vt. ff. de mu. z bo. l. q ozi. §. fin. in

Archivo Histórico Rosario

glo.ordi. ¶Si vnus fratrū habet filiā an sit maritanda de cōi.respō. non.q2 vnus liberoz̄ sequit̄ patrē.ff.fa.ber.l.si maritus.x̄. q̄d si vnus ex fratribus. H. ¶Supradictū est q̄d de debitis q̄d ecōtra de lucris rūdeo si diuiserūt fratres vnusquisq; sibi tm̄modo negociaḳ. Si aut̄ stant simul tūc si quidē ꝓstat vnde lucrū puenit.vt.C.de pig.l.si tunc q̄ libet tm̄ sibi ac

quirit si nō cō- a
stat p̄sumit̄ q̄d de cōib⁹ bonis et dz cōicari.in §.sequit̄.x̄ſi.vt aūt circa p̄nci. H. Et p̄dicta sunt vera ō fra trib⁹ inter q̄s nulla societas 1
ℨcta ꝑbaḳ.ff.ꝓ b
so.l.cū duobus §.ſi fratres. C. cōia vtrl.in.l.si patronus.ff.de admi.tu.l.titiꝰ z meuiꝰ. §.alte ro.et ibi ꝑ bar. lucrū tm̄ ex cōi c
pecunia factuꝫ ꝓferi dz, ītē in dubio ꝓsumi tur de bōis cōi bus acq̄stum z 2
venit cōicāduz ibidē.x̄.quid si alter. H. Si ātꝑbaḳ societas oia debent cōi cari. C. q̄ testa. d
fa.pos.l.j.Cum infantib⁹ tm̄ et pupillis ista so cietas non pōt e
ℨbi fm bart. ff. loca.l.q̄ ad certū. ¶Sed q̄d de fratribus so cijs quoz̄vnus clam emit quas daz possessiões ꝑ se z suis here dibus.rū.debz cōicare :q2 so cietati renūcia ri nō potuit: ſz debuit hoc face re altero sciēte ff.ꝓ so. l. itaq;. bal. ADDE 1
vt p ro.ꝓsil. cc rci. ¶Filiꝰ lu craf libꝛos q̄s sibi paḳ emit si talis filius ad statum aduoca tionis vel ma gisterij puenit. H.ff.fa.ber.l.fi lius cuius.x̄ſi.quid si ifti filio. H.vide.ff.de col.bo.l.j.§.nec castrēse.ꝑ Dy.z Bal.z no.ꝓo dño Jul. ¶An lucrum dotis debeat cōmunicari.de castren.peculio.l.dote in glo.C.fami.her.l.ij.ꝑ Dy.z de col.l.fi. vide.j.de testa.§.an relictum. ¶Forma instrumēti diuisionis rerū cō muniū.§.ꝓꝛo. ¶Not. q̄ iudex cui nil ꝑbatur nil mandare potest: vt in.c.solet.in fi.de senten.ex.com.per Jnnocen. ¶Judicium dicitur vsq; ad sententiā.vt no.in.c.q̄uis.de elec.per Jnno.

a ¶De ordine cognitionum. Rubrica.

¶Hyleus parte secūda rubricam vtilem ponit de incidenti q̄stione quādo p̄iudicet vel non legiste habent questiones p̄iudiciales. vt insti.de act.§.iudiciales.de quibus ibi accur.in ꝓma glo.que etiam insta in lib.formādis.sed plenius rof.z longe plenius Jo.de bla.vbi de p̄iudicialibus in rem cū rubricis se habet autem duas p̄tozias de quibus rof.tractat vbi de p̄tozijs rubrica de p̄iudiciali. in rem ꝓ libertinitate que requirit an sit quis libertus vel ingenu⁹.z de p̄iudi-

De ordie cognitionū.ª ru.

QVandoqz̄ contingit aliquam questionem p̄iudicialez̄ incidenter moueri. vt verbi gratia.ecce questione de here ditate coram seculari iudice mota. opponitur de illegitimitate: que quistio habet coram iudice ecclesiastico ante omnia tāquaz p̄iudicialis tractari.extra de ordi.cog.tuam. et q̄ fi.sint leg.lator. ¶†Et dicunt quidam quod in cognitione huiusmodi p̄iudicialis[b] nō est lib. necessarius.nec etiam litis conte.nec ordo iudiciarius si cut nec in crimine falsi incidenter oppositō: vt supra de li.concept.§.nunc dicendum.ver.xvij.z est ratio: quia in modum exceptionis fuit ꝓpositā coraz iudice ꝓimo: sed quia ipse nequit cognoscere transla ta est hec cognitio ad ecclesiasticum iudicem. Sicut ergo iudex secularis de exceptione cognouisset lit. nō cō.ex fine ordine iudiciario: vt.§.de excepti.§. vi so.ver.sed nunquid iudex.ita z ecclesiasticus qui in eius locum succedit quantum ad cognitionem exce ptionis.ff.de iudi.mozuo. Alij dicunt necessarium esse li.et li.conte.in hac p̄iudiciali:z tunc sic li.cō ci. ¶†ℨB.Coram ꝛc. ꝓpono ego. h. contra R.quod.pe.pater meus non fuit maritus berte ex qua genuit ipsum. R.quare peto per vos decerni z declarari ipsum ꝑson foze ipsius filium legitimum. hec forma ꝓbatur extra qui fi.sint le.causam.ij.et c.lator.C.ne de statu defunc.l.ꝓ.z in ꝓe.decre. tuā. Jnno.papa[d] dicit tutius esse li.offerri.z litis conte. fieri.credit tamen ꝓcessum nihilominus tenere: z si ꝙc omittatur: vt in ꝓe.ver.sed nunquid. Alij dicunt aliter qualiter ꝓnunciabitur in hoc casu. vide.§.de sententia.§.autem.ver.si autem agatur[e].

De plus petitionib⁹. Ru.

AN hac materia ad euidentiam eozum que sequunt̄ ꝓnotandum est q̄ plus petitur causa: tempoze: re z loco. Causa vt cum aliq̄i in genere vel subalternatione debetur: z res aliqua in specie vel vnū precise. Tempoze vt cum ante diem vel conditionem existentē petitur q̄d debeť. Re. vt si.x.tm̄ debētur z.xx.petitur. Loco: vt cū q̄s cōueniť alibi q̄ vbi cōuenit.qui aūt plus petit cā vel re.cōdēnaťreo in expēsis: q̄ tpe iuduciarū reo duplicanť: nec rēdebit nisi ꝓius refusis expēsis.q̄ vo locus teneťad interesse: q2 nō soluit vbi ꝓmisit. hec leguntur extra de plus pe.c.vnico.z supra de actore.v.ītē excipit 5
actorē.z.vſi.item q̄ plus. ¶†Hoc quoqz̄ sciendū est q̄d vbi q̄s facit.sup maiori q̄ātitate sciēter sibi caueri q̄ debeť: ꝛillud plus petit ꝓseuerādo vsq; ad lit.ꝓte.totū debitū ꝓdit: vt.C.de plus petit.l. vnica. ītē scias q̄d pena duplicationis tꝑoris locuꝫ habet nō solum quando petitur ante tps pacto cōpre hensum. verum etiam q̄n petiť ante tps a lege p̄scꝛum: vt insti.de exce.§.sed hodie: vt pz in dote soluēda.C.de rei vxo.act.l.vnica.§.cū autē.z in constitu-

ciali de partu agnoscendo.alie due sunt ciuiles quibus queritur an filius sit in ptāte.z an quis sit liber vel seruus.hoc scias q̄d ille dicūtur p̄iudiciales aptitudine.cum eīs semp extant alie questiōes quibus p̄iudicent.item dicūtur in rem rōne iuris q̄d petitur in filiuꝫ seruū vel libertum.q̄ iura sunt incoꝛporalia.instit.de rebus incoꝛporalibus

ta pecunia.vt.ff.de consti.pecu.ꝓmissoz.§.si sentē tia.z in solutione condēnationis.ff.de iudi.si debi toꝛi.extra de offi.dele.querenti.z de re iudi.q̄ ad cō 2
sultationem.z in alijs multꝫ exemplis. ¶†In hac igitur materia si plus petitur tempoze potest sic li. cōci.ℨB.Lo.ꝛc. cō.de.ꝓ.qui cū mihi mutuasset centuꝫ vel ex alio ℨctu sibi debeť.ꝓuenit inter nos vt dictā pecuniā in ꝓximo festo paſche sibi solueꝛe tenere. ipse vero tempus solutionis anticipans in carnisꝓtiuio ipa centū a me coꝛma tali iudice pe tijt:coꝛā quo lis extitit ꝓtestata ꝓpter q̄d dāna pas sus sum plurima z expēsas.cū igit ipoꝛtunitas pl̄ petentiū punienda fit:pero sibi sup dicta petitione imponi silentiuꝫ.z mihi inducias duplicari: eūq; in b
expensis factis nihilominus cōdēnari:ꝓtextu. e.c. 3
vnico.instituta de excep.§.hodie autez. ¶†Si autem re plus petatur.vel causa formabis li. eodē mo c
do.verbis cōpetenter mutatis:z subtractis illis:z mihi inducias duplicari. ¶Si vo loco plus petiť d
tur concipe:vt infra versi.ceterum.vt in.e.c. z instit. de act.§.tripli. ¶Si vero pubicanus petat vltra q̄ sibi debetur:ꝺ vt infra de cēsi.§. nunc vicēsimum 4
est.in ꝓin. ¶†Si aut em es legista not.quod est q̄ f
dam certi cōdictio ex stipulatuꝫ que competit cū q̄s e
se aliquid daturū vel facturū ꝓmisiť in qua fit cōcipi. ℨB.Coram ꝛc.con.de.pe.qui mihi stichum aut pamphilum dare vel soluere ꝓmisit quod tamen facere contradicit:quare peto vt mihi stichum aut pamphilum det et soluat:et eum ad hoc sententialiter condēnari. z ad hoc ꝓpono certi cōdictio ne ex stipulatu.ff.de ver.ob.vbi autē.§.qui illud. ex 5
tra.e.c.vno.z dicam infra de fideiusso.§. fi. ¶†In alternatiua vero locoꝝm sic cōci. ℨB. Coꝛa ꝛc. cō.de.ꝓ.q̄mihi equū narbone vel biterri dare ꝓmisit ꝛc.vt in ꝓri.sed si res certa foret ꝓmissa:tūc dico z ad b̄ ꝓpono certi cō.ex stipulatu arbitrariā.ff.e.l. 6
ij.z.l.ait vtiq;. ¶Si vo sit simul alternatiua locoꝝ z rerū sic cō.li.ℨB.Coꝛa ꝛc.con.de.ꝓ.q̄ mihi da re ꝓmisit. r. narbone aut hominem biterri qui tm̄ neutrū facere curat: quare peto eum per vos cogi q̄ mihi.r.narbone aut hominem biterri soluat. et ad hoc eum sententialiter condēnari. ad q̄ ꝓpono act.ex stipulatu arbitrariā:vt in ꝓe.l.ait vtiq;.§. p unde. Poteſt etiam conci.sub alternatione rerū tā tum.vt peto.r.vel hominem:vt.j.de fideiusso.§.iuxta.z iunge q̄ est supra de libel.conce.§.ias nūc. ver. vel talis. ¶Quando autem peti possit res vel estiꝫ 7
matio.dicam.j.de ob.z solu.§.sequit̄.ad fi. ¶†Le terum ꝓo interesse potest magis specificare actoꝛ lib.dicens sic ℨB.Coram ꝛc.con.de.ꝓ. qui mihi ꝓmisit dare z soluere.r. narbone aut hominē ca pue quem hominem ꝓmisi titio sub pena.xx.li.vel f
si hominem illum mihi soluisset: venditissem cum. ꝓ.c.vñ peto illud meum interesse. z ad id eum sentē tialiter condēnari.z ad hoc ꝓpono.act.ex stipula.ar bitrariā.z ad hoc ꝓpono.of.iudi.ff.e.l.ij.z.iij.§. nūc de officio. ¶De iltis conditiōibus dicam plene in g
ꝓe.§.sequitur.z in.§.ibi precedē.in fi.

sermonē dirigit ad summistas:q2 ipsoz est ista materia de qua vide.§. de interesse.§.fi.maxime in vlti.col.z q̄ ibi scripsi post Rof.

g ¶In fi.vt.§.dixi.isti libelli omnes fuerūt rof. vbi.§.ad singulos ipse opponit. Primo ad ꝓmū q̄ petitio dz esse certa.ff.de rei ven. si in rē vt possit ferri certa sm̄ia.insti. de act.§.curare.item ob.l.si q̄d certū pe. nā ſz duo sint in obligatione ex quo tū vtrūq; certū est dz agi certi condītione ex stipulatione.respōdet hec verba vbi obligatio cit de re certa.sed in alternatiuis punitur z succūbit petēs certū vt eo.ti.c.vno.opz ergo petitionē z sniam formari fm̄ naturā obligationis vt ibi. z insti. de act.§.huic aūt q̄ intelligo vbi electio est ꝓmissoris nō stipulatoris:vt ibi.ad fcōm opponit petitio si detur in certo loco absurdum videtur peti q̄ in altero locoꝝm obligationis fiat solutio. Jtē idem si in altero locoꝝ detur petitio nā omni casu vt satis esse rē petere.hic ad uertas quod hec obiectio non sic obstat libello autoris de curato sicut libello rof.qui petebat solutionez remitti fieri in altero locoꝝ exꝑsso.

De causa

rum respōdet aūt exꝑssionē fieri vt habeať rō ad interesse. Ego fateoꝛ exꝑssionē debere fieri de obligatiōe. q̄ talis erat. sed petere in altero illoꝝ solutionē fieri ꝓ sequentē interesse. puto nō bene dicti z sto obie ctioni. z q̄ dicit i.l.ij. alias.iij.ff. de eo q̄ certo loco peti posset sine loci adiectione. z intelligo solutionis faciende. narratio ergo exprimet loca alternatiua exꝑssa in obligatione. oclusio aūt qua petur fieri solutio erit simplex z sine adiectione. z ne loci. et sic facile de notatis ibi in gl. q̄ ōz expeditis. z sic intelligo de se libello semper habita ratione illius interesse q̄venit in altero locoꝝ ꝓmissoꝝm solutuꝫ non est et semp intelligo post mozas. Quartus aūt declarat rōnē dāni: extra rem z lucri ꝓpter que venit iterēsse oppōit ad singulos quare hec actio ōz arbitraria specialiter cū multe sint arbitrarie. insti. de act. §. ꝑterea q̄sdaz vide q̄ ibi no. in ꝓin.

¶Bald. De plus petitionibus. Rub. 3

De causa possessiōis z ꝓprietatis. Rubrica.

HEc rubrica habet duas partes. primo igitur de ꝓma ꝓte videam⁹ videlicet de causa possessionis[a] et quia ordinariuꝫ. est vt ꝓius tractetur causa possessionis q̄ ꝓprietatis: vt. C. de rei vē. ordinariꝰ: z cōmodius est possidere q̄ petere. ff. eo. is qui destinauit. postea de secunda parte dicturi.

¶Not. ergo q̄d interdicta pretozia sunt. eozum autem. Aliud est recuperande possessionis. Aliud adi piscende. Aliud retinende. Est etiam z alia diuisio: vt dicetur infra. §. quia vero. ¶Interdictum recu 2
perande possessionis est. vnde vi. z q̄d vi aut clam. de quibus infra ti. ꝓpoꝛi. dicetur. ¶†Jn interdicto vero adipiscende possessionis sic li.cō. ℨB.Coram ꝛc.con.de.ꝓ.quia cum sim electus in archip⁹es byterū vel decanū aut plebanū talis ecclesie. idē. ꝓ. iniuste detinet dicta ecclesiā vł dignitatē vel prelationem: z eius possessiones. vnde peto cum inde per vos amoueri: z amouendū foꝛe decerni z me in possessionem eius vł quasi induci: z inductum defendi Vel sic. ℨB. Coram ꝛc. ꝓpono quod electus extitit canonice per tales ad quos ius pertinet eligendi in canonicum talis ecclesie: seu talem. preben dam vacantē. vnde peto ꝓ vos me induci in possessionē: vel quasi canonicatus eiusdē ecclie vel ꝓbende ipsius z inductum defendi. peto etiam per vos mihi assignari in dicta ecclesia locū in capitulo stallum in choꝛo ꝛc. que alij canonici eiusdem ecclesie solēt ꝓcipere vel habere z q̄d debeāt tractari z haberi vt canonicus a canonicis eiusdē ecclie sentētialiter declarari. eī de p̄bēdis. dilecto. vł dic vr. j. de pb. 3
in multis li. ibi positis. ¶†Eodem modo etiā concipe possessionē hereditatis vel alterius rei tue adi piscēde: z ad hoc pertinent oia interdicta adipiscē de vel acquirende possessionis: de quibus no. extra e. pastoralis. z de testi. significauerunt. z iam dicam.

Quādo primuꝫ pactum respicit a se cū do per modum quasi cōtrarietatis loquit̄. ff. de ꝓto. stipu. l. pe. Quando q̄ modū duplicatuꝫ loquitur. l. vlti. ff. de noua. c quādo per modum interꝑtatiōis loquitur glo. in. l. petēs. Si ꝑ modum sozt̄ z pene loquitur. j. l. si pacto quo penaz. Dilatio nō solum cōuentionalis: ſz legalis duplicať si ante diem agitur. D. 4 ¶†Et not. q̄d si non ꝓbas rem ad te pertinere non debiť tibi q̄uis aduersarius iniuste possideat C. de rei ven. l. pe. z. ij. q. v. §. j. quia actoꝛe nō ꝓbante ꝛc. extra. e. cum eccleſia. ꝓpe fi. z de iureiur. c. fi. vj. q. vlti. actoz. C. de petitio. here. cog. C. de eden. q̄ accusare. ¶†Sciendū autem est quod interdicta 5
quoꝝm bonoꝝm: z quoꝝm legatoꝝm de quibus dicam infra de testa. §. nunc dicendum. sunt adipiscende possessionis. item z saluianū. de quo infra de locato. z conduc. §. posteꝝ. versi. ad hoc ſi. ¶†Jn 6
retinende vero seu defendende possessionis interdicto. fic li.cō. cℨB. Coram ꝛc. con. de. p. qui me inquietat vel turbat mihi possessionem talis vinec: vel equi vel ecclesie vel ville: vel quod non finit vel non permittit inquiete: vel pacifice possidere rem talem quam iuste canonice et quiete tanto tempore possedi: quare peto ipsum a dictis inquietatione: z molestatione: z turbatione: ꝓhiberi seu compesci: z compescendum foze decerni: z q̄d me faciatis pacifica possessione gaudere. instit. de interdictis. §. ſz Dilatio nō solum cōuentionalis: ſz legalis duplicať si ante diem agitur. D.

a ¶De causa possessionis z ꝓprietatis. Rubrica.

¶Ad rubricam hāc z seq. facit rub. s. parte secūda de petitoꝛio z possessoꝛio z spoliatione de tanc. dicam sup libellis. z primo possessoꝛio datur remissio in fin. j. §. rof. vbi de interdictis scl̄z tractat de his omnibus vt distinctim. j. dicetur.

Hec rubrica. Sciēdi. eonci. totus iste. §. vsq; ad ver. sciendū fuit Tan. parte secūa. z rubri. patet z min⁹ caute locutus est vterq; in libello dicēdo illos simpl'r electos debeant addere illos cō firmatos. extra de elec. quaritie. lib. vj. z si essent in casu de cre. mihi est. eo. ti. in fi. id exꝑimere debere in libello. Jtē si ꝑ collationem vel ꝓuisionem essent assumpti non iuuat q̄d confirmati in episcopos vocentur electi. illud enim ꝓcedit quia quod in dignitate est dignius restat agendum.

b ¶Ver. ad hoc z in his remissionib⁹ de illis tractabitur.

c ¶Sic lib. conci. primus fuit Tan. de reliquis dicam infra.

d ¶Sic lib. conci. iste libellus z omnes qui in hoc ver. sequūtur vsq; ad ver. ꝓꝛo cum positionibus fuerunt sub interdicto vti possidetis foꝛmati per Rof. vltimū autem queritur sub interdicto vtrobi.

c ¶Vt sup̄ ber. donza. z Rofr. vbi tamen. j. dicit restituī ipsi dicūt p̄tari q̄d mihi placet.

¶Prio respō so verboꝝ pre torīs dixit rof. z hoc ex eā que ritur primū re sponsum finiri videtur de cloacis. allegať ergo q̄d ibi dicit quanti ea res erit intra annū quo primū experiendi poteſtas fuerit age re permittaz̄ b̄ posui. quia per hec verba rof. respōdet obiectiōi que fit id solū peti posse q̄d est in obligatione. instit. de act. in ꝓin. ſz in natura interdicti vēit so lum violētie vł turbationis ꝓpter quod ꝓhibitō. ergo ꝛc. respondet per verba predicta ꝓtoris posita post illud ver bū vim fieri ve to. set sic statim cum inquieteres mihi obliga tus es ex contractu. ff. de in di. omnem. opponitur etiam ꝓdictis sibi lis et seq. cum vnus sit agens interdictum ꝓpter pluralem vel possidetis illi non competere cum duos saltez requirat. ff. de testi. vbi numerus de regu. iur. pluralis. lib. vj. respondet q̄d loquitur ad modum lombardoꝝm z tusꝯoꝝm qui vni soli loquūtur in plurali respondere poterit per. l. j. §. ij. ff. q̄d sal. tu. l. ꝓtor. ait. §. homines. ff. vi bo. rapto. per quas. ll. ꝓz in talibus equiuoca foze plurale z singulare. licz q̄dq; multum differant. de re iudi. cum ab vno. lib. vj.

f 7 8 9 10 11 12

g ¶Jn tali solo. q̄dū adherent inter imobilia comparatur separatim inter mobilia per. l. j. alleg. z. ff. ꝓ socio. l. penulti.

h ¶Dilectis. vbi scripsi. in gl. no. appellationem z vide de ꝓmi. autoritate. lib. vj. in vlti. glo.

i ¶Eius. de vtili dictus est. quia directum nō haber locum in nō adherentibus loco qui nō iudicatur inter imobilia. vt p̄dixi.

k ¶Jnterdictoꝝm. z in his est dare idētitatem in reo z rei petita. libellos autem colonoꝝm z vasallorum contra dominos. vide. j. de cēsibus §. ij. versi. sepe quoq;.

Universidad del Rosario Archivo Histórico

ADDE in eo qđ spe. vł sentire in. v̄. seq. qđ ruſtic⁹ ſi poſſit cogi p pſtatōez x. ānoz. qđ illđ pōt pcedere in ruſtico nō ſagaci. al's ſec⁹ p ea q̄ cōiter tenent doct. in. l. ſi certis annis. C. de pac. z in. l. cum de in rem verſo 13 ff. de vſu.

✳ Additio. adde tu oīno vidēdū pe. de aue. in. c. puenit colū. iij. verſi. iuxta pdicta q̄ro de cēſi. z adde qđ l⁊ ruſtico errāti i iure regularit⁹ pcatur in. l. cū de indebito. ff. de 14 pba. fallit tū i ruſtico ſagaci vt eſt glo. no. l⁊ vulgata. l. actōr. lete. §. de ruſticis. ff. de excu. tuto. z adde qđ ruſticis nō ſuccurrit⁹ vltra alios niſi i caſib⁹ a iure expreſſis vt not. p gl. ſ. q. iiij. in. c. fi. z ibi Jo. de tur. cre. 13 plentiſſime tradit an et qđ excuſet ignorantia. Hen. ſer.

ne edium mearum vel fundi mei: vt. ff. vti poſ. l. j. ſic et vtile competit pro ſeruitute. ff. de ſeruit. quotiēs. 17 et. ff. ſi ſerui. vē. ſicuti. §. ariſto. ¶ Si vero eſt in poſſeſſione: ſed deiectus eſt ſic conci. li. ZJB. Coram zc. cō. de. p. colono vel manente meo: qui in poſſeſſione vel quaſi talium reddituum z ſeruitiorum q̄ mihi ab eo pſtantur z debentur inquietat ſeu turbat non ſoluendo illa: nec pſtando mihi pacifice. vnde ago contra eum ne me turbet amodo ſeu inquietet: z vt ſoluat in futurum z ad hoc propo. vtile interdictum vti poſ. vel act. in factum ſubrogatam in locum eius. ff. ſi ſerui. ven. egi. ſed illa clauſula qđ in futuro ſoluat: non in poſſeſſorio ſed in petitorio locum habet. Hec forma obtinet ſi ſeruitia z reddi 13 tus ideo debentur. quia conſtituta ſunt. ¶ † Si vero ſunt pſtita. r. an a quolibet pterer q̄ a ruſtico in quo. xxx. an. ſpectantur ſic conci. ZJB. Coram zc. con. de. p. qui me in poſſeſſione vel quaſi taliū ſeruitiorum ab ipſo. p. debitorum z ſolutorum per. x. an. vel. xxx. ad quam ſolutionem temporis allego ad p banda dicta ſeruitia turbat z inquietat: non pmittendo me pacifice z quiete poſſidere. vnde ago contra eum ne me turbet z ad hoc propono vtile interdictum vti poſ. vel quaſi vel act. in factū vtilem ſubrogoram in locum eius. ff. de vſufr. cum de in rem. z vide infra de reſti. ſpo. §. nunc dicamus. ver. ſed z ſi.

¶ Si querit⁹ an locus habeat interdictum vti poſ. pro ſeruitijs z iuribus debitis aliquo tempore pſtitis ſi turbentur. bene enim turbātur iura ſeruitia: z redditus: quod dic plene in li. roſ. in ti. de interdicto vnde vi. rū. fic z competit tunc quaſi vti poſſi. vt in pre. ver. ſed z ſi. z tunc ſi extraneus turbat illa iura vel ſeruitia: vel redditus ſic conci. li. ZJB. Coram zc. cō. de. p. qui non permittit me pacifice z quiete poſſidere vł quaſi ſeruitia talia: z tales redditus: que z qui pſtantur z pſtari debent mihi a talib⁹ ruſticis. vnde ago contra ipſum quod me non turbet in illa poſſeſſione: vel quaſi. z ad hoc propono interdictum vtile vti poſ. vel act. in fac. ſubrogatam in locum eius vt in concor. que ſunt ſupra ver. cetera. ¶ † Actor ergo ſic po. ℣O. ℟C. Pono qđ ego poſſideo talem domū cuius confines ſunt tales. Item qđ res quā poſſideo eſt immobilis. Item qđ eſt talis qđ poteſt eſſe in commertio. ff. eo. l. j. in pcin. §. interdum. ff. cōmunia de ſeruī. caueri. extra de ſententia z re iud. abbate. lib. vj. ppe pcin. Item qđ poſſum illius rei habere cōmertium. ff. de verb. oblig. multum. item qđ non permittis me illam pacifice poſſidere. itē qđ in ea re quā poſſideo turbas me non permittendo me arare: vel ſeminare. ff. de vi z vi arma. vim facit. item qđ illaz domū poſſideo nō vi vel ſine vi. non clam vel precario a te. ff. eo. l. j. §. fi. r. q. ij. quia cognouim⁹. item qđ poſſideo modo pre dicto tempore lit. conteſta. inſtitu. de interdictis. §. ſed hodie. C. eo. l. vnica. ff. e. l. prima. §. fin. Item qđ vſufru. habeo in tali fundo. ff. eo. l. fin. Item qđ turbas me volentem vti z frui. item qđ ſeruitus competit mihi. item qđ me volentem vti illa ſeruitute turbas. ℟ Reus vero ſic. ℣O. ℟EJ. Pono qđ domū quam petis. t. inſolidu⁊ poſſidet: ergo implicat qđ non actor. extra de probatio. licet. verſus fin. ff. commo. ſi vt certo. §. ſi duobus. Item qđ domus illa eſt religioſa. extra de conſtitu. eccleſia. item qđ es hereticus. C. de hereti. l. ij. viij. diſt. quo iure. item qđ violentia quam me dicis tibi inferre. t. tīn infert extra de reſtitutio. ſpolia. cum ad ſedem. item qđ domū illā a me poſſides vi. quia me expuliſti: vel clam vel precario. item qđ omni pleno iure pertinet ad. t. et quo ad poſſeſſionem: z quo ad proprietatem.

16 ¶ Porro ſuper iuriſdictione quando videlicet q̄s eſt in eius poſſeſſione: ſic poteſt lib. conci. ZJB. Coram zc. con. de. p. findico talis vniuerſitatis nomine ipſius qđ cum ego ſim in poſſeſſione vel quaſi ipſius caſtri z iuriſdictiōis ipſius ipſi me in hoc turbant z moleſtant quominus vtar plene z pacifice iuriſdictione ipſa: quare peto y vos ſententialiter eis interdici ne me deinceps turbent: ſed pacifice vti ſinant poſſeſſione vel quaſi iuriſdictionis predicte: z me in hoc potiorem eſſe ſententialiter declarari: ad qđ propo. vtile interdictum vti poſ. ſicut eſſi directum locum habet quādo me turbas in poſſeſſio-

De interdictis publicis.

Cia vero hic eſt mentio de quibuſdā interdictis conſequens eſt: vt z hic ſuper aljs iterdictis libellos formem⁹ c
1 ¶ † Sciendū eſt igitur qđ interdictorū quedaz ſunt publica. quedā p̄uata. d Super publicis ergo q̄ ſunt. ix. primo libellos concipiemus. ¶ † Eſt igitur primum publicum interdictum de lib. ho. exhi. de quo infra de conuer. infide. ¶ Secundum eſt interdictum ne quid fiat i loco ſacro. de quo. j. de religi. do. verſit. porro. ¶ Ter
d tium eſt ne quid fiat in loco publico⁹: et ſi factum ſit tollatur: quod cōpetit ſiue in area: ſiue in inſula vel via publica: vel in agro: vel itinere publico aliquis
3 edificet: in quo ſic lib. con. ¶ ZJ. Coram zc. con. e de. p. qui, vult ponere vel poſuit in loco publico cuius fines ſunt tales. tale quid quo publicus deterioratur z deformatur. puta faciendo pontem: vnde ipſum prohiberi peto ne ponat: vel ſi poſuit dicas vn de vt poſitum tollat ago contra ipſum: z ad hoc p̄po. ac. in fac. ſubrogatam in locum interdicti ne qđ fiat in loco publico: et ſi factum fuerit quod tollatur: vel ipſum interdictum: quia tunc eſt prohibitorium ne fiat. Si vero agis vt poſitum tollatur: dices ad hoc propo. act. in fac. ſubrogatam in locum interdicti: vt ſi quid fiat in loco publico quod reſtituatur vel ipſum interdictum quod eſt reſtituto⁊ū. hec forma probatur. ff. ne quid in loco publi. l. ij. §.
4 j. et. §. hoc interdictum. et. §. ait pretor. ¶ † Si autem per id quod fit in loco publi. propria ledatur vtilitas: puta quia eius lumina obſcurantur: ſic li. conci. ZJB. Coram zc. con. de. p. qui tale quid puta pontem vult ponere: vel poſuit in loco publico cuius fines zc. per quod mea lumina obſcurantur. vnde ago contra eum quod non faciat: vel ſi fecerit dicas: quod remoueat: z ad hoc propo. interdictum vtile ne quid fiat in loco publico: et ſi factum fuerit ſiuod tollatur: vel act. in fact. ſubrogatam in locum
e interdictoru⁊ⁿ. ¶ † Actor ergo ſic po. ℣O. ℟C.
5 ℣O. quod locus ille cuius fines ſunt tales eſt publicus. ff. eo. pretor ait. §. publico. et. §. viarum. z. §. vicinales. Item quod aliquid immiſiſti: vel vis immittere in eo tale quid vt in prea. l. item quod illud immiſiſti

¶ Sed⁊ odof. huic continuaſ qđ hł. j. de cā p pric. §. j. v̄. cetera.

¶ Cler. ſed po ne eo. ti. ibi ſeq̄ re. §. reſtat. v̄. l⁊ pone ago.

Clavero interdictus.

¶ Formemus eſt er ſciēdū qđ Poſti. in ſūma diuiſim pleq̄ has rubricas vt actor: hanc tm materiā iterdictorū ipe pleq̄ illa exprmēdo⁊ pauca pleq̄ndo ſub ſcda pte rubrice. autor: hic ſub pria. z forte apti⁹ q⁊ ſunt vt plurimū poſſeſſoria. iſti. de interdict. in pn. poſuit añ ipſe hoſti. ibi. verſi. no. a⁊o. ad l⁊a⁊ in ſūma de interdict. z ipſe fatet circa mediū. §. fi. v̄. his igitur pmiſſis.

¶ Publico. z ſub illa rubrica poſuit roſ. totū qđ ſequit⁹ vſq⁊ ad ver. quartuz⁊ nonē q̄ req̄rū tur in illo expoſitionibus colligе.

¶ Interdicto rū oppōit roſ. huic libello de l. alti⁹. C. ō ſerui. z. l. ſi binarū ff. de ſerui. vrb. pre. ſo. lumē qđ habeā loco p̄uato q̄ ſeruitutē nō d⁊. obſcurari pōt vt legi b⁹ p̄dictis. ſaluo qđ habeā in l. q̄ luminib⁹. ff. de ſeruit. vt. pd. de ſeruanda antiquo⁊uz edificio⁊ forma. lumina vero que habenſ a loco publi. non pñt obſcurari. ff. de dā. infe. l. flumi nū. §. fi. z. l. pcu lus. de ſtatuis autē in loco publico ponēdis dic. vt. ff. d acq̄re. do. l. ſtatuas

a ¶ Iſtud non eſt interdictum: ſed actio pretoria z inter illos ponitur per roſ. z ideo auctor non ponit hic numeruz z ſunt hec verba eius in titu. de ac. via rei ec. vſq⁊ ad ver. ceterum. z tria qui in hac requiruntur ex poſitionibus colligе.

a ¶ Inferatur. z ibi ad litteram ſunt hec verba Roſ. ꝓtinuata ad ver. vſq⁊ ad hoc. et tria que requiruntur ex poſitionibus colligе. tangit etiā de hoc v̄. de interdictis. vnde vi. ſub ver. itez queritur circa.

c ¶ l. ij. z dicit roſ. qđ de hoc interdicto aliqđ ibi non reperitur.

d ¶ Leuēt. roſ. in q̄ſtiōe. xxxij. formabat hāc queſtionez qñ 6 colligēs qui p xl. annos colligerat a domīo caſtri prohibetur i allegationibus ſatis in ſtat quas omit a tam. ex quo in volumīe habēt⁊. ſoluēdo dicit colligentez ſi ſe ōfendit ſolatione tem pozis nō iuua 7 ri. ff. de actio. z obliga. obligationum. §. placet. cum enī⁊ tē pus non ſit mo dus inducēde obligatōis: vt ibi. ergo nec ſeruitutis q̄ extra obligatio⁊ 8 nem conſtituitur. inſti. de ſeruitu. in fine dominus autē caſtri non poteſt illum per negatoriam prohibere cuz illa de tm prohibere voleāt ne quis vtatur ſeruitute in predio ꝓprio. ff. ſi ſerui. vēdi. l. ij. vel in via publica ſi ſua predia ꝓpter illuz dam num vel ſeruitutem aliquaz patiātur. ff. eo-

perij. locus eſſet. §. hoc interdictuz. ad ea loca. in. l. ij. ff. ne quid in loco publi. hoc dicit procedere cum colligens ſolum tempus allegat. ſi añ allegaret promiſſionem factam ſibi a domino caſtri predicto. z ſtipulationem per eum factam probat per tempus. dicit ratione tēporis illā preſumi. ff. de vſuris. cum de in rem verſo. z tunc licet colligendi ius ſi bi per id nō cō petat: vt patet per iferiora. ille tamen prohibere nō poteſt argu. ff. de ſeruitu. ruſti. predi. per funduz⁊: nec intentabit hanc actionez popularem cū per ſtipulationem ex tenore preſumptaz remiſſa ſit. z remitti potuit. ff. de iureiurā. eū qui. §. in popularibus. ō hoc forte ſcripſi de cēſibus. peruenit. ſuper gl. ij. inſtrumentum auten. de locatione pedagij. vide. j. de locato. in princ.

ADDE qđ colligēs pedagium: licet de titulo non poſſit oſtendere niſi qđ maiores ſui ſic ſoliti ſūt exigere non eſt puniendus: q⁊ fama ātiquata excuſat a reatu ſm Bal. conſi. clxxxvj. iiij. li. z pedagia p quē poſſunt impōni z quomodo debeat quis p bare de poſſeſſione pedagiorum exigendo rum ex ſi p̄uilegia non habet. z an poſſit pedagia augere. vide Bal. cōſi. clxxvij. ſecūdo libro. z conſi. cccl⁊xvj. co. ſecundo libro. z conſilio. cxxv. primo lib. z. cx. co. lib. Et an ius colligēdi pedagium ſit ſeruitus. z an cōtra illud preſcribatur. z an cohereat territorio per eundem Bal. conſilio. lxv. co. primo volu.

10 ¶ † Item vicino tuo in tuum agrum viam publicā reijciente ſeu īmittente poteris contra eum agere actione vie reiecte ad tuum intereſſe. i. quāti tua intereſt qō via illa facta non fuiſſet: vt. ff. de via publica. l. ſi in agrum. ſic ergo cōci. lib. ZJB. Coram zc. con. de. p. qui in agrum meum viam publicaz reijcit ſeu īmiſit propter qō intereſt mea. in. c. qō via illa reiecta non fuiſſet vnde illud meū intereſſe peto. z ad hoc propo. act. vie recte. ff. de via publica. l. ſi. z hoc ſi tenes qō ſit nomen propium act. vt in pre. l. ſi in agrum. alioquin. iunge vel in factum vel vtilē aql.

11 ſubſidiariam. ¶ † Ac. ergo ſic po. ℣O. Ac. Pono qō via publica ſolet ire z debet p tales partes. item qō tu vicinus viam illam reieciſti: vel immiſiſti per fundum meum: vt in pre. l. ſi in agrum. itē qō per talem īmiſſionem damnum mihi datum ſeu illatum eſt in. c. vt in pre. l. ſi in agrum. ℟ Reus vero ſic. ℣O. ℟EJ. Pono qō via publica vadit z ire debet per tales partes. item qō infra partes illas vel fines eſt fundus tuus item qđ per talem viaz⁊ publicam ſic īmiſſam conditio tua facta eſt melioꝛ. tūc enim per ſtratam z viam publicam potes vendere mercimonia tua rompētis z aljs tranſeuntibus.

12 ¶ † Ceterum quintum eſt. nam ſepe is qui pervia publicam vult ire vel aliquid ducere vel agere impeditur. ideo ſibi proditum eſt interdictum. vt liceat agere per viam publicam: z nulla violentia ſibi inferatur b. ſic ergo lib. conci. ZJB. Coram zc. cō. de p. qui me volentem ire vel agere vel ducere tale qđ per viam publicaz prohibuit z prohibet. vnde ago contra eum ne me prohibeat. z ad hoc propono interdictum. vt liceat ire agere vel ducere pervias publicam: vel act. in factum ſubrogatam locum ipſius
c interdicti. ff. ne quid fiat in loco publico. l. ij. §. fin.
13 ¶ Ac. ergo ſic po. ℣O. Ac. Po. q̄ via talis eſt publica. z q̄lit er hoc ſit vide. ff. ne qđ in loco publico. l. ij. §. viarum. item qō ibam per viam illam. item qō tu me prohibuiſti z prohibes euntem z volentē agere vel ducere per viam illam. ff. eo. l. ij. §. fi. reus vero ſic. ℣O. ℟EJ. Pono qō via illa eſt pri ua ta item qō locus ille eſt meus. item q̄. t. tantum tibi
14 intuli violentiaz. ſed iplicat negatiuā. ¶ † Quid de colligentibus pedagia ab his qui per viam publicam tranſeunt. nunquid iure prohiberi poſſunt
d per hoc interdictum: ne pedagiuz leuent⁊? Reſpō. ſic cum impediant euntes agentes per viam publicam ꝓtra iura: vt extra de treu. z pa. c. fi. niſi habeat p̄uilegium a principe. C. noua vec. inſti. non poſ. l. j. ij. z. iij. C. de vectigal. omniū. Unde ciuitates vel nobiles non poſſunt in ſuis territorijs pedagia noua imponere niſi ex p̄uilegio regis vel principis: vt. C. nouavecti. inſti. non poſ. l. vectigalia. extra de cenſibus. innouamus. z quando patria tenuis eſt de facili p̄uilegium cōceditur: vt. C. eo. l. j. antiq̄ añ pedagia vel paſſagia: vel ſalinaria lateraneſi. concilij: vel regum: vel principum autoritate ſtatuta: vel ex antiqua cōſuetudine cuius non extat memoria introducta: leuari poſſunt: vt extra de ver-
e borum ſignifica. ſuper quibuſdam⁽ᵉ⁾. ¶ † Ad hoc ſi
13 via publica que eſt in ciuitate ꝓpter edificiū alicuius fiſtulas. per que patet negatoriam competere ꝓpter intereſſe agentis. ſed via publica qua pedagium colligitur. nō eſt in alicuius dominio. ff. ne quid in loco publico. l. ij. §. ait pretor. nec aliquod intereſſe domino caſtri ſubeſſe videtur ratione predictoꝛū vel hominū. ergo negatoria non datur. ff. de ſeruitu. l. quotiens. debet enī⁊ pecuniariter intereſſe ratione damni non lucri tantum. ff. ad exhiben. l. liber homo. in fine. nil enim intereſt domini pedaglum a tranſeuntibus nō exigi ꝓpter que dicit locum eſſe vtili actioni in factum ſubrogate in locum interdicti: ne quid fiat in loco publico. ff. ne quid in loco publi co. l. ij. §. j. z. ij. de vtili dixi. quia directa locum habet cum aliquid fit in loco publico edificando vel per opus manu factum q̄ tranſeuntibus nocet. z iſtud non eſt tale: quia tamen nocet: licet non illo modo vtilis dabitur. ſubdit qō ſi dicatur colligere pedagium eſſe de mero iur. im-

here.l.si putans. optime faciunt iura que dicunt gratiam surrepticiaz cum papa scribit pro aliquo in ecclesia per eū grauata hoc nō expresso. extra de rescriptis. mandatum. cum duobus capi. sequenti. z eodem titulo duobus. in fi. lib. vi. si tamen proprio motu hoc expresso. Princeps id concessisset surreptio non posset impingi gratie de preben. si proprio. lib. vi. in clemen. eod. tit. si romanus a pareri igitur oportz quāuis durū eēt. xviij. di. in memoriā. distin. contra morem. vbi cōcor. in. j. colum. adiri tamē posse ipse Princeps vt revocaret grauamen quod ignorabat. facit. ff. de reg. iu. nerati⁹. in fi. ff. de vulg. z pupil. sub. l. ex facto. in pri. in auc. de nup. vltra prin. col. iij. sic z Papa b revocat vel restrigit suū pri- c uilegiū z referi ptum cuz aliis nocet pac primum. extra de decimis. dilecti. z. c. suggestum. z. c. pe. fz qui fil. sint leg. causam que. ij. vt lit. pen. c. i. ff. de hoc. in gl. ij. nosset ēt adiri successor per quem id revocari poterit. ff. de seque. posse. z fru. c. j.

a Officiū indicis. ne q̄d fiat i loco publico. z hoc interofficia trac. rofre. z qz solum ad vias publicas pertinet rof. non formatpositiones.

b Pre. l. z no. put dictū fuit in prin. z in primo libello in vijs publicis ci- d uitatum habet locum hoc officium z nō rusti- 18 cis z sic solui obiectio q̄ habet hoc officii extraordinarium superfluum cum ordinarij competat in prin. alleqa rum ne quid in loco pub. z sic contra. ff. de mino. in cause. nam iura illa locum non habent in vijs publicis ciuitatum sed in rusticis. istud vero officium econtra z est ratio qz in ciuitatibus sunt magistratus officia emendandum. vnde non curarunt pretores iterdicta facere circa illas z dicit rof. ℞ tit. in fi. q̄ in hoc officio est quoddam notabile q̄ inquit linus tenetur coram domo sibi locata viam aptare. id tamē q̄ expendit domino domus imputabit in pensiones. ff. de vi. pub. l. ediles. circa

c Manigetur. z ibi rof. ponit ad litteram q̄ sequitur vsq; ad versic. sed prohibito. ponens nouem que requiruntur in hoc interdicto. que cuius facta est clausa vel altior. z similia vt. j. in lib. prori. locum habet offi. iudi. a loco principalis actionis ne quid in loco publico fi. l. ij. §. hoc interdictū. quo sic lib. con. ZJB. Coram ꝛc. con. de. p. qui in via pub. cuitatis in tali loco edificauit. ꝓpter q̄ aliquis non potest via vti: vel vehiculum duci. vel q̄ viam clausit: propter q̄ publicus cōmeatus est exemptus vel proijcit mortic̄inia vel imunda propter que aliquis vix transire potest vel subruit: vel effodit viam plubli. propter quod vix iri poterit. vnde ago contra eum q̄ dictum edificium remoueat: vel q̄ predicta bona emendet. z amodo non proijciat: z ad hoc propo. of. vestrum: vt in pre. l. ff. de iti. z lo. pu. l. j. §. z. iij. Et ast aliquid fiat fic li. con. ZJB. Coram ꝛc. con. de. p. quia cum coram domo sua sit via ita plana q̄ aqua non potest decurrere: vel sint multa immunda propter que non potest fluere: nec vir potest aliquis inde trāsire: vel est ita proclivis q̄ aqua defluens nocet vicinis: ideo ago cōtra eū vt sic faciat q̄ aqua discurrat vel vt imunda remaneat: vt aqua defluere possit vel locuz sic complanet vt aqua non possit sic fluere: z ad hoc ꝛc. vt in pre. b

16 Sertum est interdictum ne quid fiat in flumine ou. vel in mari quo peius naujgetur. vnde si in flumine publice ripaue eius quis alicui vult immittere vel immisit: locum habent duo interdicta. primuz ne quid in flumine pub. ripaue eius. po. q̄ est prohibitorium. aliud si factuz fuerit q̄ restituatur q̄, est restitutorium. ff. ne quid in flu. publico. l. j. in princi. z §. deinde. ff. de flu. l. j. in princ. z §. deinde. in quibus sic concip. li. ZJB. Coram ꝛc. cō. de. p. qui tale quid imposuit in flumine tali ꝓpter quod non est nauigabile: vel propter quod illud flumen nauigari non potest: vnde ago contra eum q̄ illud remoueat. Si vero nondum posuit sed ponere vult. dicas sic q̄ vult ponere. vnde peto ipsum prohibere z ad hoc propono interdictum de flumi. z ne quid in flu. pub. fiat ripaue eius quo peius nauigetur: vel act. in fac. subrogatam in locū ipsius interdicti. hec forma probatur. ff. de flumi. l. j. in prin. z §. dein de ait. Vel sic. ZJB. Coram ꝛc. con. de. p. qui in flumi. pu. tale quid imposuit quo flumen ipsuz aliter fluit quaz fluit in priori estate vnde vt illud remoueat ago ꝓtra eum. vel si vult imponere: dic ago contra eum ne ponat: z ad hoc propo. interdicum: ne quid in flumi. pu. fiat quo aliter fluat q̄ priori estate fluxerit: vel ac. in factum in locum ipsius interdicti subrogatas. hec forma probatur. ff. ne quid 17 in flu. pub. l. j. in pri. z. §. deinde. Vel sic. T ZJB. Coram ꝛc. cō. de. p. qui iniuste tale opus vult facere vel imittere vel fecit vel immisit in flumine tali propter quod mihi damnum infertur quia aqua molē dini mei non ita currit: nec ita fluit sicut consueuit vnde ago contra eum ne ponat vel imittat: vel si posuit dic q̄ remoueat. z ad hoc propono vtile interdictum: ne quid fiat in flu. pub. ripaue ei⁹ quo aliter fluat quam priori estate: z si factum fuerit q̄ restituat. vel act. ꝛc. vt supra. hec forma ꝓbatur in ꝓ. §. deinde. T Quid ergo si aliquis edificat in flumine publico: ita q̄ nō fit deterius ad nauigandū vel non fluat aliter quā priori estate. ꝓ illud tamen

a Prohibetur. z de hoc Rof. super ipsa rubrica. z ibi ponit q̄tuor q̄ sunt necessaria in hoc interdicto que patent ex positionibus. hoc scias q̄ in mari piscari non competit hoc interdictum: sed actio iniuriarū ff. ne quid in loco pub. l. ij. §. aduersus 2. §. fe. z vide q̄ ibi no.

b C. l. si quis quam in fluminis. z vide q̄ ibi no. propter. l. fi. ff. de vsuca. de quo etiā hic Rof.

a qui hoc facere prohibet: in quo sic con. li. ZJB. Coram ꝛc. con. de. p. qui me prohibuit z phibet navigare vel piscari in flu. tali vl stagno vel fouea vel lacu. vnde ago contra ipsum ne me prohibeat. z ad hoc propono interdictuz: vt in flumine publico vel stagno vel fossa vel lacu li. na. vel ac. in fac. subroga. in locum ipsius interdicti. ff. vt in flu. pu. li. na. l. j.

c Se- cundum Azo. vera littera est fm Azo. vt posuit Accur. i. l. j. e. tit. in glo. ij. sed ipse Accu. tenet ibi cōtrarium Rof. etiā in hoc ti. attribuit hoc dictū Azo. dño suo. z est hec ratio quā vter q̄z prē b dictorum recitaz: q̄ si conduxisset ad tēpus non modicum z a priuato nō egeret hoc interdicto. haberet n. interdictum vti pos. item nevis fiat ei q̄ in pos. mit. ite vti lem rei ven. per leges statim al le. g vt sit spāle in loco publico vt detur conductori hoc interdictum con duxisse dz ad 1 modicum tps dicebat Rofr. q̄ hoc dictum dñi sui erat p̄ habile. sed non necessarium. dices q̄ oducēs a republica ad nō modicū tps habebit hiterdictum de loco publico fruendo. sed conducens ad modi- 2 cū tps cū nulla habeat possessionez. q̄ rei p nos locate possessionem z dominum retinemus. ff. de vsu. nō solum. §. q̄ vulgo. ficut in c cōmodato z de posito. ff. commodato z depo sito. ff. cōmo. l. rei cōmodate. z dpoſi. l3. §. rei hoc specialitaſ fm eum restringetur ad cōductorem publice d ſ. ciuitatis ro- e mane non alia

d C. §. si quis seruum ibi no. de hoc z instī. locati in principio.

e Interdictum. fm Rof.

f De superficiebus ponit z prosequitur verba Rof. super illo. tt.

g Sed non credo fm rof. vbi. §.

h Conduxisti. de hoc. §. in fi. libelli: sed quero cū rof. quare hoc interdictum tibi intulit violentiaz. hoc cōcesso patet q̄ is 3 qui conuenitur non intulit. Est z interdictum f xij. de superficiebus: q̄ locum habet cum quis superficiem in alieno solo positam habet z possidet cuius superficiei possessorio superficiario turbat. vñ sibi daē hoc interdictū q̄ turbantem. ff. de superficiebus. l. j. in prin. sic ergo conci. ZJ. Coram. ꝛc. cō. de. p. qui meā superficiē positā in tali loco cuius confines ꝛc. q̄ solum ad superficiem imponendaz a sempronio dño ipsius soli cōduxi possidere paci fice non permittit: imo me in pos. illius superficiei turbat z inquietat. vñ ago ℈ eum ne me turbet. z ad hoc ꝓpono vtile interdictum de superfic. vel ac. in fac. subro. in locum eius. ff. e. l. j. in prin. z §. ꝓponit ff. vti. pos. fi duo. §. labeo quidā vero ponunt in li. q̄ g solum a d non modicū tps conduxi: sed non credo esse necesse. qz illud hz locuz in vtili rei ven. q̄ datur superficiario: de qua dicam. j. §. pri. ver. est z vtilis 4 Ac. ergo sic. T PO. AC. Pono. q̄ illud solū est. t.. item q̄ illud ab eo conduxi ad superficiē imponendam. item q̄ superficiem imposui. item q̄ superficiem illā possideo: nō vim. nō clā: nō precar. item q̄ me turbādo nō permittis me illā pacifice possidere. extra de pba. l3 prope fi. ite q̄ illud solū cōduxi vsq; ad. x. an. vel. v. ad minus dicaz in pre. ver. est z vtilis. ꝓdicta oīa ꝓbanf. ff. e. l. j. in prin. z §. ij. z §. ꝓponetur. z. §. ait ꝓtor. z. l. fi. Reus vo sic. PO. REJ. PO. q̄ illud solū est. m. h cōduxerit. item q̄ non hz ius in supficie. cū ipse a. t. cōduxerit. item q̄ illud a me conduxisti z a me supficiē illā habes pcar. possuz q̄cūq; volo revocare. ff. de pcar. l. ij. §. hoc interdictū. z. l. cū pcario. extra. e. c. fi. ite q̄ illam supficiē possidet. t. ite q̄ illa iposuit. m. in solo illoz n set tū. ite q̄ in illa tua supficie. h. tātū te ingerat. ite q̄ illud solū vsq; ad ānū tm̄ oduxistiᵇ. T Est z i aliud. xiij. de iti. actuq; pri. z vide. j. de ept. z ven. §. j. vbi z si act⁹. Ni si hoc anno q̄ fundū alicui⁹ pri uati nō iure seruitutis p. xxx. dies iuisti. z nunc ipe diris ab illo vti vel agere illo itinere: vel turberis q̄ditū est tibi ℈tū hoc interdictū: quod est retinendi de possessioīs. ff. de iti. actuq; pri. l. j. in prin. in quo sic libellus oci. ZJB. Coza ꝛc. q̄uero: de. p. qui me volēte vti z vrente via itinere: vel actu cuius cō fines ꝛc. ꝓhiber: q̄ via itinere vel actu vsus sum hoc anno nōvi: nō clā: nō pcario. vñ ago ℈ eū ne me ꝓhibeat. z ad hoc ꝓpono iterdictū de iti. actuq; ꝓtua. vel act. in fa. subroga. in locū eius. ff. eo. l. j. multi tñ addūt: z inquātū mea intereſt nō ꝓhiberi vel im i pedirī cōdenari eī mihi peto. ff. e. vñ. §. hoc interdicto. sed ꝓmū sufficitᵏ. T Actor ergo sic. po. PO. AC. Pono q̄ tale ꝓdiū est meū. ité q̄ tale ꝓdiuz q̄ est iurta illud est tuū. ff. cōia. de seruitu. l. j. instī. de seruī. z. ff. e. l. j. ff. de seruī. ru. p. qui sella. §. fi. item q̄ ꝓ illud tuum tui hoc anno ad meū ad mi nus per. xxx. dies. ff. e. l. j. in prin. z §. hoc interdictū item q̄ tui sine vi non clam. non precar. ff. eo. l. j. in k prin. z. §. ij. item q̄ eo animo vt mihi acquirerez ser uitutem. ff. e. l. j. §. fi. z. l. fi. item q̄ z illud tuū z meū l prędium sunt rustica. ff. e. l. j. §. hoc interdictoī: que discernuntur ab vrbanis non solo sed qualitate. C. de prędijs mi. fi prędium rust. Reus vo sic. PO. REJ. Pono q̄ inter prędium tuum z meum est l aliud prędium q̄ est. r. hoc ideo dico: quia medius fundum impedit seruitutem: vt in concor. que sunt §. in secunda positione. item q̄ illa via itinere vel actu vsus es: clam vi: clam: vel precario. item quod hoc anno semel vel decies tantum iuisti. item q̄ iui m sti per meum prędium ꝓpter impetum riui: vel quia via publica per quam primo ibas fuit⁹ inter rupta. ité q̄ in prędio q̄ dicis rusticū: est domus m

De interdictis priuatis.

Riuata autez iterdicta sunt. xxviij. Primum est interdictus de mortuo inferendo de quo dicam infra de sepul. Secūdū est interdictum quorum bonoruz. Tertium est interdictum quoz̄ leg. Quartuz est de tab. exhi. de quibus. j. de testamen. Quintū vñ vi. Sertum q̄ vi aut clā. Septimum saluianū de qb⁹. ff. e. ti. in pri. z. §. j. z. j. ti. pri. Octauū de liberis educandis de quo. j. de conuersi. infideliuz. Nonū de precario de quo. j. de pcar. Decimum ne vis fiat ei qui in pos. miſ. est. de quo. j. de eo qui mittitur in possessionem. Undecimum de loco publico fruendo q̄ locum habet cū is qui ad publica vectigalia alicuius ciui tatis conducenda accedit in his conductis inquietatur. ꝓdituz enim est sibi hoc interdictum quo prohibetur ne cō ductores prohibeantur rebus cōductis vti z frui: quo sic conci. lib. ZJ. Coram ꝛc. con. de. p. qui non permittit me vti frui tali loco publico. cuius confines ꝛc. quem locum conduxi a tali publicano ciui tatis romane vel alterius ꝓ precio. x. lib. ꝓuenium. singulis annis soluendarum. vnde ago cōtra eū ne me prohibeat. z ad hoc ꝓpono interdictuz de loco publico fruendo: vel act. in factum subroga tam in locum illius interdicti. hec forma probatur ff. de loco publico fru. l. j. T Actor ergo sic. po. PO. AC. Pono q̄ locus ille est reipublice ciuitatis romane: vel talis ciuitatis. ff. si ag. vec. emphy. pe. l. j. z. iij. z. iiij. sed in roma locum habet directum. in alijs vtile. item q̄ locū illum conduxi a republica p. x. singulis annis. item q̄ talis publicana nus ꝓ tali precio mihi locauit. Locatio enim nulla est sine precio. ff. locati. l. ij. item q̄ conduxi a republica ciuitatis romane vsq; ad biennium vel triēnium: z hoc fm a30. q̄ dicit q̄ hec locatio fit ad modicuz tps. ff. si ag. vec. l. j. §. z. iij. ff. de superfic. l. j. in prin. §. q̄ ait. Alij contra. vnde ponunt vt sequitur item q̄ vsq; ad. x. an. cōduxi. vnde vltra nō pōt vti. ff. eo. l. j. in fi. item q̄ ꝓhibes me vti frui loco illo. Reus vero sic. PO. REJ. PO. q̄ locus de quo dicis est. t. ergo nō est publicus. ité q̄ fuit locat⁹. t. in solidū. ergo non actor. ff. de duob⁹ reis. eandē. ité q̄ ꝓ illo debes soluere oī anno frumētū. hoc ꝓfessato nō est locatio: que nō est fine precio. ff. loca. l. ij. ff. de positi. l. j. §. si quis seruū. posset tamē locum tunc habere vtile interdictum. e. ité q̄. t. tan rum ciuitatum que ꝓriuatorum loco habentur. ff. de verbo. significa. l. eum qui vectigal. roff. autem distinguit interdictum directum ab vtili. vt. ℈. dixit autor.

inutilem esse etiam in hoc casu victor: iam actoris. aget enim victus negatoria per quam illum prohibebit. respondet per verbum psalmiste psalmo centesimo trigesimo quinto in fi. beatus qui tenebit. ad q̄. ff.

expositionibus percipies.

d Interdictum. hoc dicit quia directum non habet locum nisi cum ledit publicum. agens ergo de priuato dāno verba nō habet sed mentem potest habere. facit. ff. de procur. licet. §. j. z facit. ff. si quadru. pau. fe. di. l. pe.

e edificium molendinuz meū impeditur: dic q̄ agere potero contra illum. nam si quis impetret a principe priuilegiū: vt in loco publico edificet: videtur sic concessum vt edificet sine incō modo alicuius. ff. ne q̄d in lo. publi. l. ij. §. si quis a principe. z ad hoc ff. de aqua plu. ar. l. j. §. de eo opere. extra de offi. ordi. graue. de mandato. z obedi. c. fina. e. tit. est questio f sabba tina inter gones py. f Ac. g̃ sic po. T Po. 19 Ac. Pono. q̄ flumen tale cuius nomen est tale est f publicū. ff. e. l. j. in prin. item q̄ tu vis ponere vel posuisti in illo flumine vel in ripa ipsius tale quid: vt pre. l. item q̄ ꝓpter illud quod imposuisti flumen non est nauigabile: vt. ff. de flu. l. j. in princi. item q̄ ꝓpter hoc aliter fluit quā fluxerit in priori estate ff. ne quid in flu. pu. l. j. in prin. z in rubri. Jtez q̄ illud flumen naues transeunt. vt. ff. de flu. l. j. z in rubrica. Item q̄ illud flumen est perenne. i. continue currit hyeme z estate. ff. e. l. j. §. interdictū. z. §. perene. Jtē q̄ illud q̄ posuisti in ipso flumine posuisti. Secus esi si in alueo: vel in insula in flumine. ff. e. l. j. §. insula. Jtē q̄ locū in flumine natū vel factuz tu possides. ff. e. l. j. §. fi. Reus vero sic. PO. REJ. Pono q̄ id q̄ dicis flumen est riuulus. lxxvj. dist. di. leiuniū ij. ad pri. tūc esi nō hz locū directū interdicti: sed vtile. ff. e. l. j. §. in flumine. ité q̄ id q̄ posui est extra flumen: eius ripam. ité q̄ flumen illud in quo posui est fine nauigio. ité q̄ nō obstante eo q̄ posui vsus nauigij est ita bonus sicut ꝓius. ité q̄ sic modo currit: vt in priori estate. ité q̄ flumen hz modicam aquam. item q̄ id q̄ positū est nō possideo nec dolo desij possidere: sed hec est negativa: 10 z potius est confessio quā positio. T Sed z prohibito ripam fluminis publici reficere proditū est septimum interdictum: vt liceat ripam publici fluminis reficere vel munire: sic ergo con. li. ZJB. Coram ꝛc. con. de. p. qui me volentē reficere vel munire ripam talis fluminis fine aliquo impedimēto nauigij cum essem paratus satisfare vel cauere nomine dāni infe. vsq; ad. x. an. fm mandatū pretoris prohibuit z prohibet. vnde ago cōtra ipsum ne me prohibeat. z ad hoc propono interdictum vt. li. riparuz fluminis reficere vel munire. vel act. in fac. subrogatum in locum eius interdicti. ff. de ripa. mu. l. j. idē intelligas de ripa stagni z lacus. Ac. ergo sic 21 po. T PO. AC. Pono q̄ flumen illud est publicum. item q̄ ripa eius eget refectione. item q̄ illa refectio fit fine aliquo ipedimento nauigij. Jtē q̄ ego volo cauere vel satisdare vicinis habentib⁹ pdia trans flumen: vsq; ad. x. an. fm q̄ mandat pretor. item q̄ prohibes me volentem dictam ripaz reficere vel munire. p̄missa probanf. ff. de ripa mu. l. vnica. Reus vero sic. Po. REJ. Po. q̄ flumen illud est priuatum. ité q̄ ripa predicti fluminis est in consueto statu: z sustentari potest sine aliqua refectione. item q̄ per illā refectionē impeditur vsus nauigij. item q̄ illud flumen est nauigabile. itez q̄ petij cautionem vel satisdationez a te vt satisdares mihi nomine damni infecti recusasti cauere vel sa- 22 tisdare. item q̄. t. tantum te prohibuit⁹. T Octauum vt liceat in flu. pu. nauigari vel piscari: vel in stagno pu. vel lacu. pu. vel fossa pu. q̄ ei competit terdictum. facit q̄ dixi. §. proximo interdicto. z quod sequitur: ℈. ver. proximo.

ADDE cuius sint ripe. fluminum. Bal. consi. cxcvj. z an ad dominū vel conductorem spectet earum reparatio per eundez consilio. cclxxxvij. primo libro.

✳ Additio. Adde tu q̄ als est consilio Bald. lxxix. q̄ incip. aliquibus rationibus in. iij. volu. z quid sit ripa z cuius sit z an in ripa liceat fundare molendinum vide eundē Bal. consi. ccccl xiij. incip. quatuor sunt in. iiij. vol. z an ripe fluminis publici veniāt mensurāde q̄ est vēdituz p̄dū vide Fely. in. c. q̄ indicante de prescrip. col. iij. ver. no. etiaz z ibi quid si iuxta flumen est tanta terra que arari possit an dicatur simpliciter ripa. Ben. Ferran.

stagno pu.

de verbo.obli.si seruū.§.sequitur. Item multum est cōmodum possessoris actoꝛe non probante. inst.l.de interdic.§.cōmodum.ꝛ difficile pbatur dominiuꝫ.C. de proba.cum res.qō necessarium est in negatoria ff.si serui.vendi.l.ij.item interim donec in negatoria pronunciatuꝫ fuerit contra eum vtetur possessione.ff.de vsufr.cuiuscunq;.§.j.facit ad hqō no.e.tit.cuꝫ super.in glo.ij.ꝛ.c.pastoralis. in gl.pe.ꝛ de testib⁹ significaꝫ uerūt.i vlt.gl.

a C.§. ait prętoꝛ.Rof. etiaꝫ hunc cōtinuat s.proxime ꝛ.ꝛ. a que dicit in eo necessaria expositionib⁹ colligeꝛ no.qō in hoc differt istō interdictū a supra primo: qꝛ in isto est necesse sibi seruitutem competere sed non in illo vnde in libello istō ꝛī positionib⁹ de hoc fit mentio de illo non fic etiaꝫ distinguit.§. hoc autē.j.alleg.ex primens qō in hoc distat istō interdictū a superiori per qō quidez iferunt qō sunt duo interdicta qō apparet etiam qꝛ proximuꝫ solū inest possessioni.hoc proprietati.alijs placꝫ qō sit vnuꝫ tantū habens duo capita.sicut dicit.j.aqui.ꝛ similibus dici solet. p his facit qꝛ non solum sub vno rubꝛo tractantur. sꝫ etiā subvna lege.scilicet pdicta.l. vnde etiam il- 9
lud tolle quod b
vis.Querit roffre.in quo differt hoc interdictum a cōfessoria in q etiaꝫ probanduꝫ est seruitutem constitutaꝫ de qua j.pri. parte rubꝛice.§. fi. ver. in confessoria.

Item quod prodest hoc intentare per quod habet duo probare quorum alterum sufficeret in confessoria. Ad primum dicimus q interdictum intentans vult reficere in confessoria non est illud velle necessariū. Item ofessoria cōpetit ēt possidēti.ff. si vsufr.pe.l.vsufructuario.§. fi.interdictū non datur ei qui in anno vsus non fuerit. Ad secundum dici potest:vt no.in pre.§.hoc autem.q in interdicto duo probanda sunt incipiendo a primo:sed incipiendo a secūdo illud per se sufficiet sicut in amittendo possessionem requiritur corpus ꝛ animus incipiendo a primo sed inchoando a secundo illud solum sufficit. patet primū ff.de acquiren.pos.quemadmodum.secundum eodem titulo possideri §.in admittenda.ꝛ sic soluitur.§.hoc autez.vbi dicitur q si desit alter-

7 ꝛ prędium quod est ibi gratia illius domus fuit.
C Si via quam tibi per prędium meum cōcessi destructa fit:vtrum debeo alias concedere.de hoc no. infra de locato.§.nunc aliqua.ver.crrr. C† Porro habenti ius vie itineris vel actus vtile est ipsaz reficere vt possit ire agere.vnde si impediaꝫ vel prohibeatur proditum est ff.bi.xiij. interdictum de itinere actuq; reficiēdo.ff.de iti.actuq; priꝛ.l. vnde.§. ait prętoꝛ a in quo sic conci.lib. ZJB. Coram ꝛc. con.de.p.qui me volentem reficere via iter seu actū quam quod vel quem habeo per talem fundum cuius fines ꝛc.mihi debitam ꝛ constitutam impedit ꝛ prohibet reficere.vnde ago contra eum ne me impediat:ꝛ ad hoc propono interdictum de iti.actuq; priua.reficī vel act.in fac.ꝛc.quidam tamen addunt ꝛ quanti mea interest non prohiberi:vel impediri eum mihi condemnari peto:sed hoc non est necesse. C† Actoꝛ ergo sic po. Po. AC. Pono q 8
per talem tuum fundum iui ad meum.item qō non vi non clam non precario.item qō est mihi ius eundi ꝛ agendi per eum ad meum.item qō volui tibi ca uere nomine damni infecti propter opus quod volebam facere in dicta via causa refectionis. predicta probantur in pre.§.ait prętoꝛ ꝛ.§. hoc autem. item quod fui vsus iure seruitutis.ff. eo.l.fi. Item qō volebam reficere fm modus seruitutis dictevie seu itineris:vt in pre.§.hoc antē.item qō impedisme volentem reficere.item qō impedis me vel meos ferentes necessaria ad refectionem illius vie vel itineris:vt.ff.eo.veteres. item qō vtoꝛ via vel itinere sicut ꝛ prius ad refectionē illius vie vel itineris;vt in pre.l. veteres.§. fina. item qō ea que sunt necessaria ad refectionem vie vel itineris portabam per fundum tuum sicut minoꝛi damno illius fieri poterat.ff.e.apparet. item qō illa via ego ꝛ antecessoꝛes mei vsi sumus per fundum tuum tempoꝛe longissimo:cuius memoria nō existit;vt in p. l.apparet.§.fi. Reus vero sic. PO. REJ. Pono qō iuisti ad tuum fundum per meum tantuꝫ vno anno:hoc concesso patet quod non tanto tempoꝛe cuius memoria non existit. Item qō fundus meus liber est ab omni seruitute. Item quod petij a te vt mihi caueredeberes nomine damni infecti:ꝛ cauere recusasti. Item qō fuisti vsus illa via vel actu vel itinere vi vel clam:vel precario a me. Item qō non animo querendi seruitutem. Item qō vis reficere vltra modum debite seruitutis: Item qō. T. tantū te impedit. Item qō ferebas que necessaria erant ad refectionem per eaz partem fundi:qua deteriꝰ fiebat. item qō ferendo ea ꝓtebaris longioꝛe via vel itinere vel per talem fundum meū. C† Aliud b
quoq; est priuatum interdictum scilicet.xv. nam si te habente ius aque quotidiane ducende ad prędia tua aliquis ducere prohibet.habes ꝓtra ipsuꝫ interdictum de aqua quotidiana quod est prohibitoꝛium ꝛ retinende possess.semper.sed quandoq; restitutoꝛium.ff.de aqua quoti. ꝛ esti.l.j.in princi. ꝛ.§.labeo.in quo sic li.conci. ZJB. Coram ꝛc.cō. de.p.qui me prohibet aquam ducere per talem fundum.cuius fines ꝛc. quam aquam duxi hoc anno non vi;non clam non precario:vnde ago contra eū

ne me prohibeat vel impediat ꝛ ad hoc propono interdictuꝫ de aqua quoti.vel act.in fact.subꝛo.ꝛc.vt in pre.ꝓco. Quidam tñ addunt:ꝛ qꝛ in.xx.interest mea non esse prohibitum:ideo eum in illo interesse condemnari peto:ꝛ ad hoc propono predicta iurar.ff.eo.l.j.§.preterea.sed hoc nō potest peti per b
c iterdictuꝫ c. C† Actoꝛ ergo sic po. Po. AC. Po
10 no.q aqua q̄ erit de tali fonte vel flumine est quotidiana: qꝛ quotidie posset fluere.ff.eo.l.j.§.hoc interdicti.item q vsus fuꝫ illa hoc anno non vi:non clam:non precario. Item q saltem vna die vel vna nocte.ff.eodem.l.prima in principio.ꝛ.§. q autem
d scripꝛ.ꝛ.§.quesitumd.itez q semper est perennis:id est nullo tempoꝛe deficcatur:vt eadē.l.§. loquitur. Itē q aqua illa oꝛitur a tali flumine vel fonte eadem lege.§.hec interdicta. Item q ab illo flumine vel fonte aquā ducoꝛ in prędicto.§.itē q eam duco.credens iure seruitutis ꝛ meo vti.eadē lege.§.sꝫ si iure.ꝛ.§.aristo. Item q eam duco sicut ꝛ primo duebā. Item quod per eundem locum:vt eadez lege.§.illud. Item quod illā solaz fine alia duco quā ducere consueui eadem lege.§.idē labeo. Reus vero sic. PO. REJ. Pono quod aqua illa currit tantum in hieme:ꝛ in estate siccatur. Itē qō. T. tantum vsus est aqua illa.item qō fuisti illa vsus vi vel clā vel ꝑcar. Item qō aquaz quam ducis a tali loco ducis. Itez qō locus ille est remotus a fonte vel a flumine:vnde aqua illa bz initiuꝫ.lxxvj.dist.ieunīū.ij.ad prīcip.itē qō scis vel credis te iniustevel ꝫ ius ducere.itē qō ꝑ alīā regionē ducis quā hoc āno
11 duxisti. Itē quod aliā aquam admiscea. C† Est ꝛ
e aliudē.xvj.interdictū. nā tibi habenti ius ducendi aquā ad locū tuū q̄ in estate tantum ducitur: prodiit tū est interdictū de aqua estiua ꝫ ipedienté te ducere ficut prioꝛi estate duxisti.ff.de aq̄ q̄ti.ꝛ esti.l.j.§. deinde ait.sic ergo cō. ZJB. Coram ꝛc.cō.de.p.qui me prohibet.vel impedit ducere aquam estiuam ad fundum meum ad rigandas teneras caules vel bletas vel huiusmodi.sicut aquam illam prioꝛi estate duxi.vnde ago contra eum ne me impediat vel prohibeat.ꝛ ad hoc propono interdictuꝫ de aqua esti. vel ac.in fac.ꝛc.vt in pre.§.sivo in prioꝛi estate non duxisti.sed in hac tantum ꝛ impediris conci.eodez modo hoc excepto quod vbi duxisti prioꝛe estate.oi cas hac estate.ꝛ in fi.dicas.ꝛ ad hoc propono vtile f| interdictum foe aqua estiua.vel vtilē act.in fac.sub
12 rog.in locum eius.ff.e.l.i.§.qui hac estate. C† Actoꝛ g̃ fic po. PO. AC. PO.qō aq̄ q̄ est in tali fonte vel flumine est quotidiana.qꝛ q̄tidie fluit vel fluere posset.ff.e.l.§. quotidiana a. item qō illa fui vsus in prioꝛi estate.e.l.§.qō aūt diximus. ꝛ.§. qui hac.item qō illam duxi saltem vna nocte.vel die.vt in p.ꝛ.ꝛ que ibi dixi intelligas hic repetita.item q duxi non vi non clam.non precario.e.l.§.deide ait. c
item qō duxi ab illo loco vnde oꝛitur. item qō duxi credens me ius habere. Reus vero sic. PO. REJ. C Pono qō hec aqua in estate siccaꝫ. itez qō sunt iam duo anni q aquam illam duxisti.item
13 q duxisti vi vel clam vel precario a me. C† Clerb b
si facias aliquod opus in fundo tuo propter quod aqua pluuialis nocere potest in fundovicini.datur mihi restituitur interesse illud.

d C Et.§.quesitum.vides per predicta q hic non refert quo tempoꝛe. vel quāto quis vsus sit sed an sit vsus.

e C Est ꝛ aliud.continuat vt Rof.qui ponit quatuoꝛ in interdicto necessaria que per positiones apparent.

f C Interdictum.qꝛ verba edicti sunt de prioꝛi estate deficit directa.sꝫ propter mentem vel sniam datur vtilis.

g C.§.quotidiana.sequitur ab estiua differt vsu non de iure.

h C Clerum.egreditur materiam interdictoꝝ propter simillitudinem aquarum inserendo hunc tractatum.ꝛ ponit verba rof. super hanc rubricam qui ponit.viij.in hac actione necessaria in quibus per positio-

aqua pluuialis

nes instrueris.premittebat diuersas intitulationes illius rubrice qs omitto de quo etiam ibi in glo.super rubrica.itē scias qō actiōe aque plu.arcende agitur etiam vt non arceatur quando arcendo nocet superiori vicino.vt nota.in.l.j.§.offilius.ff.eo.vbi dantur quedam similia ꝛ per rof.

a C Actionem non dicit interdictum.

b C Judicis . ꝛ mouentur per l.non potest.ff. de iud.ꝛ.l. non quemadmodū c.titu. solue. vt nota. de testa. raynaldus in glo.sed nunqd a
ꝛ sup illa. Itez in hac actione de sui natura prouidetur fu- b
turis.sꝫ damno quod timetur ex opere iaz fac- c
cto.nō ob. etiā si dicas hoc eē superfluum cū talia post litez cōtesta. eueniēt ia veniant iudicis officio ēt in libello non petita.ff.ō edi. edic. ediles.§. item sciendum sufficit ergo solum actionem proponi cui iudicis officium deseruit.C. de po.l.iiij. ff. qō me.cau.metum §.ex b edi. rof. 15
quitenet quod e
autoꝛ scilicet libellum bene precedere dicit qō in omnibus q̄ bus aliquid venit officio iudicis non iure actiōis illud rite proponit in f
libello . ponit exēplum in rei vēdicatione in 16
qua veniūt fructꝰ iudicis officio non iure actionis:quia si venirent esset actio mixta.et bonefidei sicut

hereditatis petitio.est ergo strieti iuris ꝛ sic iudicis officio veniunt fructus percipiendi per possessoꝛes malefidei ꝛ sine titulo.C. de reivendi.l.certum.ꝛ.ff.e.qui restituere.dicebat igitur in rei vēdi. sic peti posse per rei vendicationem propono pro fructibus officiū iudicis ꝛ hoc placet.absit enim vitiuꝫ notarij exprimendo subintellecta. extra de rescriptis cum adeo.facit.ff.de reg.iur.que dubitationis.

c C Ad memoriā melius admoniciam vel sup.habendā tpe suie.

d C Et.§.apud labeonem specialissima est hec actio in his.quia pro futuro damno.ꝛ contra eum qui in suo edificauit statutū in rusticis non extenditur ad vrbana.

e C Nam qō prosequitur Rof. imediate post.xvj.ꝛ ponit.v.in illo necessaria que patent ex positionibus.

f C Ducere patet per hoc fm rofre. quod hoc interdictuꝫ innititur pro prietati.videa.n.quod iste libellus de vsu vel possessione nil asserit.sꝫ dicit ius sibi esse ꝛc. hoc ēt no.in pre.l.j.alias.ij.§.fi.ꝛ sic in hoc differt ab interdictis de aqua quoti.ꝛ esti.de quibus supra.

g C Violentiam. contra istud interdictum opponitur de.l. quominus superius allega. vbi patet de publico flumine aquā duci posse, nisi preceps vel senatoꝛ id prohibeat.fo. illud verum. vt ibi dicitur nisi aqua ipsa fluminis publici sit publico vsui deputata. ꝛ talis potest dici ista que ad publicum vsum in receptaculo est collecta ac si dicaꝫ cuꝫ fitulis vel vasis alijs deferē ad vsum sed riuulos facere per quos de castello ducatur ad alium vsum quam ad illum quo collecta est non licet. ꝛ hoc mihi placet. ꝛ equitatem habet et pondero vbuꝫ ducenda. vt sic poꝛtari liceat scōm vsum ad quez colligitur duci non facile enim esset tunc euacuari castellum Rof. autē conatus ē hoc dictum in fine iustificare hoc loquēdo de illo q̄ iuxta flumen via publica media habꝫ prediuꝫ vel do mum qui supra viam publicaꝫ vult ducere aquam ꝛ facere castellus vel receptaculum inducit.ff.ō aqua pluui. arcen.l. si in publico.§. fina. alia ipsi? lectura est ō habente duas domos via media ꝛvult facere pōtem iter vtriq; domum super viam cuꝫ castello ad recipiendum aquaz fore pro cisterna supraviam fine principis iniq id non licet.ff. ne quid in loco pu.l. ij. tractatum.ꝛ de aq̄ quoti.ꝛ esti.l.j. §. permittitur extorta fūt ista quo ad hanc

nus. Itez qō me prohibuisti ducere.vt in pre.§.ait item q volui tibi cauere nomine dam.infec.vt in p. §.ait.in fi.itez q duco ꝛ volo ducere fine damno alicuius vicini.ff.eod.hoc iure.§.et flumine. Reus vero sic. PO. REJ. Pono qō locus ille vbi aqua recipitur est priuatus.item q ducis vel ducere vis aquam fine omni priuilegio. item q requisitus recusasti cauere.item q volebas ducere cum meo ꝛ vicinoꝝ incōmodo.item q ꝛ.tantuꝫ tibi infertvio
g lentiam s. C† Sed ꝛ si per tuum riuum per quem
17 aquam ducis prohiberis ab aliquo ducere vel euꝫ reficere vel purgare.tibi prodītum est contra eum rviij.interdictum.§.de riuis.ff.de riuis.lege prima in prin.idez est si habes specus.quod est locus coopertus.per quem aqua ducitur.ff.eod. seruus. in prin.vel septa.§.causa deriuandi.vel cōpellendi flumen.vel etiam insule.i.locus prope flumen. vel puteum.vel etiam cimiculo ad balneum.ff.e. lege prima.in prin.ꝛ.§.riuus.ꝛ.§.specus.ꝛ.§. septa.ꝛ.§.insule.ꝛ.ff.e.l.fuus.vñ sic li.cōci. ZJB ELLUS. Coram ꝛc.conqueroꝛ de. ℞.qui me prohibet ꝛ etiā impedit ducere aquam per riuum. vel per specum. vel p septam.vel de puteo sicut prioꝛi estatevel hoc anno duxi:vel reficere:vnde ago contra eum ne me impediat:vel prohibeat:ꝛ ad hoc propono interdictum de riuis.vel act.in factum subꝛogatam in locum eius vt in predicta lege. Ec ergo si po. PO.
18 AC. C† PO.qō talis riuus cuius fines ꝛc. est fons causa aque ducende.ff.eo.l.j.§. aque.lxxvj.dieiunium.ij.ad prin.itē q̄ per illū riuum duxi aqua hoc anno vel hac prioꝛi estate.ff.e.l.j.in princi.ꝛ.§ hoc interdictum.item qō illam duxi non vi.nō clā nō precario.ꝛ.q.ij.quia cognouimus.ff.e.l.j.§.hoc interdictum ꝛc.item q̄ prohibes me volentem reficere seu vti aqua illa.ff.e.l.j.in princi.item q eo modo ꝛ loco volo ducere quo ꝛ sueui.ff.e.l.i.§.fi qs ter
h renū.ꝛ.§.si eūdē. Re? vo sic. PO. REJ. Pono q riuus ille est minus idoneus ad suscipiendaz aquam.item q desisti ducere iam sunt duo anni ꝫ processo patet q non duxisti hoc anno vel prioꝛi estate.item q duxisti vi aut clam.vel precario a me.itē q.ꝛ.tantum te prohibuit ducere vel reficere: sꝫ hoc implicat negatiuā.extra de causa pos. cum ecclesia. item q alio modo ꝛ loco volebas ducere q̄ contuetus es. C† Sed ꝛ si me habentem vsum percipiē
19 di.vel hauriendi.vel ducendi aquam.non dico iure seruitutis.quia tunc locum haberet confessoria.vt infra.§.fin.versi.si autem ꝛ se.impedis.quia nō permittis me vti.vel forte amouisti illum vsum aq̄.vel aquam ita qō non possum vti:locum habet offi.iudi.loco principalis actionis in q̄ fic li.oci. ZJB. Coram ꝛc.con.de.p.qui vsuꝫ aque mee diuertit.vel impedit.ita q̄ non possum vti.vel ita.qui me vti tali vsu aque impedit.q vti non possum.vel cum tali aqua vlar ipse vsum meū impedit. auertendo aquā vel alio modo. vel sic q̄ aquam talem cuius vsum

materiam que tamen autoꝛ in parte ponit infra de causa possess.ꝛ prope.ante finem.

C.l.fm rof.cuius fuerunt omnia verba ꝛ ponit.v.ad hoc interdictum necessaria que patent ex positionibus ipse etiam putat dubitatiue tamen q̄ interdictum de riuis rite proponatur.si de specu. vel septa vel alijs superius expressis proponatur cum nomen de riuis sit generale. subdit tamen q de predictis singulis posset fieri specificatio.puta p pono interdictum de specu.ꝛc.consulit autem q proponatur interdictum vtile de riuis.ff.e.ti.l.seruus.§.hoc interdictum.

b C Et.§.si eundem nouum tamen canaleyel fistulas in riuo ponere poterit.licet nō habuerit oīmodo nec incōmodetur ager illius per quē aqua ducitur.ff.e.seruus.§.si quis nouum.

i C Sed ꝛ si me extra propositum interdictoꝝ ingreditur tractatꝰ. de offi.iudi.sub quo posuit rof.rubricaꝫ que comprehendit sequentia vsq; ad versi.porro.sed longe plenius quam b ponit materia in remissione quā dat finis huius versi.ibi etiam theorica hoc practica.

a ¶ Aque dicit rof. quod in hoc casu mirabili. & valde notabili p iudicis officiū vsum aq̄ retineo in eo statu in quo fuit q̄ iudex nō cohercere facti aduersarij & formā cōperentem illi dare.
b ¶ Habet. f. iudicis officium.
c ¶ Propono &c. & hic de equa dictū est ꝓpter fetū lꝫ lex dicat de eqs.
d ¶ Implorat & ibi in prin. scribi vsi vbi tractat ꝟ rof.
e ¶ Iungo ad litterā vba rof. a. e. ti. & ponit. vi. necessaria ī his interdictis q̄ p positiones patent. dicit ēt. §. titiū. l. j. ff. eo. q̄ dicit iterdictū nō cōpetere p cisterna intelligi directo ꝟ tale enim competit ꝑm eū ex mēte nō ex verbis Itē dicit nota biliter de anno fieri mentionē in positionib⁹ & libellis: q: si nō eo āno lꝫ p̄cedēti fuissent vsus fibi nō cōpetere interdictū marie q̄ interdicta fiūt annalia ex eo q̄ non puenit ad violentū vel mo lentē vel ꝓhibentes lꝫ de eo q̄ puenit sint ꝓpetua. ff. de interdic. l. pe.
e ¶ Et. l. fi. vba hec. & sequētia fuerūt rof. qui tria dixit necesse e saria per positiones elicies.
f ¶ Propono &c. vid. q̄ ī his libellis nec de possessione nec de proprietate fit mētis sicut in superioribus factū est saltez diuisim: videst ō altero. Oppo nit erge rof. f. libellos nō ꝓcedere & interdictū supernaculū. aut enīz agēti competit ius in cloaca. aut nō. ꝓio casu ꝫ ꝓhibētem habeo ego agēs negatoriā vel ꝓfessoriāvē dicare possem seruitutē. vt in sua materia patebit. Secūdo casu ꝓhibēs p negatoriā obtinebit cuz ēt in cōi solo inuito illo nil facef li- 25 sime. ¶ Omnis puteus est fons. sed non omnis

habebaz. vel qua vtebar auertit. ita q̄ aqua illa vti non possum. vnde peto ipsum officio vestro ꝓhiberi ne me ipediat. vel ne aquā illā sic auertat. & ad hoc ꝓpono officium vestrum. ff. de ęquar. & extraord. cog. q̄ de vsu aque. ¶ Secundo locum habet vbi 20 per meum prędium riuum instituit: & sic tunc cōci. li. ZJB. Coram &c. cō. de. p. qui riuum aque p prędium meum instituit. vnde peto q̄ riuuz remoueat & eum ꝓhiberi ne amotum instituat. & ad hoc &c. ¶ Tertio locum habet contra tenentem equā mea que penes eum peperit. & tunc sic li. conci. ZJB. Coram &c. cō. de. p. qui sciens equam meam possidet que penes eum peperit. vnde ago contra euz. vt equam & fetum mihi restituat. & ad hoc ꝓpono &c.
21 ¶ Quarto si in fundum meū vel vineam ímittas animalia tua que mihi damnum inferant & tunc sic conci. ZJB. Coram &c. con. de. p. qui talia animalia sua vel aliena in prędiū meuz ímisit: & mihi damnum dedit in messe. vel vinea mea q̄ estimo. &. vnde ago contra eum officio vestro. vt illud damnum mihi emendet. & ad hoc ꝓpono. &c. hoc etiam casu locū habent alie act. s. aq̄l. & de pastu. persone de quibus 22 infra de iniur. §. sequitur. ¶ Quinto vt equa distributio hominum fiat per diuersa prędia. & tunc sic li. conci. ZJB. Co. &c. peto equam fieri distributionem hominum ꝑ talium qui cum debuerint per alia prędia distribui & collocari ī prędio meo fuerint collocati. & distributi. & ad hoc &c. prędicta probauit. in ꝓc. l. de vsu. de his. v. casib⁹ vide supra ꝙ de offi. om. iu. §. j. versi. item ímploratur⁹. ¶ Porro 23 plerunq; quis habet ius hauriendi aquam de fonte. vel puteo vel piscina. vel lacu. vnde si ab alio impeditur ꝓditum est sibi. xix. interdictum. s. de fonte. Si vero vult fontem. vel puteum. vel piscinā. vel locum quorum aqua vtitur refícere. vel purgare. & ab aliquo ꝓpeditur. habet. xx. interdictuz scilicet de fonte reficiendo. ff. de fonte. l. j. in princi. §. deinde ait. & licet ꝓ his duob⁹ interdictis duo ponantur in arboze actionum circuli. quia tamen eedē positiones fiunt in vno quez in alio. ideo simul ea iungo sic ergo li. conci. ZJB. Coā &c. con. de. p. qui me ꝓhibet vel impeditvti aqua de fonte: vel lacu: vel puteo. vel piscina. cuius confines &c. qua aqua vsus sum hoc anno non vi non clam non precario. vnde ago contra eum ne me impediat vel ꝓhibeat vti aqua illa sicut hoc anno vsus fui & ad hoc ꝓpo. interdictum de fonte vel ac. in factum subzo. &c. ff. e. l. j. in princi. ꝓo reficiendo autē fic cōci. li. ZJB. Coram &c. cō. de. p. qui me ꝓhibet vel ipedit pur gare vel reficere fontem vel piscinam lacum vel puteum cuius fines &c. vnde ago contra euz ne me impediat purgare prędicta. sicut mihi ius est purgandi & vsus sum hoc anno non vi non clam non precario & ad hoc ꝓpono. interdictū de fonte refi. vel act. in fac. &c. ff. e. l. j. in prin. & §. deinde &c. ergo sic po.
24 ¶ PO. AC. PO. q̄ in tali loco cui⁹ fines &c. est factus fons vel puteus seu lacus vel piscina. ītē q̄ in eis est aqua viua. ff. e. l. j. in princi. &. §. hoc interdictum de aqua estiua. itez qđ ꝓhibes me vti aq̄ illa vel reficere fontem vel appellare oues ad haustum aque vt in pre. §. hoc interdictum. item q̄ hoc anno fui vsus aqua illa non vi non clam non precario. ff. eod. l. j. in prin. & §. deinde. item q̄ volebaz vti sicut fui vsus. vt. ff. eo. l. j. §. interdictum est. Reus vero sic. PO. REJ. Pono q̄ in tali loco fuit fons sed desijt esse. itē q̄ ibi est aqua ex ibzibus collecta. item. &. tantum te ꝓhibuit vti illa. itez q̄ fuisti vsus vi vel clam vel precario. a me. x. q. ij. quia cognouimus. item q̄ vis vti vel purgare in alio statu & forma vel modo quam fueris vsus extra de iudeis. iudei. item qđ vis querere venas vel aperire. ff. e. l. j. §. fina. & no. Fm Ange. super euangelio ioannis qđ legitur fer. vj. tertie hebdomade quadrage sime. ¶ Omnis puteus est fons. sed non omnis ceat. ff. cōi diuid. sabinus. Ad primū rñdet qđ lꝫ agēs habeat ꝓfessoriā q̄ respicit petitoriū nihilominus bꝫ iterdictū qđ respicit regulariter possessoriū. ꝓz in vsufructuario cui cōpetit ꝓfessoria. & nihilominꝰ iterdictū vñ vi. ff. de vi & vi ar. l. idēq;. §. vñ vi secdo casu lꝫ ius nō habeat. vti pōt bꝫ iterdicto qđ daꝫ ēt vi. vel ꝑcario tenēti q̄ nō est in alijs interdictis. vt in supioribus patuit. habeꝫ hoc ff. e. l. j. §. bꝫ iterdictū est q̄ vtile iterdictū bꝫ quo sufficit ali qualis possessio. nec ob. qđ ꝓtoz in hoc interdicto posuit verbum ꝓtinet qz illud vbum nō respicit domi niuz vel q̄i. lꝫ quādā cohe rentiā ediū: vt exponit ꝛct l. ꝓtē. §. qđ ait ꝓtoz. ff. e. bñ q̄ libelli subijciēt id de quo ꝓtē dixi.
¶. §. v. ad lꝫ fuit rof. e. titu. in fi.
¶ Negatiua hic rof. iterpo suit de ꝑcario. ī cōpil. ēt. ffoz hūc. t. de arboribus cedēdis imediate precedit ti. de precario.
¶ Porro edīt hec vba cū sequentibus fuerunt rof. ponēdis. v. in bꝫ iterdictum necessaria q̄ positiones patēt q̄ ēt ꝑmittit de succidente autorizate ꝓpria iustificat q: facit id autoritate legis. xxiij. q. iiij. q̄ peccat. C. de adult. gracch⁹ ff. de cubi. l. ij. dat simile. de. l. quēadmodum §. aliud. ff. ad l. fal.

fons est puteus. vbi. n. aqua de terra manat & vsui ꝓbetur hauriētibus fons dicitur. sed si in ꝓmptu & in superficie sit fons tantum dicitur. Si autē in alto & in profundo sit. ita puteus vocatur. vt fon
26 tis nomen nō amittat. ¶ Porro si volens quis suam cloacam: vel etiam publicam vel fistulas seu meatus reficere vel purgare vel de nouo facere ab alio ꝓhibebitur. ꝓditum est sibi. xxi. interdictum s. de cloacis quod est ꝓhibitoriuz. Est & aliud restitutoriuz. quod. s. datur contra mittentē in cloacam meam vel publicam id qđ non debet vel qđ immissum est cloacaz impedit quo iubetur auferre qđ immissum est. ff. de cloacis. l. j. &. §. i. &. §. deinde &. §.
f cloace &. l. fin. & ic ergo lib. conci. ZJ. Coram &c. cō. de. p. qui me ꝓhibet purgare vel reficere cloacaz meam vel etiam publicam: que est in tali loco inter me & ipsum. vnde ago contra ipsum ne me ꝓhibeat vel impediat & ad hoc ꝓpo. interdictū de cloacis vel act. in factū &c. Si vero aliquid ímisit ꝓpter quod vsus cloace impeditur. sic ꝓci. li. ZJB. Coram &c. con. de. p. qui in cloacam que est iter me & eum in tali loco tale quid ímittit ꝓpter qđ vsus meus in ea impeditur. vnde ago contra eum qđ re- g
g moueat. & ad hoc ꝓpo. &c. vt supra. ff. e. l. j. in pri.
27 ¶ Sed nunquid licet mihi cloacam facere in terędes meas & tuas te inuito & cōtradicente. seu no- b
b num opus nunciante. Respon. sic. ff. e. l. j. §. si quis purganti. &. l. f. dum tamē si in via publica: vel cloacam facere facias illo permittente cui viarum pu
b blicarum cura committitur: vt. ff. eod. l. j. §. fi. b &c.
28 ergo sic po. ¶ PO. AC. Po. q̄ iter me & te in tali loco est cloaca. ff. e. l. j. §. cloaca. item q̄ eam volo reficere: vel purgare. item q̄ me ꝓhibuisti. ff. e. l. j. in princi. item q̄ volebam. & volo tibi cauere ne nomine damni infec. ff. e. l. j. §. j. &. §. si quis pur. itez q̄ i
i immittis tale quid ꝑpter q̄ vsus cloace mee impeditur. Reus vo sic. PO. REJ. Pono q̄ in loco quo dicis constituisti mihi seruitutem. vt nihil posses ibi ꝓiicere. item q̄ quando volebas reficere vel purgare cloacam petij vt caueres de damno infec. nec cauisti. item q̄. t. tantum te ꝓhibuit. sed hec est negatiua[i]. ¶ Est insuper. xxij. ꝓuiatuz in
29 terdictum: quia si vicini arbor supra domum tuaz. vel agrum impendens. vel super excrescens domui vel agro. vel fundamentis domus damnum inferat habes contra eum interdictum de arboribus cedēdis. vt arbozem succidat. alioquin si domo impendat ꝓpria autoritate poteris succidere. & ꝓpria autoritate ligna tollere. ¶ Si vero in agro poteris eam deglabare siue succidere per. xv. pedes connumeratos a terra vbi impendet. ff. de arbo. cedē. l. j. §. j. &. iij. &. §. differentia & fic hoc interdictuz bꝫ
i duo capita. primuz ꝓ edibus[i]. in quo sic conci. li. ZJB. Coram &c. con. de. p. qui arborem positam in domo sua vel area & impendentem supra domuz meam non vult succidere. nec patitur me succidere vnde ago contra eum q̄ me succidere: vel incidere patiatur. & ad hoc ꝓpo. interdictuz de arbo. cedē. vel act. in fac. subzog. in locum eius. ff. e. l. j. in princ.
¶ Scōm caput est quādo impēdet in agro. in quo sic conci. li. ZJB. Coram &c. cum &c. con. de. p. cuius arbor posita in prędio suo impendet supra prędium meum quam arborez ipse a terra vsq; ad. xv. pedes non vult deglabare. vnde ago contra euz ne me volentem deglabare vsq; ad predictum legitimum modum impediat. & ad hoc ꝓpo. interdictū de arbo. ceden. ex secundo capite. vel ac. in fac. &c. vt
30 in pre. §. deinde ait. ¶ Porro si radices fundamētis domus damnum afferunt. sic li. cōci. ZJB. Coram &c. conque. de. p. cuius arbozes site in area sua. vel domo fundamentis domus mee damnum asserunt quam arborem & radices non remouet. vnde ago contra euz ꝙ me patiatur radices illius arboris succidere. & ad hoc ꝓpo. vtile interdic. de arbo.

cc. vel

a ¶ Et tabellione. consilium est rofre. sic copulatiue datū quia facilioz est probatio per instrumentum.
b ¶ Sursum q̄rit rofr. quale est ꝓeiudiciū si arboz supra domū impendet rñdet qđ forsan obscurat lumina. ff. de seruit. vrba. ꝓed. si arboreż vel forte sic stando. x. vel. xx. annis acq̄reret seruitutē altius nō tollendi cū cōtinuaz cām habeat. ff. de seruit. vrba. p. l. foramen. in agro posset eē dānuz in fructibus q̄pter arboris vmbram nō creſcerēt ra 31 dices fundamētis domus nocere possent vt supra.
c ¶ L. j. hoc etiā continuat rof. ad primū ponens. vj. q̄ reſ- a rit hoc interdicti q̄ patent ex positionibus: & qz bꝫ lex ꝓia est etiā vnica & breuis: vt intelligaſ. qđ infra dicaz ponā ipsius verba q̄ sūt hec ait ꝓtor glādem que ex b illius agro in tuū cadat. quo 32 mīn⁹ illi tertio quoq; die legere auferre q̄ li- c ceat. vim fieri veto. Blandis noīe oēs fructus cōtinenſ posui hūc ter- 33 tium vt videas. qđ sopitio dicentiū tres dies solos dari ī glande q̄ communiter infra triduū expediſ collectio glandis q̄ precedit collectionē aliorum fructuū. nō ꝑcedit. vidi sti eīm q̄ glandis noīe omnē fructū cōtinet. q̄re dicunt alij qđ generaliter

ce. vel. act. in fact. subzog. in locum eius. vel condic. ex. l. C. de interdi. l. j. Si vero sit arboz vento inclinata super domum vel prędiū sic conci. ZJS. Coram &c. conque. de. p. cuius arboz posita in solo suo tali vento inclinata impendet in domum vel pdiuz meum. vnde nego illi ius esse ita arborem habere & ad hoc ꝓpono negatoz: ium. vel condi. ex. l. ff. eo. l. fi. argu. ff. de condic. ex. l. j. ¶ Actor ergo sic po. PO. AC. Po. domus mea vel fundus est iuxta domum tuam vel fundum. ff. e. l. j. §. non solum. Itez q̄ in domo tua vel fundo est arbor. Item q̄ arbor illa impendet super domum meam vel agrum. ff. e. l. j. in prin. C. de interdic. l. j. Itē q̄ mihi ex hoc damnum inferſ. ff. e. l. j. §. fi arbor. item q̄ denunciani ti bi: vt eam remoueres. ff. de vsur. moza. & hoc fit coā testibus & tabellione[a]. Item quod hoc facere recusasti. item q̄ volui eam succidere. vel deglabare. ītē qđ me ꝓhibuisti. ff. e. l. j. ait. Reus vero sic. PO. REJ. Pono q̄ domus mea. vel fundus est remotus a tua domo. vel fundo. hoc concesso non potest fic arbor impendere. item q̄ illa arbor recte stat sine aliqua impenditione. itez qđ licet impendat. impendet fine damno tuo. item qđ nunc ꝓio mihi de nuncias quod damnum tibi inferat. ideo quia impendet. item qđ permisi te succidere. vel deglabare. sed hoc recusasti. ita q̄ impendet supra agrū vltra xv. pedes si computentur a terra recte sursum[b]. De actione arborum furtim cesarum dicam infra de iniur. §. ij. ad fin. ¶ Item si tue arboris fructus in fundo vicini cadunt qui te volentem ibi colligere ꝓhibet ingredi habes contra eum. xxiij. interdictum. s. de glāde legēda. ff. de glā. legen. l. j. fic ergo conci. ZJB. Coram &c. con. de. p. qui fructus qui ceciderunt ex arboze mea in agrum suum. non patitur me colligere. vnde ago contra eum ne me ꝓhibeat. & ad hoc ꝓpo. interdictum de glan. legen. vel act. in fact. &c. vt in §. l. &c. ergo sic po. ¶ PO. AC. PO. q̄ prędium meum est tuo vicinum. itez qđ in meo est arboz talis. item q̄ ducit tales fructus. item q̄ ex illa arboze mea ceciderūt tales fructus in illud prędium tuū. Item q̄ tantū duo dies sunt q̄ ceciderunt. item q̄ volui eos legere. & me ꝓhibuisti. oīa predicta ꝓbātur. ff. e. l. vnica. Reus vero sic. PO. REJ. Pono q̄ prędium meū est a tuo remotum. item q̄ tuum est sine arboribus. itē q̄ arbozes que sunt ibi sunt sine fructu. Itē qđ iam sunt octo dies q̄ illi fructus ceciderunt. Itez qđ. t. tantum ꝓhibuit illos colligere. ¶ xiij. interdictum. s. demigrando. ¶ xv. interdictum saluianū de quibus. j. de locato. §. postquam. versi. ceterum ze. ¶ xvj. interdictum. de no. op. nunc. ¶ xvij. vt liceat edificare cui nunciatum est ꝓstitta cautione de quibus. j. de no. oper. nun. ¶ xviij. interdi-

omnis fructus si per triduum iacet in terra corrumpitur. & ideo huius termini ꝓfinitio fuit rationabilis. sed si fructus essent tales qui isto termino non corrumperentur vltra terminum vsq; ad tempus corruptiōis duraret interdictū qđ plz rof. & ibi accur. rñdet ēt rof. ad. l. iniuriarū. §. fi. ff. de iniurijs. Sdicit q̄ iniuriā tibi facio si te inuito domuz vel ꝑdium tuū intro qđ cā rei mee q̄rende q̄ in domo vel ꝑdio tuo esse dicatur bene possum illam intrare. ff. ad exhi. l. thesaurus. & de fug. l. dominus sic & hoc de fructibus.
ADDE Fm bar. ibi q̄ si essent fructus qui putrescerēt in vna die posset agere q̄ er qualibet die sibi liceret ire ad fructus colligēdos dicit ēt ibi bar. qđ ex natura rei statuiſ breuis terminus & est notabile ad bꝫ qđ si statuunſ duo menses ad expediendum cām de offi. cōsulatus vel ꝓioratus alicuius ciuitatis q̄ cā debeat expediri ita cito q̄ tempus nō incipiat transire: qz dilatio esset cā faciēdi ꝑrite rem ꝑ per hoc dicit Bal. in. l. j. de temporib⁹ appellat. q̄ poterit hoc casu procedi die feriato & sequitur ro. in. l. fi vero. ff. sol. matri.
d Equif notā. alie sunt personales. tan. sui opis parte. ij. ponit rubricas de libel. in personali & reali.
e ¶ Et reddi. rof. quo ad mutuū dixit solui & videtur qđ me llius certū enim est qđ. r. quas mihi mutuasti facte sunt mee ff. si cert. pe. l. ij. Itē illas osumpsi vel miscui. & ita videntur extincte. ff. de solu. si pecuniā illas ergo petēs impossibile petit. dixit rofr. vbi de certi cōdictione ex mutuo ante finē. qđ veritate inspecta non peto illas quas vere mutuaui in specie sed iuris fictiōe ꝓpter omnimodā similitudinem & qz eodē genere recipiūt fictiōes videoz illas easdē pe

ctum fraudatorium q̄ locum habet tunc quando & pauliana actio. de qua. j. de rebus lec. al'. vel non. v. pozro de ꝓprietate.

De realibus & personalibus actionibus.

Equitur videre de secunda pte Rubrice. s. de ꝓprietate. in qua dicemus. De actiōibus realib⁹ & ꝑsonalibus. & de publiciana & confessoria & negatoria actionib⁹. Et de fuitutib⁹. ¶ Motandū igitur est q̄ actiones alie
1 d sunt ꝑsonales in quibus li. sic con. ZJB. Co. &c. con. de. t. qui mihi tenetur in. x. lib. talis monete q̄s f fibi mutuaui vel apud eus deposui. vnde peto illas
e mihi dari. & reddi. & eum ad id per vestram sententiam condemnari. iunge si vis peto etiaz expensas g in lite & protesto: faciēdas nec nō & interesse & damna. quia nō soluit tempore debito & loco statuto. extra de plus peti. c. vnico. vides ergo quomodo causa hic exprimitur. qđ dic vt. §. de act. seu pet. §. sequitur. in ꝓin. Vel dic. ZJB. Coram &c. conque. de p. qui mihi ꝑmisit facere tale opus puta libzi scribere vsq; ad diem talem sub pena. x. lib. tuf. solēniter stipulata & non fecit vnde peto ipsum mihi con b demnari in prędictis. x. lib. vel peto ipsum mihi cō demnari ad interesse meum qđ estimo. v. lib. debet autem fieri specificatio in istis. vt dixi supra de li. concep. §. iuxta ver. item nonvalet in actione personali. ¶ Si autem velles agere. vt opus compleat. conci. vt infra de oblig. & soluti. §. consequēter vñ. item contra. ¶ Sed si scriptor cessauit scribere ꝓ i
f pter defectum exemplaris[f] conci. li. vt infra de loc.
2 §. postq̄. versi. & scias. ¶ Quid si ꝓmisit scribere libzum vsq; ad annū sub certa pena infra qđ tēpus mortuus est libzo non perfecto: nunquid committitur pena heredibus nolentibus facere scribi eque bonuz libzum. ar. q̄ non. C. de cadu. tol. §. si vero talis. z. ff. de duobus reis. nemo. C. de episcopis & cleri. ad similitudinem. ar. cōtra. ff. de sol. inter artifices. ff. de condi. inde. si non sortem: & videtur casus. l. j. C. de ꝺhē. stip. veteris[g]. ¶ Quid si aīa cō g
3 summationem mortuus est non satisfaciendo p aliuz h
h an pena cōmittatur. & hoc est expressum[h]. ff. de ver.
4 obli. ad diem. & ff. de nauti. fe. l. fi. ¶ Alie sunt reales. hec distinctio probatur extra vtit. nō ꝓte. quoniam. §. in alijs. instit. de ac. in ꝓin. & de ac. seu peti. §. sequitur. in ꝓin. & versi. sed q̄ & in alijs. §. & in istis. ¶ Puta in rei ven. fic li. con. ZJB. Coram &c. cō. de. p. qui detinet[k] fundū meū positum in i
k tali loco cuius cōfines &c. vt infra. §. ꝓxi. in ꝓmo li. quem dico ad me pertinere iure dñij vel quasi: vñ

bellus. an. illud verum est in personalibus in vendicando verum est q̄ agimus contra eum qui nullo iure nobis obligatus est sed agimus qz rem tenet & facultatem habet restituendi. vt ibi obijcit etiam qđ declaranda sit causa. ff. de transac. cum bi. §. in hac. C. de appo. l. j. li. x. sit ex peditum per ea que libellum hic sequuntur. Obijcit circa petitionez fructuum de bonefidei possessore qui lucratur fructus ante litem contesta. perceptos stat obiectioni: vt. f. debeantur fructus secundum distinctionem iuris cōmunis de qua satis & de fructibus & interesse. §. j. vbi ēt habetur quo iure petātur de quo ipse bic q̄rit ēt de iudice q̄ in sua nil dixit de fructib⁹. an postea dicere possit de q̄ vide. §. de dispu. & alle. ait finē. vbi ēt dixi an de illis nō ꝓnūciās illos refundere teneaſ. Querit ēt si aliō ē forz domicilij a forz rei litigiosi vbi sit puniēd⁹ re⁹.
¶ Itē in fine an rei vēdicatio ꝺ cōmodatarium intentari possit.
¶ Itē qđ ꝺ de ꝺbo restitui posito in libello a rē vēdicante vide supra de ac. & pe. §. ij. sup. ꝺbi. ꝺ vocas. & vide de libel. conce. §. fi. ꝺ. hoc aūt notādū. Tractat ēt de illo ꝺ quē agebaſ rei vēdicatiōe directa si post litem conte. dolo desijt possidere an iudicetur super directa. an supposito q̄ videas ad litteram. §. de interrog. ad finem ver. quid ergo si egi.
ADDE finem huius additionis ro. consi. cccxlv.
k ¶ Detinet rof. vbi supra ante finem reprehendit iudicem qui in fine

litis reum rei vendicatione conuentuz absoluit si in libello dicatur peto talem rem actione ꝛc. nisi dicatur quā tenet qđ licet dicat actor: confines ꝛ illam ad se pertinere iure dñij vel quasi dicit enim qđ aut reus illam possidet, aut non: si possidet ergo bene: si non possidet quia se liti obtulit condemnandus est ac si possideret. ff. de rei vē. is qui se liti.

a ¶ Admitto. ℟ roff. vbi supra ꝛ omnes libellarij.

b ¶ Dominus has ꝯtuor positiones. §. ō positionibus. §. quinto. ℟. super primo.

c ¶ In fi. solue vt no. de libel. obla. c. ij. post prin. prime gl. 7 ꝛ vt sup ea scripsi.

d ¶ Et. ij. hāc p sequitur rof. in ter pretorias. ꝛ est quinta in ordine. ꝛ ponit v. que requirūntur in ea. que p positiones patent eius autez ad litterā sunt oia hec scripta de ipsa.

peto fundū ipsum ꝛ fructus ex eo a. r. ānis citra preceptos. quos facio vel estimo. c. modios vel bzeui. vñ taz de fundo q̄ de fructib⁹ mihi fieri iussit tā peto. ff. de rei vē. si in rē. l. officiū. C. de ad. in. mu. causa fa. l. vnica extra de testa. raynuci⁹. ꝛ. c. raynaldus si vo es legista. iunge. ꝛ ad hoc ppo. rei vendi. ff. de rei vēdi. l. j. instit. de act. §. j. extra de iudi. examinata. ꝛ qđ illa vba iure dñij vel q̄si poni debeant in libello. pbā extra de re iu. abbate li. vj. vbi de hoc. ꝛ infra §. pri. ꝛ sic ēt vsus iudiciozum interpretatā. extra de ꝛsue. cū dilectus. ff. de legibus. de q̄bus. sed cū difficilis sit dñij pbatio tutius est dicere. ¶ † Peto talem fundū ad me ptinentē. sed nec hunc li. q̄az admittunt ꝓpter latissimā significationē huius verbi ptinere. ff. de vb. sig. vbū ptinere sed ego admitto[a]. vt extra de fide instr. inter dilectos. ꝛ de excep. cum venerabilis. ꝛ in p̄. c. abbate sane. q̄ aūt debeant in li. rei ven. specificari dixi supra de libel. concept. §. iurta. ℟. itē nō valet in actiōe reali. 7 ¶ Itē si petz seruū. vel ancillā in libello. ages relvē. directa. vt in p̄. l. si in rē sup quo vide qđ no. in p̄. §. iurta. ℟. item si petit. ¶ Potes ēt rē vēdicare simul. ꝛ petere exhiberi. qđ dic. vt supra de ac. seu pe. §. sequit. ver. ꝛ 8 no. qđ. ꝛ de iudi. §. vlt. ¶ † Actor q̄ sic po. ℙ℟. ℣c. ℙ℟. q̄ talis vendidit mihi talem rē. item q̄ eā mihi tradidit. itē q̄ pro ea preciū numerauit. itez b q̄ venditor fuit dominus. hec probanť. C. de pba. cī res. ꝛ de acq. rerū domi. nunq̄. ff. ē. nō est nouum ff. de pig. si superatus. ꝛ. l. ꝛ q̄ nondū. §. q̄ dī. itez q̄ hec res est singularis. ff. de peti. here. regulariter. ꝛ l. ij minimam. Itez qđ est vniuersitas facti. ff. de rei vēdi. l. j. §. per hanc. ꝛ. l. vendicatio. item q̄ eā tenes vel possides. vel dolo feci sti. quominus possideres ff. e. officium. ꝛ. l. finaūt. ff. de noxa. electio. supra de interrogati. §. ij. versi. verum. Item q̄ hanc rez emi a. ℣. ꝛ eam tenui p triennū. qñ est mobilis. vel per r. an. qñ est imobilis. Reus vo sic. ℙ℟. ℟EJ. ℙ℟. q̄. ℣. vendidit mihi hanc rem. Item q̄ fuit dominus. Item qđ adhuc debes precium domus quam dicis te emisse. Itez q̄ res illa mihi fuit tradita. item q̄. ꝛ. eam insolidum possidet. item q̄ res ista vniuersitatis est iur. hoc ꝓcesso succūbet actor: nam inco: pora lia seu iura non vendicantur cū nō possideantur. nā possessio subijcit aduersariū actioni in rem. vt. ff. de acquiren. rerum do. seruus. §. inco: porales. extra de iudi. examiata. C. de al. iu. mu. c. fi. l. vnica. ff. de rei ven. l. j. §. p hanc. ar. tamen contra. ff. de rei ven. que de tota. §. icerte. ff. cōmuni di. ꝛ si non omnes. §. j. ff. de rei vē. marcellus. in fi. ꝛ. ff.

c si pars he. pe. l. j. in fi. c ¶ † Sz nunq̄d petēs eccleſiam. vel dignitatem ecclesiasticam. vel seculare. vel castrum vel villam vel ius patronatus intentabit

9 rei ven. dic vt infra de relig. do. ¶ † Ceterum si peto argentum vel aliam speciez in rudi forma. vel ēt si ex eo facta sit pecunia signata vel non signata vel etiam ciphus. vel si peto mancipium. vel equum vel vestem. vel quantitatem vel rem mensurabilez. qualiter li. conci. no. supra de libel. concep. §. iurta. ℟. si. Item non valet si aurum. ꝛ sequen. ¶ Est ꝛ vtilis rei ven. ꝓtoria que datur superficiario. vel si conductor aree. vel soli in area. vel solo superficiem fiue domuz imposuit. sicut sepe fit quia hoc poterat ex lege conductionis. demuz cadit ab illius rei possessione. certe talis poterit contra possessorem ad rem ipsam agere. ꝛ vtilem rei vendi. ꝓtoriam intētare. vt. ff. de superfi. l. j. ff. si ager vec. vel emphy. pe. l. j. ꝛ. ij. ꝛ li. sic con. ¶ ℟EJ. ℙ℟. Coram vobis ꝛc. conque. de. p. qui iniuste detinet rem talez tali loco sitā cuius confines ꝛc. qđ rē ego conduxi vel ex causa donationis habui. vel emi a titio ad superficem imponendam. ꝛ imposui superficiem que nunc in solo est. vnde rem illam mihi peto restitui. ꝛ ad hoc vtilem rei vendi. ꝓpono. peto insuper pēsiones perceptas. ꝛ percipiēdas que sunt. ꝛ. li. tur. perceptas

e ¶. §. qđ dictū est. vide qđ no. in clc. de reb⁹ ec. nō alie. c. vno in vlt. gl.

✳ Additio. Adde Bar. in. l. si insulam. ff. de ver. obli. vbi in. ij. oppo. ponit qualiter inder debeat arbitrari tēpus esse modicum vel non scz. in specta qualitate facti vt ibi mar. Soci. cōsi. xxxij. incip. ex his in prin. in primo vol. dicit q̄ cōmunis opi. glo. ꝛ doc. est q̄ tempus modicū in

ꝛ consumptas peto per condic. sine causa. pceptas vero et extantes. vtili rei ven. percipiendas autem ex vestro officio. ꝛ hoc si fuerit malefidei possessor qui tenetur de percipiendis. alias non. vt extra de resti. spo. grauis. Vel sic. peto rem talem mihi restituī propter superficiez quā ipsi posui in solo predicto mihi a titio concesso ex causa locationis facte ad nō modicum tempus. vel ex causa donationis. vel emptiōis. vel alterius contractus. ad qđ ꝓpono. vtilē rei vendi. be forme probantur. ff. de superfic. l. j. ij.

11 ꝛ. iij. ℣c. ergo sic po. ¶ † ℙ℟. ℣C. ℙ℟. qđ q̄ in li. continentur iure petere possum supra de posi. §. ij. versic. ri. ad fi. item q̄. ꝛ. mihi donauit vel locauit. vel vendidit solum ad hoc vt ibi superficiem imponerem. necesse est enim contractum aliquem de his precedere ad hoc vt p̄ actio locuz habeat. ff. de superfi. l. j. §. j. item q̄ cōduxi solū ad superfi. imponendam vsq̄ ad decēnium. ar. ff. de lon. ꝛ. ꝓcf. ꝛ. vel xx. an. l. fi. si re⁹ neget de. ꝛ. an. ipse ponat de. ir. si neget de nouem ponat de. viij. ꝛ sic vsq̄ ad quinquennium: quia illud accipio non modicum tempus. ff. de superfi. l. j. §. qđ ait prętor. ꝛ. ff. de separa. l. j. §. q̄

o dictum est. item qđ superficiem que nunc est in solo ego imposui vel imponi feci. item q̄. ꝛ. fuit dominus vel quasi huius soli. Reus vero sic ponat. ꝛ primo neget si potest saluo sacramēto. ℙ℟. ℟EJ. ℙ℟. q̄. ꝛ. est minor. xxv. an. extra de ꝓba. in presentia. hoc concesso nonvalet eius donatio. vel venditio vel locatio siue prętore. de rebus eorum qui sub tu. vel cu. sunt. l. j. Item q̄. ꝛ. solum in quo dicis esse superficiem vendidit ꝛ tradidit. m. ꝓiusquā superficies ibi esset imposita. hoc concesso. ꝛ. nihil potuit transferre. ff. de acqui. rerum domi. traditio. ff. de regu. iur. nemo plus extra de donatio. inter virū ꝛ vxo. nuper. j. q. vij. daybertum. item q̄ vsq̄ ad ānū tantum conduxisti domum vel solum. item qđ. ꝛ. nō fuit dominus. vel quasi. Item q̄ rem hanc non possideo. nec dolo desij possidere hoc concesso absoluī

f ¶ Tempus ex rof. cōtinuauit eam. §. ꝓor. inter prętorias ꝛ totum; qđ sequitur fuit ei⁹. materia vero huj⁹ contractus coposite tractatur j. de locato. §. pe.

12 tur. ¶ † Quia in qualibet reali requritur q̄ res possideat. C. de alie. iu. mu. ca. fac. l. vnica. extra de exce. aduersarioz. ꝛ in pre. ver. verū. Sed si actor ꝓ bauerit qđ possidet transfertur possessio in actorē ff. de rei ven. l. pe. ꝛ be positiones locum habent taz contra dñm soli. q̄ contra q̄libet possessorem. nā ꝛ hec actio datur contra dominum. ff. de superfi. l. j. in interdicto vero de superficiebus forma li. vt su

13 pra. §. ꝓori. versi. est ꝛ interdictum. ¶ † Est ꝛ alia vtilis rei ven. que datur emphyteote. vel ei qui con

e duxit ad non modicum tempus. ez licet in arbore actionum domini Jo. nihil de ea dicatur. tamen sic in ea conci. ℟EJ. Coram ꝛc. con. de. p. qui talem rem detinet. puta prędium vel domum mihi datam a titio in emphyteosim. cuius cōfines ꝛc. vnde peto rem illā mihi restitui vtili rei ven. que dar ēphyteote. Actor ergo sic po. ¶ ℙ℟. ℟C. Ipono qđ

14 teneris mihi reddere ea que in li. ꝛtinentur qđ dic vt in pre. ver. xj. Item qđ concessisti mihi rem talez ꝛ in emphyteosim dedisti. ꝛ hoc si agit contra dantem. Si vero contra. ꝛ. dicat sic pono q̄. ꝛ. est dominus talis prędij. vel bz publicianā ꝓ illo prędio. Itē q̄ ille. ꝛ. rem illam mihi dedit in emphyteosim. itē q̄ talis est res que potest in emphy. dari. ităz qđ de hoc actu scriptura facta est per manum publicā b. not. C. de iure emphy. l. j. item q̄ singulis annis a die celebrati actus solui qđ soluere debui. extra de loca. potuit. itē q̄ talis plona est q̄ potuit alienare Rē vo sic. ℙ℟. ℟EJ. ℙ℟. qđ res quā dicis tibi in emphyteosim datā fuit minoris. hoc enim cōcesso actor nō bz ius in re. nec valet actus. ff. de rebus. e. q̄ sub tu. vel cu. sunt. l. j. C. de reb⁹ al. nō alie. l. fi. item q̄ testator qui de dit hanc rez. ꝛ. a quo te dicis cām habere ꝓhibuit alienari. ꝛ cām ꝓhibitionis apposuit in testamento. ff. de leg. j. filius. §. diui. item q̄ ꝛtrahentes ꝓhibuerunt rez alienari vt. C. de

a ¶ l. vēdicatio alia iura vīd ad ℔. §. ver. ꝛ alia fuit ꝓmis positōib⁹ rei.

b ¶ Cōeipe. oēs libellos sequētes posuit rof. ti. de off. iudicis quo fructus pe. ꝛ pe. ꝛ vl. col. contra illos aūt sic opponit cū rei vē. iuder quasi mercenari⁹ puideat circa fruct⁹ matrie q̄ peipiunt post litē conte. ff. de edil. edi. ediles. §. itē sciendū. ꝛ facit lex ex diuerso. §. vbi aūt. ff. eo. tit. ad quid necessariū est boc officii: vel hec libellorū forma rñdet qđ acqescit obiectioni suo casu cuz iuder ē mercenarius q̄ mul

15 ti sunt casus q̄ bus fructꝰ peti nō possit iure actionis necessariū fuit peti fructꝰ iudicis officio loco p̄n cipalis actionis. de bis autez casibus ibi plene premisit. Itē § vltimus libellū quo pe tunt peipiēdi opponit iudi a cia solū istituī de p̄terito vel presenti de futuro nō: q̄ de bis rebus que postea in obligatione ventre sunt iudicū esse nō pōt. ff. de iudi. nō quē admoduz. quo ergo peti pñt fructꝰ non peti tpe mote litis. rñdet quosdam dicere qđ fructus offes post lit. conte. veniūt officio iudicis ꝛ eo officio que venierunt petunē nō officio iudicis loco p̄ncipalis actōis quo officio necesse ē peti peceptos. ꝛ ante lit. cōtestipiēdos. vt i pre. §. itē sciendū. ꝛ. ff. de vsuris. l. pertinet. ꝛ. l. neq̄.

c ¶ Conci. q̄ libelli. ꝛ verba p̄ cedētia fuerūt rof. vbi de ista tractat sat⁹ coplose. Et ante oia sciendū vt ipse no. de act. b in fac. p̄scri. verbis in p̄nc. tātū est dicere actio in factuz ideſt actio ex ipso facto vt. ſ. deficiēte nomine actionis ex facto deē actio q̄ in multis ꝛ variis iuris articulis est admissa. C. de sac. san. ec. sancimus. hec aūt actio cōperit qñ deficit actioꝛ iura suadēt actionē dari hoc dicoꝛ q̄ ꝓ re tua mihi deficit actio nō tñ dabit ista in factū: q̄ iura hoc nō suadent dat autē vt. C. de re. alie. non alie. l. fi. itē qđ. ꝛ. auroꝛ tuus furiosus fuit: vel fuit sibi bonis interdictū. ff. de ver. ob. is cui itē q̄ ias est triennū q̄ pensionē nō solui sti. C. de iure emphi. l. fi. item q̄ res illa data in emphiteosim est mobilis qđ esse nō pōt: vt in autē. de nōgali. aut per. re. ec. ꝛ. C. de iure emphi. l. j. ij. ꝛ fina.

¶ Si vero dominus a vasallo vel colono plus de

16 bito exigit. dic vt. §. de censi. ¶ † Ceterū ꝓ iurisditione intentāt quidā rei ven. ꝛ fic cōci. lib. ℟EJ. Coram ꝛc. con. de. p. findico talis vniuersitatis nomīe ipius ꝛ dico q̄ in dicto castro habeo plenā iurisdictionē cognoscendi de quibuslibet causis ꝛ quamlibet alia speciē iurisditiōis quare peto iurisdi. ipaz mihi restitui. ad qđ ꝓ ro rei ven. dic. sed libellus iste

17 stare nō potest. † Primo quia iurisdi. est genus vn de vendicari nō pōt. ff. de rei ven. si in rem. Secundo quia rei vēdicatio datur cōtra possidētē. possessio eīi subijcit aliquē actioni in rem. vt. C. de ali. iu. mu. l. vnica. extra de iudi. examinata. ꝛ cōtra eū qui habet facultatē restituēde rei. ff. de rei ven. officium sed iurisditio est res incoꝛporalis quia tāgi vel videri nō pōt: vt. ff. de rerū di. l. j. ergo nō vendicatur ff. de rei ven. l. vendicatio. a Tertio quia cū sit incoꝛporalis non possidetur. ff. de acqui. pos. l. possideri. in princ. ergo nō vendicatur: vt dictū est. dicendum est ergo sicūm ℣ dof. q̄ ꝓ iurisditiōe cōperit possessoriū iudicium vel quasi ꝛ tunc cōci. lib. vt supra.

17 §. in retinēde. ver. ꝓ ro. ¶ † Item ꝛ petitoriū quā do videlicet emiles nō possidet nec vnquā possedit. sed pater eius sic et tūc ei cōperit iudi. officiū scūm quosdā cum nō habeat locū ordinariū. ff. de mino. in cause. §. j. prętor enim prohibet vetitas exactiones fieri. ar. ff. de offi. prę si. illicitas. ꝛ. l. cōgruit. extra de cen. cū apostolus. §. prohibemus. Alij vero dant cōci. ex. l. illa. ff. de emanci. l. j. ꝛ fina. Tu dic q̄ aut agitur de iurisdi. cōstituēda aut de iam cōstituta si de cōstituenda vt quia dicit miles iurisdi. fuisse patri suo vendita: sed nō traditam tunc aget act. ex cōtractu. ꝛ sic con. ℟EJ. ℟C. Coram ꝛc. vt supra vsq̄ nomine ipsius: iunge quia talem iurisditionē dicta vniuersitas vendiderit patri meo ꝛ nō tradiderit quare peto ipsam mihi quasi tradi: patiendo me iurisdi. ipsam libere exercere ad qđ ꝓpono act. ex empto. si fuit emptio. ar. ff. de vsufr. coꝛruptiones ꝛ de iam cōstituta: vt quia vendiderit patri eius ꝛ eum vti illa passi sunt tūc locū habet vtilis cōfessoria: qz sicut directa ꝓ vera ꝛuitute locuz habet: vt. ff. de seruī. quotiēs. ꝛ de seruī. rust. prę. l. ij. sic ꝛ ꝓ iurisdi. q̄ est spēs ꝛuitutis dabit vtil. ff. de fun. instru. ꝛ instru. leg. prętoris. ꝛ tūc fic cōci. li. ℟EJ. Co. vobis ꝛc. vt supra vsq̄ nolē ipsius iunge. qz iz habeā iurisditionē plenā in dicto castro nō permittūt me iurisdictionez ipsam libere exercere. quare peto eos ꝓ vos cogi qđ me pmittāt illā libere exercere ꝛ mihi cauere ne me impediāt in futurū ꝛ ad hoc ipsos sentētia liter condēnari. ff. si ser. ven. actū. ꝛ. l. egi. ꝛ vide. j. de reli. do. ver. qđ si petaē. ¶ Quid iuris sit qñ res vl estimatio petit⁹. vide. j. de obli. ꝛ sol. §. sequit. ad ifi.

18 ¶ † Est ꝛ alia rei vēdi. que datur metū passo de qua supra qđ metus cā ver. ꝓ ro. ¶ Quattuoꝛ quoqz sunt prędiciales act. ꝛ in rē qđ dic. vt. §. in tit. de offi. ord. ver. vltimo. Ꝓ ro sepe in rei vendi. ꝛ in petitione hereditatis. ꝛ in aliis actionibus petunē fructus

b a possessore officio iudicis. in quo sic lib. 2ci. b ℟EJ. Co. ꝛc. ꝙquero: de. ℙ. a quo talē rē ꝛc. qđ dico ad me pertinere iure dominī vel quasi. quaz rem peto cū fructib⁹ ex tātibus. ſ. tot coꝛbibus frumenti vel vini ꝓ re ipsa ꝓpono. rei vendi. ꝓ fructibus vero officii iud. ꝛ hoc contra bone fidei pos. ꝓ eo extā

rof. rij. exempla huius subsidiarij in agēdo ꝛ. v. in excipiendo q̄ per te videas. itē pōdera libellos inferiores ꝛ videbis qđ nō agit ad rem: ſz ad estimationē vel pciū ꝙ qđ soluunē que opponunē de locis religiosis q̄ nō sunt in bonis nostris. ff. de rei vēdi. in rē. §. loca. ꝛ qđ semināta ꝛ plātata sunt oñoz soli. ff. de acq̄. rerū do. l. adeo. naz libelli ad illa

19 tibus ꝛ non consumptis. C. de rei vendi. certū. §. bonefidei. extra de resti. spo. grauis. ¶ † Contra male fidei pos. aut non habētem ti. sic conci. li. ℟EJ. Coram ꝛc. con. de. p. a quo peto talē rem cum fructibus percipiendis si mihi possidere licuisset sez tot sextarijs frumenti ꝓ re ipsa ꝛc. vt supra de reiven. §i nauit. §. fi. contra possessorem bone fidei in peti.

20 here. ¶ † Pro fructibus cōsumptis de quibus factus est locupletior. sic conci. ℟EJ. Coram ꝛc. cōque. de. p. q̄ possidet hereditatē q̄ fuit quōdā. t. cui. t. ab intestato successit. vnde ago cōtra eū vt ipsam hereditatē cū fructib⁹ perceptis ꝛ cōsumptis restituat de quibus fructibus factus est locupletior. in tot sextarijs frumēti ꝓ hereditate. pet. heredi. propono ꝓ fructibus vero of. iud. ff. de peti. here. illud.

21 §. predio. ꝛ. §. ad officiū. ¶ † Contra oēm possessorem ꝓ omnib⁹ fructibus post lit. conte. sic cōci. li. ℟EJ. Coram ꝛc. con. de. p. a quo peto talē rem cuz fructibus perceptis post lit. conte. vsq̄ ad tēpus restitutionis rei. ad hoc ꝓpono officiū iudi. ff. de pet. here. l. sed ꝛ si lege. §. fi ante lit. C. de rei ven. certum.

22 ¶ † Item ꝛ in fra sepe actionē suadent dari. non tamē dant aliquā specialē quo casu cōperit actio in fcm subsidiaria. sicut in exceptione qua deficiente vel ēt actione. tunc vtilis actio. vel exceptio datur. ff. de

c pre. ver. quotiēs. in qua sic libellum concipe. ℟EJ. Coram ꝛc. conque. de. p. qui cemēta mea posuit in sepulchro suo qđ dissolutū est. vnde peto illa cemēta mihi restitui ꝛ ad hoc ꝓpono. ac. in fac. ff. de rei ven. que religiosis. in prin. Si vero sine domini volūtate imiūxit ī ferruminatis ꝛ plātatis. ꝛ satis cōperit actio ad pciū. vt in. e. l. in fi. ꝛ tunc sic con. ℟EJ. Coram ꝛc. cō. de. p. qui brachiū meum argenteuz. vel ferrumināte adiunxit statue sue argētee. vel frumentū meū seminauit. ſ. vnū corbē vel plantauit vi

d neā⁹ quā estimo. x. vnde ago contra eū. vt prędicta

e x. mihi soluat. ꝛ ad hoc ꝛc. vt in pre. l. ꝛ iunge hic c. qđ no. §. de ac. seu pe. §. sequitur. ver. fi autez. vel ac. in rem. ꝛ se. in prin. ꝛ ver. sed q̄.

De publiciana ꝛ de seruitutibus. Rubrica.

f ¶ Unc dicēdū restat de publiciana que prętoria est ꝛ competit ei qui res ex cā donationis aut legativel cuiuslibet alterius iusti tituli bona fide ab aliquo accepit. credens illū verū dominū fuis

1 se cum tū in veritate non esset. ¶ † Si enim iste prius q̄ vsuceperit ipsam rē vel alias eius dñiū nactus fuerit cadat a possessione eius cōperit ei publiciana actio q̄ possessoꝛem. ff. de publi. l. j. ij. iij. ꝛ. iiij. ꝛ. l. e eum qui. §. prętor. vnde contra eū sic lib. concipitur ℟EJ. Coram ꝛc. con. ego barrotus de suarello qui talē domum meā in castro podimissionis positam ꝓpe portam sancti Martini iniuste detinet ꝛ red

f dere contradicit in meū prędudicium et grauamen quā si quidē domum assero meā esse: q̄ eam a. ꝛ. vel a non domino bonafide emi. ꝛ eaz vsucepi. vnde peto eam mihi restitui per act. publicianā: ꝛ mihi sup hoc iustitiam exhiberi. ꝛ eū ad id ꝓ vestram ſniam

g cōdēnari. cōfines aūt prędicte domus sunt hi. ex pre g vna est domus duārti. ex alia est domus corneliani ex alia via publica. ex pte vero posteriori muro prędicti castri coheret si vero ignoꝛes omnes confrontationes positis duabus sic iunge ꝛ si qui alij sunt

h cōfines b ꝛ etiā ad cautelā positis oib⁹ iinibus pōt h hec clausula pon. saluo mihi iure ꝛ ptāte addēdi vl minuēdi. vel mutādi si visū fuerit expedire. ō his cōfrontatiōib⁹ no. j. de emp. ꝛ vendi. §. j. sup prima i

i cōfines declarari in libello qđ actori petenti dabit ad hoc dilatio: qz talia indiget qđq̄ oculoꝛū inspectione. ff. finiū regū. l. fi irruptione. in fi. ꝛ de dam. infec. l. iiij. in princi.

i ¶ Forma. contractus.

Rosario Histórico

a ¶.§.alie.vt tãgit ibi in gl.t sic vt illud quasi qõ in prin.ibi ponit intelligit in inferioribꝫ repetitũ vt sic recipiat vsucapio p quasi vsucapione.vt ficut in vera dare directa vẽdicatio.sic in ista cũ iusto titulo t bonafide deꝫ vtilis.dixit rof.qõ dicit rog.ꝓceptor suus qõ publicia nã ꝓponẽs dicit se vsucepisse rẽ.i.ex ea cã cepisse.qua ꝓcedit vsucapio cũ in publicus sit necesse rem posse vsucapi. 2 ff.e.cũ q.in fi.t l.seq.t.l.cũ spõ sus.§.fi res.

b ¶.l.j. nõ mẽtitur ibi fi exponas ꝓpriũ iurꝫ quo ad administrationẽ. C. de bo. que li. l. cum opꝫ.

c ¶ Tuti? idez accur.ff.e.tit.t ber.donna.

d ¶ Fuerit de hoc est opi. vt no.ff.de fundo dota. si fundũ. t.C.de ꝑba.cũ res. Aduerte: qz si ꝑcedat in a rei vẽ.nõ est ne b cesse tradi posſessionẽ vacuaz cũ fit traditio ꝑ dñz in publiciana tũ vr necessaria. facit c ff.ꝓ suo.l. fi. Item traditio nõ dñij cum cã d habili ad dñiũ trãſferẽdũ parit publicianã demũ cum cãm habuerit vsucapiẽdi quã non hꝫ non hñs vacuã.ergo ꝛc.id pꝫ.ff.de publi.l.fiue.§.hec actio.t dixi.§.vde hoc p ¶.in ꝓe.l.cũ res.dicebat ergo Jo.de bla.de publi.in fi.qõ sivendidi tibi rẽ alienã t a dño possessam.lꝫ te in possessionẽ induxerim.qz tũ nõ possedisti cuꝫ possideret a dño.ff.de acqui.pos.l.iij.§.ex contrario tibi publiciana non cõpetit al.l.filius colonus vel extraneus in rẽ quã possideret t in qua publiciana haberet poſſ.alteri publiciana concedẽ. t sic meã conditionẽ facerẽ deteriorẽ qõ esse non ozs.C.de acqui.pos.l. ex libris.non ob.qõ illud sufficit in rei vendicatione.vt in ꝓe.l.si fundũ.t qõ idẽ dz esse in publiciana.ff.eo.eum qui.§.in publiciana. qz ꝓria lequtur in dño qui habere debꝫ latiores habenas.§.loquit quo ad fructus dãna impensas t alia ibi not.sed non quo ad hoc.qz dominium sine possessione queritur publiciana non.

ADDE qño publiciana intentet cõtra possessorem male fidei: t ex quo capite potest in ea obtineri Rom.consi.cccexriij.

e ¶ Forte istud forte nõ posuit ber.donna.t cautius cõiungũt isti quã Odof.qui dixit qz forte illã emit a Jo. nõ dño Rof.qui ponit quatuor formas.e.ti.t ista fuit ei? scda quã attribuit Jo.t mar.in qua habet distinctio fructuũ de qua hic posuit etiam t sic aptius.

f ¶ Euz q.scire debes qõ Jo.de bla.subtilizãs in hac materia t opponẽs ad singula quecz.q no.gl.in publiciana reqri in.§.alie.insti. b ac. t not.vt dixi.§.de act.t pe.§.sequit.ver.t no.dicit quattuor esse radices publiciane quarũ vna hꝫ iustã cãm tenendi quẽ titulũ appellam? que ꝓficere põt ad vsucapiendũ t ꝓscribendũ t in hac dicit locũ habere prędicta ver.in qua sic formar libellũ dico dñe iudex qõ.R. iniuste possidet talẽ domũ cuius fines ꝛc.quã domũ dico ad me iure quasi domiñj pertinere eo qõ mihi bona fide recipienti tradita fuit a titio bona fide tradente quẽ titiꝰ rẽpore contractus t vẽditionis credebã eẽ dominũ cũ non esset quare petitionẽ meã contra ipm. R. dirigo vobisꝫ supplico: vt meũ quasi dñium qõ habeo in dicta domo. vel sic vt me hre iustã cãz petendi dictã domũ rõne quasi dñij vestra diffinitiua sniã declaretis: dictũ. R. ad restõnẽ dicte domus condẽnando. Item cũ mala fide possideat ipse. R. dictã domũ nec habeat titulum per qõ apparet qõ obuentiones perceptas ex dicta domo fine cã cõsumpſit. peto vt dictũ. R. ad obuentiones dicte domus ꝓceptas cõsumptas t extantes quas estimo.t.libras ac ad percipiendas etiã condẽnetis vt eũ dicit in rei vend.accumulari potest triplex auxiliũ ꝓo fructib? l.cõditio fine cã ꝓo consumptis a male fidei possessore noua rei vendicatio.ꝓo extãtibus t officiũ iudicis ꝓo percipiẽdis sic.t in publiciana dabiẽ noua.vt pꝫ.ff.eo.eũ qui.§.in publiciana. Itẽ improbat lib. Rof.in eo qõ directe petiẽ in eo rei restitutio ab aduersario t actio ẽ realis. sed de pe.§.sequit.ver.itẽ no.qõ si actor.t sequẽti.t ver.si velis.sed.p.magis placet in dubio rei vẽdi. debere hoc vide.ff.de lib.cõce.§.vlt. ver.hoc aũt no tãdum subdit qõ exꝑssit. R. iniuste possidere t titulũ non hꝫ ꝓpter id qõ hꝫ.ff.e. siue aũt.§.fi.cuz.l. seq. Dicit demũ qõ scda ratio dixit publi. est si ex cã iudicati res fuerit tradita in qua sic li.for. Dico.o. iudex talẽ fundum z ad me iure quasi dñij ptinere eo qõ dictũ fundũ iure dñij petij a titio cozã tali iudice q̃ pũniciauit fundũ meũ esse.t ad restõnẽ dicti fundi mihi faciendã titiũ condẽnandus.qui titius ex cã iudicati mihi tradidit dictũ fundum. vnde cum. R. possideat ipm fundum iniuste petitionẽ meã dirigo ꝛ ipsuz vobisꝫ supplico vt me habere iustã cãm petẽdi dictũ fundum diffinitiua sentẽtia declaretis dcm. R. ꝛc.vt.§.subdẽdo de fructib?.t in ista scda radice nõ opꝫ qõ tradẽs sit dñs vel cãm foze habilẽ ad dñiũ trãſferendũ vel qõ tẽpore traditionis se credebat factũ dñm. de his tamẽ vide qõ satis no.ff.e.l.iij.in vltri.gl. Tertia radix est si ex cã iurisiurãdi res fuerit tradita.in hac sic forma libellus dico ꝛc. vsqz pertinere t qõ ipm fundũ petij a titio cozã tali suo iudice q̃ titius mihi detulit iusturandũ.vt per deum iurarem fundũ meuz esse t ego sic iuraui vt detulit cuius iuramenti autoritate fundus fuit mihi traditus.vnde cum. R. possideat ipsum fundũ ꝛc.vt.§.probaꝝ.ff.eo.titu.eum qui.§.qui petẽti.nec hic est necesse dicere qõ hodie credat se non dñm vel qõ recepit rem ab eo quẽ tunc crederet dominum ꝓpter inconuenientia que seqꝛeretur ratione iuramẽti.satis est ergo sibi traditã rez fuisse iurisiurandi virtute. Quarta radix publiciane descendit ex ultima voluntate cum titius possidens rem bona fide fine titulo testamento seium hẽ redẽ instituit rogans: vt mihi hereditatem restitueret quã mihi verbo restituit quod fieri potest.ff.ad trebel.l.facta.t.l. restituta.rem igitur illam per publicianã petere potero.quãuis possessionem non apprehenderim.ff.e.cum sponsus.§.j.libellus autem sic formatur. dico dñe iudex.vsqz pertinere eo qõ titius possedit dictum fundum t tempore mortis sue repertus fuit ipse fundus in eius hereditate qui.t.testamẽto.h.sibi heredem restituit rogans: vt mihi hereditatem restitueret q̃ verbo restituit.vnde cum. R. fundum iniuste possideat petitionem ꝛc. probatur hic in ꝓe.l.cum sponsus.§.j.t adde de fructibus: vt in ꝓposita hic non est necesse dicere me possessionẽ adeptum: qz restitutio verbo facta habeẽ ꝓ traditione.vt ꝓe.l.facta.item cum credã rem de hereditate titij t habeam bonam fidem habeo titulũ ꝓ herede.ff. ꝓ he rede.l.pen.ex quibus tribus patet qõ habeo iustam causam petendi. t sic publicianã.ff.eo.queccz tamen vt dicit ꝓpter illos qui dicunt fideicõmissarium non habere publicianaz facta sibi restitutione solo verbo nisi ꝓ illis rebus ꝓ quibus defunctus habebat qõ satis est probabile.dic in libello dicendũ eo qõ titius qui dictuz fundũ titulo donationis bona fide a tali recepit qui.t.testamẽto ꝛc.

g ¶ In prin.non ob.ff.e.si ego.§.interdictũ que põderat tps quo experitur solue vt ibi not.t eod.tit.traditionem.t.ff.ꝓ suo.l.pe.

gentes

a ¶ Approbat.e.ti.in quarta forma que est vltr.

b ¶ In ser casibus hos no.acc.insti.de ac.§.alie.ver.sed qz in glo.t sic videt in fine t per Rof.vbi de publi.ij.col.

c ¶ Quid si reus.iste ver.fuit Rof.ij.col.ver.sed quid si reus.

d ¶ Reus.istud reus nõ posuit rof.t puto qõ intellexit de actore.põt ergo actor conſiteri potest ẽt dicere positiones iptinẽtes.

e ¶ Item queritur. Roff. fuit pe.col. ver.sed illud querit.

f ¶ Sed dic secundũ roff. de pub.in fi.t ibi pcedit questio an hec actio sit datiua.t tenet qõ est datiua. ozum habens ex vtili dominio sicut rei vẽdicatio a directo vide quod no.in.§.alie.in fi. sed nunquid.

g ¶ Huius.§. vnam questionem extraordinariam volumina submittendo quero cum Alber. Odoffr.t incipit questio quidam nomine. A. cui cõpetebat publiciana qui cecidit a possessione q̃ a fine titulo peruenit ad.b.cõtra quẽ ille. A. intẽtauit actionem publicianã.t probauit quicquid advocatꝰ expediebat. ille emit demũ rem illaz c. q̃ nunq̃ dñs fuerat vel possessor hoc titulo ꝓducto queritur quis debebat obtinere. Ꝓ reo in ducit.ff.de publi. siue.§.si a duobus.cuz.l. seq. vbi in publiciana si duo habent causaz a diuersis non dominis meliores est conditio possidẽtis. itez b fauorabilioz ẽ causa rei q̃ actoris z possessoris qua petitoris. sed agens ex iure sibi que sito per contestationẽ conse c quit victoriaz qõ dic vt de re iu.abbate.lib. d

gentes p quã rei ven.t public. intentatur. sic formãt libel. ZJB. Coram ꝛc.vt.§. in primo libello vsqz: quam si quidem domum.t postea iungas ad me ad ſero pertinere iure dominij vel quasi. vnde peto eaz mihi restitui rei vendi. vel quasi. Hanc formaz vsus approbat.t etiam decre. extra de re iudica. abbate sane vbi de hoc lib.vj.t instituta de actio.§.aliene. vbi dicit quasi.t ibi de boc.t iudices quandoqz faciunt actorem eligere actionem vtrum videlicet velit prosequi rei vendi.vel publi.per hoc enim quod dicit iure dominij rei vendi.directa videtur proponi. vt supra.§. proximo.per hoc autem quod dicit quasi publi.sed non videtur hoc posse stare de iure nam aut iste actiones sunt contrarie. t sic proponi non possunt.vt supra aut diuerse.t sic debet alterã eligere.ff.de tributo.quod in heredem.§.eligere. ff. de legatis secundo cum filius.§.varijs. t.§.de act. seu peti.§.sequitur.versicu.notandum t sequenti.

6 ¶ Item vnica solum actio debet edi vt reus possit instrui.vt.ff.de eden.l.prima ibi qua actione ꝛc. non dicit actionibus.item dicendo quasi non dicit magis de public.que est vtilis rei vendi. q̃ de illa que datur superficiario que t vtilis est.ff.si ager vecti.vel emphy.pe.l.secunda vnde ad predictas obiectiones euadendas. ¶ Ꝑ. dixit etiam sic posse formari libellum. ZJB. Coram ꝛc.vt in primo li. vsqz: quã si quidem domuz.t postea iunge ad me iure dominij vel quasi assero pertinere. t ideo domuz illam reivendi.peto mihi restitui. t si forte dominiũ probare non possem proponopubli.vel si banc domum peto directa rei vendi.t publi.sed rei ven.pro pono ꝑpubli. autem protestor hec forma probatur. ff.quozum lega.l.prima.§.ij.extra de concef. ꝓbẽ. post elec.ff.ꝓ suo.l.fina.in fi.t banc etiam formaz Roff.approbat a. Si enim actor incertus est. que actio sibi competat potest duas ꝓponere quod dicvt in ꝓe.ver.notandum.t vide supra de in integrũ 8 resti.ver.sed nunquid. ¶ Act.ergo sic po. Ꝑ. Ø. AL. Ꝑ. Ø.ego barrotus quod banc domum emi a corneliano.vel qõ mihi fuit in dotem data. vel ex alio titulo tali habui.ff.eo.quecũq.in prin.itez qõ eam mihi tradidit.ff.e.l.j.item qõ bona fide tradidit.C.de prescrip.t.vel. xx.ann.aut.male. itẽ quod bona fide accepi.ff.e.eum qui.§.ait prętor.t.§. publiciana.t.§.iul.scribit.ff.ꝓ solu.l.iij.extra eo. vigilanti.item qõ semper bonã fidem habui. extra.e. c.fi.item qõ res est talis que potest vsucapi.ff.e.euz qui a furioso.§.fi.t.l.fiue.§.hec actio.extra de prescrip.cãm que.item qõ cornelianus nõ fuit dñs.sed hec est negativa.vnde pone qõ talis alter fuit dñs. Reus vero sic ponat.ad hoc vt excludat actorem a publi. Ꝑ Ø. REJ. Ꝑ Ø. qõ tu sciuisti rẽ ipsam nõ fuisse tradentis. Item qõ hoc sciuisti tpe Jctus vel traditionis.vt in ꝓe.aut.male.item qõ res ista est furtiua vel vi possessa vel fuit minoris vel pupilli: vel fisci: vel ecclesie: vel in feudiz: vel in ꝓcariã: vel in pignus concessa.ff.eo. cum sponsus.§. si res. item qõ emisti.sed nõ fuit tibi tradita.t si aliquam confiteatur actor: cadet a publiciana. Item qõ ego sum dñs huius rei.t si actor confiteatur non habiẽ publi.Ꝑ Ø. REJ. Ꝑ Ø.

a abbate[a]. ¶ Hoc ēt notandū est qđ per talē li.cuz
17 consueuerimus interesse electionibus episcopoz̄ petimus talem electionem nobis absentibus ꝛ con
a ¶ Abbate vbi scripsi supi pri ma glo. trāptis factam cassari. intentatur etiam possessoriuz ꝛ petitorium vel qđ melius dicitur omne ius videl; possessionis ꝛ pp̄rietatis deducitur in iudicium. vt tam iure possessionis quā pp̄rietatis se iuuent quia non solum dicitur quis p̄sequi possessoriuz quando petit restī. possessionis. immo etiam quando se iuuat possessione. vt in pre. c. cum ecclesia. et hoc potest esse p̄opter verba illa posita in lib. scili cet cōsueuerimus interesse. vbi possessio p̄opter fa ctuz interessendi. ꝛ ius p̄opter consuetudinē deno tantur. idem quoq; videt dicenduz si petaē tantum electio infirmari ꝓpter regulam illam id venire in iudiciū ꝛc. vt eo. c. ver. verum. Idem etiā si dicaē qz
18 ad me pertinet: qz verbum pertinere late patet. vt ff. de verb. signi. verbū illud parti. ¶ Secus au tē esset si diceretur petimus talem electionē cassari qz ad nos pertinet de iure cōmuni electio. tunc esset intentaē tantū petitorium vel potius rōne iuris p̄ prietatis. non possessionis petiē cassari electio. idē etiā videē si dicaē peto elec. cassari: qz de consuetu
b ¶ Cuz ecclia. vt scripsi i prē dicta gloss. qz consuetudo. dine ad me spectat eligere. Nam ꝛ consuetudo est ius. vt. j. dist. consuetudo. insti. de iure na. gen. ꝛciui. §. ex nō scripto. ꝛ §. nō constat. scđm papā. sed. d. m.
c ¶ Cōsultatio nib⁹. vt scripsi in prēdicta gl. qz consuetudo in fi. nō placet hec subtilitas cū ēt ex cōmodo possessiōis sit penes aliquē ius eligendi vñ dico libel lū recipiēdū ꝛ siue appareat de possessiōe siue de p̄prietate: nec appareat de possē. siue de p̄prietate: nec appareat illius possē cum olim extra de iure patro. ex litteris. ꝛ. c. consultationibus[c]. ¶ Porro si vti seruitute debita impediris. habes act. in rem confessoriā ciuilem. per quā seruitutē siue sit rustica siue vrbana poteris vēdicare. ff. si ser. ven. l. j. ꝛ. §. i. est enim cōfessoria in rem. insti. de act. in prima colū. ff. si seruitus ven. l. ij. §. hoc autem. sic ergo lib. conci. ZJB. Co. ꝛc. con. de. p. qui me prohibet ire agere per talem fundum cuius fines ꝛc. per quem fundum dico mihi ius esse eundi agendi. ꝛ p̄decessores mei iuerunt ꝛ ego per tantū tēpus cuius memoria non existit. ꝛ mihi seruitus est acquisita. ff. c. loci. §. fi fundus. ꝛ. §. si quis sed p̄missa verba ꝛ p̄decessores ꝛc. vsq; hic non sunt necessaria⁹: qz tēpus non est modus inducende obligationis. vt dixi ꝛ dicam infra de censibus. vnde ago contra eum ne me p̄hibeat. ꝛ ad hoc p̄ po. confes. ꝛ hoc qñ debeē seruitus vie seu itineris.
d ¶ Necessaria nec posuit i p̄mo libello. et post illū hoc i probat.
e ¶ Tollaē. ista fuit additio vsq; ibi ꝛ not. et tñ de vbis rof. sumpta in titulo ō negotia in pe. colū. vbi plenius q̄ hic, affirmando ꝛ negando per confes. ꝛ negatoriam. ac. ff. si vsufru. p. l. vti frui. ꝛ. l. pe. ꝛ. §. pe. ff. si serui. ven. l. ij. Respon. j. sed cum vsuf. concessus ꝛ traditus est a non domino competit p̄o eo petendo publiciana: vel dic vtilis confessoria ad exemplum publiciane. ff. de publiciana fi ego §. primo fm. Ⓜ. de fan. ¶ Sed cum confessoria sit iure. ff. si vsufr. pe. fructuario ergo dabitur contra possidentem. ff. de iudi. non alie. C. de alie. iu. mu. causa facta. l. vnica. non contra p̄hibentem contra quem dantur interdicta. vnde fm quosdam sic conci. lib. ZJB. Coram ꝛc. ago contra. p. vt patiatur me ire agere vel ducere aquam per fundum talem cuius fines ꝛc. per quem fundum ius est mihi eundi agendi: vel aquā ducendi ꝛ ad hoc ꝛc. sed confessoria locum habet p̄o seruitutibus que nō p̄opie possidentur. ff. de acqui. rerum do. seruus. §. incorporales. extra vt lit. pen. c. j. ff. de vsuca. sequitur. §. fi viam. p̄dictave
26 ro obiectio locuz habet in his que possideri possunt. vnde p̄missi li. congrui sunt vel potest sic conci. ZJB. Coram ꝛc. con. de. p. qui vendidit vel donauit vel p̄misit mihi seruitutem eundi per talem campum suum ad talē meum vnde vt hoc me facere patiatur p̄o per act. ex vendito. ꝛ hoc quando fuit vendita. vt. ff. si serui. vendi. fi a te. vel p condic. ex lege. institu. ꝛ hoc quando fuit donata. vt. C. de donatio. si quis argētū. vel per actio. ex stipulatu. Actor ergo sic po. ¶ P̄O. ZC. P̄o. quod talis mihi seruitutez constituit vel inter vinos vel in testamento p̄out contigerit. ff. communia de seruitu. l. prima. item qđ hec seruitus habet continuam causam. item quod continue vsus fuit x. annis inter p̄sentes vel. xx. inter absentes. Item quod tale prediū meum est ad quod aquam duco. Item quod insolidum vsus sum seruitute tali. ff. de seruī. l. p̄o parte. Item quod insolidum mihi fuit constituta. itez quod omnes domini illius fundi mihi constituerunt. ff. de seruitu. rusti. predio. p fundum. Item quod predium meum est vicinū tuo immediate. ff. eod. qui sella. §. fina. item quod habeo ius in eo prēdio in quo aquam duco. ff. si serui. vendi. l. secunda. §. hec actio. fz hec est generalis. Reus vero sic. P̄O. REJ. P̄O. qđ. t. quem dicis tibi concessisse seruitutem concessit illam meuio. ff. de serui. rusticoruz predio. l. ij. ꝛ. l. per quam. ff. cōmunia de serui. qui per certuz. ff. de aqua quo. lucio. Item qđ infra. x. annos moui tibi questionem de hac seruitute. vel naturaliter interrupi. quia aquam alio ductu. C. de p̄scrip. lōgi. tempo. x. vel. xx. anno. l. prima. ff. de vsucap. naturaliter. item quod illa seruitute fuisti vsus vi vel clam. vel p̄ca. ff. si serui. vendi. si quis diuturno. item quod p̄dium a quo aqua ducitur est. t. insolidum. itē quod omni iure cares in illo p̄dio. sed hec iur. itez quod plures sunt domini eius. ff. de pecul. hereditas. §. pater. ff. commoda. si vt certo. §. fina. item quod. t. non consumpsit. ff. de aqua plu. arcen. in concedēdo sed hec est negatiua. item quod inter illud p̄dium tuum est fundus t. medius qui est liber. ¶ Utilis quoq; confessoria competit
27 risdi. quod dic vt supra. §. notandum ergo. ver. ceterum. ¶ Negatoria autē competit canonicis negātibus clericos habere ius in electione vnde in ea fic potest conci. lib. ZJB. Coram ꝛc. conqueritur capitulum sutrine ecclesie de clericis conuentualium ecclesiarum ciuitatis sutrine quibus negat competere ius coeligendi episcopum in ecclesia sutrina vna cum ipsis canonicis. vnde petit eos p̄hiberi ne vtantur ꝛ fruantur in posterum iure illo ꝛ eis super eo perpetuum silentium imponi. vt probatur in concor. que sunt supra ver. in confessoria. ꝛ vide quod not. super hoc in p̄e. c. cum ecclesia. ꝛ de iudic. era
28 minata. ꝛ secundum papam. de verborum significa. abbate. ¶ Sed
e queritur quanto tēpore negatoria tollatur. ꝛ videtur quod per. xxx. annos. C. de annali exceptio. l. prima sed si hoc dicis. vt post. xxx. annos non possim te p̄hibere vti. ergo acquisiuisti seruitutem spacio xxx. anno. quod falsum est. sed potest queri tanto tempore cuius non extet memoria. Sed ꝛ si aliquis vtitur ea longo tempore p̄sumitur constituta ex ea causa que p̄tēditur p̄cessisse. vt. ff. de aqua pluuia arcenda. l. secunda. §. fina. ꝛ. l. tertia. Responderi potest vt dicatur nō esse questa in fundo tuo. sed si nuncvelles p̄hibere non potes: quia fuisti multo tempore negligens. argu. ff. de seruitu. rusticorum p̄diorum per fundum. vel dic quod elapsis triginta annis negatoria possit intentari. non ex p̄terita initione si qua facta est spacio. xxx. anno. fz ex sequentibus vel p̄sentibus. nec enim est ei illa in ista vel ista in illa. vt. ff. de verborum obligatio. si non stipulatus: nec est vnius initionis continuatio ad aliam. vt. ff. de seruitu. seruitutes aliud ē in rebus
29 corporalibus quarum possessio semper continua dici potest. ¶ Sz qualiter p̄babit de iure suo agens negatoria. cum factum negantis nulla sit p̄batio. vt extra de electio. bone. j. ꝛ. C. de proba. actor. Respon. p̄babit p̄out dicitur. ff. de itine. actuq; prima. l. prima. §. secundo. nam ꝛ negatiua quando volo altius tollere intenditur verbis affirmatiuis. institu. de actio. §. secundo. sed iste negans ad quid se onerat p̄batione cum is qui seruitutem ad se asserit pertinere debeat p̄ bare. C. de eden. qui accusare. vj. questio. vlti. actor. extra de causa possessoris. ꝛ p̄oprietate. cum ecclesia. Respon. quia ille qui sibi asserit seruitutem est in possessione ipsius sic ꝛ alias sit. quia distinguitur an sit seruus in possessionem libertatis vel seruitutis ad hoc vt sciatur cui onus p̄bandi incumbat: vt. ff. de liberali causa. l. igitur. §. potest

a ¶ §. cōpetit. contra hanc opponiē qđ sit superflua ꝛ inutilis: qz si qs vult seruitute vti mee rei sufficeret mihi negare ipsam rem meam sibi seruitutē debere. si igiē hec verba sapiūt negationē qđo possunt sapere actionē. rñ. Rof. charta vlt. de cōfessoria. ver. itē queriē cum a te cōuentus nego tibi esse ius eundi vel agendi. nil peto. sed solum me defendo. sed cū ō te ago liez illa verba eadē ꝓra dicā q̄ nec si gnificationem mutāt. tñ libertatez vendico: quā etiā conse quot vt p̄hibearis ab vtendo et qđ satisdes ne illa vtatis. ꝛ cōsequoz interesse quantū. ſ. mea interest te nō iuisse. ff. si ser. vē. egi. ꝛ. l. barū. si vsufru. pe. l. vsufructuario. §. vlti. ff. de aqua quoti. ꝛ esti. l. pe. videmus ēt qđ ꝓ a iudiciales qōnes in modum exceptiōis opponunē. ꝛ principaliter intentanē. institu. de act. §. pūdicia les. hoc ptz in rei vēdicatiōe ꝛ querela inofficiosi que etiā in moduz exceptionū opponunē. ff. de publi. l. pen. ꝛ de inof. test. pap. §. iḡs fili⁹ exheredatus ꝛ dicit rof. sic p̄cetorē suuz rñdisse. Sed subdit ꝛso. dixisse qđ ēt si nō principaliter sed i modū exceptiōis opponatur nihilomin⁹ negatoria intentaē. ar. ff. si ser. ven. sicuti. §. i. in fi. facit qđ not. ff. de peti. ꝛ poss. §. j. versi. illud aūt certuz cum sua remiſ. sed ℥so. addit qđ hoc opus opatur ꝓposita in modū actiōis qđ sibi caueē. vt dictum est excipienti autē satis est quod absoluatur. ad p̄dicta optime facit. extra de ordi. cogni. cum dilectus. versi. nos autem. vsq; ad finem.

b ¶ Sed pone questio fuit Rof. ff. de confessoria. in p̄in. char. vlti. ver si. sed illud queritur.

c ¶ Rñ. scōm rof. ꝛ vide qđ dixi. ff. j. sup interdicto. xvij. hoc non est de confesso. post p̄in. vlti. char. ver. sed queritur.

d ¶ Rñ. scōm rof. vbi de negatoria in vlt. col. ver. vlti. queritur.

e ¶ Rñ. scōm Rof. de negatoria in fine.

¶ Bal. De cā possessionis ꝛ p̄oprietatis.

Rubrica.

Ibellus in quolibet possessorio ꝛ in quolibet interdicto scōm naturā interdicti formatur in hoc titulo per. B. ꝛ fiue agatur ꝓ rebus corporalibus siue incorporalibus. vt iurisditione homagio ꝛ similibus. B. ¶ Forma libelli ꝓ mutuo. forma libelli in rei venditione publiciana in hoc ti. ꝛ seq. per. B. vide. ff. de lib. conce. §. in reali. Forma libelli ꝓ inrisditione ibidem simul cuz istis docet formam ponendi hic inde. B. forma libelli in confessoria ꝛ negatoria ꝓ seruit. vel quasi titu. de confessoria ꝛ negatoria. B.

¶ Qui agit ex cōsuetudine vt intētare petitorii ꝛ possessorii simul naz consuetudo in cludit p̄scrip. fm Host. ti. de confes. B.

¶ An possum p̄hibere alicui q̄ nūq̄ edificauit in suo nec edificet. ꝛ. t. dene gat. v. fz pone habuisti. B.

¶ An liceat facere pontē sup viam publicaz ex p̄missiōe vicini. vl̄ qz hinc inde dom⁹ edificantis sit. rñ. nō qz soluz pu blicū dz esse liberum vsq; ad celū. c. ti. v. itez qz habeo.

¶ De restōne spoliatorū. rubrica.

¶ Ad materiam vid summistas cāonistas B. hic legistas super interdicto vbi. Tan. parte. j. vbi de interdicto recuperāde. Ad rubricā facit ve nerealis. xxxix de mōacho spoliato capa q̄vi de. ſ. de actore §. j. ver. sed qđ si spoliaē. De spoliato beneficio suo q̄ restitutiones petit an habeat necesse iustificare possessionez p̄ titulū. vide qđ scripsi in clem. de causa pos. c. vno. in vlt. glo. ꝓ nō nunc bre uiter dico qđ aut constat pe tentē restōnez bñficij ius non habere. ꝛ tunc p̄cedat quod scripsi de filijs p̄sby. constitutus. super glo. ij. ꝛ hoc intelligo qñ id cōstat ex vno iure vel capite ad id sufficienti. vbi aliud nō appareat declaro. cōstat illū confessione vel aliter illegitimū. sed posset dispensationem habere p̄obet illā alias non restituēē ad idem decre. ad decimas. c. ti. lib. vj. vbi per confessionē petentis restitutionē decimaruz constabat decimas illas esse in parrochia reorum. ꝛ sic ius cōmune contra agentes non restituetu ꝛ etiam nisi p̄betur ius p̄iuatum per p̄scriptionem p̄iuilegium rē iudicatam vel bis similia. ꝛ omnino vide qđ ibi scripsi in fi. sic in dec. significasti. de diuoz. notoria fornicatio vroris p̄iuat eam beneficio restitutionis: ꝛ tamen ex compensatione delicti ipsius mariti obtinebit quod petit. ꝛ licet p̄dicta fortius p̄cedant quando apparet p̄ima facie petentem ius non habere. ꝛ reum in re ius habere. vt in p̄dicta de-

Archivo Histórico Rosario

cre.ad decimas tñ.z satis ẽ ius facere ꝺ agẽtẽ.lz nõ iustificet ius possidẽtis.vt in pre.decre.cõstitutus.bene ergo dixit.l.j.ff.de interdic.§. q̃dã.qđ quedã sunt interdicta q̃ ꝓtestatis cãm ꝺtinẽt: vt in sacris z religiosis verificar:igit hoc in mrimonio carnali z spũali. vbi añt nõ fic apparet in iustitia petẽtis restõnẽ beneficij nõ dico qđ hẽat ꝓbare ꝓprietatez vel titulũ sed dico qđ hz iustificare possessiones in hoc añt versaꝫ dubium in quo consistat a iusta iustificatio. optia enim eẽt iustificatio probatio tituli ꝓio aspectu legitimi nec in possessorio veniat oẽ qđ req̃rit petitorium. vnđ in carnali mrimõio satis est qđ petẽs restitutionẽ ꝓbet mrimoniũ legitimũ ex cõsensu eod.ti.ex pte.qđ dic vt c.ti.lras.aliis vꝫ mihi placz qđ satis sit ei ꝓbare se autoritate ordinarij in possessionẽ inductuz:vt tali possessiõe 2 ꝓiuat? ꝓiuile b gio restituto rio potiatur z hoc dirit Inn. necessariuz ita qđ aliter nõ restituet qđ vide in.c. in lris. in gl.mag. in pri. cuz suis remiſ. plus dico vt scripsi post ips inn.e.ti. ex pte 3 in gl. quasi dicat in vlt.colũ. v̊.sec? añt. z v̊. vel dic et forte meli? ꝛc.ibi vide in ꝓio eniz v̊ñ. dicit qđ satis erat isti agẽti restituto rio ꝓbare ad iustificãdum possessionẽ z restõnẽ 4 habẽdã qđfuit in possessione canonicatus z bñficij exercendo.s.illos act? q̃ solũ canonicis z.talib? bñficiatis competũt de canonicalib? exẽplificat sicut est eligere.cõib? tractatib? interesse.ꝑbẽdã recipe stallũ i choro hẽ z silia que ibi videas. z maxie scõ eũ talia sufficit:qz male fecit reus spoliãdo ẽt si iuder esset.e.ti. coque rẽter:z qđ de actib? ꝑmiscuis vide qđ ibi dixi.in scõ añt.v̊.subdit qđ ẽt sine ꝓbatione ꝓdictoz actuũ q̃ ad possessionẽ canonicat? satis erit sibi ꝓbare qđ aliq̃d fecit vt canonic? intẽdẽs sibi q̃rere canonicat? possessionẽ.z dicit sibi hoc plus placere q̃ qđ notauit i decr.in lris qđ. §. exꝑssi ver.alijs vꝫ media opinio.vt ꝓdixi.mihi plz inquãtũ ad affirmatiuã ponit quo ad oẽ bñficiũ quo ad canonicat? z act? collegiales satis vꝫ iustificare possessionẽ patiẽtia canonicoz admittẽtiũ istũ ad tales actus z sic quale suffragiũ qđ hẽat possessor sibi sufficiat modũ violẽti.z sic ꝓcedat vltimũ dictũ Inno. an autẽ suffragẽt possessioni ꝓbare illũ sic habitũ z reputatũ scripsi.§. de teste.§. nũc videndum in materia articuloz q̃ ibi scripsi in ver.multũ ẽt hñt qđ facit ad ꝓpositũ cum iurib? ibi alleg.qđ alias tacui nũc ꝓpalo qz dũ scribẽrẽ in decre.in lris. e.ti. gl.ilã ꝓlixiã z in solutã Inno.z Hosti. cõcepi cõiũgere articulos: q̃cquid ibidẽ circa ynũ articulũ dicit. in ꝓin. medio vin fi. vniendo z sic de secũdo z de tertio z vl terti? hz cũ inchoasset mu taui ꝓpositum ꝓpter tria. ꝓmũ quia lõga glossa mihi fiebat lõgioz clarificãdo. secõ qz verba ipsorũ.z Inno.ꝓcipue nõ poterã retinere mutãdo. tertio qz timui cauſidicos offendere: qz multum ꝓacticãt illã glosi. aũt nunc ilis? diuisiones ꝓlras hz capitula bibliotheceſ.in stes. vbi electio añt a violento. ibi lra.b.z ibi q̃liter. z fm Inno.lra.e.vbi ãt est v̊.ti tñ talis lra.ſ.z in v̊.nec ob.ff.de vſufr. lra. g. vtil? erit h diuisio.z saꝭ eque sat? ptes. ADDE qđ spoliat? de bñficio petẽs restituẽdat iustificare poſſ.ꝓtit. tz Old.ꝑſi.z bñs possessionẽ clãdestinaz pot excipe de dñio et fm ips. ADDE vltimo qđ sufficit aliqualis ꝓsumptio ꝓ restõne bñficij obtinẽda.io.an.i.c.ex pte.extra.e.ti.z lap.all.xxx.i.iij.col.v̊.vl.z vide rot.i anti.ꝺci.lxv.vbi dicit petẽtẽ restõnẽ ꝭmõi ꝺbere,ꝓbaꝫ se obtiuisse ab eo q̃ ꝓferre poterat.

Mota qđ spoliatur quis. Quãdoq̃ rebus corꝑoralibus. Quandoq̃ incorꝑoralib?. Et quãdoq̃ simul vtraq̃. de quoz singulis per ordines prosequamur. ¶ Spoliatus rebus corꝑoralibus.sic li.conci.a ZJB. Co.ꝛc.con.de.p.q̃ me possessiõe talis ecclesie vel vinee in tali loco site cuius confines ꝛc.quã tenebaz z possidebã violenter z temere spoliauit vl̃ me de possessione eius deiecit. vel me spoliari mãdauit.vel spoliationẽ seu deiectiões suo nomine factã ratã habuit.seu eiusdem possessio ad eum temere z iniuste peruenit. quã ecclĩa vel vineam dictus.p.occupatã detinet in meũ preiudiciũ z grauamẽ.ꝑter que grauia dãna ꝓtuli.z expẽsas vsq̃ ad.c.li.fecl.quare peto possessionẽ dicte ecclie vel vinee z iuriuz z pertinẽtiarũ ipsius vl̃ quasi: fructus quoq̃ z puent?z obuentiones a tali tempore perceptos z qui percipi potuerũt. quos estimo q̃n quaginta z percipiẽdos.vl̃ eoz estimationes mihi restitui vel mihi eã reduci.z eũ ad predicta oĩa z ad quãtitatez ꝓfatã noie dãnoz expẽsarũ mihi sententialiter cõdemnari z insuper legaliter seu canonice ipsũ ꝓ iniuria puniri.pero etiã expẽsas factas z ꝓ otest?z de faciẽdis.quas tẽpore debito declarabo.saluo nihilonim?iure addendi ꝛc.extra.e.cõque rente.z.c.grauis. z.c.cũ ad fedem.z.c.sepe.Si autẽ agaĩ contra ꝓlatũ dicet in li. ZJ. Ago contra.ꝓ. ꝓlatũ meũ qui me fine iudicio tali ecclesia spoliauit vnde ꝛc.extra eod.conquerente. ij.qõ.j. notum.

¶ Mulier vero petẽs virũ sibi restitui:z eõ.sic lib. cõci.vt.j.de sponſ.§.porro. ¶ Porro b.ſi te possidente domũ vel fundũ vel aliã rẽ imobilẽ.aliquis te de possessione expellit ad eam recuperandaz daĩ tibi interdictuz vnde vi.per quod fit restitutio possessionis z omnis dãni.ff.de vi z vi arma.l.j. in pri.z.§.j.extra de rest.spo.cũ ad fedem.z de proba. licet.sic ergo conci.li.ZJB. Coz̃ vobis ꝛc. cõque. de.p.qui me expulit de possess.õe fundi talis.cuius fines ꝛc.quẽ fundum possidebam.vnde ago contra eum vt mihi restituat possessionem fundi ꝓdicti z omnẽ causam damni dati. z ad hoc ꝓpono interdictum vnde vi vel act.in fact.subzogatam in locuz eius.ff.eod.l.j.§.hoc interdictum.z.§.siue autẽ cozꝑe.extra eo.item cum quis. ¶ Si vero veniẽs nõ admittit.sic cõci.li.ZJB.co.ꝛc.conque.de.pe. qui pos.talis fundi.quem ego possidebam intrauit z ad dictum fundũ me venientem non admisit. vnde ago contra eum qõ restituat ꝛc.vt in pre.l.ff. de acqui.pos.clã possidere.§.qui ad nundinas. Si vero suspicatur se posse repelli.conci.sic.ZJB. Co. ꝛc.conque.de.p.qui pos. talis fundi quem possidebam intrauit.ego vero ꝑpter eius potentiam suspicatus sum vel fui ab eo me posse repelli.vnde ago ꝺ eum.vt mihi restituat ꝛc.vt supra.vt in pre.l. clam possidere.in fi.z.l.sequen. z.l.si id quod.§. fina. z.l. colon?.z.l.cũ fundus. ¶ Si añt tu non fuisti eiectus.sed emptoz vel nõ admittit eũ cui vẽderas vel locaueras.sic cõci.li.ZJ.Co.ꝛc.cõ.de.p. colono meo q̃.t.cui fundũ meũ talem vendideraz vel locauerã z iusseram ipsum emptoz.ez seu locatoz.em apprehendere pos.illius fundi.ipsum.t. volentem intrare nõ permisit. vnde qz me possessione ꝓuaꝫ

a ¶ Si possidebat.hoc verbum exponitur.in fi.huius.§.

b ¶ Decret.vide qđ no.j.§.vlt.in fi.

c ¶ Si quis in tantã.hoc reprehẽdit Rof.ꝺicens qđ quidam imperitus aduocatus sic ꝓponebat.

d ¶ Cõdenari.rof.vbi de hac.l.ꝺicit nõ male addi.z illud domicilũ ꝓ vos mihi ꝺsi e inder adiudicari peto.

e ¶ Et immobilis idem ibi ꝺicit acc.i tertia glo.z in prima qõne sẽdẽptis fatet nõ illam maxime ꝑpter imobilia inuẽtã fuisse. instit. vi bo.rap.§.vlti.vñ ꝺicit rof. l. illã inductaz in suppletionẽ interdicti vnđ a vi.qđ non daĩ ꝓ mobilib?. ff.de vi z vi ar. l.ij.§.ſi q̃s ꝺ naue. Est sciendũ qđ accur.super hac.l. formaꝫ rxxiij.q. ꝓincipales ex quib? z alie decidunt. vidi autez multitudinem scriptoz circa illas.alex. vin. z aliozũ. q̃i autez egregios qõnem ibi tertio formatã de pupillo z adulto an icidãt. z an casu quo incidũt restituanꝫ plene tractat b rof.fere ad duas col. z ibi ẽt Cy.demũ rosf. tractat de qõne.ibi. ꝓia an femina incidat z tz cũ glos. qđ sic. z satis instat plixe ẽt ꝓsequit. vj. qõnez de furioso sup eo qđ ꝺcruit. tractat secũda qõne partis secũde. vbi Cyn.plene. de c pe.qõe qua ibi tractat de eo q̃ occupat eum quẽ ꝺicit seruũ suum qui est in possessione libertatis. Quid.de suza tenet locũ esse legi.z eius pene ꝺicens illũ occupatũ sic formare suam petitionẽ ago cõtra talẽ qui me spoliauit possessione libertatis vt in ꝺicta possessione restituar.z si in mei ꝺnio aliqđ ius habet illud amittat.itẽ circa tertiã questionẽ secũde partis rof.satis instat querens de colono inquilino vel scholari qui cõduxit hospitiũ cõmodatario.ꝺepositario de tenente precario de sequestro de misso in possessionẽ cã rei seruande cũ isti non possideant an illius legis beneficiuz habeat ꝓbant ꝺcinate qđ non possidẽt.ff.de vsuc.nõ solũ.§.qđ vulgo.ff.locati.cum in plures.§. messem.ff.cõmo.l.rei z ꝺpositi lz.§. rei.de precario tenente.z sequestro idem nisi id sit actum.ff.de preca.z habet.§.eum qui.z de acquir. poſſ.l.interesse z eod.ti.possideri.§.fi.patet idem de misso.per qđ eis nõ cõpeteret beneficiũ.querit igitur quomodo eis ꝓuidebit de vltimo respõdet qđ ex edicto ne vis fiat ei qui in pos.alijs vero officiuz iudicis.C.li.xj.in quibus ca.colono.cen.l.j.vel per actionẽ in factum. ff.de prescrip.ver.l.quotiens.colonos autem z inquilinos ꝺicit habere remediũ agendi contra dominũ actione ex conducto. z dominus per id aget contra violentos z recuperata possessione ipsi postea ꝺeti nebunt vt ꝓtius vt in pre.§.messem.ff.ad.l.rhodiam de iac.l. secunda.

§.primo hoc re medium non valet cõmodatario z ꝺpositario quibus dominus non teneretur reꝺdere reꝛnisi ad certum vsuz facum fuisset cõmodatum. vel depositum gratia ꝺpositarij extra de commo. c. vno. hic autem procedunt cum violentia facta est ab extraneo licet quidam ꝺcãt illos habere vtilem. C.li. xj.de agrico. z censitis. l. si colon. si autez locator vim intulit agunt ex cõducto ꝓ vsque cto.

ADDE qđ nec penam ꝺicte legis enitat qui preceꝑto iniusto iudicis possessionem alterius ingreditur secundum Bar. to.quem communiter sequñtur docto.in.l. iuste possidet. ff.de acquiren da posse.z pet. de ancha. consilio. cxxvj. in fine.

¶ Sertũ quic quid est in isto ver.ad litteraz fuit Roffred. vbi de hoc edicto tractat.

g C.ff.ad.l. iul. de vi. creditores huius edicti ratio legibus illis exꝑimitur.z. C. de indeis. nullus z equitas sua fit illum puniri.in quo peccauit. secundum Roffre.

b ¶ Puniri.libellus iste in quo omnes concordant ostendit quod finis legis extat qui ꝺicit ius creditꝝ non habebit non imponit penam ipso iure.sed statuit imponendam.

i ¶ Ver.item venditoz.tu ꝺic.§.primo super verſic. hoc etiam scias.et sic allegat auctoz.j.de pigno.§.primo.verſicu.illud etiam no.z ibi plenius de hoc edicto no.

k ¶ Unde vi.ꝺicit Roffred.cuius fuit iste libellus in fine operis vbi tractat de hac.l.z sequen.quod hic fit restitutio possessionis. nõ quia agens possederit sed fit ex parte possidentis: ꝺat simile de interꝺictis quoꝝdam bonoꝝ z quoꝝdam lega. vt statim dicam super verſicu. ceterum.

Archivo Histórico Rosario

a C.l.cū querebatur.aduerte qđ in hoc libello vtitur verbo vacuam et in narratione prima ⁊ in p̄cedēti libello dicit vacantem ⁊ oīa hec fuerunt verba Rof.per qđ videt ipse auctor accedere ad opi.acc.in.l. cū querebaf.in fi.prime glo.tenētis qđ inter hec duo nō fit differentia. nā qđ lex illa dicit vacuā.insti.de vsuca. §.qđ aūt dicit vacans. ipse tñ Rof. ver.sed vī

amittat:vel si nō est dñs qđ mihi soluat estimationē ipsius rei quā facio.r. ⁊ ad hoc ppono conditionē ex.l.cū querebat². Et no.qđ hoc casu sufficit p̄bare me possedisse:ꝛ nulla p̄bē delectionem.nam quilibet p̄sumit occupare:nisi p̄bet iustus initiū sue possessionis.qz qđ meum non est scire debeo ad aliū pertinere.vt in p̄z.l. cū querebaf. extra de fi. instru.inter. prope fi. Si aūt p̄bauerit se iustam cām possidēdi hr̄e nō p̄sumit occupasse.vt in p̄z. l.z extra de elec.querelā. C†Quid si is cui p̄missa cōpetunt auxilia aliqđ intentauit ⁊ succumbit. Rñ. dicit quidā qđ nihilomin⁹ poterit ad alia recursum hr̄e.alij aliter dicunt. C†Ceterum si ꝫ vel post tuā denunciationē.vel te celante quem suspicatur fibi controuersiā moturū aliquis te inquietādo aliquid in tuo fecerit cōpetit tibi contra eū interdictum qđ vi aut clā.qđ est similiter recuperāde possessionis^c.in quo fic lib.conci.ZJB.Lo.ꝛc.cō.de p.qđ vi vel clā me inuito vel ignorāte ⁊ celāte: seu suspicāte me fibi cōtrouersiaꝫ moturū in tali loco meo cui⁹ fines ꝛc.quē locū dico ad me ptinere rōne dñij vel quasi vel rōne vsuf.vel alteri⁹ intereſ opus post meā denūciationē ⁊ p̄hibitionē fecit vel fieri fecit. vnde ago ꝫ ipm vt illud opus in p̄istinū statū suis expēſis restitui patiaf. ⁊ ad hoc ppono interdictū qđ vi aut clā vel act.in factū subrogatā in locū eius ff.qđ vi aut clā.l.j.in p̄in. ⁊ §.hoc interdictum. ⁊ l.semper.§.hoc interdictum.⁊.l.competit.§.fina.et hoc si fecit vi ⁊ clam. C†Si vero vi tantuꝫ.s. post tuam denunciationem ⁊ p̄hibitionem.quia bene poteſt partim clam ⁊ partim vi.vt.ff.e.is q̄ in puteū. §.hoc interdictū. tunc fic conci.lib. ZJB.Lo.ꝛc. cō.de.p.qui vi me inuito ꝫ meā p̄hibitionez ⁊ denūciationē in loco tali cuius fines ꝛc.quē locū dico ad me ptinere iure dñij vel quasi.vel rōne vsufr. vel alterius intereſſe.opus fecit vel fieri fecit post meam denūciationē ⁊ p̄hibitionez.vnde ago cōtra euꝫ vt illud opus reuocet.⁊ in p̄istinū statū patiatur suis expensis restitui.⁊ ad hoc ppono ꝛc.vt.§.p.ori. sic ergo pones q̄ suis expensis:⁊ q̄ patiaf quādo ipe possidet ⁊ fecit seu fieri fecit opus. Si vero fecit ꝫ non possidet hoc solū mutabis.vnde ago cōtra euꝫ vt impensas q̄bus p̄dictū opus destruaf ⁊ in p̄istinuꝫ statum reducaf p̄estet.⁊ ad hoc p̄pono ꝛc. Si vero ipse possidet.sed alius fecit opus cō.sic li. ZJB.Coram ꝛc.cō.de.p. qui opus factum a.t. in tali loco cuius fines ꝛc. quē locum dico ad me iure dñij vel quasi pertinere vel ratione vsuf.vel alteri⁹ iuris.post meā p̄hibitionē ⁊ denunciationem possidet. vnde ago contra eū.vt p̄dictū op⁹ patiaf destrui ⁊ in p̄istinuꝫ statum restitui ⁊ ad hoc ppono ꝛc.vt in p̄z.concoꝛ.⁊.ff.e.competit.§.fi.Si autez te ignorante ⁊ celāte fecit opus cō.sic.ZJB.Lo.ꝛc. cō.de.p.qui me ignorāte ⁊ celante ⁊ suspicante seu suspicare debente me sibi cōtrouersiam moturum. opus fecit in loco tali cuius fines ꝛc.quē locū dico ad me pertinere iure dñij vel quasi vel ratiōe vsufr. vel alterius iuris.vnde ago cōtra ipsum q̄ p̄dictuꝫ opus patiaf destrui suis expensis.⁊ in p̄istinū statum restitui.vel si non possidet. dicas vt p̄dixi et ad hoc p̄pono ꝛc.vt.§.ff.e.l.j.in p̄i.⁊.l.p̄hibere §.clam.⁊.l.seruus. Alij vo sic ocludūt vñ peto illud opus in p̄istinuꝫ statum reduci.⁊ quārum interest mea id opus factū nō esse refaceiri ⁊ p̄estari peto. ⁊ ad hoc p̄pono ꝛc.vt supra.ff.e.semp.§.in hoc interdicto. sed p̄me forme p̄eualent ᵛ. ZJC. ergo sic po. PO. BC. C†PO. qđ fecisti tale op⁹ in tali solo vel edificio.ff.e.l.j.§. hoc interdictū.⁊.l.si alī⁹. §.fi.⁊.l.naꝫ origo.item qđ tibi nūciaui ne faceres.ff. e.l.j.§.qđ fit vi.itē qđ talis mercenari⁹ meus vel filius vel amic⁹ tibi denūciauit.ff.e.p̄hibere .item qđ illa p̄hibitio semp durauit sine remissione vl̄ cōcessione.ff.eo.prohibere.§. sed ⁊ si permiserit. ⁊.l. vim facit.§.tam diu.item qđ cuꝫ tibi dixi quod te defenderes te defendere contēp̄fisti.ff.eo.prohibere. §.fi quis paratus.item qđ illud solū est meum.ff.leodez is qui in puteum.§.fin.⁊.l.deniqz.§.fi ex socijs. item quod mea interest id opus in dicto solo non fuisse factum.vt in p̄oximis p̄cedentibus concoꝛ.item qđ edificium in quo post meam p̄hibitionem edificasti reedificaui sine omni violentia seu clandestinitate.itē qđ p̄opter opus qđ fecisti in agro. ager ille factus est deteriꝛ.ff.eod.fi alius.§.fi quis acerum.item qđ iam sunt.vj.menses quod illud fecisti secus si annus vtilis.ff.eod.semper.§. hoc interdictum.⁊.§.fi quis rei.vel pone affirmatiue sic. itē qđ a.vj.mensibus citra illud fecisti.item qđ ignoraui illud factum esse.ff.eod.fi alius.§.bellissime. item qđ me celante.⁊ te suspicante tibi controuersiā moturum edificasti.vt in se.concoꝛ.item qđ suspicari debuisti me tibi controuersiam moturum.ff.eod.p̄hibere in fi.⁊.l.seruꝰ. Reus ꝺo sic. PO. REZ. PO. quod opus illud fecisti in naue vel circa fructus arboꝝm vel circa alia rem mobilem.hoc concesso succumbet actoꝛ:quia interdictum locum non habet p̄o eo quod sit in re mobili.ff.eod. vim facit §.quod in naui. Item qđ denunciaui tibi qđ volebam opus facere in loco tali ⁊ die tali ⁊ nullus mihi interdixit. Item quod hoc tibi vel tuis aut domui tue denunciaui.ff.e.aut qui aliter.§.fi quis demum.ff.de damno infec. dies.§.abesse. Item quod postēa mihi nunciasti ne hoc opus faceres id permisisti.vel p̄ocur.vel tutoꝛ vel curatoꝛ tuus .ff. eo. p̄hibere. §. sed si permisit.⁊.l. vim facit.§. tādiu. Item qđ p̄opter id opus fundus tuus fit melioꝛ. Item qđ tam annus transiuit ex quo feci. Item qđ iciebas opus factum esse. Item qđ feci illud causa incendij arcendi.ff.eodem.fi alius.§.est autem. Itē quod solum illud vel edificium in quo opus feci.est t.tantuꝫ. C†Et no.quod sic intelliguntur verba illa possideo a te vi. idest violēter tibi abstulī.⁊.sic de similibus.

dicto.nā aliqñ ad patiētiam ⁊ impēſas tñ er quo concludit qđ male petiē itereſſe. veniet tñ in condēnatione si iudex parere nolueꝛit.ff.ō interdi. §.fi.§.alleg.in actione de dolo.ff.de dolo.l. arbitrio.⁊ i rei vēdicatione.ff. de rei vē.qui re stituere.vbi pz in fi.hoc generale ad omnia interdicta.

C Tm.ad hoc interdictuꝫ dupliciter oppoñ: p̄imo qđ nō p̄cedit sēdo qđ est supfluū ad p̄imuꝫ aut ego dñs possideo locū i quo fit opus. ⁊ tñc ēt operis sum dñs. qz opus cedit solo.ff.de acqui. re. do.l. adeo aut illeꝝ terti⁹ possidet. ⁊ tunc debeo ꝑ vēdicare. ⁊ tñc mihi obstabit doli exceptio nisi p̄i⁹ expensas restituā.ff.de reivē. in fundo.de cōdi.indebi. fi in aliena. sēdo si possideo locus est interdicto. volo enim qđ opus illud qđ fūdo nocet tollat suis expensis:vt.§.dictuꝫ est. si ipse vel alius possidet adhuc daē interdictum nec opponet exceptionē doli:qz qđ de illa dictū est p̄cedit in bonefidei possessoꝛe. at iste qui cōtra denunciationē edificauit dicitur malefidei possessoꝛ:qz denūciatio facit quem malefidei possessoꝛē.C.de rei vendi.si fundū. ff. de peti.here.l.item veniunt.§.petitā.⁊.§.a quo.scōs.l.qđ sit supfluū inquantū dicit qđ vi.sic p̄obaf certum est quod edificans post denūciationē noui operis etiam si ius esset illi edificādi destruere cogitur ff.de noui oper.nun.l.p̄etoꝛ ait.extra eod.titu.c.j.⁊.ij.sed si videas in quo differunt non erit superfluū.nam interdictum de noui operis nūcia.est perpetuum.vt in p̄z.l.p̄etoꝛ ait.§.hoc interdictum: sed qđ vi aut clā est annale.ff.e.l.semper.§.hoc interdictum. item interdictū de noui oper.nun.datur si opus fiat.ff.de oper.no.nuncia.l.ait p̄etoꝛ.in p̄in.istud autē siue fiat siue destruaf.ff.eo.ti.l.j.in fi.item illud non ꝫ locū in re cōi.ff.de oper.noui nun.l.j.§. vsufructuarius.istud autē sic. ff.eo.deniqz.§.fi ex socijs.Item vsufructuarius non ꝫ suo nomine illud interdictū.vt illo ti.l.j.§.vsufructu.istud autē sic vt patuit ex superioꝛib⁹ libellis.item illud nō daē habēti rusticā seruitutē:vt illo ti.l.qui viā istud sic.vt in p̄.l.deniqz.§.fi ex socijs.⁊.l.semp.§.hoc interdicto.

Nunc

Nunc dicamus quando quis spoliatur incoꝛporalib⁹ puta iuribus reddit⁹ et seruitijs quibus potest q̄s spoliari ⁊ per consequens restitui.ij.q.j.nullus. iij.q. j.fi episcopus.extra de elec.querelam. de cā pos.et p̄sile.cuꝫ ecclesia.extra vt lit.pen. memoria extra de capel.mo.cum dilectus.ff.de iniur.sane.ff.de serui.quotiens.ff.si seruitus ven.sicuti.§.aristo.⁊ tunc sic li.conci. C†ZJB.

1 Coram ꝛc. ppono ꝺra.p.rectoꝛem talis ecclesie.qđ cuꝫ nomine talis ecclesie mee essem in possel.vel quasi recipienda annuā pensionem.xvj. den.pap.a p̄fata ecclesia.ipse pensionem ipsam mihi subtraxit iniuste.⁊ eam soluere indebite contradicit in meū ⁊ dicte ecclesie mee p̄eiudicium ⁊ grauamen.quare peto per vos me reduci in statum illum seu possessionem vel quasi percipiendi ab eo pensionē p̄fatam. ⁊ subtractam a tali tempoꝛe mihi restitui.⁊ ad hoc ipsum sententialiter condēnari.iunge si vis ⁊ ad hoc ppono condic.ex canone.extra de elec.querelam.ij.q.j.nullus.iij.q.j.fi episcopus.institu.de interdictis. extra de cēsibus.olim.ff.de vi ⁊ vi arma.l.j.§.si quis de naui.vel sic.ZJB.Coram ꝛc.ppo.ego hyconomus ecclesie sancte cecilie contra hyconomū ecclesie sancti Lauren. nomine eiusdem ecclesie qđ cum dicta ecclesia sancte cecilie esset in possessione vel quasi huius iuris seu subiectiōis videl⁹ qđ clerici ecclesie sancti Laurentij vocati veniant singulis annis ad capitulum sancte Cecilie.⁊ instituendi vel destituendi clericos ipsos ⁊ baptizandi ⁊ huiusmodi p̄efati clerici vocati ad capitulū ire recusant ac in p̄emissis etiam rel̄sōdere.quare peto nomine dicte ecclesie sancte cecilie me seu dictam ecclesiam ad p̄fatū statum seu possessionē qđ quasi reduci ⁊ reducendū fore sententialiter declarari.extra de capell.mo.c.ij.vel conci.vt infra de censi.in p̄inci. C†In causa aūt electionis conci.li.vt supra de elec.§.j.p̄opē finē.ver.ad hoc si electio ⁊ supra de causa possel.§.fina.in p̄inci. Item in causa iuris patronatus conci.lib.vt infra de iure pa.in primo lib. C†Item in iuribus archidyaconalibus.vt supra de offi.archidy.ver.fi vero. C†Item si spon

a salibus seu matrimonio.vt infra de spōsa.§.porro. C†Item in multis

2 alijs materijs potes conci.per decre.extra vt li.pen.c.j.² C†Sed et si aliquis certis redditibus vel seruitijs vel iuribus. puta. colligendi pedagium:vel iure patronatus vel huiusmodi.spoliatur.bodie comuniter tenent aduocati.vt p̄oponatur vtile interdictum vnde vi vel vtilis actio subrogata in locum eius vel vtilis constitutio. si quis in tantam.ideo autem vtiliter ista p̄oponunt.nam interdictum ⁊ cōstitutio locum habent cum quis a possessione rei expellitur. item ista cum sint iura vero non possidentur sed quasi.vt.ff.de acquir.possel.seruus.§.in coꝛporales. et ideo dicunt ista vtiliter locum habere. quia sententia locum habet.licet verba deficiant.argumen.ff.si quadru.pau. fe.di. l.

b p.extra de verbo.signi.intelligentia.⁊.c.p̄opterea.vnde sic li.concl.b ZJB.Coram ꝛc.con.de.p.a quo peto restitutionem possessionis.vel q̄si restitu.talium iurium scilicet vt singulis annis p̄estet mihi vnum caponem ⁊ redditus soluat.videlicet vnam spallam porcinam ⁊ alia seruitia.item restitutionem possessionis.vel quasi restit.iuris patronat⁹ vel etiam colligendi pedagium.quibus iuribus ⁊ redditibus patrem meum vel me indebite spoliauit vel quasi.vnde restitutionem possessionis vel quasi oīm p̄edecessoꝝ singulorum peto ⁊ ad hoc ppono interdictum vnde vi vtile vel directum.vel act.in factum.vtilem vel directam.hoc forma p̄obatur.extra de cenſibus.cum venerabilis. de elec.querelam.de causa pos.⁊ p̄opzie.cum ecclesia.ff.de moꝛ.inse.l. item si.ff.vnde vi.l.iij.vnde vi in fi.⁊.§.pertinet.⁊.§.qui vsuf.nam interdicti quasi vti possidere competit p̄o iuribus turbatis.vt.ff.de serui.quotiens.ff.si seruitus ven.sicuti.§.aristo.pari ergo ratione et interdictum quasi vnde vi competit p̄o iuribus spoliatis seu oblatis. p̄esertim inquantum ad aduersarium peruenit.ff.de vi et vi armata. l.p̄ima.§.si filius.item bene petitur restitutio quasi possessionis.quia iura non vere possidentur.nec vere potest quis ab illa possessione detrudi.vt.ff.de vsuc.sequi.§.si viam. Sed non videtur talis li. stare possi enim petitur restitutio illius iur.quod est p̄estitum ⁊ p̄eteritum hoc esse non potest cum illud habuerim.item futuri inris restitutio pe

1 ti non potest.quod nunc̄ habui. C†Cum restitutio respiciat futurū tempus.sed p̄teritum quia est p̄ioris status reintegratio. vt.ff. de minoꝝ.quod si minoꝝ. §. restitutio. ij.questio. iij. §. notandum. in fin. Sed et si petitur quasi restitutio illius quasi iur. quod est superflum certe hoc esse non potest.cum illud nunc̄ habuerim vel quasi possederim.vt iam dixi. Et his rationibus motus az.dixit interdictum restituende vel etiam retinende possessionis nunc̄ competere p̄o his iuribus spoliatis seu turbatis. et semel consultus in alia questione de

c eo qui spoliatus erat iure colligendi pedagium dixit interdictum vñ vi vtile vel directum locum non habere nec etiam interdictum quasi vti possidetis. Dixit tamen locum habere. vel act. in factum vel officium. iudi.ex quo alia iura deficiunt.quia tunc illa locum habent. ff. de mi-

4 no.in cause.ff.de p̄e.versic.quotiens. C†Sed si mihi competat ius in veritate:vt quia forte mihi constitutum est inter viuos. vel in testamento alicuius vel acquisitum est mihi tempoze.quia seruitus illa habet continuam causam.vt.ff.si seruitus ven.si quis diuturno.tunc p̄o

his iuribus fm euꝝ bene mihi competit interdictū quasi vti pos.si turbentur.vel quasi interdictum.vn de vi.si illis quasi spolier. quia est ius quod turbatur.et a cuius quasi possessione expellor.ꝛ sic loquūtur p̄edicta iura dicentia p̄o iure idest p̄o seruitute turbata competere quasi interdictum vti pos. quia de iure mihi seruitus illa competebat. Et hoc casu bene foꝛmatur p̄edictus li.item etiam certuꝫ est quod si aliqua seruitus mihi de iure competit. quia forte constituta est. et mihi illius turbetur q̄si possessio.vel expellat.habeo illa interdicta vtiliter et est ratio.quia seruitutes per se haberi vl̄ possideri non possunt.quia non sunt in bonis nec extra bona.vt.ff.de vsuf.l.j.intellige.extra bona scilicet coꝛporalia.sed bene sunt in bonis et extra bona scilicet incoꝛporalia vel aliter non sunt in bonis: vt per se possideri possint. sunt tamen in bonis. quia ille dicitur seruitutes possidere. qui edes possidet .ff. de serui.vrba.p̄e.si edes. in fin. Et dico alibi dicitur.nemo potest seruitutem constituere.nisi habeat p̄edictum.vt.ff.communia de serui.l.j.⁊ insti.de ser

5 ui.circa p̄in. C†Si ergo is qui edes possidet seruitutem habet.habet aliquid quod turbetur et aliquid a quo expellatur.vnde si in iure sibi competenti circa seruitia.vt quia sunt constituta vel promissa.vel circa annuos redditus quis turbetur vel q̄si expellatur. habet fm azo. interdictum quasi vnde a

9 vi.⁊ quasi vti possi. † Sed quomodo in his iuribus dicitur quasi possessio alicuius quasi turbari. vel ea quasi spoliari.cum sint incoꝛporalia nec valeant possideri.vt dixi. Rñ.licet hec materia plene tradatur.secundum pape.in p̄e.decre querelam b. hic tamen aliqua illis iungamus. Et quidez sic ecce debet colonus mihi dare singulis annis caponem.vt libram cere.vel piperis vel spallam.vel denarios nomine p̄ēsionis.vel habeo ab imperatoꝛe vel rege ius leuandi pedagium. vt.C. de vec. et communi.l. fin.et.C. noua vec.institui non posse.l.j. et .ij. extra de cenſibus.innouamus.de verbo.signi.super quibusdam.tu non permittis illum apprehēdere capo

c nem vel emere piper.vel ceram.vel spallam.vt mihi det vel eum vult hoc mihi dare non finis eum mutare vel venire ad me.vel domum meam. vel quando vult mihi denarios mittere p̄o pensione vl̄ p̄o p̄edagio.tu non permittis eum numerare.vel auertis muliones transire volentes per locum vbi pedagium leuo. item in iure patronatus sic turbatur. qz cum ego patronus eligere volo tu non finis me conuiliari.vel eligere.⁊ ita si vis turbatiua fit in iurib⁹ sicut ⁊ in rebus coꝛporalibus fit quando non finis

d me arare vel seminare fundum. vel vineam putare. vel in libro studere.ff. de vi et vi armata. l. vim facit.⁊ sic turbatur possessio iurium ab extraneo qui non dicit se ius habere in illis. Si vero dicit se ius habere.⁊ se mihi aduersariū opponat:⁊ se illa quasi possidere dicat:tunc dicuntur quasi turbari quādo contradicit colono. vel inquilino. vel homini meo.

7 ne mihi soluaf. vl̄ p̄estet annua seruitia. C†Poꝛro expellitur quis seu spoliatur illis. vt si peto illa a rustico qui ea mihi debet ipse vero reddere ⁊ solue re contradicit.certe video:quasi spoliatus inconti nenti. Et est simile. Nam si habeo ciuilem possessionem quam animo retineo.⁊ veniens non admittoꝛ. statim per contradictionem:coloni amitto illā possessionem ciuilem rei coꝛporalis.ff.eod.l.j.§.fine autem coꝛpoꝛe.ff.de acqui.poss.l.clam possidere. §.fin. et.l.se.et.l.si id quod.§.fin.et.l.colonus.⁊.l.cum fundus. Tertius etiaꝫ siue extraneus me expellit. si seruitia que ego recipiebam a colonis aufert mihi. et sibi solui facit.rusticus tamen per talem solutionē non liberatur. ff.de condit. et demon.si vrbana. extra de iur.iuran.ea te. Et hec vera sunt quando seruitia sunt constituta. et in veritate mihi debentur

8 vt supra. C†Si autem non sunt mihi constituta nec certa promissa:sed sunt certis annis forte soluta.puta.x.vel.xx.tunc nullum ius mihi acquitur. vt C. de pactis. si certis. extra de cenſibus. peruenit. quia tempus non est modus inducende obligationis.ff.de act.⁊ ob.obligationum.§.placet.nisi velis dicere quod per longum tempus soluta p̄esuman-

bbb

Manc dicamus quando quis.

a C.c.j.q̄ sequūtur vsq̄ ad vltimū vñ. excepti certis ō minoꝝ. itromissis.fuerunt verba Rof. vbi de vñ vi. ⁊. item q̄rit circa interdictā vsq̄ ad finem.

b C Cōcipe. ad fin.Rof.vbi.§. in p̄inci.

c C Pedagiuꝫ. facit ad hoc.§. ti.pri. §.ij.ver. quid de colligētibus.

d C Querelam. scripsi sup vñ. subtractā ⁊ qđ subdit iūgam? dixi post Rof. ad fram vbi.§. verſic.sed illud queritur.

Archivo Histórico Rosario

a ¶Est imo contrariū dictū est §. de actōe i factū ꝛ d̄ of. indi. in v.ꝛ his rōnibus si dicis qō ibi loquitur de a ostō. vel qō debebaꝫ aduersatiua ibi sequēs inuit ℈ ñ.

b ¶Quasi restitutio quō hec cōis opinio q̄ distinguit in verbo displicet. hosti. vide qō scripsi de cēsi. puenit sup gl. scōa ibi etiam plene dixi rōnes legistarū dicentiuꝫ qō dlytina solutio annue p̄statiōis nō inducat obligationes et qō in psonalibus p̄stationib⁹ non est reperire iudiciū possessoriuꝫ. ꝛ ibi oīno videas.

c ¶Jubem⁹. ff. rū. facit de reb. ec. non alie. c. ff. lib. vi. vbi de b̄ in glo. no. iura 9 ad idez in auc. d̄ nō alie. §. vult etiā colū. ij. vide qō scripsi. §. de fruc. ꝛ interesse §. j. sup ver. sed q̄ si debeo.

✳ Additio. vide bal. i. l. hac edictali. §. his illō C. de secū. nup. vbi dicit reddi tus ānuos iter īmobilia ānumerari qui sunt perpetui vl̄ ad longū ips al⁹ secus ꝛ an noia b debitoꝝ dicantur mobiliavel immobilia vid bar. in. l. pōt. ff. de auc. tuto. et an appellatiōe bonoꝝ ōtineāt noīa iura et actiones. vide guido. pa. in q̄stionib⁹ suis in q. cccj. icip. appellatiōe bono rū ꝛ Bar. in. l. q̄ntus. §. argē 11 to. ff. de au. argen. lega. ꝛ in. l. j. C. si aduer. transact. Hen. ferrandat. c

d ¶Pro mobilibus ꝛ īmobilibus d ſ. et hic est finis verboꝝ

tur promissa. ff. de vsur. cum de in rem verso. Quod verū est in personis aliorum quaꝫ rusticoꝝ. num. in illis non p̄sumuntur debita nisi soluantur per xxx. an. vt. C. lib. xj. de agri. et cen. litibus. Et hoc casu secundum azo. si turbetur quasi possessio. vel expellaris ab ilia quasi pos. nullo iuuaris interdicto. vel act. in fac. vel offic. iudi. vt dictū est⁹. Et sic allegabat in cā quā canonici bonoñ. mouebant super q̄ busdam annuis p̄ocurationibus contra abbatem sancti stephani. coram Hug. peritissimo doctore decretoꝝ. vt extra de diuortijs quanto te nouimus in canonico iure peritum. ꝛ de cele. mis. in quadam. Vtraqꝫ enim decre. scribitur ei facto episcopo ferrariē. qui⁹ iudex erat in causa. ipse vero pronunciauit canonicos spoliatos esse restituendos ad illas annuas p̄ocurationes. licet non probarentur debite vel constitute. Et sic suam sententiam defendebat dicens nōue differt petitoꝝ ium a possessorio. certe fic. sed in petitorio oportet probare que dicit azo. vnde in possessorio sufficit si p̄obo me possedisse. ꝛ mihi vim illatam esse. vt dixi. vnde ex quo p̄obata est quasi possessio illius iuris. licet non probem mihi constituram nihilominus tamen est restitutio faciēda. Et multi sapientes sequuntur in hoc hug. Sed azo. respondebat. verum est circa possessionem quesacti est vt. ff. ex quibus ca. ma. in inte. resti. deniqꝫ extra de concef. preben. cum nostris sufficere probare me possedisse. Sed in huiusmodi redditibus et iuribus. cum nullum ius mihi competat. quia nullum ius est mihi quesitum. vel constitutuꝫ nullius iuris peto quasi restitutionem. item resti. illius possessionis non peto. nisi illa possessio sit gratia rei alteri⁹. ad hoc non possum dicere peto restitutionem quasi possessionis talis. iur. cum illud ius mihi non competat. nec vnq̄ competijt. Preterea pro ipsa possessione. non possum petere quasi resti. quia nec pro preterita et p̄stita. nec pro preterita ꝛ nō p̄stita nec pro futura: vt dictum est. ¶Verum si huiusmodi seruitia. ꝛ an. sint ab aliis p̄stita a rusticis vel p xxx. an. potest sic fozmari li. vt detur quasi vnde vi. ꝛ quasi vti pos. LJB. Lo. ꝛc. con. de. p. qui me a talibus seruitijs: puta capone: vel libra piperis mihi et predecessoꝛibus meis debitis ab ipso et antecessoꝛibus suis ꝛ solutis per annos. xxx. quaꝫ solutionem allego ad p̄obandum p̄dicta seruitia debita me quasi spoliauit et ea reddere seu soluere mihi in debite contradicendo. vnde ago contra eum: vt restituat mihi quasi possessionem illoꝝum seruitioꝝ. et ad hoc p̄opono vtile interdictum vndevi. vl̄ act. in factum vtilem subzogatam in locum interdicti: vel vtilem condi. ex. l. si quis in tantam. Et vide bene li. supra de causa pos. et p̄oprie. §. in retinende. ver. hec forma. ꝛ infra de censib⁹. in p̄inc. Et si fic fozme tur li. fm̄ az. bñ possuꝫ petere: ¶Quia est ius debiti saltē p̄sumptiōe tēpoꝛis. cuius iuris peti potest quasi restitutio⁹. nec ob. quod tempus non induxit obligationem: quia verum est quod non solum tempus tamen obligatio inducta p̄esumitur ratione temporis vt dixi. Consilium ergo est quod p̄o huiusmodi redditibus agatur possessorio. ꝛ non petitorio: quia difficilis est p̄obatio in petitorio. nisi tē poꝛis p̄esumptione. et in huiusmodi seruitijs vel affictis vel redditibus si forte constituta sunt. iam sunt. c. anni. dicit rof. quod in petitorio recipientur testes de fama publica ex quo super contractu rerū non supersunt. vt. ff. de p̄oba. si arbit. nam ꝛ talis fama p̄obat. vt. §. de notoꝛ. cri. §. fama. ff. fama. Sed adhuc contra predictos li. opponitur. nam interdictum vnde vi locum non habet. nisi pro re immobili. vt. ff. eod. l. j. §. si quis de nane. ff. vnde vi. l. j. §. inter ꝛ §. sequen. ¶Ut huiusmodi redditus. seruitia vel quasi. ꝛ iura non sunt immobilia: quia comparantur nominibus que nec mobilia nec immobilia sunt. vt. ff. de re iudi. a duo. Rū. immo ista seruitia ꝛ redditus iter mobilia computantur. C. de sa. san. ec. iubemus §: vel si times hanc obiectionē p̄oponе consti. si quis in tantam. que competit pro mobilibus⁹. ficut et actio vi bo. rap. insti. de vi bo. rap. posset quoqꝫ dici fm̄ Innocen. iiij. quod p̄o huiusmodi iuribus subtractis competit cōdictio ex decretalibus predictis. querelam. et cum ecclesia.

12 ¶Sed fm̄ hoc quid erit de aliis iuribus denegatis de quibus non loquuntur ipse decre. ꝛ sic competit in illis cōdictio ex ipsis decretalibus nunq̄d vtilis condictio ex ipsis decretalibus extēdetur ad e illa. dici potest quod sic fm̄ eum. ff. de legi. non possunt. extra de capel. mo. c. ij. vel dici etiam potest cō

13 petere iudi. officium. ¶Sed pone rusticus quidam p̄eter debitam pensionem quedam seruitia p xxx. an. domino p̄estitit. nunc autem inspiciens in- f strumentum suum et videns se ad huiusmodi seruitia non teneri offert debitam pensionem. sed seruitia illa p̄estare cessat. dominus vero illa petit p̄o- g ponens act. p̄es. ver. vel ex conducto. queritur vtrū agere possit. ꝛ videtur quod sic p̄opter diuturnam p̄estationem. argumen. ff. de iti. ac. q̄ p̄i. l. j. §. iij. ff. b si seruꝰ. vē. fi⁹ quis diuturno. C. de seruit. si manifeste.

14 C. de fundis patri. l. fi. Br. contra. ¶Nam p̄opter priuilegium rusticitatis. licet quod al⁹ non liceret. Et ꝓpterea quis excusatur la pena. ff. de iur. om. iudi. si quis. §. dolo. ff. si quis in ius vo. non. ie. l. ij. Item ex tempoꝛe non constituitur debituꝫ. C. de pactis. si certis. ff. de op. lib. libertis. extra de censibus. peruenit. ¶Item non p̄esumitur debitū nisi p̄obetur. C. de actio. et obliga. negantes. C. de edē. qui accusare. ff. communi. p̄edio. inter. Solutio aut agit possessorio. vt illa q̄lis possessio sibi restituatur quod sine personarum distinctione fieri debet. arg. ff. de iti. ac. q̄ p̄i. l. j. §. ij. aut agit personaliter ad seruitia. et tunc aut allegat simpliciter tempoꝛis diuturnitatem. quo casu rusticum absoluo. quia transcursu temporis non constituitur debitū quod non est. vt supra: aut allegat et temporis diuturnitatem. ꝛ etiam seruitioꝝ im p̄omissionem sibi vel suis antecessoꝛibus factaꝫ. quo casu rusticus est condemnādus: quia p̄esumitur ex tempoꝛe debitū fuisse: vt. ff. de vsur. cum de in rem verso.

g Erum⁸ communiter p̄o coꝛporalibus et p iuribus pōt sic lib. oci. LJB. Coram ꝛc. cō. de. p. qui me ecclesia tali vel vinea mea in tali loco posita cuius confines ꝛc. spoliauit vel me de possessione vel quasi talium rerum vel iurium vi deiecit. vel deiici mādauit. vl̄ spoliationem seu deiectionem ratam habuit quare possessionem rerum ipsarum. vel quasi cum fructibus medio tēpoꝛe perceptis. ꝛ q̄ percipi potuerūt. quos facio. c. mihi restitui peto: ꝛ euz ad restitutionem cogendum sententialiter condemnari. vel sic quare tā de possessione: vl̄ quasi. q̄ de fructibus a tali tempoꝛe inde perceptis. et qui percipi potuerunt mihi iniustitiam peto fieri. peto etiam eum pena legali ꝛ canonica puniri. peto etiam expensas damna facta et facienda. et interesse meum que estimo. xx. C. vnde vi. si quis in tantam. ff. de vi et vi. ar. cum a te. ꝛ not. extra de ordi. cog. c. ij. in p̄inci. extra de resti. spoli. grauis. et. c. cum ad sedem. ideo autez dixi vel quasi p̄opter iura et alia incoꝛporalia que non p̄oprie sed quasi possidentur. ff. de serui. vꝛba. p̄edi. si edes §. libertas. extra de cau. possessionis et p̄oprietate. cum ecclesia. ver. nos igitur. extra vt lit. pē. a memoria. de re iud. abbate sane. extra de iud. c. vl. ¶Sz er si simul petitoꝛio et possessorio agere velis. sic cōci. lib. LJ. Lo. ꝛc. p̄opono contra. p. qui me dolo ꝛ violenter possessione talis domus que ad me pertinet iure dominij vl̄ quasi. et q̄diu pacifice possedi temere spoliauit. quare peto eum per vos cogi ꝛ cogendum fore decerni mihi restituere dictam domū cum fructibus ꝛc. vt. §. §. spoliatus. in p̄ima fozma postea iunge. peto etiam per vos sententialiter declarari dictam domum ad me pertinere de iure. ꝛ p̄dicto. p. super ea perpetuum silentium imponi. cum nullum ius habeat in eadem. extra de resti. spo. cum ad sedem. ¶Ultimo not. quod in quēcunq̄ spoliatoꝛem transferat tenetur possessoꝛ rem restituere b condi. ex decre. extra eo. sepe. b quod veruz est si sciēter rem recepit: vt ibi dicitur. secus si ignoranter. ff. vnde vi. cum a te. nec obstat. iij. questio. j. reintegrāda: quia loquitur quando possessoꝛ rei de qua agitur dolum vel violentiam fecit. vel potest dici fm̄ pam quod si detur libellus sub quo potest comprehendi actio

Rof. eiusdē tituli. ꝛ de b̄ vult §. §. pri. verſic. quātum.

C. iij. vt post euz scripsi i decre. querelam. post p̄inci. sup v. restitui.

¶Possit. hec qō ꝛ solutio fuit pylei. ꝛ ē. xxj.

Erum cōmuniter.

¶Sepe. libellos. vide. §. in §. j. ver. tertiū. ꝛ ver. quartū.

¶Bald. de restitutōe spoliatoꝝ. Rubrica.

Qualit violentia puniatur habes i l. si quis in tan t. C. vndevi.

¶Qualit̄ pcedatur in. l. me minerint. ꝛ qualiter probet in l. si quando. co. titu. per Bart. vide. j. e. §. ago contra te. ꝛ p̄o materia. §. tit. de petitorio. in multis. §.

¶Qualit̄ agat spoliatus p̄se. qualiter cū per colonuz. qualiter formet libellum. in. l. si quis in tantam. qualiter. in lege cum querebatur. C. vnde vi. qualit̄ condictione ea noīs reinteranda. qualiter in decre. de iudi. qz. v. qualiter in. l. ertat. ff. qō metus cā. qualiter in constitutione inuasoꝝum. qualiter in ītcrdicto qō vi aut clam. B. qualiter ex officio iudicis. et l. aqui. ff. de donа. ibi collige. qualiter condictōe er. l. memi nerint. no. in. l. si quis in tantā aut quis in-

uadit priuata autoꝛitate iudicis non rite apposita aut rite bal. ¶Si peto restitutionem possessiōis ꝛ iudex condēnat ad restitutionem rei valet sententia: quia intelligit fm̄ libelli naturam. ver. ꝛ no. qō quidā. G. facit qō no. in. l. et peto. §. j. ff. fami. herciscun. in glo. ozdi. vide. §. de libel. concep. §. in reali. Bal. ago contra te qui me spoliasti. vt mihi restituas possessiones. ꝛ ad hoc p̄opo. l. si quis in tantā. quero an per hoc qō reteuli me ad illam. l. videar egisse ad penam illius. l. respon a deo nō q: nō intentauit caput penale illius. l. versi. item qui b dazdicunt. G. vide. §. cod. §. ¶Spoliatur 1 quis quasi possessione iurium vel p̄estationū si eis delegatur. quia inter immobilia computatur. ꝛ habet locum vtile interdictum. vnde vi. l. ficuti. §. aristo. ff. si serui. vend. Pone ergo qō rusticus per decē annos quolibet anno soluit cuidā nobili vel cuidaz ecclesie vnam coꝛbem grani non vult amplius soluere. queritur vtrum poterit cōuenīri quasi possessoꝛio recuperande. Azo dicit qō nō per. l. fina. ff. quo. bo. Hug. iudicauit contrarium. ꝛ probatur. extra de elec. querela. ꝛ hec verba in. §. nunc dicamus. ver. sed quo modo. ꝛ seq. G. ꝛ hec vera si talis p̄estatio sit realis vel fiat rōne rei. puta feudi vel emphyteosis vel ratione personali quasi seruitus. vt quia est vasallus oziginarius. arg. no. ff. de vsufruc. l. si cuius in p̄inci. ꝛ. l. fi. ff. vti pos. Sed si fiat infoꝛmiter vel p̄etertu psonalis obligationis. tunc nullū datur possessoꝛium ꝛ maxime pro re mobili. ff. de acqui. pos. l. rem que nobis in glo. vide. §. e. §. quidaz. ꝛ. §. seq. ¶An rusticus qui soluit per trigināta ānos indebitum cogatur vlterius soluere. ver. sed pone qō rusticus G. ¶An patientia inducat p̄sumptionem obligationis sicut p̄estatio. ꝛ dic qō non. vt no. Ly. in. l. si certis annis. de pac. l. coz. not. in. l. cuz de in rem verso. §. de vsur. ꝛ C. de rei ven. l. solemus. ꝛ C. cōmuni diui. l. penul. sed bene inducit patientia p̄sumptionem consensus rite p̄estiti C. de peti. here. l. si filius. ꝛ l. qui in aliena. §. j. ꝛ de acquiren. here. vide oīno. j. eo. §. qui longo. ꝛ j. de loca. §. an quis soluendo ꝛ de fruc. §. vtrū tempoꝛe de intellectu. l. cum a te. ff. de vi ꝛ vi arma. vide in. §. fi. ver. fin. G. ¶No. qō nomine spoliati potest vnusquisq̄ agere sine mandato l. j. C. si per vim vel alio modo. ¶An ille qui clam ingreditur ꝛ dominus suspicatur se posse repelli teneatur ad penam violēti ex forma statuti. videtur qō non. quia non fecit vim vere sed ficte ꝛ interp̄etatiue. Sol. colligitur ex no. C. vnde vi. l. fina. ꝛ vide qō no. C. de excep. l. licet. G. ¶No. qō colonus expulsus nō potest agere iterdicto vnde vi no mine suo: sed nomine domini. l. j. C. si per vim vel alio modo. ¶No. qō contra qūlibet occupantem p̄esumitur dolus etiam si possessio est vacans nisi illico p̄obet se dñm. vt no. in. l. fina. C. vnde vi. Bal. ¶Quidam qui colligit pedagiū fuit expulsus de loco publico. vbi stabat ad colligendum pedagium vult agere vtili interdicto. vnde vi. an possit. Azo dicit qō non. quia ius colligendi pedagium vel passagium non possidet. cum sit ius nō in coꝛpoze aliculus rei constitutū. sed sit potiꝰ quedam exactio personalis. sed bene habet locum actio in factum vel offi. iudi. arg. ff. de va. co. l. de vsu. aque. de dona. l. aquilius. ꝛ ad hoc facit. ff. l. serui. l. vt pomū. ff. de serui. rusti. p̄edio. l. p̄toris. Sed veritas est qō ius colligendi pedagium quasi possidetur ꝛ p̄scribitur arg. ff. de vsu. l. fina. ꝛ est ius reale solo coherens sicut iurisditio. nam colligere passagium quedam est iurisditio. quedam p̄erogatiua est. §. nōcdi camus. B. ¶Redditus ꝛ seruitia immobilia computātur. ꝛ ideo q̄si possidentur. ꝛ habent locum quasi interdicta. verſi. consilium ergo. B. hic no. qō ista iura non habent p̄oprie naturam seruitutum que in patiendo non in dando consistant. ff. de serui. l. quot. ¶Nam omnis seruit⁹ aut debetur a re rei. aut a re persone. vt vsufructus: aut a persona non oīno libera ℈ quasi subiecta alterius persone. vt vasallus dño vel a colono glebe annero. C. de agri. ꝛ censi. l. litibus. ꝛ facit qō no. insti. de iure pero. qō autem a libero homine debetur non est seruitus vel quasi sed personalis obligatio. ff. de vsufru. leg. l. fundi trebatiani. ff. de annu. leg. l. gayus. ff. de vsufru. l. si quis ita. fi quis ergo personalem obligationem dixerit quasi possideri male loquitur: qz nec per patientiam cadit quasi traditio huic. ꝛ adde qō no. ff. de peti. here. l. generaliter. item esset dicere qō idem est seruit⁹ ꝛ psonalis obligatio qō fallum est. qō ergo ius redditus quasi possideꝛi. rū. quedā sunt obligationes simplices absolute quedā respective seu cōnectatiue. in simplici obligatione nō cadit quasi possessio. sed obligatio relatiua ad quasi seruitutem

hendi actio quod metus causa per quam res aduocatur etiam ab eo qui metum non intulit: vt. ff. qō metus causa. si cum exceptione. §. ij. puta peto restituere possessiōis talis rei bene poterit ferri sententia cōtra possidentem q̄us ipse non spoliauerit: nec rem scienter a spoliatoꝛe receperit. et sic potest intelligi p̄e. ꝛ. ar. C. de āna ex. l. fi. C. vnde vi. l. i. nuaſoꝛ.

De dolo ꝛ contumacia. Ru⁸.

Ec rubrica duas hz ꝓticulas. p̄mo igit videndi ē d̄ pma. s. de dolo ꝛ aliomō suma turh⁹ dol⁹ quā i libꝛo d̄ cretaliū. Si igit te aliqs ex ppōsito vl̄ꝛ icidēti dolo deci plat in cōtractibus bone fidei vel stricti iur. habes act. de dolo contra euz. sic ergo conci. li. LJB. Lo. ꝛc. cō. de. p. qui me dolo induxit ad hoc: vt sibi vēderē codicē meū. vel hereditatē. vnde q: sibi vendidi priuata autoꝛitate iudicis non rite apposita aut rite bal. ¶Si peto restitutionem possessiōis ꝛ iudex condēnat ad restitutionem rei valet sententia: quia intelligit fm̄ libelli naturam. ver. ꝛ no. qō quidā. G. facit qō no. in. l. et peto. §. j. ff. fami. herciscun. in glo. ozdi. vide. §. de libel. concep. §. in reali. Bal. ago contra te qui me spoliasti. vt mihi restituas possessiones. ꝛ ad hoc p̄opono. l. si quis in tantā. quero an per hoc qō reteuli me ad illam. l. videar egisse ad penam illius. l. respon a deo nō q: nō intentauit caput penale illius. l. versi. item qui b dazdicunt. G. vide. §. cod. §. ¶Spoliatur 1 quis quasi possessione iurium vel p̄estationū si eis delegatur. quia inter immobilia computatur. ꝛ habet locum vtile interdictum. vnde vi. l. ficuti. §. aristo. ff. si seruꝰ. vend. Pone ergo qō rusticus per decē annos quolibet anno soluit cuidā nobili vel cuidaz ecclesie vnam coꝛbem grani non vult amplius soluere. queritur vtrum poterit cōuenīri quasi possessoꝛio recuperande. Azo dicit qō nō per. l. fina. ff. quo. bo. Hug. iudicauit contrarium. ꝛ probatur. extra de elec. querela. ꝛ hec verba in. §. nunc dicamus. ver. sed quo modo. ꝛ seq. G. ꝛ hec vera si talis p̄estatio sit realis vel fiat rōne rei. puta feudi vel emphyteosis vel ratione personali quasi seruitus. vt quia est vasallus oziginarius. arg. no. ff. de vsufruc. l. si cuius in p̄inci. ꝛ. l. fi. ff. vti pos. Sed si fiat infoꝛmiter vel p̄etertu psonalis obligationis. tunc nullū datur possessoꝛium ꝛ maxime pro re mobili. ff. de acqui. pos. l. rem que nobis in glo. vide. §. e. §. quidaz. ꝛ. §. seq. ¶An rusticus qui soluit per trigināta ānos indebitum cogatur vlterius soluere. ver. sed pone qō rusticus G. ¶An patientia inducat p̄sumptionem obligationis sicut p̄estatio. ꝛ dic qō non. vt no. Ly. in. l. si certis annis. de pac. l. coz. not. in. l. cuz de in rem verso. §. de vsur. ꝛ C. de rei ven. l. solemus. ꝛ C. cōmuni diui. l. penul. sed bene inducit patientia p̄sumptionem consensus rite p̄estiti C. de peti. here. l. si filius. ꝛ l. qui in aliena. §. j. ꝛ de acquiren. here. vide oīno. j. eo. §. qui longo. ꝛ j. de loca. §. an quis soluendo ꝛ de fruc. §. vtrū tempoꝛe de intellectu. l. cum a te. ff. de vi ꝛ vi arma. vide in. §. fi. ver. fin. G. ¶No. qō nomine spoliati potest vnusquisq̄ agere sine mandato l. j. C. si per vim vel alio modo. ¶An ille qui clam ingreditur ꝛ dominus suspicatur se posse repelli teneatur ad penam violēti ex forma statuti. videtur qō non. quia non fecit vim vere sed ficte ꝛ interp̄etatiue. Sol. colligitur ex no. C. vnde vi. l. fina. ꝛ vide qō no. C. de excep. l. licet. G. ¶No. qō colonus expulsus nō potest agere iterdicto vnde vi no mine suo: sed nomine domini. l. j. C. si per vim vel alio modo. ¶No. qō contra qūlibet occupantem p̄esumitur dolus etiam si possessio est vacans nisi illico p̄obet se dñm. vt no. in. l. fina. C. vnde vi. Bal. ¶Quidam qui colligit pedagiū fuit expulsus de loco publico. vbi stabat ad colligendum pedagium vult agere vtili interdicto. vnde vi. an possit. Azo dicit qō non. quia ius colligendi pedagium vel passagium non possidet. cum sit ius nō in coꝛpoze aliculus rei constitutū. sed sit potiꝰ quedam exactio personalis. sed bene habet locum actio in factum vel offi. iudi. arg. ff. de va. co. l. de vsu. aque. de dona. l. aquilius. ꝛ ad hoc facit. ff. l. serui. l. vt pomū. ff. de serui. rusti. p̄edio. l. p̄toris. Sed veritas est qō ius colligendi pedagium quasi possidetur ꝛ p̄scribitur arg. ff. de vsu. l. fina. ꝛ est ius reale solo coherens sicut iurisditio. nam colligere passagium quedam est iurisditio. quedam p̄erogatiua est. §. nōcdi camus. B. ¶Redditus ꝛ seruitia immobilia computātur. ꝛ ideo q̄si possidentur. ꝛ habent locum quasi interdicta. verſi. consilium ergo. B. hic no. qō ista iura non habent p̄oprie naturam seruitutum que in patiendo non in dando consistant. ff. de serui. l. quot. ¶Nam omnis seruit⁹ aut debetur a re rei. aut a re persone. vt vsufructus: aut a persona non oīno libera ℈ quasi subiecta alterius persone. vt vasallus dño vel a colono glebe annero. C. de agri. ꝛ censi. l. litibus. ꝛ facit qō no. insti. de iure pero. qō autem a libero homine debetur non est seruitus vel quasi sed personalis obligatio. ff. de vsufru. leg. l. fundi trebatiani. ff. de annu. leg. l. gayus. ff. de vsufru. l. si quis ita. fi quis ergo personalem obligationem dixerit quasi possideri male loquitur: qz nec per patientiam cadit quasi traditio huic. ꝛ adde qō no. ff. de peti. here. l. generaliter. item esset dicere qō idem est seruit⁹ ꝛ psonalis obligatio qō fallum est. qō ergo ius redditus quasi possideꝛi. rū. quedā sunt obligationes simplices absolute quedā respective seu cōnectatiue. in simplici obligatione nō cadit quasi possessio. sed obligatio relatiua ad quasi seruitutem

vel subiectionē vel dñium. sic facit. ff. ex qui. cau. ma. l. ait pretoꝛ. §. item ci. et. C. de pact. l. certis annis per Ly. vide. j. e. §. iuxta flumen. ꝛ. §. e. §. an si libellus. ¶Qui longo tpe p̄estitit vsuras doꝛ. non absolute p̄esumitur eas p̄missse. ff. de vsur. cum in remverso. dū tamen allegetꝰ p̄omissio. nam si non allegatur cum sit facti non p̄esumitur: vt no. ff. de excep. doꝛ. l. ij. §. circa. simile i excusatiōe que ex eroze nascit̄. nazꝝ nō p̄sumitur eroꝛ. nisi allegetꝰ ff. de adulte. l. si adulteriū cum. nam p̄sumptio per modū p̄bationis. vt no. C. de peri. tu. l. pe. ꝛ ideo nō cadit sup nō intentato fiue p̄sumat facti. p̄missionē siue circa factū vt erroꝛē qō est no. item p̄estatio debet esse vnifoꝛmis. nam ad ea que certā foꝛmam non habent non pōt adaptari certa p̄sumptio. ff. de annu. leg. l. seyo. §. j. Bal. vide. §. an patientia. p Oldr. ¶Juxta flumē qō nec ponte nec vado trāsitur sed nauicula. quidā nobiles fecerūt stare semp quēdam eoꝝ familiarē cum nauicula ad transeūdum hoīes mercantias ꝛ iumenta. ꝛ inde soliti fuerūt recipere magnā vtilitatem ꝛ mercedē a transeūtibus. Tandē istis nobilibus fit p̄ceptum per cōmune qō ibi amplius nō stent. Isti quasi spoliati volūt agere equasi interdicto. querit nunquid possint et videt qō nō: qz talia facere videt potius factuz ꝛ locatio operarum q̄ ius. ff. de via pub. l. via publi. ff. cōmunia p̄edi. l. vēdito. nā flumen qō nauigio transitur nō recipit seruitutē. ff. de serui. rusti. p̄di. l. fina. ꝛtra. dico per. l. q̄ q̄ de diuer. ꝛ tempo. p̄scrip. ꝛ dico qō ista est quedā quasi iurisditio. vel dic qō est ins quoddā qō non ht̄ nomē. qz plura sunt negocia quā vocabula. nā ꝛ seruitutū quedam sunt innoiate quedam no minate. Item ꝛtractuū. Item delictoꝝ. Item vltimarū voluntatuz. vt no. C. de pac. l. ℈. Bal. vide. §. eo. §. quidā. ¶No. qō ille qui pdit possessionē facto suo in violentia nō habet interdictū vnde vi. Sed ht̄ contra inuadentē additionē ex. l. fi. C. vnde vi. vbi sufficit. p̄bare antiquiorem possessionē tm̄. Bal. ¶Quis faciat sumptus. an emptoꝛ. an venditoꝛ. C. de emp. l. prima. Bal.

a ¶De dolo ꝛ contumacia. Rubrica.

b ¶De prima parte vide summistas ꝛ p̄cipue Azo. q̄ plenissime tradit materiā de Rof. statim dicam. Joā. de bla. q̄re in sui operis Rub. pe. item de hoc oēs libellarij. de sēda parte rubrice vide qō dixi plene. §. huius operis parte. ij. super rubrica. de contumacia.

b Hec rubrica hic. id est in p̄secutiōe huius partis rubrice q̄eq̄d aūt h seq̄t vsq̄ ad v̄. est. ꝛ actio ad l. faz fuit rof. h ti. de dolo. vbi ponit ser q̄ in hac actiōe req̄runt q̄ ex positionib⁹ colligas.

c ¶Est. in eo qō petit rescindi qō nullū est: vt p̄misit. vide non obstat. hic ei qō post Hosti. scripsit de emp. ꝛ ven. cū dilecti sup gl. vlt. in p̄in. sez an deceptus velit dicere ꝛtractū nullū an ꝛtra decipientē agere de dolo esset in ipsius arbitrio. p. l. elegāter. ff. e. in p̄n. hic aūt scias qō cōtra cōem glossarum vtriusq̄ iuris Pet. de bel. dicit cōtractum etiam bonefidei cui dolus alterius contrahentis dedit cām tenere. ꝛ eius rationes scripsi super glo. pe. quas oīno videas.

d ¶De dolo dicunt libellarij. ꝛ maxime Jo. de bla. vbi supra ad hos libellos addi posse. vobis q̄ do. inder supplico. vt dictū. p. quātum in lite iurā. vo p̄sniam odēnetis. dz aūt hic de dolo: qz ex eo nō ex culpa iurat in lite. ff. de in lite iurā. li. in actiōib⁹. §. j. vl̄ g aliqbus qō sicut in arbitrijs dne fuerūt snie reo nō parente sic fit duplicāda petitio i libello. ℈ iō ipse dicit illā clausulā omitti posse. tūc em cū reus nō parebit aeroꝝ sine libello id petat a iudice. nā cū scēa snia sit executoꝛia p̄me ꝛ p act. in factū q̄ daz defcendat ex re iudicata nō offerꝛ libellus de hoc vlti. vi de. §. de sen. exco. §. pe. in fi. subdit ipse Jo. qō si deceptꝰ vult h̄e rē quā vendidit oportet qō p̄cium qō a dolofo receꝑit restituat. C. qō metus causa. si per vim vide qō no. in. l. ibi p̄e. si vi.

e ¶Elegāter in p̄in. huic opponit rof. qō hoc casu nō act. de dolo. sed ex vēdito agi dz. ff. de act. emp. l. iul. §. p otrariū. ꝛ sic nō ht̄ locū ō dolo vt. j. i positiōib⁹ rei. ꝛ vide qō ibi dicā. rūdet qō lex illa ℈ia ht̄ locū qñ dol⁹ icidit i ℈ctū: vt peedat exēptio. ꝛ cessent de dolo. ℈ qñ dedit cāz ℈ctui. tūc ℈ct⁹ q̄ ē null⁹ nullā actionē parit. fi opponas ex ℈ctu nullo dari actionē. vt. j. is vna i. l. excep. ff. de actio. emp. rūdet rofr. qō ibi ℈ct⁹ a p̄ncipio fuit aliqs. ℈ postea rescisus. p̄n nō v̄. null⁹ q̄ vtit̄ p̄mo die vitat. ff. ō le. ij. cū filī⁹. §. hꝛs. Itē opponit actio ō dolo ē p̄sonalis quō

datur ad rem ꝓsequendā rñdet ꝓ instantiā qđ idem inuenīr in multis. vt in actione cōmodati ⁊ depositi q̄ rem ꝓsequūtur: ꝫ sint personales ad formā responsionis. facit. ſ. q. i. ſicut vigert.

a ¶De dolo. ⁊ vide qđ ibi no. ⁊ plen⁹ ꝑ Cy. ad solutionē ⁊trariorꝝ. qui bus daf̄ actio de dolo. vbi alia cōpetit. dicebat g̃ Jo. ō bla. vbi. ſ. post prin. qđ in casu de q̄. ſ. qđ dol⁹ dedit cām ⁊tractui. ſiṽo in eo incidat. li. cōci. fic. ZJB. Co. ⁊c. cō. de. p. q̄ cū ꝓponcrē vēdere codicē meū ꝑ. rr. ipse dolo suo icidēte ijſdem me decepit i duob⁹ denarijs. vñ ago ℈ eū ꝙ illos denarios mihi det ⁊ ſoluat. ⁊ad hoc ꝓpono ac. de dolo ex vēdito. nā ⁊ ꝑ minimo da- 4 tur. ff. de ac. emp. iul. §. p ℈ iuſt. ¶ Si vero incidat in cōtractu ſtricti iur. tūc ſi quātitas eſt vltra duos aureos: vt. ff. eod. ſi oleum. in fi. ⁊. l. idem. fic conci. li. ZJB. Co. ⁊c. cō. de. p. qui me in ꝓmissionē quā ſi bi feci decepit in tribus aureis. vñ ago contra eum act. de dolo. qđ ꝑdictā mihi quātitatē reſtituat. hec forma ꝓbaf̄. C. de inuti. ſti. dolo. Si vero det cām ℈ cui ſtricti iur. tūc ⁊ ℈ctus. ſꝫ obſtat exceptio. ⁊ ſi. ꝓ- ceſſum ſit ad traditionē locum habet hec actio: vt in ꝑ. l. elegāter. C. de inuti. ſti. dolo. ⁊ oci. li. vt. ſ. Actor ſic po. ¶ ℙ. ℳ. ZL. Po. qđ multum ſuaſiſti mi 5 hi qđ venderem tibi codicem meum. vel hereditatez dicendo qđ coder erat inutilis vel hereditas mini- ma. Item qđ ꝓpter tales ſuaſiones tibi vendidi. al's nō venditurus. extra de emp. ⁊ ven. cum dilecti. z hoc cum dolus dat cauſam contractui. Si ṽo inci dat dicas ſic po. qđ cū ego ꝓponerez vendere. C. ſeu heredita. tu mihi in tātum ſuaſiſti qđ valeret modi cum qđ vendidi tibi ꝓ. x. nūmis. Item qđ coder il le ſeu hereditas valer. lt. ⁊ ego vendidi ꝓ. xxx. tuis ſuaſionibus. Item qđ credebam vera eſſe que mihi dicebas ⁊ de hereditate qđ eſſet modica ⁊ etiam de ꝓcio. Item qđ ego ſum homo ⁊ honeſte vite ⁊ no- bilis. extra de pur. ca. c. i. Item qđ iam eſt annus qđ hec vēditio facta fuit. Reus ṽo ſic. ℙ. ℳ. REJ. ℙ. ℳ. qđ tu eras venditurus. C. ſeu hereditatem al's. Itē qđ res quā mihi vendidiſti vendereſ cōmu niter ꝓ. xx. apud omnem ꝑſonam. ff. ad. l. fal. ꝓ- cia. ff. de dona. cauſa mortis. l. mortis cā. itē qđ ſcie bas ea que tibi ſuadebam: q̄ ſciēti ⁊ volenti dolus non infertur. C. e. de trāſac. cū donatiōis. ff. de aqua plu. ar. in diē. itē qđ act. ex vēdito habes ad recupe randū tuū intereſſe. hec enim nō daf̄ ſi alia ſupereſt ff. eo. l. ij. ⁊. C. de dolo⁹. ſed hec eſt iuris. item qđ tota deceptio non excedit. x ſo. item ꝙ ego ſum nobilis ⁊ legalis ꝑſo. item qđ tu es meretricator. et alea tor. ff. eod. non debet. et. l. ſe. item quod iam eſt trien nium elapſum quod hec venditio facta fuit. hoc con ceſſo ceſſat ℏ actio: quia tēꝑora ſunt elapſa. C. eo. l. fin. item debet deſignari certa perſona que duplum commiſit: licet in actione. quod metus cauſa ſit ⁊tra ff. e. ſed ⁊ ſi dolo. §. fin. ¶ Et cum hec act. de dolo 6 vltra biennium non competat: ⁊ vt. C. e. l. ſi. poſt biē nium contra doloſum in locū eius inducta eſt actio in tac. in eo in quo locupletior factus eſt. que actio perpetuo competit. ff. eo. ita q̄z. ¶ Eſt ⁊ actio⁹. in fac. ſubꝛogata in locū actiōis de dolo q̄ daf̄ liberis ⁊ liberi⁊ deceptis a patre ⁊ a patrono ⁊tra eos. da tur etiam contra euz qui dignitate ꝓcellit. plebeo contra conſularem. luxurioſo prodigo et al's vili contra hominem vite emendatiorꝝ. ff. de dolo non debet. ſic ergo lib. conci. ZJB. Co. ⁊c. con. de. p. pa

c ¶Ita q̄z ꝓpter. ibi no. in vlti. glo. hic ſcias qđ Jo. de bla. tenet vbi. ſ. circa mediū in ꝓpetuū teneri. in eo qđ ꝓuenit actiōe de dolo. ceſſat eīm hic periculū infamie cū querat de calculo: vt ibi not. ⁊ de alieno dolo. non de ꝓꝓio cuius ⁊trarium eſt in dolo.

d ¶Eſt ⁊ actio ſubintrat materiā edicti. xiij. in ordine. rof. eius nois q̄ hic in ꝓin. exꝑimiē. ⁊ tria in illo neceſſaria collige ex poſitionib⁹.

e ¶In fi. ⁊ vt ibi no. in vlti. glo. id fieri dz cū mala fides ſubticeſ. ℏ dico qz in libello de bona fide nil dz illud dictū. B. fuit azo. in ſūma hui⁹ titu. ante finē allegātis qđ ibi alleg. B. ⁊ rof. vbi. ſ.

f ¶Si ſeruus. vidim⁹ qđ autoꝛ bucuſz locutus eſt de dolo cōmiſſo ab altero ℨhentiū. Eſt sciēdū qđ azo in ſūma hui⁹ti. in fi. qđ recitat ℙoſt. hoc ti. §. q̄lis in fi. q̄rit ſi ꝑ dolū tertij vendidiſti mihi al's nō ꝑmittu rus an teneat ℨctus ⁊ dicit vter q̄z quoſdā dicere qđ nō tz ℨctus p. l. ele gāter. §. j. ff. eo. ſed azo reto: quet legē ℨ illos qđ etiā ꝑuit ℙoſtiē. vt ſicut ex incidenti dolo ſerni nō tenet emptoꝛ: ſic nec ex illo qui dat cām

ꝓtractui actio eſſ de dolo ꝑſonalis eſt ex ꝓtextriuſq̄z. ſ. cōuentītis ⁊ cō uenti. ⁊ idē no. in decre. cum dilecti. de emp. ⁊ ven. ad fi. vlti. glo.

g ¶Eſtat videre in ꝓnci. autoꝛ nō vidēs quo melius. vij. edictoꝝ materiā tractare poſſet quā ſub rubꝛica de ⁊tumacia ꝓncipalē materiam ſm ius vtrūq̄z tractauerat. ℨ. de cōtumacia quā quo tre meo cum ſim emancipatus. vel de. p. patrono q̄ ſuis ſuaſionibus tota die mihi ſuadēdo induxit me vt venderem ſibi. C. meum. alias non vēditurus. vel dum ꝓpoſuiſſem vendere dicto ſuo vendidi ſibi ꝓ. x. minus q̄ valeat. vnde ago contra eum: vt mi hi. C. meum reſtituat. vel illa. x. mihi ſoluat ⁊ ad hoc ꝓpono ac. in factum. que contra tales ꝑſonas ver e bis temperatur. ff. e. nō debet. in fin. eideo autem di xi verbis temperatur. ⁊quia hec actio cum tempera mento verboꝝ ꝓponitur: vt bone fidei mentio habeatur: vt in ꝑ. l. non debet in fi. Actoꝛ ergo fic po. ¶ ℙ. ℳ. ZL. Po. qđ ſum filius tuus. item 8 quodſum emancipatus. item quod tecum contraxi item quod tuis ſuaſionibus contraxi: alias non contracturus. ff. e. non debet. ff. de doli exceptione. apud. §. aduerſus. item qđ in illo contractu quem alias eram facturus me decepiſti in. x. ⁊ hoc cū do lus fuit icidēs. Reus vero ſic. ℙ. ℳ. REJ. Po. qđ rem iſtam volebas vendere. item quod volebas dare ꝓ. x. item quod. x. tibi ſolui hoc conceſſo ſuc cūbet actoꝛ. quia tm̄ valet res quātum vendi poteſt f ff. ad. l. fal. ꝓtia. ff. ad. l. aquil. ſi ſeruus.

¶Eſtat videre de ſecunda parte rubꝛi. ſcili cet de contumacia. qualiter autem ⁊ quid petetur contra contumacem. dicam in ti. infra ꝓxi. in ꝓinf. ¶ Ante igitur oīa h 1 no. qđ antiquitus moꝛis fuit: vt ꝓtoꝛes haberent in curijs locum quendam dealbatum. puta tabu lam vel parietem vel aliud in quo ſcribebant cita tiones ⁊ ſtatuta ſic ſcilicet: ꝓtoꝛ: citat talem: vt ve niat tali die. itez ꝓtoꝛ: precipit. ne tale quid fiat: vt h ſupꝛa de citat. §. ſequitur. ℨ. tno. bſi q̄s ergo hſc alī bum ꝓtoꝛis. cuius loco ſunt hodie quatterni. coꝛ rūpebat: vel delebat: vel interliniebat: vel radebat. puniebatur in. l. aureis per edictum de albo coꝛrupto. in quo ſic li. conci. ZJB. Co. ⁊c. cōque. de i 1 p. q̄ quaternos curie ſiue libellos ſiue confeſſiones vel dicta teſtium poſita in quaternis coꝛrupit. ali quid abꝛadendo vel mutando vel interdicendo vel interlineando. vñ peto eum puniri in. l. aureis: ⁊ ad k hoc ꝓpono vtilem ac. in factum ſubꝛogatā in locū edicti de albo ſcri. vtile. ff. de iur. om. iu. ſi quis id q̄ l inſti. de ac. §. penales. extra de reſcrip. olim. de offi. deleg. cum olim. ij. ideo antem dixi vtilem. quia licet verba edicti⁹ deficiant. tamen ſententia locū habet argu. ff. ſi quadru. pau. fe. di. l. fi. directum autem lo cum non habet hodie. cum hodie non ſint ꝓtoꝛes vel tales qui iura concedere poſſunt: vel huiuſmodi ſcripta in albo facere. niſi forte imperatoꝛ hoc face ret. qui ſolus condere poteſt iura. ff. de le. humanū. ⁊ l. fina. vel etiam poſ. vt dicunt quidam hodie locum habere. ſi quis coꝛrumpat aliquod edictum ꝓtoꝛ 3 is poſiti in aliquo. t. ff. ¶ Quid iuris ſit de coꝛ rumpentibus acta iudicij. dic vt in li. Roſ. in tit. de l edicto de albo coꝛ. ! Ac. ergo ſcilicet quilibet de po pulo: vt in ꝓealle. l. ſi quis id quod. ſic po. ℙ. ℳ. 4 ZL. Po. quod. ꝛ. eſt ſenatoꝛ vl ꝓtoꝛ vel poteſtas loci talis. ff. de of. ꝓe. noꝛmam. Item quod ipſe fe- qui ſepulchꝛum. ad idem. ff. de termino mo. l. agraria. ſecūdo qđ accu ſatoꝛi facit. ff. de verbo. ſigni. ſi cui. tertio qđ pena ſit dimidianda inter fiſcum et accuſatoꝛem. C. de aſſel. l. nemo. ff. ad fil. l. lege. §. j. ⁊ ſimile qđ de theſauro inuento dicitur. ff. de in. fiſ. non inteligitur. §. vlti. ⁊ hoc vl timū tenet azo. refert ℳ ꝛ. tenuiſſe ſecūdam per legem allegatā. ⁊ ad le gem de ſepul. vio. Reſpondet ſpeciale ꝓpter magnitudinem ſceleris eius qui moꝛtuos in pace doꝛmire non ſinit. C. de epiſco. audi. l. nemo ad. l. de termi. mo. reſpondet qđ ibi datur in publico. i. cuilibet de po pulo agēti dans ꝓo regula qđ vbicūq̄z pena datur ꝓo aliquo edicto accuſatoꝛi cedet ⁊ non fiſco niſi lex illā dimidiari ꝓeciperet ⁊ ſic reſpō det ad tertium. Subdit etiam ibi Roſ. qđ licet dolum allegans illum ꝓbare debet. ff. de ꝓoba. quot. §. qui dolum. ſi tamen aduocat⁹ coꝛ rupiſſet acta. ⁊ hoc conſtaret ꝓeſumetur dolus ⁊ releuabitur leſus ab onere ꝓbandi facit. ff. de admi. tuto. tutoꝛ: qui repertoꝛium. Jn ipſo eīm ruſticitas vel ſimplicitas nō excuſatur ſi tū abꝛaderet emendando uis: ſeu

excuſaretur cōſuluit tamen ld ſine iudicis autoꝛitate non fieri de his ibi vide in fine.

a ¶Sane ꝓſequitur ſm edictuz oꝛdine quo. ſ. in quo quattuoꝛ dicit neceſſaria que per poſitiones patebunt.

b ¶Vel in ſi. hic dixit ꝓpter verbum legis. j. allega. que dicit illum nō obtēperaſſe q̄ nō fecit qđ ex tremū eſt in iu riſditiōe. i quo inſtat roſ. eo. ti. ver. ſiij.

c ¶. §. ij. ver. eſt ⁊ quarta.

d ¶. c. i. vides qđ ex illo edicto dupler via agē di cōcedif. ſ. ad intereſſe partis leſe. q̄ reus nō cōparuit. qđ in 5 telligenduz eſt a de ℨo intereſſe q̄ paſſus eſt i ſumptib⁹ litis 6 et dāno qđ ꝑ ſuſtinuit: quia c ille non paruit. non in vera eſti matione litis. q̄ vt dicit ibi glo. in §. vlti. vbi dicitur quā ti ea res eſt ab ſurdum eſſet id fieri ꝓ vna leui inobediētia. et idem hic Roſ. ſecūda via pa ret in vltimo li bello quo agiſ ad penam que applicaf fiſco. ⁊ ſic meram pe nam cōtinet vt 9 dicit ibi textus et ne caſus ille cōtinuetur ꝓti mo qui difficul tatem ingerit: expone cum ꝓ quādo. ⁊ ceſſa bit ꝓlixitas. ſic exꝓonitur ꝓ cōmo. c. vno. in ꝓin. concludiē ergo quod cuz dupler ſit offē ſa ſcz partis et iudicis merito dupler lib. cō petit. ⁊ verū eſt qđ cuz ꝓmuus quo petitur in tereſſe. non eſt pena mera. q̄ licz ſit pena ſol uēti. qđ ſibi nō adfuit. nō tñ re cipienti: ſed vl timus libellus puram penam continet. quia recipit fiſc⁹ qđ ſibi non abfuit ⁊ ſoluit ſnobe- 11 diens qđ nō re cepit. facit qđ de expenſis ſcripſi de reſcrip. c. vlti. in fin. ter. cum ſuis remiſſionibus quomodo autem diuerſe ſeruāt lecture dicti. §. fin. in. l. vnica. ff. eo. ibi vide per ac. ⁊ per Roſ. hoc eo. tit. vbi ſin fi. inuenies in quo inuicem differunt iſtud ledi. ⁊ ſeq.

e ¶Sed ⁊ vocās hic autoꝛ ꝓſequit tertiū edictū ꝓinuatū primo per rof. q̄ ponit quattuoꝛ in eo neceſſaria q̄ patent ex poſitionib⁹. ⁊ cui ap plicetur huius edicti pena. dixi. ſ. ſuper primo edicto rubꝛica. ſ.

f ¶Rñ. j. no. ſm rof. ⁊ Accur. idem no. ff. de in ius vo. l. pe.

g ¶Quod non. Jta habetur cōmuniter. ſed debet dicere qđ ſic. vt ꝓꝛ ꝓ ſequētia. tex. autem quez ſta tim alleg. eſt. ff. eo. l. iiij. et. l. ſed ſi. §. penul. quod ſum pater tuus vel patronus. vel huiuſmodi. ff. eo. quicq̄. ⁊. l. adoptiuū. ⁊ ſupꝛa de reo. item qđ es menus filius vel libertus. item quod te emancipaui. al's non poſſet etiā cum venia. C. eo. qui in poteſta te. ff. de iudi. lis nulla. item qđ conqueſtus es iudici de me. item ꝙ miſit ꝓo me. itē qđ dediſti contra me h libellum reclamationis: extra de li. ob. c. primo. item qđ hoc feciſti venia non petita. ff. e. l. pe. ⁊ ſi. item qđ i in ꝓdicta cauſa fuiſti litem conteſtatus. ff. e. liber tus. Reꝰ vero ſic. ℙ. ℳ. REJ. Pono. qđ feci te coꝛam iudice vocari. ⁊ petiꝭ ab eo licentiam: vt poſ ſem me de te reclamare. item qđ dedit mihi hanc li k centiam. item qđ tantum dedi libellum. item qđ de di ante lit. conte. ⁊ ſic pena non fuit cum effectu com 12 miſſa. ¶ Sed queritur an habeat locum hodie l hec pena. ſi vocentur in ius ſine venia ille perſone f que ſunt. ff. e. l. ij. Rñ. primo. Reſpon. nō. quia tūc demum locum habet quando ille perſone vocantur que iure ꝓtorio vocari ꝓhibentur. z non que in ius 13 re ciuili: vt que in ꝓe. l. continentur. ¶ Item ſi ho die petatur a poteſtate venia queritur an incidet in penam ſi poſtea patrem vocauerit vel patronum. et g videtur qđ non⁹ quia a ꝓtoꝛe venia eſt petenda. nam dicit ſine permiſſu meo ⁊c. cōtra credo. nomen enim ꝓtoꝛis eſt ibi generale ꝓ o qualibet iudice. ſicut ꝛ alias nomen ꝓeſidis. ff. de offi. ꝓeſi. l. prima. 14 ¶ Et no. qđ qui nō habet vnde. l. aureos ſoluat. h dz in coꝛp⁹ toꝛqueri. ff. e. l. vltiᵇ. qđ etiā in filio tenē m i dum eſt⁴. quia generale eſt. qđ qui non poteſt ſolue k re⁴luat in coꝛpoꝛe. ff. de penis. l. prima. xxxv. diſt. añ. xxiij. q. v. c. primo ad fi. v. q. v. illi qui. ⁊ iunge. hic qđ l no. ſupꝛa de actoꝛe. ver. qđ filiuſka. ⁊ ſcl. ¶ Ceruz 15 ſi vocatus a iudice non vadit poteſt ab eo puniri ſe cundum ſuam iuriſditionem ex edicto ſiquis in ius vocat. non ierit. ff. ſi quis in ius voca. non ie. l. ꝓma ⁊. ij. in quo ſic li. cōci. ZJB. Coꝛam ⁊c. cōque. de. p. qui vocatus a tali iudice non iuit coꝛam eo cū eſſet ſue iuriſditionis. vñ peto eum condēnari ſm veſtrā voluntatem: ⁊ ad hoc ꝓpono act. in factum ex edi cto ſi q̄s in ius voca. nō ie. vt i ꝓe. l. ⁊ que dixi ſupꝛa ver. ſane volentez: hic intelligē repetita. ꝓdicta lo 16 cum habent in eo qui vocatur. ¶ Jtem autem qui te vocat coꝛā non tuo iudice condēnatur tibi in om nibus expēſis quas feciſti. ex de reſcrip. ceterū. ⁊ ſic li. cōci. ZJB. Coꝛā ⁊c. cō. de. p. qui me temere vo cauit ad iudicē nō meū: ꝓpter qđ feci expēſas. pu ta. x. vñ illas peto mihi reſtitui ſeu ſolui. ⁊ ad hoc ꝓ pono condi. ex. l. ff. de iudi. eum qđ temere: vel ex. l. m C. de fru. ⁊ li. ex. nō ignoꝛat⁹. ¶ Ac. ergo ſic po⁹. 17 Po. ZL. Po. qđ ini ad talem iudicem ⁊ conque n ſtus ſum ſibi de te ꝓo tali pecunia. item qđ ipſe te ad inſtantiaz meam fecit citari. item qđ de eius mā dato fuiſti citatus. itē qđ es de boſi. ſeu eius diſtri ctu. item qđ vocatus nō veniſti. item qđ es nobilis. ſupꝛa de reo. ver. itē nobilis. itē qđ es callid⁹ ⁊ aſtu tus. itē qđ mea intereraꝛ qđ coꝛā iudice nō venires. omnia hec ꝓbabiſ. ff. e. l. ꝓima ⁊. ij. Reus vero ſic. ℙ. ℳ. REJ. Pono qđ me coꝛā tali de. c. tātuz re clamaſti. item qđ a reclamatione deſtitiſti. itē qđ iu dex voluit mittere nunciuz ꝓ me. itē qđ nūcius ſine n mandato iudicis me citauit. itez qđ pecuniam tibi 18 ſolui ꝓo qua reclamaſti. ¶ Notandum °. quoꝝ o eſt qđ is qui nō poſſidet imobilia in ius vocatus dz cauere iudicio ſiſti. ff. q̄ ſatiſda. cogan. ſciendum. Si ergo ſuper hoc det fideiuſoꝛē ſi actoꝛ eū nō admit tit ⁊ aliū petit. competit reo interdictū de in ius vo p can. vt veniat: aut ſatiſdet per qđ actoꝛ in. l. aureis ꝓ punietur. ff. de in ius voca. vt eant. l. ij. ſic ergo cōci. li. ZJB. Coꝛam ⁊c. con. de. p. qui me parato dare

¶Jtem ſi ſeruus. vidim⁹ qđ autoꝛ bucuſz locutus eſt de dolo cōmiſſo ab altero ℨhentiū. Eſt sciēdū qđ azo in ſūma hui⁹ti. in fi. qđ recitat ℙoſt. hoc ti. §. q̄lis in fi. q̄rit ſi ꝑ dolū tertij vendidiſti mihi al's nō ꝑmittu rus an teneat ℨctus ⁊ dicit vter q̄z quoſdā dicere qđ nō tz ℨctus p. l. ele gāter. §. j. ff. eo. ſed azo reto: quet legē ℨ illos qđ etiā ꝑuit ℙoſtiē. vt ſicut ex incidenti dolo ſerni nō tenet emptoꝛ: ſic nec ex illo qui dat cām

o ¶Notandum quoꝝ eſt. cōtinuaf̄ q̄ntum edictum vt. ſ. quod breuius expedit roſ. quā reliqui.

k ¶. l. aureis de hac pena cui applicetur remittit Roſ. ad dicta ſupꝛa ſuper ꝓrimo edicto.

Archivo Histórico Rosario

a ¶Fidelis.addunt quidam. item qđ habet facti noticiam facit. C. vt omnes tam ciui.q̄ mili.l.vna circa fi.ibi procuratore instructo.sed id rof.non placet.quia lex loquitur de procuratore dato ad causam vel li tem pſequēdam cui concor.de elec.c.cupientes.§.j.verſi.insuper.li.vi. iſte autem fideiuſſor non proſequitur causam sibi que prouideat pon derando pro q̄ promittit. hoc etiam scias qđ qualiſcūq; fide iuſſor recipi dz quādo parens patronus vl'ſimilis conuenit' ff.eo.ti.l.ij.§.ij. z.iij.z not.s.de satisda. §.ij. v̄. illud autē.

b ¶Porro contra hic quo ad a edicta cōtinua tur sextū.j.ver. itē sepe. Interponit autē hic de cautione iudicio sisti q̄ est xj. inter cautio nes quas pſequitur rof. suo loco quam au tor hic īmiscu it: vt ad finem tractaui pcedē ti z octo q̄ req̄rūtur in ista pſequit q̄ patēt ex positiōibus consuluit etiaz hic in princ.qđ c pmittens p ſe vel alio promittat iudicio sisti non promittat facere fieri ra tionem. prima eniz stipulatio finitur lata sen tentia.ff.in.fol. l.ij.§.stipulatio secūda non.sed oportet sententie satiſfieri.ff. de verbo. sig.l. verbum facere sequitur omnē omnino facien di causam com plectitur soluē di numerandi vendicandi am bulandi.

c ¶Interest de hoc interesse de quo etiā dictū est supra libello proximo si b interesse sit: qr ius actoris sit factum deteri? dicit rof. qđ iura variare vidē tur.nam lex qui autem.ff.si quis cau.dicit qđ non videtur in eadē cau sa ſiſtere qui nouo priuilegio vtitur.et huic videtur accedere.ff.iudi. ſol.ſi reus in primo dicto:ſed.l.ſi quis.ff.de iudi.z.l.cum quedaz.ff.de iuriſdi.om.iudi.dicunt qđ pręnentus ius reuocandi sozum nō habet z pre.l.ſi reus.huic ſecūdo dicto videtur accedere in parte secunda cui tamen reſiſtere videtur lex vir bonus.ff.eo.titu.dicit autem ad soluen da talia cōtraria azo.diſtinguere.an superueniens priuilegium sozi ſit conceſſum alicui ad sui petitionem.z tunc eum nō iuuat.ſecus ſi nō ad sui petitionem z ſic ratio.qr improbus sepe extorquet negata.C.de pe

fideiuſſorem iudicio ſiſtendi causa locupletem:fide dignum.z habilem ad conueniendum ſine causa il lum recipere recuſauit:quem de iure non debuit re cuſare. vnde ipſum condemnari peto in.l. aureis. z ad hoc propono actio. in fact.er edicto de in ius 19 vocan. vt.ff.eod. l.ij. &c. ergo ſic po.¶P̄O.AC. Pono qđ de me conqueſtus es cozā tali iudice ſu per.c.que dicebas me tibi debere.item qđ ab eo vo catus veni.item qđ petiſti a me cautiouem iudicio ſiſti.item qđ repreſentaui talem fideiuſſorem. item qđ ille habet.c.in bonis.item qđ eum ſine cauſa le gitima recipere recuſaſti.item qđ eſt habilis ad con ueniendum.item qđ eſt homo fidelis[a].premiſſa pro banc.ff.e.l.p̄ma.z.ij. Reus vero ſic. P̄O. REJ. Pono qđ de te reclamaui. itē qđ voluiſti mihi da re.t.in fideiuſſorem:vt ſtares in iudicio item qđ ille t.habet tantū.l.in bonis.item qđ petebaz.c.item qđ ille.t.eſt infidelis z omnia negaret non obſtante iu ramento.item quod vir poſſet conueniri. itez quod conſueuit deierare:vt extra de pigno.illo.in fin.

b ¶Porro contra promittentem ſe vel aliquem iudicio ſiſti agitur acti.ex ſtipulatu.ff.q̄ ſatiſda. cogan.z.ff.ſi q̄s cau.per totū.in qua ſic li.con.ZJB. Coram ꝛc.cō.de. p. qui cum mihi promiſiſſet iudicio ſi ſti tali die non ſteriſ.vnde qr intereſt mea in. r.ideo peto illa.r.z ad hoc propo.certi condi.ex ſtipulatu ff.ſi quis cau.l.qui autem.§.ſi. ¶Si vero promi ſit alium iudicio ſiſti.ſic li.conci. ZJB.Coram ꝛc. conque.de.q.qui promiſit mihi ſtipulanti.t.ſtare in iudicio tali die vnde quia ea die non ſtetit.ago eux. z peto ab eo:vt preſtet mihi.r.quia tantum mea in tereſt:z ad hoc propono certi condic.que oritur ex 21 ſtipulatu.ff.ſi quis cau.ſi quis quando. ¶Si au tem vis petere qđ ſe vel alium ſiſtat in iudicio. nec iam tranſiuit triennium. C.de iudi. properandum. vel annus z dimidius. C.quomodo z quādo iudex. auf.qui ſemel.ſic li.conci. ZJB. Coram ꝛc.ago cō

tio.bonoz ſub.l.j.lib.vj.ſed qr huic ſolutioni obſtat. C.de fruc.z lit.ex pen.l.ſi.ſoluit aliter. vt ſi ꝓpter publicam vtilitatem indultum ſit pri uilegiū profit.alias nō.z idē in milite ſi ex neceſſitate factus eſt. alias ſecus. vel aliter q̄ nouo p̄uilegio vtiſ nō vſ in eadē cā ſiſtere. ſupple. in terim.cū.ſ.priuilegiū pdeſt ad tps ſicut in legato cui pdeſt cū eſt in le

cesſerit.et in pręal.l.ſi eum in prin.item non videtur quod ſim fideiuſſor:vt.eod.titu.l.ij.§.j.et.ff. de operis lib.cum patronus.ſed ſuper hoc.an dicar vereſi deiuſſor diſtingui poteſt.an principalis promiſit ſe exhibiturum.z me fideiuſſorem dedit.z tunc ſum ve re fideiuſſor.an vero pro illo conuento principaliter promiſi iudicio ſiſti.z tunc non:vt in pre.l.ſanci mus.in princi. et ſecundum hoc poteſt ad predicta reſponderi.vel dic quod aut ſciui reum interpella tum:vt ſiſteret.et tunc ſtatim poſſum conueniri: qr debui curare:vt ſiſteret.non expectata alia denūcia tione ſeu requiſitione.argumen.ff.de act.emp.z vē. l.j.in fin.aut neſciui.z tunc ſit neceſſaria requiſitio: vt ſiſti faciam:tutius eſt tamen ſemper quod requi rat.z vide ſupra de ſententie execu.§.ſequitur. ver- d ſicu.quid ſi ſententia[b].ideo autem dixi:vt ſupra non appoſita die:quia tunc certum eſt. quod aduenien te die.ſi nō eſt exhibitio facta z reus nō ſteterit agi poterit ad intereſſe vel ad penā ſi ꝓmiſſa ſit:vt in p̄.l. d ſi deceſſerit z in p̄.l.ſi euz.§.primo nec eſt alia requi ſitio neceſſaria.cum dies pro homine interpelleſ:vt C.de contrahen.ſti.magnam.extra de locato.c.ſi.vl' poteſt dici pręal.l.ſancimus locum habere.de pena e autem ideo dixi:quia ea apposita ſine die agitur de mum ad penam cum certum eſt reum ſiſti non poſſe. ff.de verborum obligatio.ita ſtipulatus.ff.qui ſatiſ 24 da.cogan.de die.et.l.ſecunda.§.fin. ¶Sed cum principaliter promiſi aliquem in iudicio ſiſti.vel ali e as coram aliquo vel in aliquo loco preſentari e. nūquid tenet talis promiſſio ſine cauſa. Dic quod ſic:quia pre.l.ff.qui ſatiſda.cogan.l.ij.§.primo.z.ff. ſi quis cau.in prin.de cautione non faciunt mentio nem.z argumen.C.de fideiuſ.ſi barſatozam. C.li.r. de agri.z cenſi.litibus.§.finautem. ¶Quidam ta men contra.nam hoc eſt generale in obligatione:vt extra de fide inſtru.ſi cautio.z poteſt eſſe cauſa ſecū dum eos: quia forte propter hoc mercedem recepi. vel quia videbam eum bannum.vel altam penam in currere.vel in carcere vel cuſtodia detentum.z pro pter hoc pro eo promiſi.z vide ſupra de accuſa.§.ſi. verſicu. ſed ſi dedit.et ſe. Item quere: vt infra de fi f deiuſ.§.primo verſicu.ſed pone egi.et ſe.f ¶Item ſe 25 pe[c]in ius)vocatus vi ab alio eximetur.ne in iudi g cium veniat.ideo contra eximentem datur edictuz: ne quis eum qui in ius vo.ſu.vi eximat. per qđ exi menti pena impoſitur quanti actor in litem iuraue rit.ff.ne quis in ius vo.vi exi.l.j.z.i. ſed per alium: ¶Rñ.j.ſic ergo li.conci. ZJB. Coram ꝛc.cō.de.p.q̄ t.a me vocatum ad iudicū vi ſeu dolo malo exemit. vnde quanti in litem iurauero in tantum eum con demnari peto.vel ſic vnde meuz ſingulare intereſſe peto.quod eſtmo.c.et ad hoc propono ac. in facti. ex illo edicto.ne quis eum qui in ius vo.eſt vi exi.ff. 26 e.l.ij.z.iij.f.¶Actor ergo ſic po. P̄O.AC. Po. q̄ conſ.fui de.t.coz̄ tali iudice. ff.e. l.ij.§.ſi.itē qđ f t.vocatus veniebat ad iudiciū.ff.e.l.ij.§.fin.itē qđ t.eſt talis perſona.que poteſt in ius votari.ff.eod.l. j.§.j.et.fin.et.l.ij.in princi.et.§. item quod tu illum vocatum vi exemiſti ne veniret. vel aliter prohibui ſti.ff.eo.l.iij.§.fin. item quod propterea actio mea eſt amiſſa. item quod inder qui eum vocauit eſt or dinarius.z qui poteſt ex officio citare. ff.eod. quod ſi quis.§.ſi quis. Reus vo ſic. P̄O. REJ. Po. quod in tantum de. t. fuit conqueſtus. item quod. t.

a ¶Item plerūq; hic.vij.edictum proſequitur ſm Rof. plenius. quat tuoz autem in eo neceſſaria poſitione docent.

b ¶In.rr.dicit Rof.qđ bonuz eſt ſic declarare. tamen poſſet in pceſſu declarari.nō expreſſum in libello.

c ¶Recuſauit.dicit rof.oio ac ſi dicat ſuo ꝓprio facto z motu.vñ Py. exprimas qđ p illđ oio. Eſt ſci endū qđ rof.op ponit hoc edi ctū iutile. nam aut ſaluū ē ius actoꝛi ō reum. aut nō. primo ca ſu quid iteret actoris reſiyna die nō veniſſe. nil vel modicuz ſi nō erat ſaluū b vt qz actio pem pta fruſtra vo cabat.z ſic nul lum intereſſe.ſi igiſ vocat' ve nire nō teneba tur. q̄ nec tene biſ q̄ illum exi mit:vt.s.priori. edicto dictū eſt reſpōdet lz ius actoris ſit ſalu ū.pōt eius in tereſſe.qz opas c pdidit illi' diei quo ad iudicez venit.z forte ad d uocati diurni oduxit z in his duob' expedit rr. vel ob. non dari extraoꝛdi nariū dñi cōpe tit ordinariuz: qz illud ō eādē pſonā.ff.de mi no.i cauſe ō di uerſas ſec'. C. ſi tuto. vel cu.l. etiā. itē nō ob. ſi dicas ꝓpter modicū iudicē contra eximentē nō debere actoꝛē adire.ff. de in integ. reſt.l.ſcio.qz etiā minute cauſe ſunt audiende. in auf. de man. p̄n.§.ſit tibi col.iij.extra de appel.c.de appellationib'. ſed reſtitutio nō datur ꝓpter modicū ne ſic reſcindaf' qđ eſt maius.ff.de iudi.l.p minoꝛe in ſecūdo mēbro poterat eſſe ſaluū ius actoris tpe exēptionis z poſtea pe riſſe ſcriptiōe cōpleta z ſic multū intereſt actoris ō eximentē.nec va let ſi dicas illā interruptā p citationē de reo factā p executoꝛem.C.de ſcrip.rrr.an.ſicut in rē.z.l.ſi. nā tpe iſtoz edictoz nō fiebat interru ptio p executoꝛes.hodie etiā reſtringiſ ad ptorias penales z annales C.qñ libel.p̄n.datus.l.ij.vel q̄uis fieret interruptio agereſ nihilomi nus ō eximentē ne maneret maleficiū impunitū.ff.ad.l.aq̄l. ita vulne ratus. Querit demū rof.quō ꝓuidebitur vocato z exēpto ſi mulctar' fuit vel dānatus ad penā ſub qua ꝓmiſerat ſiſtere certa die.aget ꝓtra eximentē facit.ff.eo.ti.l.ex hoc edicto.§.z ſi ſtipuloz. Eſt etiā notandū ſcōm eſi qđ de ſumma eātate ſi acto: pōt actionē ſuā ꝓpter exceptio nē rei z eximens nō eſt ſoluēdo.reſtituet actoꝛi actio ō reū er ea cauſa liberatum.ff.de lega.j.l.plane ad qnid.l.extraneum allegat cum ſit tex tus in.l.fina.ff.eo.titu.ij.reſpon.

¶Bal.De dolo z contumacia. Rubrica.

Quid ſit album et qualiter formetur libellus in albo? corrupto z qualiter formetur libellus de precepto ſumpto.S.reſtat.H. queritur an ille qui ꝓmittit aliquē de iudi. ſiſti teneatur ad penam vel ad intereſſe.ſi non eſt factum ſibi preceptum de repreſentā do reum:ſed ipſi reo. Reſpondeo ſi fuit fideiuſſor preceptum factum reo ꝓrigitur in iudicijs ad fideiuſſorē.ſecus ſi fic eſt ꝓmiſſor.i.qui promiſit ſolus.ff.de dolo.l.eleganter.§.ſeruus pactiōis. quia tūc pre ceptum debet fieri ſibi. H. In cōtrarium qđ non teneatur niſi fiat ſibi ꝑceptum facit.quia non eſt ꝓprie fideiuſſor: ille qui ꝓmittit ſe fa curum z curaturum.vt not.ff.de verbo. obliga.l.cum filius.§.j. Sed reſpondeo qđ immo eſt ꝓprie fideiuſſor.ff.de fideiuſſo.l.fic ut reus non tamen videtur habere beneficium.auf.de fideiuſ.quia non proce

ditur cōtra eum oꝛdinarie ſed officio iudicis executiue z de plano.ff. de in ius vocan.l.cum pro quo.z hoc eſt verum maxime tenendo quod non ſit ꝓprie fideiuſſor.vt no.ff.de in ius vocan.l.vt eam.iij.reſpon. ff.qui ſatiſda.cog.l.ſecūda.§.primo in fideiuſſore vel quaſi fideiuſſo re iudicij vel contractus non requiritur cauſa: quia fideiubet ad verſi. ſed cum princi paliter.H.z ꝓ batur.ff.de pe cu.l.iij.§.ſi filiꝰ nā ſi ibi eſt ſpe ciale ergo i con trarium eſt ius cōmune. Bal. Mot.quod.l.ij. C.de reſcindē. vendi.habet lo cum in contra ctu locationis per.l.rem ſi pre cio.§.fi.ff.loca.

¶De eo q̄ mit titur in poſſeſ ſionez cauſa rei ſeruande. Rubrica.

¶Scias qđ miſſio in poſſeſ ſionem ꝓpter contumacia nō habet locum in beneficialibus eo.titu.euz qui in princ.lib.vj. quere ſūmiſtas et vide quo ad tractatores.qđ dixi.§.ō primo z ſecūdo decreto ſuper rubri. z queſtiōe quā ſcripſi eo.tit.§. reſtat.ij.col.ſu per ver. quid ſi non reperiant'. Et vide qđ ſcri pſi poſt Archi. z Jo.de deo. ſu per ver. quid ſi non reperiant'. Et vide qđ ſcri pſi poſt Archi. z Jo.de deo. ſu pra.ff.de pe.cō.rit. lib.vj. Eſt etiam qđ an pręſens qui nō vult ſe defendere actoꝛe volēte pcedere patiatur miſſionem de ſimꝑr inuito vide qđ no.ō.de defenſo re ver.ſed nūquid z ſuper hoc ſunt opiniones quas quidā habēt in.l. ſeruū quoq;.§.publice.ff.de pcur.in cā liberali z ꝓ defenſione dāni cō ſtat quē admitti.nō ſolum ꝓ pręſente.ſed etiam ꝓ inuito.ff.de lib.cau ſa.l.ij.z.iij.z.ff.de appel.non tñ.z no.extra de pcu.c.i.in.j.glo.et hoc allegatur qđ ſi in illis caſibus eſt ſpeciale contrarium eſt regulare.fa cit regula que a iure lib.vj.cum concoz.z facit ille.§.publice a ꝓtrario vt ſi publice eſt vtile adhęrentes defendi.ergo ſecus in pſentibus aliqui diſtinguūt pſonalem a realī.primo caſu non admittitur alius z patie tur iſte miſſionem congruū in pſonali.vt lit.nō ꝓteſt.qñ.in fine. et fa cit.ff.de pecu.l.ſumma cum ratione.§.fina.z iſto caſu actoꝛ volente p cedere qđ dicitur in pre.ver.ſed nūquid.s.de defenſoꝛe. In reali idem niſi forſan tertius veniens dicat ſe rem poſſidere z ſit paratus p̄dicte rei defenſionem recipere admittetur.z iſto caſu nō defendit rē niſi per conſequētiam quia dimittit'.vnde nō ſatiſdat cū ſit principalis reus. z ſic euitatur miſſio tedij. alias fertur martinū de ſano tenuiſſe pſentē z ꝓtumacem poſſe defendi.ꝓtat eſi qđ oio latitans habeat ꝓ absen te.ff.de verb.ſig.l.absentē.z latitare qnis pōt etiā in ciuitate exiſtens ff.de priuilegijs cre.ſi qui circa.itez.l.exigendi in.fi.C.de pcu.etiam in defenſione ꝓtumacis loquit'.itē.l.ff.de in ius voc.fatis.q̄ etiā loqui tur de latitante.inducit ad principale dictum.l.e.tit.neq; impuberes. §.j.z de iureiur.l.fi.§.pe.bene facit.ff.de ſolu.l.ſolutionē.ſequit' vel in dictū p nobis accipiendo z inuiti z ignorantes liberari poſſumus.et ff.iudi.ſol.l.iij.§.pe.vltra hoc textū habem? hoc.e.ti.c.fi. vbi etiā poſt citationē ſe abſentās ſi defendatur euitat miſſionē.vbi vide in vlt.gl. de iuramento aūt calūnie tunc preſtando. dic vt.C.de iura.calū.l.ij.§. ſi autem abſuerit.verſi.ſimiliꝛ modo.

e ¶Hac materia intendo.melius dixit in proximo libello ſcz tiam datum libellum.

f ¶Neceſſarium z ſic ſeruatur.

a ¶Et se.anteq̃ ad ius ciuile transeamus de iure nouo:de quo dixi supra de primo et secundo decre.videndum:versi.hec quo q̃z se.[a] ¶†Porro missus in possessio. causa rei seruande sepe impeditur esse in possessione. vnde quia non habebat interdictum. vnde vi. nec condictio.ex.l.si quis in tantam.quia nõ possidebat:vt.ff. de acquiren.possessio.possideri.§.fin.ff. quorum lega.l.j.§.questum.ff.vti possel. si duo. §. creditores. extra de dolo et contuma.pungit.ideo in subsidium proditum est sibi interdictum ne vis fiat ei qui in possessio.mis.est.ff.ne vis fiat ei qui i possessio. mis. est.l.j.sic ergo li.conci. ZJB. Coram tc.con. de.p. qui me prohibuit ire in possessionem rerum sey. in quarum rerum possessio.iudex me mittendum decreuerat.vnde ago contra eum ne me prohibeat et ad hoc propono interdictum ne vis fiat ei qui in possessio.mis.est.vel act.in fac.subrogatam in locum illius interdicti.vel si vis petere tuus interesse adde sic.vn de quia interest mea in.c.non fuisse prohibitũ. ideo illud interesse peto.et ad hoc propono act.in fac.de scendentem ex edicto.ne vis fiat ei tc.ff.eodẽ.l.j.in principio.et.§.j.ij.et.ij.et.§.hec verba. ¶†Si vero non vis predictas actiones proponere:sic conci. li. ZJB. Coram tc.vsq; decreuerat:et adde. vnde q̃ in possessio.rerum illarum mittar manu militari officium iudicis propono et vestrum officium domine iudex implozo.ff.co.si quis missum.§.j. credo tamen quod ex officio:et sine li.hoc procedat tc de plano:vt in eadẽ.l. ¶Si vero aliquis missus in possessio.expellitur.sic conci.lib. ZJB. Coram tc.co. de.p.qui me prohibuit esse: vel expulit de possessio. talium rerum titij.in quam me iuder miserat c.vnde ago contra eum:vt illam possessio. mihi restituat.tc ad hoc propono interdictum nevis fiat ei qui in possessio.mis.est vel act.in factum in locum eius subro. ¶†Si autem vis tuum petere interesse seruatis omnibus. vsq; vnde.iunge vnde quia mea interest omnibus. vsq; vnde.iunge vnde quia mea interest non esse prohibitum:vel expulsum in. c.libris. ideo illud interesse peto tc ad hoc propono act.in factum descendentem ex illo edicto.ne vis fiat tc.ff.eo.lege prima.§.primo secundo tc tertio. tc§. hec actio c. vel dic:vt supra sic scilicet. ZJB. Coram tc.con.de.p. qui me prohibuit:vel non pmisit vel expulit de possessio.tc.vt supra. vnde quod in illam possessio. me reducat manu militari officium iudicis propono. tc super hoc vestrum offic.implozo.ff.eod.si quis missum.§.j.[f]Sed nos dicimus quod missus in possessio.ex primo decreto in reali non possidet. vnde potest agere interdicto vñ vi. Alij contra.qd̃ dic: vt in pre.§.iam de effectu.versicu.fed quid si. Actor ergo secundum hos lib.sic po. ¶†PO. AC. Po. qd̃ talis iuder precepit quod ego mitterer i possessio. talium rerum.ff.eod. l.prima in principio. item quod ideo precepit:quia citatus legitime noluisti comparere.vel cauere vel cauere nomine ventris vel satisdare nomine legatorum.vel alia causa.ff.eod. l.j. §. est autem generaliter.§.hec verba.item quod probuisti me ire in possessionem. item quod postquam habui tenutam seu possessionem me eiecisti de illa. item quod hoc dolo fecisti.ff.eo.l.prima in principio. Secus si non dolo fecit credens forte sibi licere.vel suam esse:vel sibi esse obligatam vel quod non fuerit debitoris : tunc enim non tenetur hoc interdicto:vt.e.l.§.si quis ideo.item quod illam possessionem iuder mihi iuste dedit.sed hoc est iure. item qd̃ es sane mẽtis.item quod es maior quattuordecim annis.ff.eo.l.prima.§. hoc edicto er.§.si dñi. Reus vero sic. Jdo. REJ. Dono quod solui tibi debitum propter quod petisti missionem in bonis meis vel legatum qd̃ pater meus tibi in testamẽto reliqt ipse in alio testõ ademit:vel satisfecit tibi noie dãtum de dolo et lata culpa.lz conuentionalis teneatur etiam de leui. vt pre.l.proz.§.est preterea. Si vero tenetur tc sciens impedit:donasse vr. insti.de rerũ diui.§.ex diuerso.ff.de acq̃.re.do.adeo. Ridet hoc non peedere.non teneor facere expẽsas.ergo factas nõ reperto. pz̃ esse cõtrarium in negocio gestoꝝ.vt in pre.l.lz anvltro.tc.C.de neg.gest.tu tori. in herede impendente in rem cuius vsuf a fructus alteri est legatus. vt ff.de vsufr. l. lz cuz vsufructuarius.§.j. tc lege sed fiabsente.§. respõ. Jtez opponit huicver. tc pedẽti actiones de quibus b loquũtur sunt subsidiarie. C. de sacrosan.eccle.sancim̃. ff. de pscrip. verbis quot. non habent ergo locum vbi alie cõpetunt. sed in versiculo proximo pro fructibus competit furti. ff. de fur.inficiando §.fina.equiparando missum colono post tẽpus locatiõis vel verius condictio furtiua q̃ non datur ad penam: sed ad rem.q pro damno dato.l.aquilie saltez vtilis c vel in factũ iuxta distinctionẽ §.vlti.insti. ad l.aquil. in hoc etiaz casu competit cõtraria pignoraticia. ff.de pig.act. si seruos. Respõdet ad primum tc secundum cõditio furtiua. tactio . l. aquil. sunt iuris ciuilis. illa de iure pretorio actio:ergo in factum ciuilis. cum alia ciuili non concurrat. sed fit quo ad hus vt credito: testatoris non concurrat cum creditoribus heredis qui forte non est soluendo vt dicit Roffre. propter hoc amplectendus videtur secundus libellus. Item scias quod licet eadem censeatur persona testatoris et heredis iuris fictione. in auten. iusiurandum quod presta. ab his columna . v. et statim adita hereditate bona videantur vnita per dominium heredi quesitum. ff. de acquirenda possessione cum heredes. beneficium tamen istud per hoc non admittitur . nec contrarium ex predictis sequitur verficulo porro. ad litteram ponens verba Roffre. vbi de dictis rubrica hic expressa in quo'edicto dicit sex necessaria que patent ex positionibus.

[a] sepe petit possef. bonorum debitoris non soluentis. quod petere debet officio. iudicis in quo sic conci. lib. ZJB. Coram tc. peto ex officio vestro me mitti in possessio. bonorum . P. debitoris mei pro decem que mihi debet. qui. P. per nuncios citatus contumax est inuentus : et ad hoc propono offic. vestrum. ff. ex qui. cau. mai. item ait tc l. ergo. ff. ex qui. cau. ma. in pos. ea. hoc aũt. C. de bo. auc. iudi. pos. si bona. extra vt lit. non contesta. quoniam. §. in alis. ¶Quidam tamen dicunt tc bene. quod hic nõ est necessarius li. quia sufficit oblat̃ in principali[b] 14 ¶†Porro bona etiam quandoq; petuntur per creditorem separari officio iudi. in quo sic lib. conci. ZJB. Coram tc. peto ego talis separari ex offi. vestro bona. p. heredis. t. a bonis ipsius. t. qui erat debitor meus. in tc ad hoc propo. offic. vestrũ vt. ff. eo. l. j. Alij sic lib. conci. ZJB. Coram tc. propono ego talis quod cum. t. qui decessit fuerit debitor meus in. x. p. et successerit qui soluendo non est:ne connictis bonis cum creditoribus eius concurram. ideo bona. t. debitoris mei per offic. vestrũ separari peto. Actor ergo sic Po. PO. AC. 15 ¶†Po. quod sum creditor. t. Item quod. t. est debitor meus in. x. ff. de separat. l. creditoribus . ff. ex qui. cau. in posse. ea. Item quod ille. t. decessit. ff. e. l. j. §. i. z. §. ea. Item quod successisti ei ex testamento:vel ab intestato. ff. de separa. l. j. §. j. Item quod bona. t. non sunt soluendo. Reus vero sic . PO. REJ. Po. q̃ t. illa. x. que tibi debuit soluit. Jtez quod ea tali die soluit. Item quod adiuit bona sua ita admixta quod separari non possunt. ff. eo. l. j. §. preterea . Item quod quinquennium transactum est postquam hereditatem adiuit:vt. ff. e. l. j. §. quod dictum est. Item quod vendidit bona illa. ff. eo. ab herede. Item quod es secutus fidem heredis. ff. eo. l. fina. §. illud sciendum:z. §. si quis pignus.[c] 16 ¶†Porro sepe aliquo defuncto eius vxor dicit se ex eo prẽgnantem cum non sit. vel est . sed ex alio et sic per calumniam petit se nomine ventris mitti in possef. bonorum quondam mariti. vt rebus alienis pinguis fiat. pretor ergo succurrit heredi per acti. in fac. ex illo edicto si mulier nomine ventris: que datur contra illam ad interesse. ff. si mulier ven. no. in poss. calum. causa esse di. l. j. sic ergo li. conci. ZJB. Coram tc. con. de berta que se fingens grauidam cum non esset. vel erat : sed non ex viro suo. per calum. petijt missionem in bonis. t. quondam viri sui. z missa fuit de quibus percepit tantum quod valet. c. li. z multa de bonis illis diminuta sunt que valent. xxv. vnde cum sim heres. t. ex testamento vel ab intestato. ago contra dictam dominam. z predicta peto. et ad hoc propono act. in fac. ex illo edicto si mulier ven. no. in poss. missa calum. causa esse di. d ff. eo. l. j. §. j. z. §. competit. z. §. fina. [d] Actor er go sic 17 PO. AC. ¶†PO. q̃ fuistiv ro. t. itez quod. t. multa reliquit tempore mortis. item q̃ post mortez habebas menstrua quare hoc fiat vide infra qui filij sint le. ver. in illa z alia etiã vide ibi. Jtẽ q̃ ex tali concepisti. item q̃ dicebas te prẽgnantez cum esses sine omni conceptu. Jtez quod annus vtilis adhuc durat. Jtem quod tantum percepisti ex bonis illis. Jtem quod fuit tibi concessa:premissa prohibẽ. ff. e. l. j. §. j. z. iij. Reus vero sic. PO. REJ. Po. q̃ credidi me prẽgnantem. z iuste. Jtem quod castam vi- 18 tam semper duxi. preterq̃ cum viro meo. ¶†Sed z. concubitus cum vxore castitas est: vt. xxxj. distin. nicena. Jtem quod obstetrices dicebant me prẽgnãtem. extra de probatio. proposuisti. argumen. contra. xxvij. q. j. nec aliquez[e] . Jtem q̃ ille erant perite in arte illa. ff. de ventre inspi. l. j. extra de frigi. z malefici. fraternitatis in princip. Jtem quod fui invitro prẽgnans. Jtem quod feci abortum extra de homi. sicut ex literarum. ij. questione. v. consuluisti . in 19 fin. vel natus est filius vel filia. ¶†Verum[f] si mulier missa in pos. nomine ventris. possessionẽ in aliũ transfert heres habet actionem in factum descendẽtem ex illo edicto: si mulier ven. no. in pos. mit. z eadem pos. ad alium dolo malo dicatur esse translata contra eam ad interesse suum . sic ergo concip. lib. ZJB. Coram tc. con. de berta. que missa in possef. bonorum quondam. t. cuius heres sum ex testamento vel ab intestato illaz pos. dolo malo in alium trãstulit. vñ interest mea in. c. quod interesse. ab ea peto z ad hoc propono act. in fact. descendentem ex illo edicto si mulier ven. no. in pos. mit. z eadẽ possessio ad alium. dolo malo di. esse translа. ff. fiven. no. mulier in poss. mit. et eadem poss. dolo malo ad alium malia. et similia sepata sunt: et in eis non est necessaria sepatio facti. sed fit quo ad hus vt credito: testatoris non concurrat cum creditoribus heredis qui forte non est soluendo vt dicit Roffre. propter hoc amplectendus videtur secundus libellus. Item scias quod licet eadem censeatur persona testatoris et heredis iuris fictione. in auten. iusiurandum quod presta. ab his columna . v. et statim adita hereditate bona videantur vnita per dominium heredi quesitum. ff. de acquirenda possessione cum heredes. beneficium tamen istud per hoc non admittitur . nec contrarium ex predictis sequitur verficulo porro. ad litteram ponens verba Roffre. vbi de dictis rubrica hic expressa in quo'edicto dicit sex necessaria que patent ex positionibus.

[b] In principali. ppter id etiã dixit rof. positiones non fiendas: quia ista fiunt absente parte quod hic sequitur. vt predixi . coniunxit roffr. proxime materie sub vna rubrica. alias est. Rub. per se. Et not. quod hic devna separationis causa tractatur. vide alias. vij. no. ff. eo. tit. de separa. l. j. in princip. in hac auten. x. sunt necessaria secundum rof. que per positiones patent. ponit tamen casum pro dubio. scilicet hoc req ri. quod non habeant vnde sibi possint aliunde consulere argumento l. j. ff. eo. §. si filij. in fine.

[c] §. si quis pignus. exempla huius sunt. si nouationem voluntariaz recepit creditor ab herede quod intelliges per. l. fin. ff. e. vel vsuras ab eo recepit. vel satisdationem vel fideiussorem etiã minus idoneũ vel pignora. vel aliquid simile. querit autẽ rof. que sit vtilitas hui⁹ edicti. z que inuentionis causa respondet ad secundũm vt creditoribus ostuleret: vt infra dicet. ad primum dicit q̃ pot esse vtilitas. s. q̃n testõis bona sunt soluendo. z non heredis. damnũ essi esset in casu conuerso. ff. e. l. j. §. quesitum. z. l. si creditores. item vtilitas: quia quicquid de bonis illis habebit heres: totũ dabit creditoribus? illisvt ibi. ttẽ ipe trata separatione potior erit creditor: etiam cirographarius illo cui ipse heres rempti gnozauit. ff. eodem. l. j. notandum est quod obtenta separatione creditoꝝ penitere nõ potest nisi ex iustissima causa et tunc ad id solum vt quod superesta creditoribus heredis ad illud admittatur nõ vt quod factus est: renocetur. hoc dic: vt. ff. eo. l. j. §. penultimo in fine. et l. debitor . §. j. item not. quod separatio de qua loquimur ius respicit et non factum. nã liquida et talia arida vt frumentum et similia . ex quo mixta sunt de facto separari non possunt pdia vero anteq̃ fiat separatio non possunt separari

[e] Nec alique. dic vt ibi in prima tc secunda glo.

[f] Verum. continuat actor vt Roffre. hoc edictum ad primũ: tc que ad istud sint necessaria positiones ostendent.

a ¶Rñ.i.vides libellū ꝫ mulierem formatū ad interesse. sed hic insurgunt duo dubia.an.ſ.heresiꝫ possessorem habeat actionē ꝛ quā. item an mulieri cōpetat aliqua actio.ꝛ de his vide q̄ no.in pre.l.j.in glo.p eodem.ꝛ glo.ſe.ꝛ hic p̄z ro.

b ¶Ut lite pendente nihil innouet.ru.¶Hec rubrica ꝫ quatuor noua iura.duo in.vj. ꝛ totidē.in cle. mētinis.ꝛ p vltimū declaraſ q̄ lis pendere dr.ꝛ.j.dicā.vlō summistas ꝛ p̄cipue hostiē.ꝛ qōnem Jo.de deo quā ſcripſi ſup decre.eū q̄. de p̄ben.li.vj.ī vlti.gl.ſ.de cle. rico partiario q̄ ꝫ volūtatē recroris lite pendente occupanc obligationes eccleſie.

c ¶Hoc titu.ſic pōt.vi tereſ. dici etiā poſſet in ſuis terminis qō cū per talē cōpetentem iudicē eū ſup tali vinea vel eccl'ia citari feciſſet exp̄ſſo in citatiōe per qō plene inſtruit potuit ſup quo cōueniebaſ ꝛ citatio pueniſſet ad eū vel nō peruenīſſet p ipſius dolū ip̄e ꝛc.hoc pz in p̄re.cle.fi.co.ti.

d ¶Alīs.ſi ꝫ formam noui iuris.de quo dixi ſuper rubrica vno ex electis mortuo in eius locum alius eligatur conſilium ſuperſtitis eſt qō p̄sequuntur causam ſuam ꝛ ſi illeveniat ꝛ ſe opponat vel cōfirmari petat replicet vel excipiat de electionis nullitate.ſi vero p̄tes fuiſſent coram legato vel delegato q̄lle adire vellet ordinarium ſi nō dubitat ſin ſui abſtia aliquid fieri permittat illū inchoare.vt ſic ip̄e defendentis poti⁹ q̄ agētis p̄ſonā gerat ſi dubitat aliq̄d clā fieri puocet ſic dicēs. ¶IBELLUS.Coꝛā vobis dño.ti.dico ego Jo.qō vacāte tali beneficio eccleſia vel p̄latura.ad illud vel illā duo diſcorditer fuerunt electi.ſ.talis ꝛ ego.ſup quibus electionibus ip̄e ego coꝛā tali legato vel delegato cepimus litigare.qua lite pendente. ip̄e coelectus mortuus eſt vel renūciauit.vel fuit excluſus.in cui⁹ locū bi qui eum elegerant.titium elegerunt.quare cum electio illa ip̄o iure fit nulla per cōſtitu.boniſa.pape.viij.peto illā nullā p̄nunciari ꝛ decerni.iuxta ꝺſtitutionis ipſius v̄ba nullas vires habere.item ꝺſilium cadit circa decre. ſecundā illius tituli.quo ad ſuos terminos. vt ſi poſſeſſori moueba questio coram confirmatore.vel alio.ꝛ poſſeſſor mozitur lite p̄dente ꝛ beneficium alteri confertur.potioꝛ videat ſi ſuſtinere p̄t p̄ſonaꝫ rei contra illum alias agat dicens.¶IBELL.Coꝛā vobis. d.tali dico ego Jo.qō a titio poſſeſſore talis b̄ficij ip̄m b̄ficium ꝺcarum vobis vel coram tali iudice vendicabā.qui lite penden.decessit vel ceſſit. in cuius locum talis per talem vel tales electus fuit vel p̄ſentatus vel p̄uiſus quare ꝛc.vt ſupra.

e ¶De ſequeſtratione poſſeſſionū ꝛ fructuum Rubrica. ¶Quid ſit ſequeſter.habeſ.ff.de ſ.fig.ſequeſter.Alber.gal.poſuit hanc rubri. et ei⁹ fuerūt tres p̄me qōnes fozet etiā quarta que nō facit ad titulū recurre ad ſummiſtas Rubrica legū intitulaſ.de.p̄hibita ſequeſtratione pecunie.ibi Azo.ſz noſtri plenius.Breuiter ergo dicemus ſequeſtrationē p̄hibiram:quā aūt ſi papa ſuo arbitrio facit.ſucceſſor hz molestum.ꝛ reuocat.eo.ti.c.j.vt dicit hoſtī.in ſumma.eo.ti.§.penul.in fi. eps noſtri tp̄is debereet hoc terrere qui cū ꝺ poſſeſſorem b̄ficij qō moueturꝛ maxime per ſe vel ſuos ſtatim fructus ſequeſtrāt.ibi vide.ſunt eñ certi caſus q̄bus ſequeſtratio p̄mittitur.qui no.e.ti.c.ij. vbi ponūtur.xj.ibi ſup gl.addidit quattuor habemus hodie aliū caſum ſuper cle.eo.ti.ad cōpeſcendas.qui multā hz equitatē ꝛ eſt penalis ꝛ proceda mus actoꝛi libellos non formandos ſuo tp̄e:ſz per ꝺſtitutionem p̄dictam expedit formari li.q̄ ex facto curie petiū ab ordinario ſequeſtratio etiā b̄ficij.p̄pter qō ſic dicet actoꝛ.¶FORMA.Coꝛamvobis.ꝺ.b.bon.cp̄o ppono ego Jo.qō egi in curia romana.ꝺ.a.ſup tali b̄ficio vendicādo vel petēdo illud b̄ficiū ad me ſpectās vel ſup ipſo poſſeſſorium intētando. ꝛ per.ꝛ.auditoꝛem cū p̄te diffiniendi p ſedē apoſtolicā deputatū ſup petitoꝛio vel poſſeſſorio p̄dicto diffinitiua p me ſnīa lata fuit.quare cū p̄dictus.a.b̄ficium illud aſi litē p me motamvel dic pacifice triēnio nō poſſederit.ſed ſolū inchoauerit poſſide re citra annūvel biennium vt occurrit.peto illud p̄vos apud p̄ſonā idoneā ſequeſtrari ſcōm formā clemē.ꝛc.poſſet addi peto etiā oēm impedientē vel fructus eius interim occupantē excōicatum p̄nunciari.ꝛ ip̄m poſſidentem ꝛ litigantem ſi ſequeſtrationē impediat. vel fructus eius interim occupantem excommunicatum p̄nunciari.ꝛ ip̄m poſſidentem ꝛ litigantem ſi ſequeſtrationem impediat vel fructus occupet denūciari p̄uatā oi iure qō in b̄ficio vl'ad b̄ficiuꝫ illud p̄tet. Jn b vide quod ibi no.in gl.ante pe.ꝛ vide etiā.ſ.de iureiur.ver.vt aūt.cum ſeq.Et not.q̄ ꝫ regulariter ſequeſtratio non p̄cedat eo qui poſſidet ſufficienter ſatisdare volente ff.de offi.p̄ſi.ſe natus in fine.q̄ ſatiſda.cogun. ſi fideiuſſoꝛ.et ſcripſi de iudi. examinata.ſup glo.ij.hec tū ſatisdatio poſſidentis non impediret ſequeſtrationē hanc non ſimplr p̄missam.quo ca ſu loquūt iura p̄dcā ꝫ p̄cepta cū adiectiōe penarū ex cauſſa ne vitioſe incūbat poſſeſſioni beneficij.de eo qui mit.in poſ.

post ap.tale quid fecit quare peto p̄missa vt potelit.pen.vel poſt inhibitionē iudicis.vel poſt ap.attentata per vos reuocari.ꝛ caſſa ꝛ nulla perveſtram ſnīam declarari.extra eo.per totū.xj.q.j.q̄ res. extra de oſti.cū.m.extra de iureiurā.veniens.ff.nil innoua.ap.pen.per totū.ij.q.vj.appellatōe. ¶Qualiter formabiſ petitio ſup reuocatione attentatoꝝ ap.pendente no.§.de ap.§.nouiſſime.ver.ꝛ no. q̄ ꝛ qō b deeſt.vide in.e.§.ppe p̄in.vv.vez.ꝛ in alijs.

d

Ut lite pendente nihil innouetur.

Rubrica.

¶Hoc.t.ſic pōt li.oci.¶IB.Co.ꝛc. cōque.de.p.q̄ cū inter me ex ſup vinea vel eccleſia coꝛā tali ordinario iudice qōveretur coꝛā alio me traxit iudice. ibiq̄ me inuitū litigare coegit.vl'poſſeſſione dicte vinee me lite pen.ſpoliauit vel cū cā matrimonialis inter nos tractareſ debitū mihi negauit. vel me deiecit. vel lite pen.indulgentiā de hz mētione nō habita im petrauit.vel poſt inhibitionē ſibi a iudice factā. vl' noluit.b

De ſequeſtratione poſſeſſionum ꝛ fructuum.

Rubri.

e

f ¶Hoc.t.nō eſt li.neceſſarius ſ.ſed ad eui dentiam huius querit peto a te fundū in quo ſunt fructus.poſtulo a iudice vt tibi p̄cipiat qō eos ſaluos facias. querit an id facere dz.rñ.ſic.ff.de pet.here.l.diu⁹.ff.de doli ex. l.pe.§.ex quadrāte.ff.de reiven.nō ſolū.ff.dc ap.imperatoꝛes.§.fi. ¶†Quid ſi inter duos eſt controuerſia de poſſeſſione fundi.ꝛ vterq̄ vult colligere fructus.nunquid debent ſequeſtrari.ꝛ videtur q̄ non eum qui lib.vj.ꝛ ne in petitoꝛis grauamen habentis p̄z ſe ſententiaꝫ litem p̄otelet.ſumptus litis faciens ex fructibus b̄ficij. vt ibi dixi ſuper.j.gl.ꝛ qz materiā ſequeſtratiōis plene ſcripſi poſt Jo.mo.ſuper regula locupletari de reg.iur.lib.vj.hic non inſtabo.Sed p̄opter clemen.p̄edictam quero de duobus.p̄imum quid ſi in curia p̄ima ſententia lata fuit p̄o poſſeſſoꝛe.ſecunda contra eum p̄o petitoꝛe.an locus ſit ſequeſtrationi.de qua ibi dicitur.videtur q̄ ſic.quia illa decre. non diſtinguens vult ſequeſtrum fieri cum petitoꝛ.contra poſſeſſoꝛem habet vnam ſententiam diffinitiuam.ꝛ iſte habet vnam ergo fieri debet.ꝛ licet durum videatur ſufficiat ſic ſcriptum eſſe.extra de fer.c.ij.ꝛ vide concoꝛ.p̄ime glo.cum ſuffragio.deinde puto contrarium. habet enim vterq̄ p̄ſumptionem vnius ſententie p̄o ſe.ꝛ in hac paritate debereſſe melioꝛ conditio poſſidentis.vt in regula in pari.lib.vj. cum concoꝛdantiꝫ.ꝛ potiſſime in materia regulariter p̄ohibita vt hic.ītē deficit ratio cum hic concoꝛdant due p̄ſumptiones contrarie. facit quod no.de elec.cum inter.R.in glo.hic concurrunt. item ſi ſic ſtareē litere ſequeretur abſurdū qō dato quod poſſeſſoꝛ habuiſſet duas ſententias.ꝛ petitoꝛ tertiam fieret ſequeſtratio:quod ſonaret invalde iniquum.et ſecundum hoc text.ibi loquens de vna intelligitur de p̄ima Ad ſuffragium in contrarium inductum facilis eſt reſpoſio:quia etiā per ſeruos qui non fuerant invrozis miniſterio poſſet haberi informatio aliqualis vel plena.Secundo quero an ordinarius poſſit vnū beneficium ſequeſtrare duobus ſimul vel ſucceſſiue ad p̄imaꝫ facilis eſt Reſpon.ter.cle.dicit in ſingulari beneficium apud aliquam perſonā idoneam per ordinarium ſequeſtrari.apud vnum ergo fieri debet:non apud plures cum enim de regimine vnius que ramus non exiſtat cauſa quare plures ponantur in locum vnius. ſtetur ergo ſingularitati cum ſi papa de pluribus voluiſſet id expreſſiſſet. ſicut fecit de duobus coadiutoꝛibus epiſcopi in decre.vnica de cleri.egro.libꝛ.vj. ſubeſt etiam ratio grauamis expenſarum in quibus minus grauat vnus quam duo:facit de concel.p̄eben.c.vlti.lib.vj.ibi quātocq̄ inter ꝛc.Ad ſecundum quo queritur an id poſſit ſucceſſiue. Reſpon. q̄ id poteſt ex cauſa puta moꝛtuo p̄imo vel male ſe gerente. vel miniſtrare volente.ſine cauſa nonvidetur poſſe eū a p̄io niſi fuerit per cōſtitutionem ipſaꝫ arctatus ad p̄ſonam idoneam aſſumendam.cui committē doviderur illamvr idoneaꝫ approbaſſe.et hoc eo amplius p̄ocederet ſi diceretur ordinarius id feciſſe autoꝛitate apoſtolica. quod aliquibus videri poſſet per id quod ibi not.in glo.non diſtinguunt.ſed contrarium credo:quia iſtud non exp̄imitur ſicut in multis caſibus fit iure veteri.et in ipſis clemen.que iura vide in clemen. de ſup. neg. ſuper verbo apoſtolica. Eſt igitur ordinaria p̄orogata. non dico ſimpliciter excitata.vt in decre.licet de offic.ordi.et fateri oportet quod aliqualem habet titulum ex quo.ad miniſtrationem habet ſpiritualiū et facit quod no.de elec.nemo deinceps.libꝛ.vj.in glo.magna.ver.ſed quero.ꝛ vide quod ſuper eo dixi.ad p̄dicta facit quod not. de elect. cum ex eo.lib.vj.ſuper verſicu.ſeptēnium:ꝛ ibi allegatur regula mutare libꝛ.vj.ꝛ de filijs p̄ſby.ex tua faciunt leges.ff.de leg.ij.ſtatuliberū §.fina.de leg.iij.fideicommiſſa.§.ſic fidei.de aqua plu.arcen.l.in diem quoꝛum le.l.j.§.p̄odeſſe.¶ADDE vt per Oldra.conſ.clvj. incipiente thema ordinarius.

f i ¶Hoc titulo.neceſſarius. libellum contra ſequeſtrum ponā.j. de depoſito ſuper.§.ij.

cum

cum omnis ſequeſtratio ſit odioſa.ꝛ regulariter p̄hibita a iure.vt.C.de p̄obl.ſeq.per totū niſi in caſibus ſpecialibus.ſed dic iudi.officio id fieri poſſe: vt.ff.de vſuf.equiſſimum in p̄in.ff.cōi di.l.cōi di.§. cū de vſufr.ff.de bonis auc.iu.poſ.in venditione.§. j.ff.de tabulis exhi.l.fi.ꝛ vide ſupra de per.ꝛ poſ.§. j.vv.in ſumma. a ¶Illud aūt notandū eſt. qō ſi is q̄ appellauit a ſnīa ꝺ ſe lata diſſipat fructus p̄ſt ab eo lite pen.fructus ſequeſtrari vt extra eo.c. pe. in fi. ¶†Sed pone.t.ꝺz mihi.r.nec poſſidet immobilia:ꝛ eſt ſuſpect⁹.peto res eius ſequeſtrari. querit an poſſim.dicunt quidā illud cōmittendum iurato rie cautioni.inſti.de ſatiſda.§.hodie.C.de aſſ.tol.l. j.Jo.dicit q̄ ſi ꝺemnatus eſt:in carcere detrudaſ. C.qui bo.ce.poſ.l.j.alloquin res eius ſequeſtrenr. ar.ff.qui ſatiſd.co.l.ſi fideiuſſoꝛ.§.fi.ꝛ melius.C.li. r.de debi.ciui.l.ij.ad fi.que aūtſaciunt p̄ſonā ſuſpectaz no.in p̄re.l.ſi fideiuſſoꝛ.§.fi.b ¶†Sed nunq̄d vbi agitur interdicto vti poſ. poterit iudex ſequeſtrare vſum poſſeſſionis.ꝛ illum p̄tibus interdicere ꝛ videſ q̄ ſic.C.de ſuſpe.tu.eum.C.vt lite pen. p totum.ff.de ritu nup.adoptiuus.nec ex hoc videſ aliquis ledi.ar.ff.de excu.tut.l.tutoꝛ.§.j.nec mirū.ſi ꝺ fit lite pen.qz ꝛ hoc fit alibi.ff.de p̄iui.cre. ſi magiſtratus.in fi.ꝛ.C.de agri.ꝛ cen.litibus. ¶†Cū em lit.conte.cā ad iudicium pertineat. poterit oibus ſuo officio p̄ouidere.ff.de p̄ocu. ſi reus.ff. de edil. edic.ediles.§.item ſciendum.ꝛ.l.q̄ ſi nolit.§.culpā. in fi.nam ꝛ ei quem certum eſt poſſidere p̄cipit cauere ne hereditatem peioꝛet.ff.qui ſatiſda.cog.inter.multa eñ fiunt cā ſedandi tumultus partiuꝫ. ff. de libera.cā ordinata.ꝛ.C.e.lite.ꝛ ne ptes pueniant ad riras ꝛ ad arma.ff.de vſufr.equiſſimū.rñ.j.facit ff.cōi di.arboꝛ.in fi.ꝛ.l.cōi di.§.cū de vſuf.C. quib⁹ ad lib.pcla.non hz.l.ſi.ar.ꝺ.C.de ſequeſt.poſ. nō eſt impediēdus vſus vel poſſeſſio alicuius lite pen. ar. p̄o ꝛ ꝺ.ff.de aqua quoti.ꝛ eſti.l.pe.ff.de vſuf.cuiuſq̄.§.j.ff.de col.do.l.pe.in fi.ꝛ ar.C. ſi ſeruus expoꝛ. vene.moueoꝛ.ſed dic q̄iuder hoc facere p̄ōt.ſi ſibi expedire viderit:vt in p̄imis;concoꝛ.ꝛ.ff.de liberis exhi.l.iij.§.ſi vero ꝛ.§.p.ff.vbi pu.edu.de. l. p. extra de ſequeſtr.c.i.ꝛſulo aūt qō vbi res tua ſequeſtraē p̄teſteris:vt ſaluum ſit tibi ius tuum.tam in poſſeſſione quā in p̄prietate.ls res apud ſequeſtrum p̄natur.ff.de acqui.poſ.intereſſe. ¶†Sed pone lata eſt ſententia ſuper p̄oprietate.ꝛ male⁹ videoꝛ ideo in cauſa ap.retractatur.ꝛ p̄onunciaſ vt partes redeāt ad ſtatum p̄ſtinum nulla facta mentione de ſequeſtratione facta.queritur an reintegranda ſit ſequeſtratio.an vero redibunt partes ad ſtatum in quo erant ante factam ſequeſtrationem ꝛ videtur qō ad ſtatum ſequeſtrationis redibunt donec queſtio ꝺ p̄prietatis iuſte fuerit terminata:quia poſt illum ſtatum erratum eſt.ergo videtur quod ad illum redeū dum eſt.ꝛ iterum de p̄oprietate cognoſcendum.itē ſtatus ante ſequeſtrationem fuit ſublatus. vnde a ſequeſtratione incipiet p̄oceſſus.ff.de iniuſto rup. t.ſi miles ad idem.ff.de rerum di. in tantū.extra de ſtatu mo.recolentes.arg.contra.nam ſtatus ſequeſtrationis nō eſtſtat⁹.ergo ad ſtatū anteriozē eſt reꝺeundum.ſuper hoc dixit Cinc. e ſequeſtrationem reintegrandam.tanquam male diſſolutam per ſententiam ſuper p̄oprietate latam.ꝛ eius executionem. ¶†Item pone abbas quidam agit coram iudice del.contra rectoꝛem cuiuſdam capelle.quod dicit ad ſe pleno iure pertinere.lite pendente: quia p̄ſbyter fructus ꝺlapidat.ꝛ conſumit. petit abbas eos ſequeſtrari vel ſaltem per p̄ſbyterum ſibi caueri.ſi contingat eum vincere:cum p̄ſbyter non ſit ſoluendo.queritur an iuder cum ſit del.poſſit p̄ouidere ne fructus ꝺlapidentur.reſpon.ſic ſi de ꝺlapidatione conſtet.vt extra.eo.c.p.lib.vj.baptizari. Si vero non conſtet ſed p̄ſbyter eſt ſuſpectus.tñc ſaltem p̄opter cauendi iuramento.ſm Jo.de deo. q̄ hoc not.in queſtionibus ſuis f. ¶†Et not.quod quandoq̄ mulier de cuius matrimonio agitur.quaſi ſequeſtratur: vt extra de p̄oba.cauſam g. item ſi venditoꝛ non vult rem venditam tradere niſi p̄ius habito p̄recio:nec emptoꝛ vult p̄ecium tradere niſi re p̄ius habita:quia non cōfidunt de ſe.res ſequeſtranda eſt donec p̄ecium numeretur.arg.ff. de ſol. ſi ſoluturus.immo p̄ius debet p̄ecium numerari: vt.ff.de ac.empti.qui pendentem.b

a ¶Mer.in ſumma.ꝟ.eſtꝛoino vide qōdixi.ꝟ. de libel.cō.

b ¶.ſ.nunc dicē dū ſup.ꝟ.rrij. §.fi.hucuſq̄ alber. gal.ꝛ ſunt hec:qꝛ nō poſſi det imobiliaꝝ pauca mali.mores vel qz p̄i⁹ male adminiſtrauerit.

c ¶Intereē ma teriā an ſequeſter poſſideat ſcripſi de iudi. examinata ſup glo.ij.

✳Additio Add̄o tu bal.in l.vna.C.de p̄o hi.ſequeſt.pec. ꝛ an ꝛ qñ ſequeſtratio ſit p̄hibita videſ oci.l ſuo tracta. fal. ī regla.eccl'rrſ. Ben. Ferran.

d ¶Et male.ſup. tñ cū p illam re uocata fuit ſeq̄ ſtratio p̄ius facta hec ſonant ſequentia.

e ¶Im.e.ti.c.j.

f ¶Jn qōib⁹ ſuis li.j.q.xxxiij. allegabat ad b vltimum rrriij.ꝺ.de ſi.c racuſane. in ſi. o x.q.iij.illud. ij. ꝛ qō no.de acc. qual'r.ij. in. iij. glo.

g ¶Cauſam.de ſpon. cū locuꝫ.

h ¶Qui pendē tē.ꝛ meli⁹.l.iulianus.§.offeri.vno.de fimo. in tñ in.iiij.gl.

i ¶De ofeſſis. ru.Vide qō dixi p̄te.ij.ſup ru e brica de ofeſ.ꝛ ibi nigrū plene p̄ſequit ma 6 teriā ꝛ qō ibi ō vtili certi ꝺdictione fuit reſiduum ad dicta rof.b p̄natur.

Quamuis foꝛmā ponamus rolan. p̄te.iij.i p̄inci. ibi tñ in.iiij.p- f ſoua ꝛ p̄miſſio 7 de ſtando ipſi⁹ ꝟbo ſup dānis expēſis ꝛ intereſſe.ſcias ēt qō

h vt.ff.de ac.empti.qui pendentem.b

i

De confeſſis. Rubrica.

Clamuis in ofeſſum nulle ſint ip̄tes iudicis cū haberi debeat p iudicato.ff.de confeſ.l.j.ꝛ.l.certū ꝛ.C.eo. l. vnica.extra.eo.c.vlti.tamen quia ex hoc quedam actiones oriuntur de eis hic ſnbūciamus.ꝛ primo formā confeſſionis ponamus k. ¶†FORMA.Ego a.confiteoꝛ verum eſt me accepiſſe.ꝛ apud me habere ex cauſa mutui.a.te.b.c.lib. quas mihi numerāſti.ꝛtradidiſti.vnde renuncio exceptioni non nu. l pecu.vel non tradite rei exceptioni doli.ꝛ in factuꝫ ꝛ p̄omitto dictam pecuniam hinc ad diem talem tibi reddere ſine aliqua diminutione in tali loco.ff. ꝛ C.ſi cert.pe.et.C.de non nume.pecu.per totum.que omnia ſupradicta.ſingulariter ſingula.et vniuerſa- m liter vniuerſa facio et p̄omitto per me meoſq̄ heredes. tibi tuiſq̄ heredibus attendere et obſeruare:et in nullo contrauenire ſub pena ſtipulata dicte n pecunie duple.qua ſoluta vel non omnia dicta firma permaneant.ꝛ p̄o pena et ſorte tibi obligo omnia bona mea.quod hic dicitur. p̄obatur infra de ſolu.§.i.ſuper expoſitionibus p̄ime forme.

2 ¶†Nunc igitur libellos formemus. Si igitur cū titiuſꝫ te peteret certi condi. c. que tibi mutuauerat confeſſus es in iudicio te debere ei datur vtilis acti.contra te.ſcilicet vtilis certi condictio p̄etoria l ff.ad.l.aquil.p̄oinde.§.j.ꝛ. ij. in qua ſic li. concip. ¶IB.Coram ꝛc.con.de.p.qui fuit confeſſus coꝛā tali iudice ſe mihi debere. c. cum illa. c. ab eo peterem ex cauſa mutui.vnde ago contra ipſum quod illa.c.mihi ſoluat.ꝛ p̄opono vtilem certi cōdi.ex mutuo.hec forma p̄obatur in p̄re.l.p̄oinde. ¶Ego ſic po. ¶†JO.¶.Dono quod.c. fuit hoc anno iuder in ciuitate viterbij. Item quod coꝛaꝫ eo confeſſus fui de te.et petij a te.c.certi condictione ex mutuo. Item quod ſuper illa petitione fuit lis conteſt.vt in p̄re.l.p̄oinde.C. de confeſ. l. vnica. ff. eo.l.j.et.l.iulia.et.l.certum. Item quod illa confeſ- o ſio fuit facta in palatio communis coꝛam predicto iudice vbi ipſe p̄o tribunali ſedebat. C. de confeſ. l.vnica.ff.quis oꝛ.in bono.poſſeſ.ſer.l.ij.§. dies. C. de dilat.a procedente. Item quod ille erat iuder noſter et habebat iuriſd.in predicta cauſa extra de iudi.at ſi clerici.xj.q.j.in clericoꝛum.iij.q. vij. non liceat. Item quod in p̄oceſſu cauſe tu fuiſti confeſſus te mihi debere illa.c.vt.ij.q. j. nos in quemcū. Reus vero ſic. ¶JO.¶REI. ¶Jo.o.p.t.fuit electus a com muni viterbij.ad hoc vt cognoſceret de terris.et terminis.hoc confeſſato.reſtat qō fuit iuder in cā illaꝛ ſi fuiſſet non poſſet cognoſcere.ꝛ ſi cognouiſſet non valeret.C.ne de ſta.defun.ſi pat.nec conſenſus. immo verius erroꝛ litigātium dedit ei iuriſdi.vt.ff. de iu.om.iudi.ſi p̄etoꝛ.et. ff. de iudic. l. ij. Item quod tu conqueſtus fuiſti de me p̄o illis. c. coram. ¶. item quod ſuper illis.c.tantum lib.m fuit datus.b confeſſato ſequitur quod lis non fuit conteſt. ergo nec confeſſio facta fuit.in autē.de litigi.§. omnem. C.de lit.conteſt.l.j.Item quod illa.c.fuit confeſſus quando iuder ibat perviam ꝛ alias fac. ſecundum n ea.que no.ſupra de confeſ.n ꝛ patet in ſe.verſicu.

4 ¶†Sed non videtur q̄ p̄opter ſolam confeſſionem detur vtilis.immoviderē actionē in fac.dari de bere.ff.de p̄ref.ver.quot.reſpō.immo de iure datur vtilis ſi enim p̄obaſſem contra illum daretur directa:vnde non eſt mirum ſi p̄opter confeſſionem detur vtilis. ¶†Sed ꝛ ſi non confiteris te debere.ꝛ. 5 er hac confeſſione informiter.id eſt cauſa non adiecta facta oritur actio in factum ciuilis.extra de fide inſtrumen.ſi cautio. Si vero formiter id eſt cauſa adiecta.puta ex mutuo.tunc dabitur.t. vtilis certi cōdictio ſicut daretur directa ex vero contractu. qui enim confitetur obligatur. ſicut ex contractu. ff.de inter.act.de etate.§.qui interrogatus.ſic ergo 6 conci.lib.¶IB. ¶†Coram ꝛc.con.de.p.a quo pe o to.ꝛ.mihi dari ꝛ ſolui.que.ꝛ.fuit cōfeſſus in iure o.ꝛ

h̄ forma h̄ fuit additio.ꝛ totū q̄ poſt eam h̄ fuit rof. dñam aūt ofeſſiōis ō q̄ extat inſtrm ad illā de qua teſtes deponūt quo ad p̄ſumptionē interrogatiōis no. accurriſti.de inueſtip.§. ſi ſcr ptum.

¶Li.oci.hūc cū ſuis poſitionib⁹ poſuit rof. pte.j.vbi ōvtili certi ꝺdictiōe.

¶Libell⁹ melius dirīget libellus tantum

¶De ofeſſis. ſ.§.ij.ꝛ. iij. quo ad caſus q̄bus nō p̄iudicat.

¶Jn iure.et rof.ꝺixit vel et hūc cū ſuis poſitiōib⁹ poſuit vbi de ac. in fa cti⁹ vtili ex confeſſione.

¶Bal.de cōfeſſis. Rubri.

Forma libelli. cū agit er ofeſſiōe mutui facti in iudicio b.B.vid ad materiā.j.ō fruc.§.fi.

¶Quid ō cōfeſſiōe fcā in literis cābij.j.de ſo.§.ſi mercator vide ēt p materia de offi.iud. §.ſi iuder.ꝛ de reo.§.ille q̄vult ꝛ de p̄cur.§. p curato:cāe ap pellatiōis.an poſſit appellari a ofeſſiōe vi de.ſ.de app.§. ꝛquod poſſit ꝛ q̄ō cōfeſſio p curatoꝛis eſt fi cta ꝛ nōveraꝫ de in dicto titulo de p̄ocu.§.

Archivo Histórico Rosario

in criminalibus ꝛ q̃d si ꝓcurator rñdet se nihil scire de iterrogatis in quo noceat dño vide ibidem in. ℣. si ꝓcurator rñdet. ꝛ an curator cogatur autorari ꝓfessionē vide. ℣. de cur. ℣. ij. qñ o q̃ ꝑbat ꝓfessionē. ꝛ non numerationē in mutuo nō plene ꝑbat. ℣. de teste. ℣. si ago. ꝛ an ꝓfessio cedentis noceat cessionario. ℣. de cess. ac. ℣. an ꝓfessio . ꝑ materia vide Ly. ꝛ bart. in. l. gñaliter. C. de nō nu. pe. ꝛ i. l. vnica. C. de cōfes. ꝛ ꝑ canonistas i. c. si cautō de fi. instr. bal. 7

a ¶ De ꝓbationibus. ℣. Hāc cū duabus sequētibus nō ꝓsequitur. de ꝓba essi plene tractat. ℣. pte. ij. vbi de ꝓbatiōe de secunda. ℣. pte. j. vbi de teste. de tertia. eo. ti. de test. ℣. pe.

b ¶ De fide instrumētoꝝ rub. ¶ Ad summistas recurre de materia. ꝛ vide a q̃ de practicis supra pte. ij. dixi sup rubri. de instrōz edi. ꝛ principiū huius nigri ad literā b fuit rof. rubri. prima ibi ꝛ hi ꝑin. allegata.

c ¶ Si quis hz tua instrūmēta ꝓpria vel cōia. vel rationes cōes: ꝛ petis tibi exhiberi vel edi. potes hoc petere ꝑ offi. iudicis. ff. de eden. vbi Rñ. j. vel per ac. in fac. ff. de ꝓbat. ver. quotiēs eo vero non edēte. succedit actio in fac. ex edicto de edendo. que competit ad interesse. si cergo li. cōci. ¶ † ℣. Coram ꝛc. cō. de. ꝑ. qui rationes mihi vel instrumenta mea ꝓpria vel cōmunia. cum ab eo petij non exhibuit vel edidit vel malitiose edidit: quia minus plene. vnde quia ꝓpter rōnes illas. vel instra nō edita. vl malicioseedita. sum in. xx. dāmificat': tō peto illa. xx. vel si nō vis facere certū dicas vī peto meū interesse. ꝛ ad hoc ꝑpono act. in fac. ex edicto de edē. ff. eo. l. vbi. ℣. fi. ꝛ. l. argentarij. ℣. fina. ℣. ergo sic po. ¶ † ℣. ℣. Po. q̃ eras vel es argētarius vel nummularius vel exercercebas per te argentariam vel per ꝓcu. vel filium vel seruum tuum: vel es successoz vniuersitatis illius argentarij: vel nummularij. ff. eo. argentarius in ꝓncip. ꝛ. l. quedam. ℣. nihil. ꝛ. l. ꝓtor. ℣. sed ꝛ si filius: ꝛ. l. si quis ex argentarijs. ℣. hoc. ꝛ. ℣. ꝓcurator. Item q̃ ꝓpter data ꝛ recepta inter nos ad invicem rationes confecisti. ff. eo. si quis ex argentarijs. ℣. rationem. Item quod tantum data ꝛ accepta inter nos facta sunt sine omni alio contractu. ff. eo.

e ¶ Libros. rof. dixit habebas similes.

f ¶. ℣. fi. opponit rof. petitionē nō ꝑcedere cū rōnes petunt edi ℈ tertiū. nā tūc qño pōt interesse actoris argentarij nō edidisse rōnes cuz res iter alios acta. ꝛc. C. res iter ali. ac. ꝑ totū: extra de re iudi. c. penul. ꝛ ꝑba rōnum nō adiuuāt recitantē. C. de ꝑba. ad ꝓbationē. j. ꝑ q̃ ꝑz ēt instrm publicū nō iuuare edicti de rōnib' inter petentē ꝛ argentarij lz fatear q̃ alia publica instra inter ceteros ꝓfecta bñ ꝓnt suffragari agēti. vt si a titiovēdico rē quā emi a seio. lz etiā argētario ꝓpter cui' carentiā succūbere possem. ff. de ꝓig. act. l. fi. ꝛ idē si defenderē avēdica te so. restringi opz hoc ad casum quo interfit: exemplū debebā titio. ꝛ. ꝑ instrm que sibi solui feci ꝑ argētarij id in libro scribētem cū rōnes argētarij ꝑbent sicut publicū instrm. ff. de edēdo. argentarius. in ꝑncip. si rōnes edanf. absoluar. si nō edātur succumbā ꝛ sic intererit. Mz dixi q̃ rōnum scriptura ꝑbat. querit rof. an in nummularijs campsorib⁹ vel argātarijs nostri tpis locū habeat q̃ ipsoz libris credat. Rñdet q̃ non: q̃ vt dixit ℣. in summa ipsius tituli. ℣. nunc de editione illius olim habebāt publicum offiū eligebanf ꝛ erāt iurati. al. l. que

dam. ℣. vlti. ꝛ. l. argentari?. ℣. j. ff. eo. sed dixit rof. q̃ hodie campsores ꝛnummularij sunt modice fidei. nec eliguntur nec iurant: immo habēs pecuniā volens exercere fenus fit campsor. fidē ergo cōtra alios nō faciant ipsoz scripture. C. de ꝓba. instrumēta. ꝛ. l. rōnes. ꝛ. l. exēplo. itē sciendum q̃ hec actio est annalis ꝛ ꝓtoria. ꝛ datur heredibus: sed nō in heredes. nisi inq̃tuz ad eos pueniet. ff. eo. l. vlt. ꝛ per hoc vide quod dixi ibi ℣. vt. j. remittā.

c ¶ Et seq. vide quod dixi ibi ℣. guil. ibi remittā. a tit ad Rof. de b sen. exc. cū olij c vbi plene ꝺbis ꝛ ibi ponitur li d bellus qui seq̃tur post quē q̃ritur an ℈ actio sit publica vel ꝑuata. ꝛ si sit ꝑuata quare sit inscriptio. item quare ponitur tractatus ille inter publica iudicia. ꝛ breuiter de primo ꝛz cū azone q̃ actio legis coz. de fal. in solis duobus casibus est publica. l. in falsa moneta C. de fal. mo. l. j. ꝛ cum testīs accusaf de falso. vt insti. de publi. iudi. ad secundum respōdet q̃ inscriptio vel subscriptio sit etiam in ꝑuatis cuz criminaliter agitur. ff. de ꝑtua. del. l. fi. publicum essi nō est subscriptionis causa. ff. de fur. l. fi ad tertium respōdet id sepe inueniri. ꝛ econuerso ꝑz in act. de sepul. vio. que publica est. ff. de sepul. vio. l. sepulchrū ꝛ ponit in tractatu ꝑuatoꝝ sub rubrica de ꝑuatis delictis. Itē sub ti. de vi ꝛ vi ar. ponitur lex vim facit. que loquitur de vi expulsiua restat in fi. quidam ascriptionem sibi factam in testamento trahunt ad publicam accusationem quidam solum. ad causam testi.

¶ Bal. de fide instrumentoꝝ. tum. Rubrica.

Libellus ꝓ editione. instrumenti. item libellus contra eum q̃ sibi ascripsit ꝓhc. ℣. ¶ De iureiurādo rub. ¶ Ad summistas recurre. nam ꝓtractici auctores ꝓtor rof. q̃ duas fecit de q̃bus etiā. j. dicā non fecerunt rubricā de hocvt dixi. ℣. de iuramēti delatiōe Super rubrica. vero ista collige decretales pertinentes ad titulū per hec quatuoz mēbra. creditur vel non. cogitur vel non. obstat vel nō. ꝓnitur vel non. ibi vide. Ad rubricā facit ꝓma q̃ supra scripsi sup regula. frustra. li. vj. de duobus qui sibi inuicē iurauerunt de dando si alter dabit. ꝛ in regula in malis de scholari qui iurauerat non exire fine licētia creditoris ꝛ exiuit patris vel epi mandato ꝛ in regula inspicimus de recepto iurante seruare ꝺsuetudines ꝛ statuta an renunciet ꝑ id gratie ℣ie. ꝛ in regula q̃ semel de testō iurato an mutari possit. cui cōuenit q̃ ꝑlei. c. xiiij. de burgensi. qui filiam maritans nobili. iurauit illam instituere in dimidia in qua tene q̃ in ꝓxi. scripsi. quinq; etiaz q̃ones ōficiales. ℣. xxv. cū quattuoz sequentibus faciunt. quaz ꝓma ꝑ statim assumam secunda de illo qui iurauit stare mandato epi qui precepit q̃ renunciet beneficio nec appellet. que tangitur. eo. ti. veniens super glo. ij. tertia de carcerato qui iurauit redire ad carcerem q̃ non facit manens in ecclesia. j. dicam quarta de iuramento parentum an ligat filios de qua dixi. eo. ti. veritatis super fi. vltime glo. quinta de illo q̃ vouit non iurare. ꝛ per id nonvult se purgare. de qua dixi. ℣. de offi. oz. q̃ plerīq; in fi. lib. vj. de minozi qui iurauit non venire ℈ ℣ctum de iure vel facto vide q̃ dixi post ℣y. de emp. ꝛ ven. c. penul. sup fi. vlt. gl. q̃ multoz de iurante seruare statuta q̃ non teneaf ad illicita expedita est. eo. ti. c. j. li. vj. item quid eo casu si inter statuta sunt duo ℣ria ibi scripsi circa fi. ibi de illo autem qui successiue iurauit duo ℈ria de quo odof. in autē. q̃ eis. C. de nup. die vt. eo. ti. veniens in fine ꝛ. c. intellecto. an statuentes tollere possint statutum simpliciter vel precise iuratum dicā. j. circa finez prima questio ex ōficalibus quā superius reseruaui est de illo qui iurauit nō fideiubere de qua scripsi. de fo. compe. cum. C. li. vj. Et est questio de illo ficiurante qui redemit pignoza illi? ꝓ quo ꝓtius fideiusserat ꝛ ibi additur ꝑdicta q̃. ℣. an tale iuramentum de non fideinbendo sit licitum. Et vltra ea que ibi scripsi sciendū q̃ q̃dam distinguunt clericum a layco dicentes in clerico licitum ꝑ. c. t. quidem. xj. q. prima ꝛ per decre. ꝓmā de fideiussoribus in layco dicunt illicitum cum nulla necessitas ad id cogat. vt ibi dixi. ꝛ facit. xl. q̃one prima sicut. sed q̃ nec in laico sit illicitum videtur eo q̃ non intendit ad dispendium salutis spiritualis vel temporalis. quoz utrūq; vel alterum requiritur. vt dicatur illicitum. xxij. q. iiij. ℣. vlti. ꝛ satis est q̃ ꝓtest aliter subueniri. vt in fin. ꝑ quod fateamur illud licitum cū hoc temperamento q̃ si talis necessitas subest. q̃ ipso non fideiubēte periclitetur salus altera de predictis fideiubere poterit ꝛ tenetur etiam si clericus sit. facit. l. xxxvj. di. non satis: ꝛ hoc procedit siue intelexit includere talem necessitatem in iuramento siue non intellexerit id quia tunc iuramentum quo ad illam partem illicitum bene facit hoc. eo. ti. quinto iterum quero de dominicali. q. xxxvij. de qua. ℣. formatur aūt de illo qui die solenni per custodem fuit dimissus audire missam

a ¶ l. j. ꝛ. ff. ad legem iul. de vi. ꝑuata. l. ex senatus. ꝛ de ꝓcur. l. ij. ꝛ forte de hoc loquit. ff. de ℣ben. emp. q̃ sepe. ℣. si quis amico.

b ¶. ℣. vtriusq; vltimus est.

c ¶ In testamento sup. etiam.

d ¶ In dictante non scribente. vel scribente in testō nūcupatiuo. ꝛ hoc vult sequēs remissio. tū aliqui ℣. vt. j. remittā.

e ¶ Et seq. vide quod dixi ibi ℣. guil. ibi remittā. a tit ad Rof. de b sen. exc. cū olij c vbi plene ꝺbis ꝛ ibi ponitur li d bellus qui seq̃tur post quē q̃ritur an ℈ actio sit publica vel ꝑuata. ꝛ si sit ꝑuata quare sit inscriptio. item quare ponitur tractatus ille inter publica iudicia. ꝛ breuiter de primo ꝛz cū azone q̃ actio legis coz. de fal. in solis duobus casibus est publica. l. in falsa moneta C. de fal. mo. l. j. ꝛ cum testīs accusaf de falso. vt insti. de publi. iudi. ad secundum respōdet q̃ inscriptio vel subscriptio sit etiam in ꝑuatis cuz criminaliter agitur. ff. de ꝑtua. del. l. fi. publicum essi nō est subscriptionis causa. ff. de fur. l. fi ad tertium respōdet id sepe inueniri. ꝛ econuerso ꝑz in act. de sepul. vio. que publica est. ff. de sepul. vio. l. sepulchrū ꝛ ponit in tractatu ꝑuatoꝝ sub rubrica de ꝑuatis delictis. Itē sub ti. de vi ꝛ vi ar. ponitur lex vim facit. que loquitur de vi expulsiua restat in fi. quidam ascriptionem sibi factam in testamento trahunt ad publicam accusationem quidam solum. ad causam testi.

¶ Bal. de fide instrumentoꝝ. tum. Rubrica.

Libellus ꝓ editione. instrumenti. item libellus contra eum q̃ sibi ascripsit ꝓhc. ℣. ¶ De iureiurādo rub. ¶ Ad summistas recurre. nam ꝓtractici auctores ꝓtor rof. q̃ duas fecit de q̃bus etiā. j. dicā non fecerunt rubricā de hocvt dixi. ℣. de iuramēti delatiōe Super rubrica. vero ista collige decretales pertinentes ad titulū per hec quatuoz mēbra. creditur vel non. cogitur vel non. obstat vel nō. ꝓnitur vel non. ibi vide. Ad rubricā facit ꝓma q̃ supra scripsi sup regula. frustra. li. vj. de duobus qui sibi inuicē iurauerunt de dando si alter dabit. ꝛ in regula in malis de scholari qui iurauerat non exire fine licētia creditoris ꝛ exiuit patris vel epi mandato ꝛ in regula inspicimus de recepto iurante seruare ꝺsuetudines ꝛ statuta an renunciet ꝑ id gratie ℣ie. ꝛ in regula q̃ semel de testō iurato an mutari possit. cui cōuenit q̃ ꝑlei. c. xiiij. de burgensi. qui filiam maritans nobili. iurauit illam instituere in dimidia in qua tene q̃ in ꝓxi. scripsi. quinq; etiaz q̃ones ōficiales. ℣. xxv. cū quattuoz sequentibus faciunt. quaz ꝓma ꝑ statim assumam secunda de illo qui iurauit stare mandato epi qui precepit q̃ renunciet beneficio nec appellet. que tangitur. eo. ti. veniens super glo. ij. tertia de carcerato qui iurauit redire ad carcerem q̃ non facit manens in ecclesia. j. dicam quarta de iuramento parentum an ligat filios de qua dixi. eo. ti. veritatis super fi. vltime glo. quinta de illo q̃ vouit non iurare. ꝛ per id nonvult se purgare. de qua dixi. ℣. de offi. oz. q̃ plerīq; in fi. lib. vj. de minozi qui iurauit non venire ℈ ℣ctum de iure vel facto vide q̃ dixi post ℣y. de emp. ꝛ ven. c. penul. sup fi. vlt. gl. q̃ multoz de iurante seruare statuta q̃ non teneaf ad illicita expedita est. eo. ti. c. j. li. vj. item quid eo casu si inter statuta sunt duo ℣ria ibi scripsi circa fi. ibi de illo autem qui successiue iurauit duo ℈ria de quo odof. in autē. q̃ eis. C. de nup. die vt. eo. ti. veniens in fine ꝛ. c. intellecto. an statuentes tollere possint statutum simpliciter vel precise iuratum dicā. j. circa finez prima questio ex ōficalibus quā superius reseruaui est de illo qui iurauit nō fideiubere de qua scripsi. de fo. compe. cum. C. li. vj. Et est questio de illo ficiurante qui redemit pignoza illi? ꝓ quo ꝓtius fideiusserat ꝛ ibi additur ꝑdicta q̃. ℣. an tale iuramentum de non fideinbendo sit licitum. Et vltra ea que ibi scripsi sciendū q̃ q̃dam distinguunt clericum a layco dicentes in clerico licitum ꝑ. c. t. quidem. xj. q. prima ꝛ per decre. ꝓmā de fideiussoribus in layco dicunt illicitum cum nulla necessitas ad id cogat. vt ibi dixi. ꝛ facit. xl. q̃one prima sicut. sed q̃ nec in laico sit illicitum videtur eo q̃ non intendit ad dispendium salutis spiritualis vel temporalis. quoz utrūq; vel alterum requiritur. vt dicatur illicitum. xxij. q. iiij. ℣. vlti. ꝛ satis est q̃ ꝓtest aliter subueniri. vt in fin. ꝑ quod fateamur illud licitum cū hoc temperamento q̃ si talis necessitas subest. q̃ ipso non fideiubēte periclitetur salus altera de predictis fideiubere poterit ꝛ tenetur etiam si clericus sit. facit. l. xxxvj. di. non satis: ꝛ hoc procedit siue intelexit includere talem necessitatem in iuramento siue non intellexerit id quia tunc iuramentum quo ad illam partem illicitum bene facit hoc. eo. ti. quinto iterum quero de dominicali. q. xxxvij. de qua. ℣. formatur aūt de illo qui die solenni per custodem fuit dimissus audire missam cum sacramento de redeūdo qui postmodum de ecclesia exire nolebat ad affirmatiuam inducuntur iura de fide seruanda etiam ℘sti. ꝛ de periurio vitando. ꝛ via illi non aperienda cum non vergat in dispendium eterne salutis. de primo. xxiij. q. j. noli de sēdo. ꝛ iij. boc. ꝛ. ti. verū ꝛ. c. si vero. item fuisse sua culpa detinet seruetur iuramentū ꝛ carcerem ꝛsua culpa cautam patienter feratō reg. iur. damnū. li. vj. si fine culpa seruet iuramentū ꝛ agat ad liberationē. eo. tit. debitores. de spon. cōmissuz ꝛfugiens carcerez. punitur. ff. de custo. reoz. in cos. ꝛ de re

a ¶ l. j. ꝛ. ff. ad legem iul. de vi. ꝑuata. l. ex senatus. ꝛ de ꝓcur. l. ij. ꝛ forte de hoc loquit. ff. de ℣ben. emp. q̃ sepe. ℣. si quis amico.

b ¶. ℣. vtriusq; vltimus est.

c ¶ In testamento sup. etiam.

d ¶ In dictante non scribente. vel scribente in testō nūcupatiuo. ꝛ hoc vult sequēs remissio. tū aliqui ℣. vt. j. remittā.

e ¶ Et seq. vide quod dixi ibi ℣. guil. ibi remittā. a tit ad Rof. de b sen. exc. cū olij c vbi plene ꝺbis ꝛ ibi ponitur li d bellus qui seq̃tur post quē q̃ritur an ℈ actio sit publica vel ꝑuata. ꝛ si sit ꝑuata quare sit inscriptio. item quare ponitur tractatus ille inter publica iudicia. ꝛ breuiter de primo ꝛz cū azone q̃ actio legis coz. de fal. in solis duobus casibus est publica. l. in falsa moneta C. de fal. mo. l. j. ꝛ cum testīs accusaf de falso. vt insti. de publi. iudi. ad secundum respōdet q̃ inscriptio vel subscriptio sit etiam in ꝑuatis cuz criminaliter agitur. ff. de ꝑtua. del. l. fi. publicum essi nō est subscriptionis causa. ff. de fur. l. fi ad tertium respōdet id sepe inueniri. ꝛ econuerso ꝑz in act. de sepul. vio. que publica est. ff. de sepul. vio. l. sepulchrū ꝛ ponit in tractatu ꝑuatoꝝ sub rubrica de ꝑuatis delictis. Itē sub ti. de vi ꝛ vi ar. ponitur lex vim facit. que loquitur de vi expulsiua restat in fi. quidam ascriptionem sibi factam in testamento trahunt ad publicam accusationem quidam solum. ad causam testi.

¶ Bal. de fide instrumentoꝝ. tum. Rubrica.

Libellus ꝓ editione. instrumenti. item libellus contra eum q̃ sibi ascripsit ꝓhc. ℣. ¶ De iureiurādo rub. ¶ Ad summistas recurre. nam ꝓtractici auctores ꝓtor rof. q̃ duas fecit de q̃bus etiā. j. dicā non fecerunt rubricā de hocvt dixi. ℣. de iuramēti delatiōe Super rubrica. vero ista collige decretales pertinentes ad titulū per hec quatuoz mēbra. creditur vel non. cogitur vel non. obstat vel nō. ꝓnitur vel non. ibi vide. Ad rubricā facit ꝓma q̃ supra scripsi sup regula. frustra. li. vj. de duobus qui sibi inuicē iurauerunt de dando si alter dabit. ꝛ in regula in malis de scholari qui iurauerat non exire fine licētia creditoris ꝛ exiuit patris vel epi mandato ꝛ in regula inspicimus de recepto iurante seruare ꝺsuetudines ꝛ statuta an renunciet ꝑ id gratie ℣ie. ꝛ in regula q̃ semel de testō iurato an mutari possit. cui cōuenit q̃ ꝑlei. c. xiiij. de burgensi. qui filiam maritans nobili. iurauit illam instituere in dimidia in qua tene q̃ in ꝓxi. scripsi. quinq; etiaz q̃ones ōficiales. ℣. xxv. cū quattuoz sequentibus faciunt. quaz ꝓma ꝑ statim assumam secunda de illo qui iurauit stare mandato epi qui precepit q̃ renunciet beneficio nec appellet. que tangitur. eo. ti. veniens super glo. ij. tertia de carcerato qui iurauit redire ad carcerem q̃ non facit manens in ecclesia. j. dicam quarta de iuramento parentum an ligat filios de qua dixi. eo. ti. veritatis super fi. vltime glo. quinta de illo q̃ vouit non iurare. ꝛ per id nonvult se purgare. de qua dixi. ℣. de offi. oz. q̃ plerīq; in fi. lib. vj. de minozi qui iurauit non venire ℈ ℣ctum de iure vel facto vide q̃ dixi post ℣y. de emp. ꝛ ven. c. penul. sup fi. vlt. gl. q̃ multoz de iurante seruare statuta q̃ non teneaf ad illicita expedita est. eo. ti. c. j. li. vj. item quid eo casu si inter statuta sunt duo ℣ria ibi scripsi circa fi. ibi de illo autem qui successiue iurauit duo ℈ria de quo odof. in autē. q̃ eis. C. de nup. die vt. eo. ti. veniens in fine ꝛ. c. intellecto. an statuentes tollere possint statutum simpliciter vel precise iuratum dicā. j. circa finez prima questio ex ōficalibus quā superius reseruaui est de illo qui iurauit nō fideiubere de qua scripsi. de fo. compe. cum. C. li. vj. Et est questio de illo ficiurante qui redemit pignoza illi? ꝓ quo ꝓtius fideiusserat ꝛ ibi additur ꝑdicta q̃. ℣. an tale iuramentum de non fideinbendo sit licitum. Et vltra ea que ibi scripsi sciendū q̃ q̃dam distinguunt clericum a layco dicentes in clerico licitum ꝑ. c. t. quidem. xj. q. prima ꝛ per decre. ꝓmā de fideiussoribus in layco dicunt illicitum cum nulla necessitas ad id cogat. vt ibi dixi. ꝛ facit. xl. q̃one prima sicut. sed q̃ nec in laico sit illicitum videtur eo q̃ non intendit ad dispendium salutis spiritualis vel temporalis. quoz utrūq; vel alterum requiritur. vt dicatur illicitum. xxij. q. iiij. ℣. vlti. ꝛ satis est q̃ ꝓtest aliter subueniri. vt in fin. ꝑ quod fateamur illud licitum cū hoc temperamento q̃ si talis necessitas subest. q̃ ipso non fideiubēte periclitetur salus altera de predictis fideiubere poterit ꝛ tenetur etiam si clericus sit. facit. l. xxxvj. di. non satis: ꝛ hoc procedit siue intelexit includere talem necessitatem in iuramento siue non intellexerit id quia tunc iuramentum quo ad illam partem illicitum bene facit hoc. eo. ti. quinto iterum quero de dominicali. q. xxxvij. de qua. ℣. formatur aūt de illo qui die solenni per custodem fuit dimissus audire missam

Universidad del Rosario Archivo Historico

a b IN hac materia.l.iij.ibi soluitur.
CPostro.incipit verba rof.in prima rubrica ptozia.s.vtili actiõe ex ea cã ex qua iurat᷑ quatuoz: que in ea requirunt᷑ patent ex positionibus ꝛ vide qõ dicã in fi.huius partis.

c CTe mihi.clarius dicerec᷑ me tibi ſ᷒ ppter id qõ sequit᷑ dicamus reo fuisse delatum ꝛ facit ad.j.dicenda.

IN hac materia sic põt li.concip.ZJB. Coram ꝛc. con.de. p.qui cum cozporali prestito iuramẽto ꝓmisisset in tali causa que inter me et eum vertitur non appellare.vel tale quid facere.vel cum tali contrahere. vel contra id nonvenire.ipse iurisiurandi religione neglecta appellauit vel id quod ꝓmisit non fecit. vel contra id venit. vnde peto ipsum per vos cõpelli ad obseruationem prestiti iuramẽti:vel ꝓo violatione sacramenti peto ipsum canonica pena puniri. extra eo. breuit: et.e. quanto.C. de temp. ap.l.fi. §.fi.Quod periurus ꝺbeat puniri ꝓbatur extra de ſpõ.ad audiẽtiã in fi.ar.cõtra.C.õ reb᷒cre.l.iij.[a]

1 CPostrob᷒ si rem a te possessam dico ad me pertinere ex aliqua causa, quã adiicio. ꝛ te ꝺferẽre iuro meã esse. datur mihi vtilis act. ex illa causa ex qua iurauí que prætoria est vt fi dico me a te rem emisse. vel te mihi donasse: vel legatam mihi esse a testatore tuo vel ab alio:vel te eum vertuasse,fi.n. te deferente iuro ꝑ mihi vendidisti, cõpetit mihi vtilis ex empto.ff.e. fi duo.§. fi quis vẽdidisse. Si vero dico ꝙ fuit mihi legata. competit vtilis ex testamẽto. Si vero ꝑ mutuasti.rr.cõpetit vtilis certi cõdictio ex mutuo ptozia.idẽ est fi alia cã ꝓponat᷑ puta depositi.vel alia.ꝺabitur.n.mihi vtilis ex illo ẽctu.ex quo agebã.ff.de iureiu.fi post.§.fi eũ.ꝺsic ergo.li.con.ZJB. Co. ꝛc. con. ꝺe. p. a quo peto. r. vtili ac.ex empto:quia cum illa.r.ab eo peterem ac. ex empto.ipse mihi detulit sacramentum ꝙ iurarez me sibi vẽdidisse equum ꝓo illis.r.vnde quia eo ꝺe ferente iurauí mihi ꝺebita esse.ideo illa.r.ab eo peto. ꝛ ad hoc ꝓpono vtile act.ex empto.hec forma ꝓbatur.ff.e.fi duo.§.fi quis vẽdidisse.Ac.ergo sic

2 po.Ro.Ac. CRo.ꝙ petebam a te.r. ex causa vẽditionis vnius equi.ff.e.sed ꝛ si post.item ꝙ voluntarie mihi detulisti iuramentum ꝙ iurarem me tibi vendidisse equum ꝓo.r.ꝓedictis.vt supra ꝺe iu.ꝺlat.extra ꝺe iureiu.c.fi.itẽ ꝙego te ꝺeferente iurauí ff.eo.ait ꝓetor.in fi.et hoc cum hac causa.s.q᷒ tibi vẽdidi equum tuum.ff.e.qui iurasse.itẽ ꝙ es homo sane mentis.ff.solu.matri.l.ij.ff.ꝺe iure codi.l.ij.ff.ꝺ opt.leg.si tibi.§. furiosus:et maior.xxv.an.ff.e.qui iurasse.xxv.qõ.v.paruuli:ꝛ.c. se.ꝛ hoc ideo ne possit petere restitutionẽ. Reus vero sic. Ro. REJ.

d C.§.si eũ.sciẽdũ est ꝙ in hoc casu qñ expssa cã iurat᷑.nõ solũ iurãti.ſ᷒ etiã aduersario ꝺa bit᷑ actio .vt si iurauí me a testichũ emisse᷑ ꝑ me.ago eũ.exempto ad stichũ ꝛ a

e tu ervẽdito ad me.item si iurauí me tibi illã pignoraſſe ꝑ.r.a te mutuat᷑ ago ꝛ pignoraticia ꝑ sticho.ꝛ teneor certi ꝺictione ad.r. Itẽ pleq possum fundũ quẽ iurauí mihi datũ in ꝺotẽ ꝛ matrimonio ꝺ dissoluto teneor ex stipulatu ff.e.si duo.§.is q᷒ iurauit.ꝺuobus.§. sequẽtibus. ibi expr᷒munt᷑hec exempla ꝛ interponit᷑ aliud ꝺe illo q᷒ iurauit se sociũ: qz teneẽ ꝑo socio.

f CQuẽquam alias ꝺenigz.
CJs cui.ꝺuoſz fuerũt verba rof.in ꝑ.rubrica q᷒ ꝺicit in fin.qõ iusta rõ suaꝺet hoc casu vtilẽ actionẽ ꝺari.qz ſ᷒ vba ꝺeficiãt:ſnia ꝓcorꝺat ꝛ sic vtilis locum hꝫ.ff.eo.ti.siq᷒s id.ff.si quaꝺru.pau.fe.ꝺicta.l.penul.ex quo eĩ cãvẽꝺitionis fuit aꝺiecta:ꝛ iuratũ.perinꝺe est ac si fuisset ꝓbatum cũ sacramentũ habeaẽ ꝓo ꝓbatione.ff.eo.ti.ſ᷒ ꝛ si possessori.§.penul. hoc ꝺixit rñꝺens aꝺ iꝺ qõ ꝺz actionẽ ex iuramento nõ ꝺari:nisi cum opere ꝑ mittunẽ a liberto.ff.ꝺe libe.cã.l.fi.ꝺe op.lib.l.vt iurifiurãꝺi.Sequit᷑. ver.aꝺ hoc.ꝛ nũc incipit ꝑsequi secunꝺam rubricã ꝺe act.in factum ex iureiurãꝺo.ꝛ ꝺicit ꝙ in hac vt cõpetat tot sunt necessaria quot in superiori ꝺifferunt tñ qz ibi in sacramento ꝺelato expzimiẽ cã hic iuratur vniformiter.

g CAct.vidisti libellũ ꝑ actore ꝛ reo.ſ᷒ hoc scias qõ ꝺelato sacro actori ꝛ ꝑpter id refibi tradita ipe actor hꝫ publiciana ꝑ oẽs ꝑpter ꝺim ſm Azo.in summa ꝺe rebus cre.ꝛ iureiur.§.effectus:ſicut ſi emisset a nõ ꝺño.vel ꝑ ipõ iudicatũ fuisset.ff.ꝺe publi.l.j.ij.iij. ꝛ iiij. nec obstat ler.e.ti. eũ q᷒.§.ſi pereti. Nam ꝺicit ibi.Bꝛ Azo.vbi.s.ꝛ rof. hic illud aduersus ꝺeferentẽ ꝺũtaxat habeẽ etiã in.l.nã ꝛ postea.§. fi. ff.ꝺe iurãꝺ.excluꝺit ꝓprietatis ꝺñm.non ceteros possessores ꝛ ibi no.quẽꝺa ſkia.hoc verũ ꝺe publiciana.actio eĩ in factũ ꝺe qua ẽ loquimur nõ ꝺatur nisi ꝑ ꝺeferentẽ.ꝛ no.in.l.ſ᷒ ꝛ si possessori.in ꝑin.ff.ꝺe iureiurãꝺ. plus.vt ꝺixit Azo.vbi.s.quiꝺã ꝺixerit actionẽ in factũ nõ ꝺari ex iuramẽto ꝺelato.qz ſtatim illã habiturus est ex ſnia.ſ᷒ vt ꝺicit Azo. nil impeꝺit eiuſꝺẽ rei plures cõpetere actiões.ff.ꝺe act.emp. nõ est nouũ cõuenit qõ ꝺe ꝑfessione ꝺictũ est ſupza ꝺe ꝑfes. si querat᷑ rõ quare re᷒ quẽ ꝺelato fiꝺi iuramento ab actore:iurauit rẽ suam esse:non hꝫ actionem nisi ꝑ ꝺeferentẽ.ꝛ actor cui sic ꝺelatum est hꝫ publicianã ꝑ oẽs nisi ꝑ ꝺñm:vt.s.rsident ꝓꝺicti ꝙ actor iꝺ non hꝫ ex sola ꝺelatione ſ᷒ ex illa traꝺitione sequuta.ff.ꝺe pub.traꝺitio.que ratio ꝺeficit in reo.cui nulla fit traꝺitio.sed remanet quasi ex quaꝺã transacti.apud eum qõ ꝓius habebat.ꝺñ facit aꝺ hoc.C.ꝺe transl.si ꝑ fundo.qõ.ſ᷒. ꝺixi reũ ꝙ iurauit rem suã esse habere actionẽ ꝑ ꝺeferentem nõ ꝓcedit in eo qui iurauit rem actoris non esse:qz tunc hꝫ contra ꝺeferentez ꝺetur sibi exceptio:si caꝺat a possessione non ꝺat᷑ actio.vt ꝓr.l.hꝫ ꝛ si possessori.in ꝑin.Sequit᷑ ver.vt aũt plenius.qui iuit additio vsq᷒ aꝺ ver. illud autez que habeo

Ro.ꝙ illa.r.que te ꝺicis a me petiſſe petebas a.r. ergo non a reo.ff.ꝺe iuꝺi.cum prætor.ff. ꝺe con.ꝛ ꝺe mon.cum ita.C.ꝺe procura.maritus. extra ꝺe presumpt.nonne. Item quoꝺ tu iurast᷑ quoꝺ venꝺiꝺeras mihi tua voluntate.me contraꝺicente.vel inuito.ff.eoꝺem ait prætor in fine.item quoꝺ tibi ꝺetuli iuſſiurandum.vt iurares per euangelium: ꝛ tu iurasti per animam tuam vel per ſanctum quemꝫ ꝛc. sic eĩ ꝺebet iurari:vt ꝺefertur.ff.eo.ait prætor. in fine cum legibus ſe.rrij.q.v. quacunqz. Item quoꝺ eo tempore quo ꝺetuli eam minor.rrv.an. hoc concesso petat restitu.si neget ꝺicas po.quoꝺ eo tempore ꝺetuli iuramentum:quo sedes apostolica vacabat per mortem clementis pape.iiij. Item quoꝺ ab illo tempore sunt tot anni elapſi:ita vt numero annoꝝ inueniaꝺ te minorem. Item quoꝺ mihi fuit interꝺictum bonis vti tempore illo quanꝺo tibi ꝺetuli iuramentum.ff.ꝺe verbo.obliga.is cuiſ. CAꝺhuc quanꝺoqz petit quis rem inꝺformiter.iꝺ est fine cauſe aꝺiectione:quam ꝺicit ſuam. possessor vero ꝺicit eam aꝺ ſe pertinere.ꝛ sic inter eos est contentio.vel est contentio ꝺe vſufr.vel ꝺe hereꝺitate vel ꝺe rebus alijs.et sic quanꝺoqz possessor ꝺefert iuramentum actori.quoꝺ res sit eius vel econuerſo.vnde prætor inꝺucit actionem in fact. que oritur inꝺformiter ex hoc iureiurando ꝺelato.per quam consulit iuranti quoꝺ possit rem aꝺuocare.sic ergo libel.concip.

ZJB. Coram ꝛc.con.ꝺe.p.quia cum ab eo talem rem peterem quam meam esse ꝺicebam:eo ꝺeferente iurauí rem illam esse meam: quam rem mihi tradere recuſat:vnde ago contra eum:vt eam mihi tradat et assignet.et aꝺ hoc ꝓpono acti.in fac. ex iureiuran.inꝺformiter ꝺelato ꝺescenꝺentem.ff.ꝺe iure iuran.nam posteq᷒ ſuna ꝛ.l.ſe.ꝛ.l.sed ꝛ si possessori

4 CSi vero possessor a possessione ceciꝺerit:ꝛ res ꝺeuenerit aꝺ petitorem qui ꝺetulit:sic lib.concip.

ZJB. Coram ꝛc.conq᷒.ꝺe.p.qui cum a me rem peteret quam ꝺicebat suam esse eo ꝺeferente iurauí meam esse.vnde cum a possessione illius rei ceciꝺerim et aꝺ eum peruenerit.rez illam mihi prestari peto ꝛ aꝺ hoc ꝓpono act.in fac.ex iureiur.inꝺformiter ꝺelato.vt in ꝓr.l.sed et si possessori. in ꝓincip.

5 pones autem hoc vt.§.in ꝓr.acti.ꝙ. CEt autem

g plenius inꝺformeris qualiter in iuramento in litem

ꝺes ꝺub pena r.libr᷑ãrũ ſoluẽ ꝺarñ cõi:termino tr̃aſacto potestas ꝓo cõi vult penã:actor petit illum cum ꝺemnari ꝙtuz in litez iurare rit.querir᷑ an ꝓcedant ꝑ ꝺicta ꝺuo.an neutrũ an alterũ soluz ꝛ quoꝺ ꝛ icipit questio quẽꝺã per potestatez

Paꝺue primi articuli est prolixa responſio:cuius est᷑clusio.qõ quis mandatum potestatis fuit ꝓemptum:ſi nulla excusatio allegatur ꝺebet illum conꝺemnare in iꝺ quoꝺ est comminatus ꝛ post ꝺemnationem.ꝛ non prius põt exigere ꝺictam mulctam qõ sic ostenꝺit. mulcte impositio non habet fieri ciuili actione.quia fiscovel communi quoꝺ hoꝺie tenent iura fiscalia non ꝺatur actio ꝓo mulcta nisi ꝺemnatione facta. quoꝺ patet.quia cum mulcta ꝺebeatur fisco. C. ꝺe modo mulctarum.l.mulctarum.ꝛ per priuatam inobeꝺientem.ff.si quis iuſꝺicen.non obtemperet.l.j.in principꝫ.ꝛ si quis in ius vocan. non ie. l. ij. §.j.ꝛ inter fiscum ꝛ priuatum sit iuꝺex procurator cesaris . C. vbi cafis.l.aꝺ fiscum.ꝛ.ff.ꝺe offic.procon.l.nec quicquam.§.j. et ille non potest mulctare. C. ꝺe modo mulcta . l. ij. et.iij.sequitur ex his fisco ꝓo mulcta non ꝺari ciuilem actionem antequam per competentem iuꝺicem fuerit super illa ꝺemnatio facta.et sic intelligatur.g.j.§. fina. si quis iuſꝺi.non obtemp.scilicet quoꝺ ꝺetur actio in factum fisco aꝺ penam inobeꝺientie scilicet post ꝺemnationem al. C. vbi cau. fiscalis.l.j.vltra primo ꝺicta inꝺucens.C.ꝺe mo.mul.l.eos ꝺe testibus.l. nullum ꝺe calumnia.l.j.Aꝺ secunꝺum ꝺicit viꝺe.i.quoꝺ cum ista non sit actio arbitraria.sed personalis ex stipulatu non fit locus iuramento in litem secunꝺum nota.in.l.qui restituere.ff. ꝺe iuꝺi. sed remeꝺijs communibus ꝺe quibus ibi fiat restitutio sibi tamen viꝺetur quoꝺ cum apparet ꝺolus conꝺemnati non restituentis. ff. mand. si ꝓcuratorem.§.ꝺolo.et. l. ꝺolus . et sic patet contemptus iuꝺicis locus sit iuramento in litem.et sit hic in omnibus interꝺictis ꝛ actionibus in rem vel in persona quibus arbitratu iuꝺicis quiꝺ venit restituenꝺus ꝛ in omni actione post sententiam cum non restituitur quoꝺ restitui potest᷑vel si tunc ꝺolose q᷒ꝺ fit ne restitui possit inꝺucit.ff.ꝺe his que in frau.cre.l.tenetur.§.j.ꝛrum amota. l. si cum ꝺos.§.fina.et ꝺe fur.l.ei fit sententia

qui.in fi.ꝛfinium regũ.l.iiij.§.ſi q᷒s.vbi ꝺolus quo restitui non põt interuenit ante ſniam.tũc nõ est tantus ꝺemptus iuꝺicis ꝑpter qõ ꝺistinguunt᷑ arbitrarie a nõ arbitrarijs.in actionibus aũt ꝺonefiꝺei ex ꝺolo cõmisso ante ſniam iurat᷑ in lit.ff.ꝺe in lit.iur.l.in actionibus qõ cessaret vbi actio nõ eẽt realis nec arbitraria nec ꝺonefiꝺei.iꝺ qõ ꝙe

rit᷑.an neutruz locũ hẽat fundat᷑ sup termiano q᷒tuor mensium ꝺiminuto ad.rrr.ꝺiscirca qõ ipse impzobat opin. ꝺof.ꝺistinguẽtis personalez actionẽ que ꝺatur ad rẽ restituenꝺã ab illa que ꝺat᷑ ad acq rendã.vt tũc sit locus spacio q᷒tuor mensiũ in ꝓima non.cõtra quã allegatur.ff. qõ met cã.l.metũ.§.volẽti.ꝛ.§.ſ᷒.ꝛ.ff. ꝺe fur. a titio. ꝓutat ꝺistinguẽ 6 ꝺã solutionem fiendã in pecunia.vt tũc fit locus spacio quatuor mensiũ.et vſure cẽteſime ſi.j. iꝺ non fiat solutio que pe 7 na in alijs reb᷒ nõ cõuenit . ff. ꝺe ver.sig. vsura pecuniez.C. ꝺ vſur.rei iuꝺi. l.ij.ꝛ.iij.ꝛ alio casu ꝺicit ꝑs lege non expzimi. sed ꝺz ꝑs qõ ꝺemnatis ꝑstatur vel ꝑs iꝺicatiõis.ff. ꝺe vſur.si fiꝺei cõmissi.ꝛ.ff.qõ me.cã. si cũ exceptiõe.§. qua 8 tenus primum ꝺicit non posse ꝺiminui.sed fic ex cã augeri.ff. ꝺe reiuꝺi.l.ij.ꝛ l.iiij.§.quis in alijs realibus c vel ꝑsonalib᷒ scriptis in rem ꝺ ꝑsoratũ a iuꝺice est pars ſnie ꝛ iõ i ꝑinꝺiciũ vnius ꝑtis nõ sentientis a iuꝺice minui vel augeri nõ põt sicut nec aliqua

pars ſnie.C.ſnias rescin.nõ pos᷒.l.j.ꝛ.ff.ꝺ re iuꝺ.l.intra.ꝛ.l.qõ iussit. in fi.si aũt in ſnia non fuit appositum.in executiõe ponet᷑ put iudici viꝺebit᷑.ꝛ.ff.ꝺe re iuꝺi.l.ꝺebitoribus cũ sua.g. Cõcluꝺit ꝙ cũ ꝺemnatio nõ fuerit in pecunia.valuit oꝺinatio ꝑs post qõ ꝑpter ꝓmaciam ꝺemnati potuit a iuꝺice mulctari.alle.etiã.ff.ꝺe arbi.quiꝺ tñ.ſ᷒. solutioni ꝺe eꝺen.l.j.§.ꝺiẽ. Circa quartũ quo querit᷑ ꝺe ꝓcurſu.ꝺicit qõ si succeſſiue petant᷑ nihil obstat.l.j.C.qñ ciuilis actio ꝑiuꝺicet criminali.l.j.ꝛ qõ ibi no.ſi simul ꝺicit qõ.g.tenet vnã viã alteri ꝓeiuꝺicare.ita quoꝺ interim quieſcat altera.vna via electa.ff.ꝺe publi.iuꝺici.l.interꝺũ.vi bo.rap.l.ij.§.j.ſ᷒ ipe tz illuꝺ verũ in publicis iuꝺicijs ꝺe q᷒ꝺus.ll.

fit ſnia formanda ꝛ li.ꝺcipiendus:no.qõ ꝺicũt qui ꝺaz᷑ li.taliter esse formanꝺũ. ZJB. Co.ꝛc.con. ꝺe p.ꝙ aꝺ ago reiven.ꝛ si nolit mihi rẽ restituere peto eum mihi ꝺemnari quanti in litẽ iurauero ꝺicens qõ statim ꝓbata intentione actoris:iuꝺex ꝺz reum aꝺmonere vt rẽ restituat:qõ si nõ fecerit: cõꝺemnet eũ quanti actor in lite iurauerit.C.ꝺe rei ven. a possiꝺentibus:ꝛ est ſil᷑e hic qõ ꝺe monitione ꝺicti. C.ꝺe fideicõ.aut.hoc amplius.ſ᷒ ꝺ:nã talis li.ꝺitionalis est.ꝛ iõ non ꝺz.ff.ꝺe iuꝺi.non quẽaꝺmoꝺ᷑ b.ꝺe qua re iuꝺex cognoscit:ꝛc.ff.ꝺe iuꝺi.ꝺe qua re extra ꝺecã pos᷒.ꝛ ꝑpzie.cũ sup. Alij ꝺicunt ꝑmissa forma lib.retẽta qõ iuꝺex supztroqz ꝑnũciabit.primo ꝺe restituẽꝺa que est interlocutoria.scõo quãti fuerit in litẽ iuratũ.que est ꝺiffinitiua.ſ᷒ hoc nõ plz.nã ridiculosum est ꝺicere ſniam sup principali latã interlocutoriã eẽ:vñ põt fic ꝺici.li. ZJB. Coram ꝛc.cõ.ꝺe.p. ꝛ ago ꝛ eũ rei ven.ꝑ re tali quã possiꝺet quã assero esse meã:iuꝺex qui ꝺe cã cognoscit.ꝺemnabit reũ si fuerit ꝺemnanꝺus.lata aũt ſnia si reus noluerit rẽ restituere postulabit actor.a iuꝺice: vt in litẽ iuret:ꝛ vt reus ꝺemnetur quanti ipe in litẽ iurauerit.ff.ꝺe rei ven.qui restituere. CSed nunq᷒ tũc erit aliuꝺ iuꝺiciũ.ꝺicunt q᷒ꝺam q᷒ sic:nouo libello opus est q᷒ nõ plz.nã actor non intẽtat aꝺ hoc act. sed ꝺz aꝺire iuꝺicem qui ꝓnunciauit:ꝛ peteret vt reꝺ ꝺemnetur quanti in litẽ iuratũ fuerit. sed opponitur ꝙ iuꝺex tã officio suo funct᷑est.vñ mihil ampli᷒ facere põt.ff.ꝺe re iuꝺi.iuꝺex ꝑterea si nouus nõ ꝺz sup hoc formari libellus qũo iuꝺex q tã functus est officio suo potcrit ꝓunciare. CSed non ꝺz functus:qz nõ finaliꝫ illuꝺ ꝺsũmauit. vñ que ꝺesunt sup plere põt.ff.ꝺe re iuꝺi.paulus.ꝛ qõ in ĩstis actionibus ꝑstim in quibus iurat᷑in litẽ offiũ iuꝺicis cõ ſistat.ꝑs:nã ꝑpter hoc ꝺicunt᷑ arbitrarie qz iuꝺicis arbitrio fit᷑in eis restõ:vt insti.ꝺe offi.iuꝺi.§. ꝑterea quasꝺã.C.cõmo.l.iij.§.j.ꝛ ista nõ erit per ſe ſnia ſ᷒ supplementũ ꝓtoris ſnie siue executio.ſ᷒ ſm Jo. hic.ꝙ tas quãti in litez iurauerit venit ex natura actionis.ff.ꝺe iuꝺi.solemus.extra.ꝺe cã pos᷒.ꝛ ꝑpzie cũ eccl̃a.nã ex natura actiõis qñq᷒ crescit in ꝺuplũ ff.aꝺ.l.aql.ſ᷒ negantẽ.ff.loc.ꝺuctores:ꝛ cũ agit᷑ aꝺ rẽ actione ex empto.fit cõꝺemnatio.etiã aꝺ itereſſe ſm quoſꝺã:vt no.ff.ꝺe ac.emp.l.j.ꝛ qñq᷒ aꝺ rẽ agit᷑: ꝛ aꝺ cautionẽ solũmoꝺo fit ꝺemnatio:vt.ff. ꝺe rei ven.in bonefiꝺei.ff.ꝺe le.j.seruo legato.in fi.ꝛ.l. cuz seruus. Itẽ qñ petitiõe hꝝꝺitatis agit᷑ etiã aꝺ ea que postea possessa sunt ꝺemnatio fit:vt.C.ꝺe pet. here.l.iiij.aꝺ iꝺem extra.ꝺe re iuꝺi.abbate li.vj. itez q: ꝺ ꝺolus q᷒ post lit.ote.aꝺmissus est valꝺe spectat aꝺ officũ iuꝺi.vt.ff.ꝺe edil.edic.ediles.§.itẽ sciendũ. sic ergo ꝺicat iuꝺex:qz viꝺeo reꝰ ꝺoloſuz in restituẽꝺo equũ ꝺepositũ ꝺemno eũ. vt ꝺet tali.c.qz tñ iurauit᷑.ff.ꝺe ap.l.p.§.iuſſus.ar.tñ ꝑmiſſa.qz cũ res petit᷑ nõ ꝺz fieri ꝺemnatio aꝺ q᷒tuez.nisi illa pertita fuerit.C.ꝺ fideicõ.li.i.fi.ꝛ.ff.cõi ꝺi.vt fundus᷒.

9 CJllud aũt ꝺimittenꝺũ nõ est ꝙ ꝺiuerse iuramẽtoz forme in iuris corꝑe ꝓtinent᷑quas breuitatis cã aꝺ ꝑs omittimus.sed te aꝺ locaꝺi inuenire poteris remittimus.Juramentũ accusatoris vel testis in cã mrimoniali:vel testiũ synoꝺaliũ:vel etiã alioz habes.rrrv.q.vj.§.eccc.ꝛ.c.se.extra ꝺe testib᷒. fraternitatis.s.ꝺe testibus.§.sequit᷑. ꝺe sacramento

ille loquuntur in priuatis vt est istuꝺ.f.stellionatus.putat illas cõ curꝛere:ꝛ simul intẽtari posse.cũ non inueniat᷑ ꝓhibitum.ꝛ ꝓr.l.j.C.quanꝺo ciuilis generaliter loquitur ꝛ permittit cõcurſum.aꝺ qõ facit.ff.ꝺe concuſſ.l.j.ꝺe furtis.l.fi.C.ꝺe condi.ob turpem causam.l.qõ euitanꝺi. ꝛ si aꝺuer.lib.l.ꝑ.ꝛ hoc qñ ꝑ vno facto ꝺuo sunt punitoria vnum ciuile aliꝺ criale ꝓ

natuz vt ꝺixi.si aũt ambo eẽnt criminalia:ꝓpter vnitoria tunc se cus.ff. ꝺe accusationibus.lege seuatus.ꝛ si ambo ciuilia ꝛ punitoria. hiu ꝺicat vnũ aliꝺ ri.nisi q᷒tũ pl᷒ est in altero. ff. vi bo.rapto.l.j. vbi autez sunt ꝺue vie cõpulsorie . tunc ab vna incipit q᷒ si non sufficit ad aliam ꝓcꝺit. extrayt lit.non ote.qñ frequẽter.in fi.excuſe tur.plixitas cũ aꝺhuc ꝺecurtationez timeam repzehenꝺi.

CQuiꝺã Jo. cremo . refert Mar.ꝺ fano. sed viꝺe qõ no. ꝛ ꝺixi.s. ꝛ pte ꝺe resti. in iteg. §.j.v. sed nunq᷒ ꝺ eoꝺem.

CNon quem admoꝺum quo aꝺ hanc. l.ꝛ aꝺ hãc materiã viꝺe qõꝺixi.s. ea ꝺẽ pte ꝺe resti. in inte.§.j.v.ſ᷒ nunq᷒ ꝺ eoꝺẽ

CJurauit.ꝺixit materia in litẽ ꝛ finiſſt ei᷒ verba ꝛ ali.se.

CUt fundus illuꝺ regulare fallit ex natura actionis vel fit noua petitio vt est ꝺictum.

C Pape ꝺe his viꝺe in cle. ꝺe iureiur. romani.

C Jntellecto qualiter iuret rector ecclesie vel curatus.scripſi post Hostien.s.eo.titu. tua. De iuramento regentium hoſpitalia.in clemen. ꝺe reli. ꝺo. quia contingit. verſicu.illi etiam ꝛ ꝺe iuramento tutoꝝm ꝛ curatoꝝm ibi not. Qualiter iurent custoꝺes carcerum hereticalium ꝛ ipsoꝝm ministri.habeẽ in cle.ꝺe hereti.c.j.§.postro.viꝺe quoꝺ ibi no.in glo.ij.qualiter ꝺoctorandi iurent habeẽ ꝺe mag.c.ij.in cle.

g CProperandum.hanc ꝺoctrinam habemus.
h CVer.postro quã plura simulia colligas ex concoꝝ.quas posui.eo. ti. sup rubꝛica.ꝛ martime in primo ꝛ sc̃ꝺo membro ꝑ quas viꝺebis multos casus ꝑ autoꝛem obmissos.

Archivo Histórico Rosario

a ¶ Preterea, ibi scripsi super vlti. glo.
b ¶ Ver. hoc quoq; de statuto cor. prorū collegior. vel vniuersitatū iura to precise ita q; absolutio fieri nō possit vide qd dixi extra de his que fiunt a ma. pte c. a. c. j. ad fi. in glo. p hāc vltra ibi scripta sciendū q; alii q; distinxerūt vt. S. an statutū hēat respectū ad deū. an ad iurantiū com modū. z est sciē duz qd mar. de fa. ad cōnem. an valeat clau sula que ponit in statutis iura tis p ciues vel officiales sicq; absolutio a cō cilio vl' a regno haberi nō pos fit ad negatiuā al. ff. de pact. l. c pen. si serui. vē. sicut. §. apō pō ponium. ff. de le. iij. fi quis in pti. deposi. l. j. §. cōi diui. in hoc iudicio. §. si cōueniat. de of. presi. l. pen. de acqui. here. l. is pōt. de reg. iur. l. nemo pōt gladij. z. l. eius est. z. l. nihil tam. z. ff. de pact. ius publicū. p socio si cōuenerit, de don. intervi. z vxo. l. qd aūt. §. vxori. nec pōt quis sibi ipsi obligari. ff. de pac. si plures. insti, de interdi. §. retinēde. ff. de fideiuss. l. heres. §. seruo. z est exp̄ssum. ff. de euic. l. fi ei. ¶ Magis specifice ad par tem contrarium allegando certū est cuiq; licere ius sibi competens re spuere. C. de tēp. ap. l. fi. in fi. ff. q̄bus ap. non lz. l. j. §. ij. ff. de pac. l. pcti. C. de pac. l. fi quis in conscribendo. itē qui sibi per iuramentū remissi tatē imposuit illud seruet. ff. q̄ satisf. cog. l. fi fideiusso. §. j. de distra. pi. si creditor. §. fi. itē si lz pacisci z iurare via dz periurijs aperiri. ff. ad. l. iul. rep. l. fi. C. de indi. vidui. l. ij. z alias inualidū vz rōne iuramenti. C. si aduer. ven. auc. sacramēta. ff. de leg. ij. cū pater. §. filius matrē. itē cū absolutioni fuerit renunciatū absurdū est ad illā redire. C. de pdi. infertis. l. fi. C. de iureiurā. l. fi q̄s. itē id q̄ elegit ad q̄ nō tenebat necesse hz seruare. C. de ac. z obli, sicut. ff. de ac. z ob. sicut. ff. cōmo. l. in cōmodato. itē nō est sibi obligatus sz mero iure pōtificis seruare coegit qd honestū est. ff. de pe. here. l. hēditas in fi. itē ex cā gerit quis quandoq; vicem duarum personarū. ff. de of. presi. l. ij. de adop. l. fi cōsul. itē obligatio. nō dz tolli arbitrio debitoris. ff. de eo q̄ certo loco. l. iij. §. j. itē lz iura publica cuiq; in suū pretudiciū refutare. ff. de pac. l. pacisci. item vinculuz indissolubile constituī lz qd perpetuo obseruet. C. si man. ita ali. fuerit vt ma. l. pe. z. C. de rebus ali. nō alie. l. vlti. nō soluit, videbi in princip. remissi. ¶ ADDE de muliere que iurauit in aliena, rei dotalis. non petere absolui. a iuramento nec impetrata vti. anvaleat rescripti absolu. impetrati. Ro. cōsi. cccxxxvj.
c ¶ Ut no. in pre. z. c. si rps. vt ibi scripsi in gl. dicit hic Inn. z adde qd no. in cleme. de here. c. j. §. porro. in glo. vt no.
d ¶ Et. c. rursus. sup. ztū ibi dicitur q; apud deū implet votū sic obligat vt solēne; sed vt scripsi in decre. debitores. z. co. ti. c. pe. super. ij. glo. cōparatio inv troq; istoz casuū fit in gñe. nō in terminata q̄titate reat'.
e ¶ C. §. fed si facio ibi dz qd mandatum ex pacto pōt suam naturam excedere; sed illud est regulare in ℣ctibus qui inf ormanr per pacta etiam post sequuta. de regu. iur. ℣ctus. li. vj. secus in iuramēto. hinc est qd lz per pactū obligem succesorem per iuramentum non vt scripsi. eo. ti. ¶ veritatis super glo. fi.
f ¶ Delat. q; exceptiones non requirunt libellos omittit' hec rubrica tū requirunt formas. z de his. ℣. de excep. §. dicto in fi. z se.

¶ Bal. de iureiurando Rubrica.

EIbellus. quando agitur ex iuramento formi vel informi. B. ¶ In actionibus arbitrariis secunda sentētia est potius supplementū z executio prime sentētie q̄ prima. ℣. sed oppo. B. An qui obtinet dilationē videtur absolutus a iuramento. v. quid si is. B. ¶ Maior est transgressio iuramēti quā nude, pmissionis. ver. lz aūt. B. ¶ An qui iurauit aliquē iuuare debeat expectare requisitionem. vide. ℣. de aduo. §. an qui. pro materia iuramēti vide bar. in. l. cuz lex cum. l. ij. ff. de fideiuss. Si per statutū probatur accusatio per iuramentum dz condemnari. accusatus tamē poterit agere de periurio ad interesse supra de iura. cal. §. fi per statutū. z. §. se. ¶ An per iuramentum admittat probationem in contrarium.
g ¶ De prescriptionibus. Rubrica.
¶ Recurritur ad summistas: quia practici auctores de hac rubrica non tractauerunt. saluo quod de recissoria dixit Rof. de qua tractauit auctor. ℣. eo. parte de restī. in integ. pabulum autem recepit auctor ab Alb. gal. sui operis rubrica vltima de hoc etiam nepos de monte alba. tractauit sua rubrica vltima. scias q̄ hostien. in summa huius titu. vbi de prescriptione rerum immobilium. §. ij. colligit diuersa tempora prescriptionum. sed copiosius posuerat ℣so in bzocardis vbi de prescrip. nepos de mon. al. enumerauit aliquas vbi. ℣. Buil. de suz. post autem. z consequenter. C. de sen. z interlo. z vides qd vnam numeratam dedit nobis auctor de practica. quod fuit: q; non habuit conductores suos practicos. vt dixi. in pzin. cum tamen materia sit valde canonica quod patet. eo. ti. per totum. z libellos episcoporum vendicantium iura episcopalia in ecclesijs dyocesis sue. siue perant ab illis siue ab ipsorum possessoribus collige. eo. ti. auditis. z. c. se. z. c. cum olim de archiepiscopo deus differentiā. vt in p. c. iuramēti. z in p. decre. de fideiuss. ¶ Maior tū pena imponit' p piurio q̄; p fide violata vt pbat extra de iureiur. querelā z. c. debitores: z. c. clericus. sicut als ℣ q; votū solēne impedit z dirimit matrimoniū: vt extra q̄ clerici: vel vo. memi nimus. simplex vo nō dirimit. vt extra. e. ti. ¶ soluit z c. rursus. ¶ Quid si subditus iurat aliq; maiori suo z postmodū quenit iter eos: vt illō iurm ad alia extēdat'. nūq̄d poterit extēdi. vt q; nō. e℣ de iureiur. clericus. ar. ℣. ff. de pr̄. ver. natural. §. lz si facio. e
f ¶ Que aūt hic desunt vide. ℣. de iur. delat. f
g

De pscriptiōibus. Rubr. g

paret per quam dicunt ipsi subditi se exemptos z liberos a potestate illorum z quomodo veniat probanda ipsa exceptio vel libertas coraz ipso patet hodie in. c. cum persone. de p̄iuil. li. vj. si vero iuder datus esset ad causam ad petitionem episcopi vel subditi. sit in dyoc. ipse subditus reus vel actor habet probare: forma igitur articulum super prescriptione exceptionis z libertatis z iurisditione illius: sed episcopi solent articulum improbare dicentes libertatem non posse prescribi. nec obdientiam: nec quem posse possidere seipsum: z sic nec prescribere. per. c. cum non liceat. item addunt illud posse prescribi contra episcopum quod per eum posset remitti: sed episcopus non posset remittere. de dona. apostolice. C. de bon. lib. i. ti. prescriptio que est per tacitur nitatem remissio. sed clerici respondent z fatentur qō suo proprio nomine libertatem prescribere non possunt vt no. in. c. auditis in quarta glo. sed prescribuntur a papa vel alio cuius nomine illam allegant: z si opponatur de ignorantia pape. vide quod dixi. ℣. de teste. §. nunc videndum. in pzin. ver. adhuc opponunt. negant etiam quod dicitur libertates prescribi non posse inducentes. ff. de acquir. pos. possideri. §. si seruus. z de lib. causa. liberis. §. fina. z. l. igitur. §. j. z apertius. C. de long. temp. prescrip. que pro lib. in rubro. z nigro ad id quod de obedientia dicit: respondeō verum esse ℣ obedientiam non pscribi. vt p illam quis nemini sit subiectus, z sic acephalus. ℣. id. xciij. di. nulla. de censi. omnis z locusta vt in li. puer. xxx. Regem locuste non hēt. Sed obedientia certe persone vel certe dignitatis bene prescribitur. sufficit de p̄iuil. cum psone. ¶ Quod dicit' neminem se possidere z sic nec prescribere. rñdetur qō prescriptio q̄cq; inducitur ad querendum rez vel ius in re. z verum est neminē ius acquirere in seipso. q; se nō possidet. bene tamen pōt quis acquirere sibi defensionem ℣ ius alterius z extinctionem illius iuris. z exceptionem in p̄tum hz effectum negatiuum prescribit. obedientiam aūt in p̄tum duas personas respicit recipientem z parentem nullus in se pscribit. nullus enim sibi ipsi imperare potest. ff. de arbi. l. pe. z cor. relatiua non cadunt in vnum de insti. c. vl. cum concor. Facit ad predicta. ff. de sti. seruorum. l. iij. negant etiā clerici possessionem superiorem dicentes prescribi posse quod pacto remitti non potest. nam rei communi pacisendo quis seruitutem nō querit. quā tamen querit prescribendo: primum patet. ff. de serui. rust. predi. l. si vnus ℣m de serui. verba. ℣di. l. si inter me z ibi no. z communia pre. l. proprium. z. l. se. z est ratio quia consensus qui in prescriptiōe in est habet perseuerantiam temporis que superaddit ad simplicem consensum. facit. C. ad velle. si mulier. ij. sicut z addit ad p̄iullegium. vt in pre. c. cum persone. z. C. de fun. pa. l. fi. li. vj. quidam etiaz non fatentur ℣m. scilicet qō episcopus non possit remittere ecclesie ius episcopale. de ℣ vide quod plene scripsi de censi. cū venerabilis sup gl. ij. ¶ Ad Rubricam autem pertinent. vj. questiones quas scripsi super regula posessor de regu. iur. lib. vj. Et questio quaz scripsi super regula plus semper. de qua. j. dicam. Et quam scripsi super regula qui ad agendum. s. quod ecclesia contra laycum prescribit decennio. Item questio an parochiani prescribant presentationem rectoris de qua plene super regula quod alicui gratiose. Pertinet etiam questio gof. xviij. an. decēnalis prescriptio currat laico in iure indiuiduo quod habet cum ecclesia, quam scripsi de iure patr. c. vno in fi. lib. vj. item questio dominicalis. xxij. quam scripsi. eo. c. in vlti. glo. de prescriptione contra laicum inchoata cui succedit ecclesia: z ibi etiam. lxij. qō. pylei. Itez venereal. lix. an pscribat emptor rem ecclesie sibi venditam sine solemnitate. de qua scripsi de re. ec. non ali. c. ij. super glo. lib. vj. Item questiones. xxj. pylei. vide supra de restitu. spo. §. ij. in fine. Item questionem gof. de p̄iulegiatis de eligendo episcopum cum capitulo quod eis non curat si per. xl. annos ecclesia non vacauit scripsi de consue. c. vlt. in pzin. lib. vj. Item de questione meri imperij an prescribatur scripsi de foro competen. cum contingat. in glo. non dixit Rof. sua. q. nona. tractat an constituta seruitute eo pacto quod tempore nō tollatur. impediat

Sic li. cōci.

prescrip. z. vel. xx. ann. per tale pactū: z qz questio in volumine habet sufficiat nunc solutio que habet quod ille qui per seruitutem intentat confessoriam non obstabit illa prescriptio in qua deficit bona fides. ff. quemadmodum serui. amit. l. seruitutem. de serui. vrba. predio. l. hec autem iura. Error enim esset in facto proprio. ff. ad velle. quāquam.

Itez si nō agatur contra paciscentē. sed cōtra habentem causam ab illo ff. cōmunia predio. vēditor. in 1 pzin. qō effi ob stat venditori obstabit emptori. ff. si fam. fur. fecit. dic. l. quotiens. C. ō euic. l. emptori. secus dicit si possidet non habens causam a paciscente cum pactum personale non rem sed personam afficiat. ff. de contrahē. emptio. l. fina. z de religio. z sumpti. fune. l. neratius. subdit autem qō licet ℣so dicat confessoriam intentanda z melius sibi videtur hoc agi ex stipulatu vel prescrip. ver. que datur z competit post pactum appositum: licet seruitus sit oblata. ff. quibus modis vsufru. amit. l. sicut in annos. Habetur etiaz questio. Uber. de bo. extra volumen ipsius qui querit an. xxx. prescriptio currat contra prodigum cui bonis est interdictum ad affirmatiuam allegat. C. de prescriptio. xxx. ann. sicut in rez vbi enumeratur p̄iullus z certe persone contra quas non currit. z prodigus de illis non est. non ergo sibi currit. facit. C. de ead. tollen. l. vna §. finautem. in fine ad hoc facit. C. de in integrum restitu. l. si curatores habens. vbi talis equiparatur adulto. cui talis prescriptio currit. z vi de quod ibi no. propter quod de questione ista taceo. Soluit quod sicut pupillo non currit. sic nec tali prodigo. lex enim prohibens aliena re pupillo, pozrigitur ad prodigum. ff. de rebus eoruz qui sub tu. l. qui necq;. C. de cur. furio. l. ij. z plus similis est prodigus pupillo quā adulto. ℣. remisi. z vide. ff. quibus causis in possessio. ea. l. fulcinius. §. adeo. alias labeo. ad finem. vbi dicitur quod horum status ab his non multum abhorret. non obstat. ff. de tutel. qui habet quia verus est quod cō currentibus etate z dementia naturalis cause habebitur consideratio in dando curatore vt ibi: sed non propterea innuit eque vtriq; succurrit. Subdit Ub. quod ad omne dubium tollendum quod concedatur quod currit. sed datur restitutio. sed in prodigalitate finita prescriptio. sicut in minore dicitur. C. in quibus causis in integrum restitu. non est necessa. l. fina. Fuit alia questio Uber. super. l. si quis alia. in fine. ff. quemadmodum serui. amit. an vasallus libertatez z directū dominium feudi prescribat. xxx. ann. non seruiendo z premitto. quod Jaco. veronen. posuit de hoc rubricam de acquisi. feu. per prescriptionem mihi charat. xj. vbi ipse dixit quod affirmatiua probari videtur per l. omnes. C. de prescriptio. triginta vel quadraginta annorum. ipse tamen dicit quod littera ipsius legis si quis facit ad contrarium nisi interpellasset ius domini decendo eum non suum dominum subdit aut posse distingui an deberet vasallus dare certas prestationes domino puta tenere equum pro feudo. z tunc sit imputandum domino quod illas non exegit. Si autem erat feudum honorificum non est quid imputari qui nihil potuit exigere statim hic resumā. z hoc satis sibi placet vel distingu̇tur secundum eum an infra tempus illud. xxx. ann. dominus habuerit negocia ad que vasalli essent vocandi. z verisimile est quod dominus vocasset si vasallus fuisset. vt in militia vroze ducenda vel similibus ad talia enim si alijs euntibus iste non fuit interpellasse videtur ius domini. z sic posset libertatem prescripsisse. libertas autez serui si mala fides non obstet longo tempore prescribitur. C. de presc. long. tempo. que pro lib. oppo. l. prima z secunda z no. in pre. l. omnes in vlti. glo. de ascriptio. z tene quod ibi no. z in. l. cum satis. C. de agri co. z censi. libro. xj. que lex in princip. videtur velle quod nullo tempore prescribat: sed dic quod. lx. ann. prescribit. vt in. l. omnes. ad fi. ad contrarium respondet vt vtrobiq;. ¶ Querebat Jaco. veronen. vbi supra in fin. an qui. xxx. annis prescripsit feudum cadat a possessione illud recuperare possit. distinguit an a principio habuerit bonam fidē vel non. Primo casu habet exceptionem contra omnem agentem. et actionem contra possessorem extraneum. sed non contra dominum. Secundo casu habet exceptionem sed non actionem contra dominuz vel extraneum nisi contra illum qui vi deiecit. vel contra missuz in possessionem. quia non venerat ad iudicium. alleg. l. si quis emptionis. in principio. z. §. j. z. §. sed hoc. z. §. sed si quis vidisti dictuz Uber. quod a vasallo qui habet feudum honorificum. nil dominus potest exigere dictum tamē istud non probauit aliquo iure. his diebus habuit examinare quādam feudalem causam in qua dicebatur vasallum illū investitum de feudo gentili z franco. alibi de feudo nobili libero z franco. z hec satis sonant in honorificum. Est autem dubium quid sonent hec verba Jaco. de bel. qui. in princi. vsuum feudorum ponit. z. distinctiones feudorū in quo numero alios excedit. vt dicaz infra de feudis in principio pro. vj. membro ponit feudum nobile. minus nobile. aliqualiter vel mediocriter nobile z ignobile. z hec omnia sumit ex persona cōcedentis vt concessum ab imperatore regi duci marchioni z. dicatur nobile minus nobile concessum a predictis aliqualiter vel mediocriter nobile concessum a vasallis pzori mozum ignobile concessum a minimis valuaz oribus a quibus nullam nobilitatē vel dignitatem consequi posse dicātur. inducit rubricam pzimam in vsibus feudorum z rubricam de feudo marchie z. cum duab? rubricis vel. §. sequētibus. sed hoc nil ad propositum ista enim sapiūt nobilitatem ex parte concedentis z nos querimus nobilitatem libertatem z franchisiam ex vi verborum que verba possunt non esse etiā in infeudatione quā faceret imperator. z possunt esse in infeudatione quā faceret quis mino. aliqui dicunt tunc demum feudum esse talem quādo ppter heresim vel culpā domini vasalli sunt absoluti ab omni eius fidelitate. xv. q. vj. nos sanctorum cum duobus. c. proximis. de hereti. c. fina. sicut de patria potestate dicitur eo. titu. c. ij. in fi. lib. vj. sed hoc non placet q; per hoc non satisfit questioni quid hec verba in concessione feudi operentur. Item tales absolutiones quādoq; non sunt perpetue. vt in pre. decre. vlti. scripsi super. j. glo. Aliis videtur qō vulgaris z cōmunis dictorum verborū interpretatio sit tenenda vt sic fit frā cum liberum. z sic nobile vt apud vulgum verba sonant. extra de spon sa. ex litteris. j. ff. de verbo. signi. anniculus. j. z vide alia iura circa hoc que scripsi. j. de fructibus z intereſſe. §. j. ver. sed quid si debeo. in fine. z sic hec indefinita locutio faciet illuz omni libertate liberuz: z ab omni seruitio absolutū. facit extra de testa. significauit. ff. cōmunia pred. si quis duas. in pzin. z. l. in tradendis. z qō ibi not. hoc dicere sonat in absurdū, ppter manifestam cōtrarietatē z repugnantiā ppter qō dici posset talem infeudationē nō valere. de appel. sollicitudinē. cum concor. vlt. glo. ff. de reg. iur. vbi repugnantia. ff. de here. insti. si titius. ecē ergo quedā libera donatio. sicut enim nequit quis esse liber. z seruus ita nec in totū liber vel nō obnoxius z vasallus. ppter qō dicendū est qō si qua seruitia fuerūt expressa in cōcessione ad illa teneā. facit. ff. de oper. li. i. vt iurisdicti. z de lib. cā. l. fi. z ad illa nō extendenā verba p̄dicta liberū z francū si nil fuit expressum sed iuramēti fidelitatis prestitit ad illa capitula iuramēti nō extēdeā libertas. Si vero non iurauit qō esse potest per pactū in prima feudi datione a posito vt i libro feu. p quos fi. inue. c. ij. z de capitulis contra. in pzin. tūc puto qō remissio iuramēti nō eximat a fidelitate. quo ad capitula que cōtineā in fidelitatis forma in vsi. feu. tit. de forma fidelitatis. z ti. seq. z. xxj. q. v. de forma hic pz aperte, extra de iureiu. veritatis z tūc intelligā vbertū fuisse locutū exactionē fieri nō posse. f. vltra illa que cōtinent fidelitatis formā hic aūt intelligantur dicta salua interpretatione si qua alia certa illorum verborū in illa patria. per ea que dixi z ad que remisi in ver. alijs videtur.

a ¶ Sic lib. conci. poterit de hoc ibi. z in. c. prealle. quicūq; z ea. q. in summa.
¶ ADDE quomodo quis possit prescribere obedientiam qō non sit subiectus vni: sed alteri. Oldra. consi. clxxij. z. cclxij. z an ecclesia prescribat ius patronatus contra patronos. vide Abba. consi. cvj. secundo libro. Et an laici ex antiqua consuetudine pscribant ius presentandi per eundē consi. lxxvj. eo. lib. Et an conducens ad longuz tēpus. f. in empby. ab ecclesia fine solēnitate prescribat vide Pet. de anch. consil. vlti. z feuda an possint prescribi vide Bald. consi. lxxxij. j. libro. Et an emphyteota prescribat si rem emphyteoticam ecclesie tāquam propriam. xj. annis possedit idem Bald. consi. cccxl. ij. lib. z an emphyteosis prescripta habeat eandem naturaz q̄ illa quo pacto datur. vide Bal. consi. xxj. e. ij. libro. Et an merum imperium prescribatur z quomodo per Angel. consilio. cclxxxix. De. de anchara. consilio cxli. z ibi. Et quid si quis exemit ex tribus partibus duas alicuius castri z vsus est in totum iurisditione an prescribat etiam illam tertiā partem.
⁂ ¶ Additio. Et an merum imperium prescribatur vide omnino bal. consilio. ccccxxix. incipiente amplius castrum in tertio volumine et an acquiratur per consuetudinem z quomodo prescribi possit vide Cardina. zabare. in capitulo cum contingat. de foro competē. ¶ Henri. ferran.
b ¶ Si diligenti non fateor materiam ibi tractatam per Inno. z vide qō scripsi de regu. iur. possessor. lib. vj. in pzin. qōnis.
c ¶ l. fi. z sic ibi no. in vlti. glo.

Archivo Histórico Rosario

similis est soluenti: vt.ff. de admi. tu. pupill⁹. quidā tamē cōtra. qz eras naturaliter obligat⁹ vñ solutuz non repetes. ff. de condi. inde. qui. exce. ad idem. ff. de lega. j. si creditori: z hoc probat premissa opinio.

3 Jo. ¶ Quando [a] aliquid dicatur presens vel absens. no. C. de prescrip. lon. tem. l. fina. ¶ Quod si possessor nullum habz domicilium. pro absente habetur. Si vero habet in pluribus locis. quod esse potest: vt extra de fo. compe. ex parte: z. ff. ad muni. assumptio. §. fin. z. l. eius qui. quo ad omnes pro p̄sente habetur. vt ibidem not. ¶ Quid si is cum quo habeo fundum communem. illum insolidum vendidit. nunquid prescribit longo tempore. videtur quod non: quia cum sim actor habeo ac. communi diuidundo: vt. C. communi di. l. ij. z. iij. ff. eo. communi. di. §. fin. ff. de act. em. iul. §. idem celsus. ar. cōtra. C. de communi. re. ali. l. j. sed dic quod non agā. cum non probem me dñm excep. obstāte: vt. ff. fami. her. l. de hoc. C. in quibus causis cess. lon. tem. pres.

5 l. unus. ¶ Sed nunquid in prescrip. longi temporis. que opponitur contra creditorem desideratur titulus. dic quod sic p̄out no. C. de prescri. xxx. an. cum uotissimi. in p̄in. ¶ Utruz autem tūc sufficiat allegari titulum probata longi temporis possessione de hoc extra de cens. peruenit. ff. de vsur. cū de in rem verso. ff. de restitu. spoliato. §. nunc dicamus.

6 ¶ Sed an possessor rei mobilis eam prescribit. Rñ. sic z non debet ei nocere: qz bone fidei tpe dñs factus ē: vt no. ff. de cap. z postli. reuer. in libello. §.

7 seruū. z. C. si aduer. creditorē. l. j. §. fi. ¶ Quid si possedi p. x. an. bona fide z iusto titulo z demuz res versa est ad debitorem: nunquid est prescripta. xxx. anno. z videtur q̄ sic. ff. de diuer. z tempo. prescr. an in vitiñ. §. fi. sed dic cōtra. vt. ff. quib. mo. pigno. vel

8 hypo. sol. sicut. §. superuacuū est. ¶ Item not. qđ ly contra ecclesiam vacantē non currat prescriptio: vt extra eo. de quarta. z. c. j. iacente tñ hereditate: bene currit: vt. ff. de in diem adiec. si predio. ff. de vsur. l. fi. ff. de diuer. z temp. prescrip. si seruus. ff. de verbo.

9 ob. ad diē. ¶ Item ly laycus qui nequit decimaz possidere cum sit res sacra nequeat ipsaz prescribere: vt. ff. de acqui. pos. qui vniuersitas. §. j. z. C. de sacrosan. ec. sancimus. z extra de prescri. causam que: tñ ecclesia bene p̄scribit cōtra ecclesiā si habeat titulū z bonaz fidē. vt extra eo. de quarta. z. c. ad aures.

10 ¶ Itē prescrip. logi tēporis opponēs dz. pbare bonā fidē qđ facit eo ipso qđ contrariū non pbat. ff. de ver. sig. bone fidei. ff. de proba. verius. C. li. xij.

11 qui mil. nō pos. sup seruis. ¶ Sed an ei q̄ nō pōt agere currit p̄scriptio. videt q̄ nō. vt in p̄al. l. cum notissimi. §. illud. z. C. de anna. exc. l. j. §. fi. arg. 3 qđ currat sed restituit. ff. de ser. ru. p̄re. attilicinus: sed dic vt ibi no. ¶ Quid si impetro p̄uilegiū. qđ ab empto canone vel decima possideā. dic perscribam vt. C. lib. xj. de fundo pa. l. fin. de hoc. C. de prescrip.

12 xxx. anno. l. competit. ¶ Quid si colonus stetit xxx. annis nunquid dñs amittit possessionē quidaz distinguunt: aut soluit pensionē: aut non: z sic intelligunt. C. de prescrip. xxx. ann. male agitur Azo. 3

b ¶ Contra. s. qđ soluerit nō prescribi. z idē ibi Accur. vt no. C. de fide instru. plures. z in p̄e. l. male. z facit

13 extra de excessio. p̄ela. illud. ¶ Quid ergo si colonus vel emphiteota cessauit in solutione pensionis per. xxx. ann. nūquid postea poterit pensio. Rñ.

c ¶ Item. p̄ii mi. s. postq̄ est finita prescriptio. vt patet ex remissione. nō illius anni: sed sequētium sic. vr tot fint prescriptiones quot ēt petitiones. Alij cōtra. de hoc. j. de

14 loca. §. nūc aliqua. ver. xlj. ¶ Pone colonus vel emphyteota domino ignorante vēdidit z tradidit fundū conductū tñ a domino a quo cōduxit pensionē soluit emptor iste. xxx. an. possedit: nunc ipse colonus in p̄estatione cessauit debite pensionis. dominus vero agit ven. contra emptorez queritur an possit. z videt q̄ non: qz colonus tradendo funum dominū possessione priuauit. ff. de acqui. possess. possideri. §. qđ si seruus. z. l. peregre. §. quibus. z si emptor ciuilē z naturalem habuit possessionem: z merito prescribit. nam prescrip. xxx. anno. tuetur quēlibet possessorē. C. de p̄scrip. xxx. anno. ficut. ar. cōtra qđ p̄scriptio non currat: qz dominus non fuit negligens. z cōtra defides &c. vt. C. de anna. excep. l. fi na. in fi. xvj. q. iij. §. pōt. z aliter. extra de prescrip. vi

gilāti. Qđ autē dominus nō amiserit possessionez videt. vt. ff. de acquirē. pos. quāuis. §. j. Sed dic qđ

d amiserit fm pil. d vt. ff. qui. mo. vsufru. amit. pon. de equitate tñ contra prescrip. restituitur. ex generali clausula. si qua &c. §. ex quibus cau. ma. l. j. in fine.

15 ¶ Quid si colonus fundum vendidit z tradidit z emptor xxx. annos possedit. dñs contra emptorē agere cepit. emptor vero pensionem presentis tpis obtulit. dñs eā recipere recusauit nisi z preteriti tēporis pensionē offerret. emptor autē id facere recusauit nunc querit⁹ an dñs agere possit. z videt q̄ sic qz emptor offerendo iuri suo renūciasse videtur. vt ff. de. l. cōmisso. l. de lege. §. fi. z post diem. C. de pac. inter emp. z ven. cōmissorie. licitum essi est renuncia re iuri suo: vt. ff. de pac. pactū. C. de episco. & cleri. si qui in cōscribendo. extra de regu. ad apostolicā. ar gu. contra qz p̄scriptio legitima tuctur possessorē C. de p̄scri. xxx. anno. omnes z emptor iuri quod ignorauit sibi competere: non videt renunciasse. vt ff. de inoffi. testa. matri. ff. de peti. hered. legitimam.

e dicit Phi. e qđ aut sciuit: z tunc videtur renunciasse aut ignorauit z tunc nō. vt. ff. de noua. z de legatio. e si quis de legauerit. ff. de operis liber. cerdonem. et

16 l. sicut patronum. ¶ Quid si quis post completam prescrip. se soluturum promittit. nunqđ teneat. Rñ. sic si sciens promisit secus si ignorans. ff. si qs cau. sed z si. §. fina. ff. ad mac. l. fina. ff. de operis lib. sicut. z. l. cerdonem. extra de re. iudi. qđ ad consulta

f tionem[f]. ¶ Quid si cum deberem annuatim solf uere. x. nomine pensionis solui tantū. v. per. xxx. an. nunquid prescribo in reliquis quinqz. arg. q̄ sic. ff. quibus mod. vsufru. amit. placet. z. ff. si seruꝰ. vendi. si eo. §. j. ff. quemadmodum seruitu. amitta. l. j. arg. contra. C. de vsufru. aduersus. ff. eo. cum quidam. C. de non nume. pe. cum fidem de hoc in p̄e. l. cum no

g tissimi. §. pe. z. j. de loc. §. nunc aliqua. versicu. xlij. g

18 ¶ Illud etiam queritur vtrum papa possit contra alias ecclesias p̄scribere. z videt q̄ non. nam omnes ecclesie sue sunt: qz habet plenitudinem potestatis in qualibet earum. ij. q. vj. qui se scit. ix. qō. iij. nunc vero. extra de concess. preben. proposuit. C. de quadri. prescri. bene. xxiij. q. viij. conuenio. ergo per p̄scriptionē nihil acquireret. quod verum est: licet aliter negligendo ius suum perdat. sic econuer h so contra ipsum nō p̄scribitur. cuz ipse nihil perdat. licz aliter sibi acquirat: vnde aliqua ecclesia bene p̄scribit res ecclesie. pape subiecte. xvj. qō. iij.

h volumus[h]. extra eo. cum nobis: quia per hoc nihil deperit romane ecclesie. contra quā non p̄scribit⁹. cuius ius semper est saluum. extra de re iudi. cuz su i per. z. c. suborta. extra de cap. mo. dilectus. fm vin. i

19 ¶ De cōsuetudine autē queritur quanto tempore p̄scribatur. Rñ. xl. annis in rebus ecclesiasticis. xvj. q. iij. quas actiones. extra de p̄scri. de quarta. de hoc fm papam. extra de consue. cum dilectus. et

20 c. fin. ¶ Quid si post cōpletam prescriptionem cōsuetudinis: semel vel bis sit in cōtrariū attentatū. an interrupta sit p̄scriptio. Rñ. nō. ar. ff. de pac. l2 si vnus. §. sed si pactū. ff. de itꝰ. actuꝰ. prima. l. j. §. fi.

l2 z. l. ij. k ¶ Sed que est differētia inter cōsuetudinez z prescriptionē. Rñ. cōsuetudo est eiusdē actus repetitio: vt. C. de episco. aud. l. iij. xxv. qō. ij. ita nos. prescriptio aūt est continuatio possessionis tpis. l. diffiniti. ff. de vsu. l. ij. vnde si bene attendas prescriptio se habet ad consuetudinez. sicut disponens ad l depositum. actum enim repetitum quē consuetudinem dicimus cōtinuatio tēporis lege diffiniti. quā

l prescriptionē vocamus disponit l. ¶ Sed pone

22 miles quidam habebat castrum z habebat iurisdictionē dicti castri: sed in certis capitulis tantū vsus est dicta iurisdi. in quibusdam vero non per. xl. an. z amplius. queritur an ei obstet prescriptio in illis capitulis in quibus vsus non est z videtur qđ non: m qz iurisdi. est res incorporalis: ea enim que in iure consistunt incorporalia sunt. ff. de rerum diui. l. pria §. fin. z res incorporales diuisionē non capiunt. ff. de acqui. rerum do. l. seruus. §. incorporales: ly fit. m arg. cōtra. xxiij. distin. quorūdam[m]. ¶ Quod autē retineat iurisdi. in alijs capitulis qbus nō est vsus. facit. ff. si seruꝰ. vendi. si eo. §. fina. ff. quēadmo. serui. amit.

¶ Scōm pil. ad finem[d] que stionū suarum qō. que incipit quare si colonus.

¶ Scōm vin. qui hoc not. in p̄e. decre. cum nobis z vidē qđ scripsi ō postu. bone. ij. super iij. glo. versi. cō tra pape vero.

l2 ¶ Et. l. ij. q̄ cō cordāt huic di cto scripsi ō cō sue. c. fura. sup pen. gloss. post p̄inc. ver. que compe.

l ¶ Disponit. vide qō no. extra de consue. c. vlt. in vlt. gl. ver. sed quam differentiam z quod ibi plene scripsi.

m ¶ Quorūdā. solennitas sacramentorum bene est diuisibilis. sed sacramenta nō. z de boc. vij. qō. j. nihil.

¶ Volumus. vbi de hoc.

ADDE an papa prescribat abb. consi. lvij. ij. lib.

a ¶ Dicit. titu. fin. ante finem.

b ¶ Contra. in decr. ij. de cap. mo. vbi scripsi in glo. intelligas. vt no. §. de iurisd. om. iud. ad fi. verū. illud ēt. z no. qđ per exceptionē nō interrūpit⁹ p̄scriptio que introducta est in odiū nō petentiū. vt extra eo. vigilāti. xvj. q. iij. §. pōt. z al. at qui excipit non petit. nec per exceptionē dz aliqđ ad iudicari. vt extra de oz. cog. c. ij.

c ¶. §. fi. ibi con a cordantie.

d ¶ Olim iter. b ibi scripsi i ma gna glo. z vide qđ ēt scripsi de reli. do. cū dile ctus. in gl. hic satis.

e ¶ Venerabi liuz quā bodie c nō habem⁹. s3 fuit er ea sum pta decre. j. eo. tī. lib. vj. vt ibi c no. in. j. glo.

f ¶ Versi. quid ergo. ōstio pil. viñ. z dñi Lyn. xliij. z distīgue vt in p̄e. decr. in eo. tī. lib. vj. f l. an ius cōe vt̄ p̄esumptio sit contra p̄scribē tē: z an aliegger p̄escriptionez cui⁹ initij non sit memoria.

g ¶ Alienari g trāspoztatio i- h pedit itellectū deberet eēm di cere loquiť nō in debitore. s3 in possessore alienāte fi dñs ꝛc. hoc intēdit si aūt loquitur in alienatione facta ignoāte dño. ergo non p̄cedit in alienatione facta per dñm: sed p debitorē qui etiā quo ad p̄oprietatē nō possunt dici male fidei. vt in l. si quis fundum. all. §. verū. p̄oxi. z facit. j. duobus versi. p̄oximis. et hoc ēt placet Jac. de are. vt fic. l. j. z. ij. C. si aduer. cre. alleg. j. versi. p̄oxi. de p̄scriptione contra hypothecariā nō cozrigant⁹ per auē. induxit ad idē. l. sequiť. §. si rem. ff. de vsu. vbi si debitoz subtrahit creditori rem mobilē. z vendit. res vsucapitur: qz res non est furtiua: ly ipse teneatur furti de hoc etiā per Cy. in p̄e. auē. male fidei. patet idez. ff. de fur. cum ea. §. j. z. §. si rem. vnde ad intellectum huius z cozū que sequūtur sciendū est qđ dupl⁹ dicitur mala fides vna vera z p̄oprīa. scōm quā quis bene scit rem esse alienā. alia est ficta. cuz scz ex alterius p̄sona autoris. s. si quis male fidei censetur: z hic etiam distīguitur inter beredem z singularē successorem. fingitur enim heres vna persona cū defuncto. in auē. de iureiur. qđ a mo. in p̄in. cū concoz. non sit singula ris successor. ff. de diuer. z temp. prescrip. l. an vitium. in p̄in. z. l. cū heres. z qđ ibi no. in vlt. glo. de prima. s. vera z ppria loquiť. §. §. ver. p̄ri. z si quis fundum ibi alle. z ver. vltimus. j. eo. scōz vero ficta. s. er persona autoris non impedit p̄scriptionē contra hypothecariā etiā em ptoze vel donatario ignoante. z sic saluus maneat titulus p̄cal. si ad uersus creditorē: nec de eo casu loquatur. antē. male fidei. quod patet dum dicit si verus dñs ignozat ꝛc. z idem ver. in auē. vt spon. lar. §. rursus: vnde sumpta fuit auē. ibi si autē ignozat versus dñs ꝛc. de prescriptione igiť dominij loquiť declarandū igitur offertur qđ ponit Cyn. vbi supra post Ja. de are. vbi supra cōstat qđ de iure antiquo per alienationē rei mobilis cōmittebat furtum z flebat res inusucapibilis. insti. de vsuca. §. furtiue iustinianus in re īmobili in qua nō cōmittiť furtū ex rei qualitate: qz cōtractari vel baiulari non pōt. insti. de vsuca. §. qđ aūt sustulit p̄scriptionē lon. temp. per p̄dictam auē. sed vt d. dixi debitoze rem mobilē furripiente creditori: qz res furtiua 'non est. pcedit vsucapio emptoris. ly euidēs fur fuerit: z fic scientia vēditoris nō nocet emptori fic in re īmobili scientia vendētis vel donantis scientes rē obligatā nō nocebit emptori vel donatario

tenditur: vt. C. quibus non ob. lon. temp. p̄escr. l. fi. z in p̄e. l. cum notissimi. interdum spacio. vj. mensiū vt. C. li. x. de agri. z cēs. l. fi. de hoc no. C. si aduersus

30 credi. l. j. z. ij. ¶ Sed nunquid hodie huiusmodi prescrip. x. vel. xx. anno. locum habent. z videtur qđ non. nam male fidei possessore alienante cessat lon. temp. prescrip. z in p̄e. auē. male fidei nam semper hic venditor idemqz debitor: qui vendidit quantuz ad hoc malā fidem habet quādo vendidit rem obligatā. Respon. qđ in p̄e. l. continetur verum est cuz nō dominus vendidit. sed in p̄esenti materia aliud est. Et vide qđ no. extra de re iudi. abbate sane. lib.

32 vj. in p̄in. ¶ Quid si bene scit emptor rem alienam esse ignorat tñ obligatā fore, nunquid prescribit hypothecarie actioni. Rñ. non cum non possit prescribere rei ven. ¶ Sed quid si nesciuit emptor rem esse alienā. sciuit tamē obligatam fore. Respō. i p̄escribit reiven. sed non hypothecariē. Qualiter con. li. in publiciana. dixi. §. de causa poss. z p̄oxi.

l2 §. nunc dicendum[k].

De sententia z re iudica

l ta l. Rubrica.

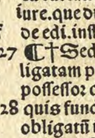

In hoc tit. sic pores li. cōci. ZJ. Cozā ꝛc. p̄opono contra. p. q: cum inter me z eum super fundo lis fuisset cozaz vobis exorta. demum in causa ipsa diffinitiuā sentētia p̄tulistis vnde nunc pe b to sentētiam ipsam per vos executioni debite demā dari. z ad hoc vestrum officium imploro. cum enim executio in facto consistat officium implozā debz ff. de rei vendi. qui restituere. in p̄in. z. ff. de re iudi. a diuo. per totam. l. z tunc sūmarie cognoscetur: nec est lib. necessarius. Si autē petaē executio per ac. in fac. vt. j. ver. pozro. tunc fiet lit. conte. z solēnitas seruabitur quod plene dic. vt. §. de sen. erecu. §. hoc m uiter.[m] ¶ Qualiter aūt in causis appellationū petetur sentētia confirmari vel infirmari. dicam. j. tit. i p̄oxi. §. nunc dicendū. z. §. sequ. ¶ Item si mulier intendit p̄obare ecclesiā in sentētia super causa matrimoniali lata fuisse deceptam. conci. li. vt. j. de diuoz. ver. quid si. ¶ Item qualiter fozmetur li. cōtra iudicem qui recepit pecuniā ob iudicandum: vel nō iudicādum. no. j. de accusatione. §. nec fozme. ver. ij. l2 super. ¶ Pozro[n] est z quedam actio in factū que

i n oritur ex re iud. z ciuilis est. de qua habes. C. de rebus cre. acto. i que quandoqz dicitur actio iudicati

Rub ica

exceptionibus.

Solutio cēsus facta perfecta p colonum vel emphyteotam qui de facto vēdiderit aliq cōseruet domino possessionē rei ca Jus est in. l. põpo. ff. qui. mo. vsufr. amit. ver. pone colonus. B. An papa sit sub p̄scriptione actiua vel passiua cum non sit sub lege versū. illud. B. Consuetudo est actuum repetitio p̄escriptio est possessionis continuatio ver. sed que est differētia. B. An vsus in risditione in certis capitulis retineat possessionem in alijs capitulis ver. sed pone miles. B. Quanto tempore tollatur hypothecaria. ver. de hypothecaria. B. An per citationē nō p̄cedētē aliqua petitione interrūpatur p̄escriptio. §. de exeu. §. tertio. z quando interrūpatur in criminali. §. de cita. §. no. qđ in criminali. An sentētia det titulum p̄escribendi. supra de p̄imo z secundo decreto. §. quod. l. si male fidei possessor. Quod z quale impedimentum impediat p̄scriptionem. supra depositi. §. quidaz vult. z quot requirantur. vt p̄obetur p̄escriptio. supra de p̄obatio. §. pone me possedisse pro materia vide etiam. §. de restitutio. spolia. §. pone. z. §. sequen. vsq; ad fines. Not. quod exceptio non nume. pecu. potest opponi confessioni vel liberationi. vt. ff. de acceptila. l. acceptilatum. §. appoca. Bal.

l De sententia z re iudicata. Rubrica.

Vide quod dixi. §. parte. ij. super rubrica de sententia z rub. sequēti p̄incipalius autem nigrum hoc fuit Rof. rubrica de actio. in factū ex re iudicata.

m n In hoc tit. §. breuiter. z vide que ibi scripsi post roff. Pozro incipiunt verba rof. §. qui dicit in petitione que sequitur. x. requiri. que per positiones patent.

Universidad del Rosario Archivo Histórico

a ¶.§.breuiter.dixit rof.qđ iō dixit dari:qz sic debēt solui qđ fiant accipiētis.vt.o.l.fi se.§.pe.z.ff.de leg.i.l.nō quocūq; modo.in prin.

b ¶De calūnia.hodie hoc nō vitiaret sniam nisi alias vbi fuisset expſſe remissum de iuramē.calū.c.ij.scdo rñ.lib.vj.

¶Bal.de re iudicata. Rubrica.

SI iudex pnūciat aliquē non audiendū ista interlocutoria ſi potestreuocari nisi de partiz a consensu.l.j.in 2 fi.ff.de pret.stipu. per Bart. ¶Forma libelli in actiōe in factum que nascit ex sentētia. H. i hac veniunt vsure cētesime z fructꝰ medij tpis. secus i officio iudicis: qz offīs nō deseruit officio de pet. he red.l.heres furioſi.§.vlti.H.

c ¶De appellationibus rubrica. b

¶Vide quod scripſi sup rubrica de appella.§.parte. ij.z qōnes regularuz de quibus ibi sparsim dixi vide sup regula cū sunt super regula in alternatiuis.z sup regula pluralis. quāplures autem formas hic positas habuit autor ab hosti. ꝺ eo. tit. in ſūma vt.j.distinctim dicē.z vide qđ dicā.j.§.sequīt.in prīc. Memor sum dum fui in curia mihi talē casum fuisse narratū appellatū fuit ad papā a grauamine ītalē.iulij demū procur.appellantis in fine septēbris impetrauit rescriptū nullo tūc cōparēte pro appellato supueniens procura.appellati in fine octobris reperobari obtinuit illud rescriptū iaz bullatū.z facta fuit cōuentio p procuratores partiū de alijs iudicib' in audiētia cōtradictarū.z hoc in fi.nouēbris procurator tū appellatus ad bullationē vel pſecutionē cōuentionis nil egit vsqz quo finit' est cōtinuus annus z lapſi aliqui dies vltra pcurator appellantis reuertīt ad audientiā z impetrarevult nouū rescriptū procurator appellati resistit.finaliter pcedit rescriptum de quo fuerat conuentū. Que rebaſ an appellans p predicta sit tutus cōtra exceptionē de lapſu primi anni ita qđ negligentia quā habuit post cōuentionē iudicuz z loci nō absorbeat diligentiā quā prius habuerat. Dicebā qđ questio naugabat alto mari.z turbido.i.nō clare diffinito z qz audiuerā qđ cōpositores clementinarū qui circa huius materie dubia cōmendabiliter terminarūt.hoc aggressi nō occurrit eis diffinitio que nō esset parum ingrata. Et vere me dico idē ſpecificatio huius plitatem habere ꝑpter qđ appellāti negligētiam attribui non posse qui tēpestiue miserat z impetrauerat tam cito qđ ex illo rescripto poterat infra annum causa diffiniri.ex facto aūt aduersarij tēpus illud diligentie fcm est inutile.nec dici poterat nimiū pcuenisse qui in fine tertij mēſis impetrauerat per que satis videbaſ scōm no.per Inno.in decre. ex rōne eo.titu.ei competere scōm annum dico integrū z finito primo habebā autē mecum nouellā nōdū tū publicatā z cozrectā quā exhibui querēti videndū.super predicto ca.ex ratione z maxime in.ij.col.ver.ſufficit z in pe.z vlt.col.que cū studeris inuenies:te pplerū vidēs aūt qđ retentis terminis supradictis neglexit pcurator appellantis vltra sex mēses post conuētionē iudicum z loci suspicor qđ sibi videret eſſ tāta negligētia absorbuisse primā diligentiā.sed quid diceres si septē mēſiuz negligētia peruenisset.z in vltimis.v.fuisset diligentia forte cōtrarīa iudicares z maxime cū potuisset illis.v.mēſibus terminari de his vīa vbi supra quid certū z determinatū teneret in his z similib' curia audire nō potuit. Si dicerē in qōne qđ statiz qđ illud tps diligētie fuit factū inutile cōpetere cepisset nō dico secundus annus. Iz beneficiuz scđi annī habēdi fi nito primo nō tolleret sequēs negligētia qđ tū cōpetere ceperat facit.ff.đ succeſſ.edi.l.j. §.Iz videndū.đ restī.in inte.c. ij.li.vj.de app. ccertationi. ij. rñ.e.li.z cle.de elec. cōstitutionē.ver.non tū. nec ob.qđ modicū fuit illud tps factū inutile.facit de elec. li.vi. ff. de ver. sig.l.iij.ad turpil.in senatus in fine z in hoc te extēdas per ea q̄ dixi vbi.§. in pe.colū.ver. ad cōtrarium. Ex p̄dictis q̄ritur.an fit appellāti necessaria declaratio iudicis in his tēporib' q̄bus ipſo iure seruatur illesus. for san opponens qđ qđ seipſam soluit p verbū ipſo iure.sed hoc nego.verba em illa pnunt' vt habeaſ distinctio ad tps quo quis eget restōne in quo necessaria est tpis illius cōcessio.nō simplr declaratio sed vbi seruaſ ipſo iure illesus.non est necessaria tpis cōcessio.sed hic q̄riſ an fit necessaria declaratio.et nulli dubiū qđ declaratio esse posset vtilis quo ad q̄d.sed cōsultius ē qđ nō ipliceat seī illo iudicio.facit extra de magistris.c.fi.z qđ ibi not. in gl.pe.z bene facit lex ibi alle.ff.de condi.insti.que sub cōditione.§. fi.vbi pro remittēdo iuramēto nō hz heres necesse ptorē adire cū iam sit iuramentū a pretore remissum.aggrediaſ ergo pſecutionē appellationis sue z si obijciaſ cursus fatalīū. Rñdebit de cā ipſum cursuz impediente p decre.ex rōne.c.ti.z ibi no.in glo.z extra gl.bene facit. ff.đ bo.poſ.cōtra tab.si pteritus.cū cōcor.quas vide ibi in vlt.gl.non obdere.cū scōm.lib.vi.in fine.qz hic litē inchoatā saltē p appel.pſeq̄tur ibi in noua aggredienda requirīt declaratio.z facit qđ scripſi de homi.p humani in fi.p eundē modū rūdeſ ad.l.j.in fin.C.pro quibus ca.ser.prē.liber.acci.z ad decre.romana.§.postꝝ.de censi.lib.sexto.

ADDE ad id qđ Jo.an.dicit sibi in curia fuisse narratū qđ Aldr. consuluit eius cōſi.civij.incip. casus talis est appellatū extitit ad ſedē apostolicā vbi verba formalia hic scripta inuenies.

d ¶Cum varijs ex causis.

e ¶Dilecto.tibi.xiij.scripſi:post Host.in'glo.enumerat.

ADDE qđ ēt ſi non esset nisi vnus iudex q̄ cognosceret de ap.illius.nomē tū dz exprimi fm Ald.cōſi.cccxiij.z an impedit' p mēſem debeat hre scōm annū integrū ad pſequēdā appellatio.vide pau. de ca.cōſi.xxj.z an appellās viua voce saluo iure appellādi in scriptis debeat pſequi primā vel secūdā vide eundē consi.xxv.z ro.consi.xij.et an.x.dies currāt minori mozoso nō appellāti z habēti tutorē vide ab ba.cōſi.lx.x.ij.li.z ibi etiā an legatus pape possit quē ad appellandum restituere z an ſi iudex a quo pſigat terminū appellanti.vt se præſentet

¶De appel.

De appellationibus iudicialibus.

Rubrica.

ANte omnia dicendū est de appellationibus iudicialib'. Not.ergo qđ qñ appellaſ in iudicio aut appellatur ante sententiam aut poſt:si ante sniam aut a grauamine.aut ab interlocutoria. Si a grauamine appellatur.puta a cōminatiōe iudicis sic formabiſ ap. a ꝔR.†Cōstituto in vestra presentia magistro gui.durā.dñi pape capellano ac eiusdez dñi palatij causarum generali auditore.ego talis propono et dico.qđ cum vos die tali mihi fueritis comminati. qđ nisi darem z solverem.x.titio vsqz ad talez diem que tū de iure sibi dare nō teneor: vel nisi respōderē tali positioni.cui tū cū impertinens:vel duplex: vel implicita:vel obscura fit rūdere non teneor ante declarationē:qz in ea capi possem:vel nisi satisfacerez sup tali excessu quē nego me cōmisisse. nec notoriuz est nec inde sum conuinctus vel nisi ꝫ me instrumentum produceret me ercōmunicaretis.vel.x. libras a me extorqueretis vel qz dixistis qđ libēter mihi noceretis si possetis.vt extra de offi. deleg.cum super abbatia in parte decisa. quā cōminationem si executioni mādaretis.manifeste grauarer.ideo presentiens grauamen per vos mihi inferendum.nisi prouide illud vitem:qz melius est ante tēpus occurrere quam post causam vulneratam remedium quere re.vt.C.in quibus cau.in integ.resti.non est necessē. scimus.a tali cōminatione ad sedem apo.vel ad dominū papā in his scriptis appello z apostolos instanter peto.z iterū ac iterū peto. vel etiā instanter instātius z instantissime peto.extra eo.cozdi.lib.vj. z.c.cum cessante.extra de probatio.c.j.possunt autē hic dari apostoli refutatoz:ij si causa falsa est. dimittuntur vero nō sine roboze.z intellige quod a comminatione potest appellari.si iniuriose z sine causa.vel cū cā iniusta vel falsa fiat.C.eod.si quis.alias non. C.commi.epiſtola.z progra.l.j.z.iiij.cum ex officio iudex comminari habeat.vt.ff.de iud.in peremptorio.ff.de offi.preſi.obseruandum.extra de in integ. resti.cum ex litteris.in fi. ¶†Et notabiliter dicit in predicta forma in his scriptis.nam non videtur aliter valere appellatio.C.c.litigatoribus. z.ff.e.a sententia.argu.tamen contra.C.de testamentis cuz antiquitas b ex quo autem tabellio testificatur illū in his scriptis appellasse sufficit.sed si diceret in scriptis appellauit.z non adiceret in his non sufficeret forte nisi apparerent illa scripta.extra de fi instrumen.c.j. C.de eodendo. autē.ſi quis in aliquo. sed contra. ¶†Nam instrumento publico statur donec contra probetur.C.de proba.cum precibus. extra de prescrip.ad audientiam.at in instrumento dicitur appellauit in scriptis.sed hoc verum est qđ creditur instrumento in his super quibus conficit principaliter.secus autē esset ſi fecit mentionem de alia scriptura vt dixi. Si vero non direxit in his scriptis procuret quod saltem in fine instrumēti dicat sic notarius lecta z pozrecta fuit in scriptis appellatio predicta sub predicta forma die tali pſentibus talibus ꝛc.z hoc ſufficit z vide.§. de sententia.li.z.extra.versicu.non valet etiam.de hoc in ſumma Azo.in tit.de app.§.j.c ¶†Si autez appellaſ ab eo qui cognoscit appellatione remota.sic formabitur d. ꝔR.ꝔR.Constitutus cozā vobis talis dile.a se.apostolica in causa quā talis mouet cōtra me propono z dico qđ libello non oblato: vel si fit oblatus dicat qđ in libello oblato sup. x. libras quas a me petit non expriniſ causa debiti vel si petatur res dicat quod in libello oblato super fundo quē a me petit non ponit aliquas coheretias.quare non teneoz respondere.vos id autē non admittitis: sed his spretis vel non obstantibus mihi tali die precepistis qđ responderem libello:vel in causa proceditis.quod perinde est.ac ſi interloqueret. extra de appella.dilecto.z ca.ex parte. z.c.suboꝛta. vnde ex hoc sentiens me per vos contra iustitiā aggrauari in his scriptis ad sedem apostolicaz appello z apostolos ꝛc.extra de libel.ob.c.ij.z. iij.§. de li. concep.§.iuxta.vel quia locum non tutum mihi assignatis. nolentes alium assignare a me humiliter requisiti.extra de lib. ob.c.pe.z fi.de app.ex parte. vt lit.non conteſt.accedens.z sic de alijs grauaminibus in iure expressis.de quibus habes multa.§.de iudi.dele.§.fi.z possunt hic apostoli reuerendi dari dimissorij autem vel refutatorij non possunt sine roboze dari:vnde melius facit ſi reuocet grauamen. a

5 ¶†Si vero quis appellat pro eo qđ offerēs se paratum probare exceptionē legitimam non fuit admissus:sic forma.ꝔR.Constitutus ꝛc.vt.§.vsqz.z dico iunge.qđ cuz.p.agenti contra me ad.r. opposuerim excep.pacti de non petendo cozaz vobis z me ipſam obtulerim probaturum.vos dictā exceptionem z me ad ipſius probationē admittere con tra iustitiam noluistis.vnde ex hoc sentiens indebi te me grauari ze.extra eo.interpositaf.extra de test. ex parte.a.extra de lit.conteſt.exceptionis. li.vj. de hoc vide.§.de appel.§.nouissime.versi. illud etiam.

6 ¶†Si vero appelletur ab interlocutoria. sic formabitur. ꝔR.Constitutus ꝛc. vt.§.vsqz.z dico iunge.qđ cum.p.me cozam vobis tractisset in causa sam dicens qđ me iniuste opponebam electioni de eokacte in tali ecclesia ad eā repellendu.z dixi excōmunicationis sententiā proponendaz. verum eo in modum replicationis me excōmunicatuz fore in cōtrarium asserente.vos testes prius super sua replicatione quā super mea exceptione recipiendos fore per vestram sententiā temere decreuistis die tali ex quo me sentiēs contra iustitiā aggrauari sedem apo. vel talem ꝛc.vt.§.extra de excep.dilecti. z.c.significauerunt. Vel sic. ꝔR.Constitutus ꝛc. vt.§.vsqz.z dico.iunge qđ cum cozam vobis excipiēdo ppouerim qđ.t.qui cozam vobis a me petebat c.ex causa mutui:vel super tali vinea vel ecclesia me conueniebat nō habet personam standi in iudicio: qz iniecit in.m.clericum manus temere violentas: vel qz excōmunicatus fuit a tali iudice propter cōtumaciam in causa que inter ipſum z talem super tali re cozam tali iudice vertebatur:vel qz rei iudicate parere nolebat vos per vestram interlocutoriam dictā excep.contra iustitiā expulistis: vel nō admittendam esse pnunciastis tali die:vt ea non obstante eidē.t.respondere deberem.vnde in hoc sentiens indebite me grauari a dicta vestra interlocutoria ad sedem ꝛc.vt.§.ij.qđ.vj.§.forma vero ap. z.§. ſi vero post datam.extra de except.pia.z.c. excep. Vel sic. ꝔR.Constitutus ꝛc.vt.§.vsqz.z dico iunge.qđ cuz talis cozam vobis super hoc me in causa traxisset excipiendo proposui qđ non tenebar cozāvestro examinue respondere:recusans vos:vt suspectum ex eo qđ estis me' inimicus capitalis seu qđ estis aduersarij mei vel talis inimici mei specialis amicus. z super hoc eligere arbitros obtuli me paratum: et adhuc offero.qui de dicta causa recusatiōis cognoscere deberēt vel petij qđ iurisditionis vestre mihi copiam faceretis:vt super ea possem deliberare:vel inducias pro querēdo a duocatos cōcederetis: vel terminū ad exceptiones dilatorias proponēdas: z huiusmodi.vos vero dictā recusationem admittere recusantes:vel iurisditiōis copiā facere:vel dilatiōnē concedere denegantes vultis me inuituz cogere cozā vestro examine litigare.ex quo reputans inde bite me grauari apo.sedē ze.extra eod.legitima.de offi.dele.suspitionis.z.c.insinuante.iij.q.v.q: suspecti.extra de accu.repellanſ. extra de offi.deleg. cum in iure.de rescrip.dilectus filius.p.z.c.rodulphus. z.c.significante.C. de manda.prin.l. vnica. extra vt lit.non contesta.c.j.C.de postu.l.j.extra de exce.prelatorum.z forma hic apostolos.vt.j.§.sequitur ver. alij dimissorij.z sequenti. Formam recusationis vide.§.de offi.iudi.deleg.vel sic. ꝔR. Constitut' ze.vt.§.in ver.forma.vsqz parere nolebat.iunge. et hanc exceptionē me ꝓbaturum obtulerim cozā vobis.z adhuc fim paratus probare. vos die tali per vestram interlocutoriam ꝓbationē recipere recusastis ze.vt ibi sequīt. ¶†Si autē a sententia apud acta appellatur:non est necesse formā dari: qz sufficit dicere verbo siue scriptis appello ab iniqua sententia.ſi.q.vj.in fi.ver.litigatoribus.ff.de app.l. ij.et extra eo.cozdi.z intelligitur tunc appellare a snia q̄ te per eundem pſil. cccxxxviij. Et an deserta dicaſ deserta nullitas. vide ang.pſi.cclxvj.

a Nte oia appellatio fm Hosti. q̄ hāc formam ponit in ſūma ſub.§.qualr' v̄. ego Jo.

¶Cū antiquitas ex cā bñ iz antiq̄tatiadde re vel detrahere.vt ibi. in p̄n cip.

¶.§.j.vide qđ no.in prē. cap. cozdi.in glos. iſtud z qđ sup ea dixi.

¶Formabiſ. in ſūma icipit ego petrus.

¶Forma.que incipit in ſumma ego martinus.

¶Interposita. puta qđ nō ſufficiat verba lis oblatio super quouiō qđ ibi plene scripſi sup ver. oferēs. Iz qđ bz dicere z proba tiōes tales obtuleriz quas re cipe noluistis.

¶Formabit. hoc incipit in ſumma nos gl. z.P.

b ¶Vel sic. vid qđ plene dixi. eo.ti. a nobis. in.vj.mēbro.

immediate lata est per quam potest satis constare. quis contra quē a qua sententia: a quo ⁊ ad quem appellatur: licet hoc in appellatione non dicat. Si vero appelletur a sententia diffinitiua non apud acta: sed er interuallo infra decēdium. tūc est in scriptis appellandum: vt in pre.concor.⁊.ſ.de appellatio.§. qualiter. ⁊ tunc sic formabitur appellatio[a]. FOR. Constitutus ꝛc.vt.ſ.vſq; ⁊ dico iunge. qō cum vos anno mense ⁊ die talibus sententiam iniquā si sentētia dici potest. cōtra me tuleritis. vt dicitur in causa que vertitur iter me ⁊ p. super re vel cā tali. ⁊ specifica si vis. ſ. vt. ⁊. que a me petierat: vel vt rem petitam sibi restituerem: vel vt cum berta contraherem vel cohabitarem. ideo hac sententia sentiens me ⁊ causam meam cōtra iustitiam aggrauari ad sedem ꝛc.ij.qō.vj.§.forma.ij.⁊ ibi habetur qō dies late sententie est in appellatione inferenda: vt ex inspectione appellationis appareat. vtruz infra decendiū fuerit appellatum vel sic contra sententiā vestram in me iniuste lata am ad sedem ꝛc.ij.q.vj.§. si vero post.ff.de lib.di.l.vnica.ff.eodem.l.prima.§.fi na. nec enim est necesse personam aduersarij in appellatiōe comprehendere: vt ibi⁊ ⁊ si plures habeo aduersarios non nocet si vnum exprimo: ⁊ alium reticeo: vel vnam causam expressi ⁊ aliam reticui vel nullam expressi. ff. eodem. l.iij. ¶ Hoc autē scias quod quidam ponunt in appellatione diem qua eā interponunt: vt iam dixi. argumen.ij.questio.viij.li bellozuz, sed non curo de hoc: quia illi scripture nō creditur quo ad hoc. sufficit ergo scriptura tabellionis qui de appellatione conficit instrumentum. Item apponunt in appellationibus que interponuntur in scriptis sic. vnde viua voce in scriptis appello: ⁊ hoc fit ad cautelam: sed is qui de appellatione conficit instrumentum hoc declarare debet. ⁊ vide.§. ver. ⁊ no. ¶ Quod si vnus vel duo ex pluribus appellant sic dicent. FOR OB. Constitutus ego. p. sindicus talium ꝛc. vt. §. vſq; ⁊ dico iūge. nomine dictorum dominorum meorum quod cū vos anno ꝛc. vt supra in proxima forma. ⁊ in fi. subiungas nomine dictorum dominorum meorum ad sedem ꝛc. vt' in pre.§. si vero post. Idem quoq; est in quolibet pro alio appellante: vt eius nomine debeat appellare. quidam tamen vtuntur his verbis. FOR. ¶ Talem sententiam contra me latam dico nullam. ⁊ si qua esset ab ea ad sedem ꝛc. quod fieri potest. argumen. C. de exceptio. si quidem. ff. eōdem nemo. ff. de damno infec. qui vias. ⁊. l. pretor. §. si cōtrouersia. ⁊. l. pprietas. §. plautius. ⁊ sub alternatione. vt. ff. quorum legatorum. l. prima. §. quod autem. ¶ Et hoc ideo dicunt: quia duas habet quis vias adimpugnandum sententiam. scilz vnaz nullitatis per quam petet sententiam nullam pronunciari: quia quod nullum est amplius annullari vel rumpi nō potest. ff. de iniust. rup. ⁊ irri. testa. naz nisi solum de facto: ⁊ sic intelligitur. extra de rebus eccle. alienan. vel non alie. si quis presbyterozuz ibi quāuis ab initio ꝛc. ⁊. xvij. distinctio. concilia. cum suis concordan. ⁊. xxvij. questio. ij. §. ex his omnib? aliam iniquitatis per quam petet sententiaz velut iniquā aliquaz tamē infirmari. extra vt lit. non con test. accedens. ⁊. prope fin. sed ego non curo hoc apponere licet cautela fit. naz licet nō apponatur vel etiam licet a nulla sentētia non appelletur. poterit tamē semper sententiam dicere nullā. vt extra de re iudica. c. primo. ⁊. c. cum inter. in fine. ff. que sententia. fine app. reci. l. ij. §. ij. q. vſtio. vj. §. diffinitiua. item si sententia cōtra. arg. tū cōtra qō non admittatur taliter apellans quia sibi videtur cōtrarius. extra de appel. sollicitudinē. in fi. nam eligere debz quis ꝛc. ff. de tribu. qō in heredē. §. eligere. nec iudicū fieri potest sub cōditione. ff. de iudi. non quēadmodum[c]. item dicit quida qō si quis appellat a sentētia que nulla est nō videt qō possit postea eam dicere nullam. cum per appellationē aliqua facta fuerit: sed hoc nō est verum: qz sententia per appellationem nō efficitur aliqua. qō autē viam nullitatis et iniquitatis possit quis in nullo libello simul prosequi: ⁊ an cōtra iudice ap. poterit dicere sniam nullā. no. ſ. in titu. de sentētia. §. iuxta. ver. vtrum. ⁊ versi. sed nunquid[b]. ¶ Quid si plures vna snia condēnentur: ⁊ vnus solus appellet ⁊ obtineat. hoc prodest alijs si res siue causa sit cōis: ⁊ cōi iure inuenit ⁊ idē negocium eadēq; causa sit defensionis. extra eo. vna. ff. e. socio. §. j. C. si vnus ex pluribus app. l. j. ⁊. ij. ¶ Ceterū sciendū est. qō appellatio fieri dz cōtra notarijs: vt de ipsa fieri fides possit si forte negetur appellatū esse. vt extra eo. romana. §. si vero. li. vj. ⁊ notarius sic inde conficiet publicum instrumentū. FOR. In nomine domini amē. anno die mēse. ⁊ indic. talibus. talis coram tali iudice vel audītore constitutus in presentia mei infrascripti notarij ⁊ testium subscriptozum quādam appellationem legit. ⁊ inscrip. ab ipso interpositum in hec verba. cōstitutus in presentia vestra ꝛc. ponatur totus tenoz appellationis. ⁊ consequenter sic adijciat. facta ⁊ interpolita fuit dicta appellatio per talem a dicto domino tali in loco tali anno mēse ⁊ die. ⁊ indi. quibus supra presentibus talibus ad hoc testibus vocatis ⁊ rogatis ⁊ ego talis auctoritate tali notarius vocatus interfui ⁊ rogatus hoc scripsi: ⁊ in publicam formā redegi ⁊ meo sigillo signaui. ¶ Illud quoq; pretermittēdum non est qō si iudicis vel partis grauantis vel interloquentis haberi copia non possit potest coram alijs publicis ⁊ autenticis personis appellari infra. §. sequitur. ver. hoc etiā[c]. Quod fieri poterit sub hac forma. FOR. Cōstitutus ꝛc. in prima forma vſq; ⁊ dico. postea iunge quod talis iudex seu auditor vel aduersarius meus mihi ex animo cōminatus est vel in hoc me grauauit vnde eius copiam habere nequeo: vt coram eo appellem: qz latitat: vel absens vel infirmus est. iccirco coram vobis ex his grauaminibus in his scriptis ad ap. se. appello. ⁊ apostolos ꝛc. ſ. de dilatio. §. nunc videamus. ad fi. possunt autez hic dari apostoli testimoniales. vt in pre. versicu. hoc etiam. hoc probatur in concor. in eo. versicu. in princi. positis. Appellator autem debet quācitius poterit iudici ⁊ aduersario denūciare seu notificare quāſr appellauit ⁊ se intendere prosequi appellationē. caute tū denunciet. vt. ſ. de citatione. §. sequit. versi. ⁊ hoc in arg. et super hac appellatione fiet etiā publicus instrumentū sub forma pscripta qō si velis. vt is coram quo appellas suum sigillū apponat in testimoniuz rei geste. sic in ro. curia frequētatur. ante verba illa: ⁊ ego talis ꝛc. sic dicat in cuius rei testimoniū ⁊ me moriā ꝛc. vt. ſ. de ap. §. officio quoq;. ver. pozro. vbi vide hanc formā[e]. ¶ Pozro si ppter iustū metum non audes a iudice appellare debes. j. tps. j. qō appellari pōt coram eo aut coram bonis viris si eius copia haberi nō potest prestari. ⁊ causas appellationis exprimere. ⁊ perinde erit ac si appellasses. vt extra eo. c. fin. dz enim coram eo aut coram illis sic dicere. FOR. Dñe iudex vos me grauatis in hoc ⁊ in ꝟ vel talis me iudex grauat in hoc ⁊ in hoc exprimendo grauamina sufficientia ppter qō ego libenter appellarem. ⁊ hoc coram vobis protestoz: sed iusto metu vestro vel suo perterritus appellare formido. in isto enim casu expressio grauaminū habet' pro appellatione: lz verbū appellationis non duxerit exprimendū: vt in pre. c. ⁊. C. eo. l. ij. ⁊ licet postmodum coram eo litiget nō ideo videtur renunciare tali appellationi durante metu. ar. extra de his que vi me. cā fiunt. c. j. C. eo. l. ij. ⁊ intellige qō metus debet esse iustus: ⁊ non vanus. ff. de reg. iu. vani. nec est prima facie credēdum ei qui dicit se timuisse appellare ab aliquo ēpo vel iudice: nisi ius interuenerit. vt. C. e. l. j. ⁊. ij. ⁊. C. de his qui propter me. iudi. non appel. p totum. ¶ Hoc quoq; notādum est qō si quis certis causis appellauit vel alius pro eo. pozocessu tē pozis vult appellationē suam innouare facta narratione de sua appellatione olim facta sic dicat. FOR. Appellationem ipsaz confirmo approbo ⁊ innouo: ⁊ eisdē causis in his scriptis iterū ad talē appello. ⁊ me in ea velle perseuerare: ⁊ ipsam velle prosequi profiteor: nisi enim ponat verba illa. ⁊ iterum ex eisdē causis appello: sed solum dicit talē appellationē innouo cōfirmo ⁊ approbo. ex tali siqui dē innouatione se iurare non poterit si const iterit. primam ex aliqua cā iuribus caruisse: qz innouatio nihil

a ¶ Appellatio fm Hosti. vbi ſ. ⁊ incipit ego robertus ⁊ est vlti.

b ¶ Vt ibi. ⁊ibi sic dixit Host. invlti. forma. ⁊ si addas notatur veruz dicit. nam tex. videt dicere contrariū: sed ibi hoc hic habetur in l. iij. in prin. ad cuius solutionē glo. in fi. prime legis quod exprimendum est. non tamen nocet si non exprimatur hoc etiam dixit auctor. ſ. de app. §. qualiter. ver fi. hoc etiam.

c ¶ Non quem admodum probabilia sūt hec contraria tū in ver. j. alie. dicit qō curia tenet primum ⁊ qō sic pluries pro nunciauit de mandato pape.

d ¶ Sed nunquid. ⁊ ibi etiā remittit ad no. per Innocē. in decre. dilecto. eod. titu.

e ¶ Ver. hoc et quod si plures fuerūt iudices qz eorum forte copia simul haberi nō potest commode ab eis vel ipsoruz maiori parte singulariter potest appellari qō dic vt in clemen. eod. titu. c. j.

nihil iuris tribuit. extra de priui. ex parte. cum suis concor. ⁊ extra de re iud. cum inter vos: ⁊ sic obtinuit.

De appellationibus extraiudiciali bus. Rubrica.

a ¶ Estat videre[a] de appellationibus extraiudicialibus: ⁊ no. qō qſq; appellatur: qſq; pronocat'. Appellatur autē diuersimode. ¶ Si em appellat quis ne fiat qō de iure fieri non dz sic formabit[b]. FOR. Ego. b. canonicus tholosanus attendens ⁊ considerans qō. p. quem intēditis eligere in epm thol. est periurij vel falsi testimonij vel adulterij crimine irretitus. qōq; est publice de tali crimine infamatus vel excōmunicatus que vobis denūcio. appello ad sedem apost. ne vos alij concanonici mei ad electionē ipsius procedere attēptetis: ⁊ apostolos peto ac instantissime peto ⁊ instanter instantius: ac instantissime peto. extra de ap. constitutis. j. de elec. statuimus. ⁊. c. cum in cunctis. ⁊ hoc casu: quia extra iudicū appellatur dātur apostoli conuentionales. siue testimoniales. vt. j. §. sequitur. in principio[c]. Vel sic. FOR. Appello ad electionem nisi canonicam procedatis. extra de elec. cum vobis olim. vel ne fine consensu totius vel maioris ⁊ sanioris partis capituli eligatis. extra eo. auditis: vel contra priuilegia ecclesie vestre. eodem titu. consideranimus: vel contra diu obtentam ⁊ approbatam consuetudinez. extra de consue. cum dilectus. de verb. signi. abbate. potest etiam appellari ab electione iam facta si fit facta de indigno: puta illegitime nato criminoso: illiterato: seruo: de homine insufficientis etatis: vel ordinis: excōmunicato suspenso interdicti violatore infami: laborante epileptico morbo. habente plura beneficia sine dispensatione: sicut hec probantur per ordinem. eodem titu. cuz in cunctis. ⁊. c. innotuit. xviij. dist. qui episcopus. xxv. dist. §. criminis. extra eo. cum in cunctis. ⁊ de renū. nisi §. pro defectu. ⁊ de eta. ⁊ quali. c. pe. ⁊ fi. de seruis non ordi. c. j. ⁊. l. iij. di stin. per totum. extra eod. titu. cum dilecti. de etate ⁊ quali. a multis. de cleri. excō. mi. c. fi. de consue. cum dilectus. versicu. qz vero. ⁊ de postu. c. j. ad fi. ⁊. c. ij. xxxiij. dist. layci. de excessib. prela. inter dilectos. extra eo. cum inter canonicos. ⁊. c. dudum. ij. ⁊ de prebē. de multa vel si fit cōtra concil. laterā. eo. tit. cum in cunctis vel econtra illas formas que sunt eo. titu. qz propter. ¶ Hoc tamen scias: quia si quis se electioni vel postulationi vel prouisioni opponit. ⁊ propter hoc appellet. debet quecūq; intendit contra personas vel contra formam obijcere coram personis autenticis: vel personas in instrumento publico exprimere. prestito iuramento qō credit que sic exprimit vera esse. ⁊ sic posse illa probare nec admittetur ad opponendū alia quā que sic fuerint expressa: nisi forsan aliquid nouiter emerserit: aut probandi facultas superuenerit: vel de nouo ad opponentiū notitiam peruenerit: super qua facultate ⁊ notitia fidē faciat iuramento. vt in decre. grego. x. de electione vt circa lib. vj. vbi de hoc plene dicemus: sed ⁊ appellans: et oēs quoruz interest debent venire ad curiam fm formā quā habes. e. ti. statuimus. ¶ Quod mandatū requiratur ad opponendum crimina vel defectus. vide. ſ. de procu. §. j. ver. sed nunquid media. ¶ Si vero superior electionē vel pmationē factam tenuit admittere vel cōfirmare. sic formā[e]. FOR. Constitutus ego talis coram vobis domine tali episcope vel archiepiscope. propono ⁊ dico qō dz decretum electionis de me per tales ad quos de iure spectat electio vel pmentatio in plebanum: vel archipresbyterū: vel episcopū talis ecclesie canonice celebrate vobis solēniter presentassem a vobis petens humiliter ⁊ de uote qō electionē ipsam dignemini admittere approbare ⁊ cōfirmare offerēs insuper me paratū fore docere electionē ⁊ presentationem ipsam canonice celebratā fuisse. vos tū sepius requisiti absq; causa legitima pro solo voluntatis arbitrio confirmationis munus tribuere denegastis. vnde ex hoc sentiēs me pervos contra iustitiā grauari ad se. apo. in his scriptis appello ⁊ apostolos ꝛc. extra de iure patro. pastoralis. §. j. de elec. cuz inter. R. ⁊. c. querelā. ij. q. vj. non solent. xvj. q. vlti. decreuimus. extra de iure patro. consultationibus. ⁊ extra de excep. significauerunt. Qualiter autē in hoc articulo conci. li. dixi. ſ. de elec. §. j. ver. ſi autē. ¶ Si autez times qō aliquis sibi dicat ius vel qō tibi super re vel possessione aliqua iniurietur sic formabis. f FOR. Ego. p. pzio sancte. m. de castiano: ordinis sancti augustini. dioce. bi terreñ. considerans quod grangiā de cabrilis. canonice quiete ⁊ pacifice possideo. quodq; nullus pacifice possidens ejciendus siue expellendus sit de sua possessione vel quasi ordine iudiciario ptermisso. timens tū ex talibus pbationibus ⁊ verisimilibus causis que ad aures meas nouiter peruenerunt mihi violentiā inferri ⁊ me iniuste ejci vel possessionē dicte grangie mihi turbari per vos reuerende pater. p. episcope biterreñ. offero me paratum stare coram domino papa. ⁊ ibi respondere vobis ⁊ cuilibet super dicta grangia cōquerenti. ad se. appellans apostolicā ne vos vel alius presumatis per vos vel per interpositam personam super possessione vel iuribus dicte grangie me molestare vel in meuz preiudiciū aliquid innouare. ⁊ apostolos ꝛc. extra e. bone. ⁊. c. dilect? ⁊. c. significante. ⁊. c. cū teneamur. Vel sic. FOR. Ego talis clericus rector ⁊ possessor talis ecclesie siue dñs ⁊ possessor talis rei. timens super ipsam indebite ⁊ contra iustitiam. ⁊ iuris ordi ne postposito. extra iudicium pregrauari: siue de facto vexari pcipue a vobis tali si ille presens sit offero me esse paratū sup dicta possessione stare: ⁊ pare re iuri ⁊ cognitioni cuiuscūq; iudicis qui de hoc cognoscere possit. ponēs me ⁊ pdictaz ecclesiā vel possessionē ⁊ oia bona mea ⁊ iura sub protectiōe romani pontificis. ad cuius audientiam viua voce ac in his scriptis appello ne vos talis ꝗs alius presumatis me super dicta possessione indebite molestari: ⁊ apostolos ꝛc. vt. ſ. in pre. concor. ¶ Si autē inder velit cognoscere de eo de quo cognoscere nō potest forte ppter priuilegiū. licet alias de iure cōmuni cognitio ad eū pertineat sic formaᵍ. FOR. R. abbas electreñ. propo. coraz vobis venerabili patre dño. m. archiepo narbonē. qō procurationem rōne visitationis quā a me noīe dicti monasterij petitis. vobis vt dicitis debitā soluere vel dare nō teneor: nec debeo nec vestrū iudicū super hoc subire. cōtra priuilegia exemptionis monasterio electeñ. ase. ap. expresse indulta nec etiā vobis dicta priuilegia exhibere. vnde offero me paratū super hoc iudicio stare summi pontificis vel del. sui cū nec alius ō hoc cognoscere possit. verū cum timeā per vos quē in hac parte merito suspectū habeo me ⁊ dictū monasteriū indebite pregrauari. super his vos ad apostolicā se. appello vt tali die quā ad representādū ⁊ ad hanc appellationē prosequēdā vobis seu appellationi ꝓfigo. sitis coram eo paratus per vos vel alium super premissis facere ⁊ recipere quicqd popo scerit ordo iuris ⁊ apostolos ꝛc. C. ne quis in sua cā in. l. vnica. extra de pscrip. cū olim. ⁊. c. accedentes. de iudi. cū venissent. iij. q. v. q. ſuspecti. extra eod. c. psonas. §. fi. ⁊. c. sepe. ⁊. c. oblate. de renun. veniens. ⁊ possunt hic dari apostoli dimissorij ⁊ cēt rebatorij. de quibus dicā. j. §. prori. ¶ Hoc tū scias qō nisi abbas ostēderit priuilegiū exemptionis coraz archiepiscopo in loco congruo ⁊ securo: vel coram aliquibus viris ab ipso archiepiscopo deputatis. pōt archieps suā iurisdictionē in euz exercere vt in consti. alex. iiij. de priui. qz personeb? super forma vero predicta. vide quod not. fm papam. extra de censibus venerabilis. de verbo. signi. ex parte. ¶ Hec monitione vero ⁊ cōminatiōe extra ius facta sic potest appellari.[i] FOR. Quia vos dñe episcope agatheñ. me monuistis. vt talem vineā vel campum quē dicitis esse vestrum vobis reddaz fine cause cognitione. cum tamē non credam eum ad vos. sed ad me pertinere. ⁊ paratus sum ⁊ vobis obtulerim et adhuc offero me paratum subire iudicium coraz arbitris per vos ⁊ me cōmuniter electis. sicut ius pcipit. i hoc casu. vos vero hoc nullaten? admittitis. sed potius cōminationes multiplices ingeritis. ⁊ hoc si cōminatur. alioquin dicat. sed responsionem dissimulatis. ex hoc a vobis timens merito me grauari. ne hac oblatione spreta. in aliquo cōtra me ꝓcedatis ad venerabilē patrē dominum. m. narbon. archiepiscopū appello ⁊ protectioni sue. me⁊ bona mea suppono. ⁊ apostolos ꝛc. rj. qō. j. si clericus aduersus. extra de resti. spo. conquerente. extra vt lite non conte. accedens. j. extra de app. dilectus. §. j. et ad hoc pōt dari apostoli reuerendi dimissorij ver o nō fine ruboze. vnde bene facit si reuocet grauamē.

8 ¶ Si aūt velit contra te procedere ratione excessus quē notoziū dicit sic formak. FOR. Quia vos dñe episcope me monuistis qō super tali excessu quē me dicitis cōmisisse ⁊ quē notoziū fore asseritis satisfacerem. quē tamē nunquā perpetraui. imo paratus sum vestrum vel illius quem fine suspicione iudicē dare volueritis iudicij subire fm formam iur. vos autem id renuistis. reputantes pzout vobis placet notoziū qō non est. vel me infamē cū non sim: vel petij copiā articuloruz quā facere recusastis ex hoc a vobis sentiens me grauari ad tales in his scriptis appello ⁊ apostolos ꝛc. ⁊ dabuntur dimissorij vel refutatorij vel reuerendi fm dñm meū extra eo. cōsuluit nos. ⁊. c. cum speciali. ⁊ de accusa. qualiter. ij. in prin. ⁊. ſ. debet. de rescrip. cum contingat. ſ. p. ¶ Prouocationis autem forma que fit extra iudicū nō est multum necessaria que qnqz fit ipso facto[l] sic. FOR. Nam. t. ⁊. g. de aliqua re cō

a ¶ Estat nūc videre.
¶ Formabit ⁊ fuit hec pria forma Host. in summa sub. §. qualr sic ⁊ incipit. ego bertol dus.
¶ In prin. nō valeret bodie tal' appellatio: qz appellans ꝺ certā personaz ne eligat habz necesse seruare formā decre. vt circa que stati allegat: vt pt̄z de elect. qui ꝺ certā. li. vj.
¶ Media. de pcu. q eo casu appellare vult. dic vt extra de elec. pcu. li. vj.
¶ Forma fuit Egi. ccrij. sed hoc plenius.
¶ Formabis incipit ego abbas sancti augustini.
¶ Forma. in summa incipit ego fraterꝺertus.
¶ Quia pso ne quā non habemus sed vid de priui. cū per sone. li. vj.
¶ Appellari. in summa incipit ego falco.
¶ Forma q incipit i summa ego guilielm?.
¶ Ipso facto. hic vide in sūma. ver. qualr autem.

Archivo Histórico Rosario

tendentibus dicit.t.frater tu iniuriaris mihi super tali re:vnde nisi eam mihi reddas eã occupabo.vel te pignorabo.g.vero sic rñdet ego tibi nõ iniurior. ꝛ nihil tibi debeo.fed ſi de me cõquereris.paratus ſum ſubire iudiciũ ſedis apo.ꝛ iter arripio vel mitto ſequere me.nec hoc neceſſario faciẽda i ſcriptis. vtile tñ eſt de ipſa inſtrũ publicus confici per qõ de ea conſtare poſſit.ſmiſſa probanꝫ.extra eo. cum ſit romana.põt etiã fieri in ſcriptis.vt.ſ.eo.§.i.forma illa.ego.p.prior ꝛc.ꝛ figillabiſ qõ erit hic loco apoſtolorũ.vt.i.§.priori.ver.apoſtolorum.ꝛ ſequenti.

10 ¶† Ceterũ ſi inquiſitor nolit facere copiã articulorũ.ſic appellet.FOR.Quia vos dñe talis ſepe a me tali requiſitus.vt mihi copiã capitulorum ſeu articulorũ ſuper quibus cõtra me vultis inquirere dare ſeu in ſcriptis facere recuſatis.ꝛ tẽpus ẽt ad deliberandũ ſuper ipſis cõcedere denegatis.an ferendo mihi defendẽdi per cõſequẽs facultatẽ vel me infamẽ dicitis cũ non ſim.vel vultis prius inq̃rere de crimine q̃ de infamia vel mihi copiã capitulorũ ſuper quibus inquirere intẽditis.vel nomina teſtiũ facere denegatis.vel meũ interrogatorĩ nõ vultis recipere cõtra teſtes ex hoc me ſentiens avobis indebite pregrauari in his ſcriptis ad talẽ appellum.ꝛ apoſtolos ꝛc. ¶† Itẽ ſi inquiſitor dicit illũ infamatũ.ꝛ ſic vult inquirere ille vero hoc negat pẽtẽs prius ſuper infamia inquiri.ſ⁹ ille his omiſſis inquirit ſic poterit appellari.FOR. Et qz nulla infamia ſup his que mihi imponitis meam famaꝫ in aliqno denigrat.vos vero priuſq̃ vobis de infamia cõſtet vultis de criminib⁹ prepoſtere cõtra iuſtitiã inquirere ꝛc. hec probanꝫ. ſ.de inquiſitionibus.§.nunc tractandũ.ver. ſi autẽ inquiratur. ver. hac via.ꝛ.§.hoc autẽ.ꝛ ſeq.ꝛ ver.ſi. ¶Er precedẽtibus ergo colligẽ qõ appellatio extra iudiciũ proprie ſit a futuro vel inſtãti grauamine.ꝛ nõ preterito.vt extra de app.cõſuluit.ꝛ.c.cũ dilectus.ꝛ.c. conſtitutus.ꝛ.c.bone memorie.in iudicijs vero nõ.niſi a preterito ſeu illato appellaꝫ.vt eod.titu. vt debitus.ꝛ.c.dilecto.ꝛ.c.inter cetera.vel cõminato.vt. ſ. §.i.in prima forma.

De apoſtolis ſeu libellis dimiſſoriis. Rubrica.

Equit videre de apoſtolis ſeu libellis dimiſſoriis qui poſt app.dari debent.extra eo.cordi.lib.vi.ij.q.vj. poſt appellationẽ ff.de libellis dimiſ.per totũ.ꝛ infra dicã. ¶Apoſtolorũ⁹ igit alij ſunt cõuentionales. qñ. ſ. pars admittit appellationez ſiue in iudicio iudice refutãte vel tacente ſiue extra iudiciũ.extra eo.ſepe ꝛ.c.oblate vt.ſ.§.priori.ver.puocationis.ꝛ.i. verſi. hoc ẽt ſcias.quib⁹ dz appellatus ſuũ apponere figillũ ſm.d.m.vt per hoc appareat vtrũ appellationẽ aduerſarij admiſerit vel nõ ꝛ ex qua cã nõ admiſerit. ly hoc nõ ſit in iure exp̃ſſum ꝑbat tñ ſm eum. extra de elec.ſtatuimus. ꝛ de te.ad hoc. ꝛ de excep. pta.ꝛ de ap.cordi.li. vj.ly hoc nõ multũ curãdũ. Alij ſunt teſtimoniales.qz teſtificanꝫ ỏ appellatione facta coram iudice vel coꝝ publicis vel honeſtis pſonis.vt.i.ver.hoc ẽt ſcias.ꝛ quaſi idẽ ſunt cũ cõuentionalibus. Alij dimiſſorij.vt.ij.qõ.vj.ab eo. ꝛ.l. poſt appellationẽ per quos appareat qõ iuder appellationi detulit.ꝛ ſic partez a ſua manu.i. prãte ꝛ ꝛ iuriſditione dimittit.ꝛ eã ei ad quẽ appellatũ eſt mittit.ff.de lib. dimiſ.l.vnica.ij.qõ.vj.poſt appellationẽ.extra.e.cordi.ſicut ꝛ alꝫ dicunt littere dimiſſorie.vt.ſ.de cle.pereg.ver.preſbyter.horũ añt forma hec eſt.FOR.Mouerint vniuerſi ꝛc.qõ talis in noſtra pñtia cõſtitutus in hunc modũ appellauit.ego abbas electeñ.ꝛc.vt.ſ.§.priori.ver.ſi autẽ iuder.ꝛ poſito toto appellationis tenore. de verbo ad verbum in fi.iunge. ego vero attẽdens qõ in dubio ſit via tutior ꝛ equior eligẽda dictũ talẽ quo ad hanc queſtionẽ pertinet ab obſeruatione mei iudicij.bis apoſtolis dimitto.ꝛ ad tale examen bis literis dirigo.ij.qõ.vj.§.forma apoſtolorum. ¶Vel breuius põt ſe expedire. dicens qz a me appellaſti te ab obſeruatione mei iudicij bis apoſtolis dimitto.vt in pre.§.forma.multi tamẽ ſcribunt ei ad quẽ appellaꝫ ſub premiſſa forma.extra de app.dilectis filijs.§.Preterea.ꝛ in fi.iungunt ꝛ eũ ad vos mitto. Vel ſic.FOR.Sãctiſſimo in xpo patri.ac dño ſuo clemẽ.diuina puidentia ſacroſancte ac vniuerſalis eccleſie ſummo pon.talis eius deuotus fidelis ac obediens humilis archiepꝰ narboñ.pedũ oſcula beatorũ. Nouerit ſanctitas veſtra qõ cũ p.rectoꝛ talis eccleſie condẽnatus eſſet per me.ꝛ.capellanũ in.c.li.tuſ. quas ab eo petierat.idem.p.a mea ſententia ad ſe.ſanctã ap.appellauit.iccirco dictum.p.a meo iudicio dimitto.ꝛ ad veſtrum examen cuz his litteris dirigo.vt.ff.de lib.dimiſ.l.vnica.vel ab obſeruatione mei iudicij.ij.q.vj.§.fo.apoſtolorũ quo ad cauſam pertinet.ꝛ extra eo.romana.§.cũ vero.li.vj.ꝛ.c.propoſuit.ꝛ eum ad veſtre ſanctitatis examẽ dirigo.in quorum teſtimonium hos ſibi apoſtolos ſiue litteras tradi iuſſi.ij.q.vj.poſt appellationem.ꝛ hanc formam ego obſeruo.eodez ẽt modo cum appellatur ad metropol.ab epo vel ad legatum verbis cõ petenter mutatis.extra de appel.romana.extra de offi.lega.c.primo.

3 †Vel ſi qñ a dele.pape appellatur.FOR.ſanctiſſimo ꝛc.a ſanctita te veſtra recepi litteras in hac forma.clemens epus ꝛc.huius igit auctoritate mandati in cauſa ipſa procedens lite coram me legitime conteſtata.tandẽ iur.ordine per omnia obſeruato contra dictum. t.diffi. ſententiam pmulgaui a qua ipſe ad veſtrã appellans audientiã inſtanter petiſt apoſtolos ſibi dari ꝓpter quod euz a meo iudicio dimittẽs ad veſtre ſanctitatis pedes remitto cũ preſentiũ teſtimonio litterarũ in cuius rei teſtimonium ꝛc.ff.de lib.dimiſ.l.vnica.ꝛ hoc cum appella
4 + tur a diffinitiua. ¶† Si vero a grauamine.vel ab interlocutoria.ꝛ appellatio approbatur ſic.FOR.Reuerendo in chriſto patri ꝛc.vt.j. ver.ſi vero.vſq; cui appellationi.iunge ob veſtram reuerentiaz detuli reuerenter.ꝛ in his litteris ſigillo meo ſignatis partes ad vos remitto.ſtatuens eis terminum peremptorium talẽ diem qua coram vobis cum actis ꝛ munimentis ſuis per ſe aut per procu.idoneos cõpareãt ſic parati qõ expedito appellationis articulo vel de partium volũtate omiſſo ſuo marte procedi valeat in negocio principali.extra de appellatio.cordi.ſed hoc qõ dixi de partium volũtate omiſſo locũ habet coꝝ papa tantũ nõ coram aliꝭ in cauſis clericorũ.vt extra de foro cõpe.romana.in pñ.lib.vj. Vel ſic.FOR.Reuerendo ꝛc.vt.j.in forma reuerendo ꝛc.vſq; huic appellationi.poſt iunge. ideoq; cum ob reuerentiam ſedis apo.prefate appellationi detulerim reuereter ipſum a meo iudicio dimittẽs ꝛc.vt.ſ.in forma ſanctiſſimo ꝛc.preſigens eis terminum ꝛc.vt.ſ.in priori.forma.ff.ad.l.aquil.ita vulneratus. Et no.
b ſm⁹t.qõ cum ante ſententiam appellatur.is a quo appellatũ eſt depoſitiones teſtium.ꝛ inſtrumẽta.ꝛ alias rationes vtriuſq; partis ſub figillo ſuo incluſas dz mittere iudici ad quem per appellationẽ eſt cauſa delata.vt extra de fideiuſ.cõſtitutus.qõ verũ puto.cum appellatio eſt approbata a parte vel recepta a iudice.ſm ea que not.ſ.de appel.
5 §.qualiter.verſi.iij.ꝛ ſeq. ¶† Vbi añt appellaꝫ ratione exceſſus qui dicitur notorius.ſic forma.FOR.Mouerint ꝛc.qõ talis ſic i noſtra preſentia appellauit.qz vos domine epiſcope.memo.ꝛc.vt.ſ.§.priori. ver.ſi autẽ velit vſq; in fi.poſt iunge:ego vero attendens qõ in dubio ſit via tutior ꝛ equior eligenda quãuis predictus exceſſus mihi ꝛ pluribus aliꝭ notorius videreꝝ cũ tamẽ quo ad hoc pertinet ꝛc.vt ſupra.
6 ¶† Alij dicunt refutatorij per quos apparet qõ iuder nõ defert appellationi.ſicut alꝭ ſcriptura dicit refutatoria.C.de rela.l.j.C.de appel.quonia nõnulli.ꝛ.l.ſeq.ꝛ.l.fi.§.in refutatoriis.iuder etiam qui appellationẽ refutat debet dicere cauſam refutationis.ff.de ap.nõ reci. l.pe.ꝛ vlt.ꝛ extra eod.cordi. Horũ forma hec eſt.FOR.Mouerint vniuerſi ꝛc.qõ talis in noſtra preſentia conſtitutus a nobis appellauit ſub hac forma.ego abbas electeñ.ꝛc.vt.ſ.§.priori.verſi.ſi autem iuder.vſq; in fi.poſtea ſubiunge.ego vero attendens qõ ego ꝛ predeceſſores mei vel predeceſſores veſtri fuimus vel fuerunt in plena ꝛ pacifica quaſi poſſeſſione huiuſmodi procurationes percipiendi quodq; dictus abbas de nouo ꝓpria temeritate eam mihi ſubtraxit volẽs in hoc iure eccleſie mee preiudicare ſupradictã ap.tanq̃ iniuſtam iure illo nolens hoc ptextu ſpoliari refutaui ꝛ refuto.ꝛ ei non detuli nec defero. quinimo preſatum abbatẽ tanq̃ temerarium ſubtractorem exco municationis vinculo inodaui.ꝛ hos apoſtolos refutatorios ſibi tradi feci.qz fruſtra legis implorat auxiliũ ꝛc.extra de elec. querelaz. ꝛ.c. bone.ſ.extra de vſur.qz ſi autẽ rõne exceſſus appellatur qui dicit notorius ſic forma.FOR.Mouerint ꝛc.qõ.ꝛ.ſic in noſtra conſtitutus preſentia appellauit.qz vos dñe epiſcope memo.ꝛc.vt.ſ.§.priori. verſi autẽ velit vſq; in fi.poſtea iunge.ego vero attendens qõ ipſe hic malitioſe ꝛ fruſtratorie proponit ad correctionem eccleſiaſticã cuitandã cum exceſſus eius per confeſſionem in iudicio ſponte factam vel euidẽtiam rei que nulla põt tergiuerſatione celari ſupradictam ap.tanquã fruſtratoriam ſiue nullam refuto.nec ei defero.extra eo.cuz ſpeciali.ꝛ
7 c.cõſuluit.i.de reſcrip.cum contingat. ¶† Si vero appelletur a grauamine iudiciali.vel ab interlocutoria ſic forma.FOR.Reuerẽdo in chriſto patri tali epo.talis reuerentiã.tam debitaz q̃ deuotã. nouerit veſtra reuerẽda paternitas qõ cum ex veſtra delegatione de cauſa matrimoniali qua vertitur inter bertam ex parte vna.ꝛ.m.ex alia cognoſcerem ipſe.m. in ius vocatus ſub hac forma a me appellauit. conſtitutus ꝛc.vt ſupra. §. primo. in ſexta forma vſq; in fine. poſtea iunge

iunge. cui appellationi non detuli pro eo quod in ea continet q̃ eius excepti.admittere nolui vel iuriſditionis ſibi facere copiã denegaui q̃ quidẽ ſal ſuz eſt cũ exce.ad ꝓbãdũ admiſerim.vt iuriſditõis mee ſibi copiã facere obtulerim.ꝛ terminũ ad deliberandũ ei concedere voluerim.hanc igit ſibi duri cõcedendam vel vobis deſtinãdã meo ſigillo ſigillatam.q̃ vobis notifico cãm ſue appellationis ꝛ mee refutationis.extra de dila.ꝓterea.ff.de edẽ.ſi quis er argentarijs.§.fi.ꝛ.l.ſeq. Vel ſic breuius. FOR.Reuerendo vel ſanctiſſimo patri ꝛc.reuerentiam tam debitam q̃ deuotam. vel pedum oſcula beatorũ.a paternitate vel ſanctitate veſtra olim recepi ſi as ſub hac forma.p.dei gra eps talis loci. vel clemens eps ſeruus ſeruoꝝ ꝛc.cũ igit ad executionẽ veſtri mandati pcedẽs humiliter partes ad meã preſentiã legitime euocaſſem idẽ talis in cauſe ipſius pceſſu a me ad veſtrã appellauit audientiaz ſub hac forma.coꝝ vobis ꝛc. poſito toto appellationis tenore ſubiungat. vñ reuerende ꝛc. Vel ſic idẽ talis.talẽ excep.ꝓpoſuit.ego vero de cõſilio peritorũ interloquẽdo ꝓnũciaui nõ eſſe excep. hmõi admittẽdã.idẽ vero talis aſſerens ſe grauari ad veſtram durit audientiã appellandũ.verũ reuerende vel ſanctiſſime pater.peritorũ cõcauo cõſilio huic appellatiõi nõ duri ex tali cã aliquatenus deferendum.nec eũ ab examine mei iudicij dimiſi.ob vſam tñ reuerentiã eidẽ ꝓcepi.vt a receptione preſentiuz vſq; ad mẽſem cũ his ſi is veſtro ſe cõſpectui repreſentet in cuius rei teſtimoniũ ꝛc.extra de ap.perſonas.in dubio tñ tutius eſt appellationi deferre ſaluo iure ſuo circa poſſ.extra de ap.dilectis.§.fi.q̃dã añt iudices p̃cipiunt ei ſub pena excõicationis vt p̃dictas ſi as ſuprioꝛi cui dirigunt repreſentet fideliter in termino ſupradicto excõicando eũ ex tũc ni
a ¶Reuerendi § hos vocam⁹ re a uerentiales.
b ¶Teſtibus ꝛ addi faciũt: qõ acta cauſe ſibi dari precipiũt apoſtolorum.
c ¶Patet vel qua qs dimittẽ a ptãte iudicis ꝛ reſpectu magis ꝓprie dimiſſorie dicũtur appel. vt dicit poſt. vbi.ſ. 9 ante finem.
d ¶Vt ꝓbatio. rñ.i.q̃ nõ habemus ſed pz in decre.vt ſup e.ti.lib.vj.
e ¶Renũciaſſe ſt ſivadat vl̃ mittat ad appellationẽ pro b ſequendam vt eo. titu. ab eo. li.vj.
f ¶Determina 10 ta. niſi qõ non valet pceſſus poſtea p eũ factus vt in p̃.decre. vt ſup ꝛ.i. ſequitur.
g ¶Appellãdi bodie.tene qõ habes in cle.e. ti.quãuis.ꝛ no tabiliter ỏ h.e. tit.ab eo.li.vj.
h ¶Vt ꝓbatio c dic vt.ſ.

ſi fecerit.tñ tutius eſt.vt de traditione barũ littera rum ꝛ die publicum fiat inſtrũm. ¶† Alij ſunt reuerendi⁹.vt.C.de ap.eos.§.ſup his. qñ.ſ.ꝓpter ſupe rioris reuerentiã appellatiõi deferẽ.vt iam dixi extra.eo.cordi.quorum forma h⁹ eſt.FOR. Mouerint vniuerſi ꝛc.q̃.p.in noſtra preſentia cõſtitutus ſub hac forma appellauit.qz vos dñe epiſcope agathen̄.ꝛc.vt.ſ.§.priori.v.a monitione poſito toto tenore ap.de verbo ad verbum.in fine.ſubiunge.ego vero licet de iure meo certus ſim.ꝛ veriſimiliter preſumam q̃ ad differendũ ius meum hanc ap.emiſerit.maxime cũ nec cauſas ibidẽ contentas cõſtitear veras eſſe.tñ ob reuerentiam talis mei ſuperioris ad quem noſcitur appellaſſe predictum.p. quo ad hanc qõez ptinet ad obſeruationem mei iudicij his aplis dimitto.vel dic vt.ſ.verſi.alij dimiſſorij.ibi ſi vero a grauamine.ꝛ ſe. ¶† Sunt quoq; nonnulli qui ſe de his apoſtolio facile expediunt.nam ſtatiz appellatione interpoſita coram eis reſpondent dicentes:ꝛ ego ob reuerentiaz ſuperioris huic appellationi defero.ꝛ talem tibi terminum prefigovel dicunt ſic.cum in hoc ꝛ in hoc falſum in appellatione narretur.vel cum cauſe ex quibus interponitur frivole ſeu fruſtratorie ſint appellationi non defero. ꝛ hoc faciunt ſcribi loco apoſtolorum. per notariũ q̃ ſcripſit ap.in fi.ipſius appellationis.ꝛ ſub eiſdẽ teſtibus⁹.vt ſic inſtrumentum huiuſmodi ap.conti neat.ꝛ apoſtolos ipſos. ꝛ nos hac forma in ro.cu. ſepe vtimur.vbi paruz curatur de his apoſtolis cõ cedendis.qz tam is a quo appellatur.q̃ is ad quẽ
10 appellatur pteſtes ſunt in eodem loco. ¶† Hotandus eſt igitur qõ apoſtolus ſiue libellus appellatorius ſiue littera dimiſſoria continere debet relatorias ſiue littera dimiſſoria coram quem.ꝛ ad quem.ꝛ ſu gulariter.quis a quo contra quem.ꝛ ad quem. ꝛ ſu per quo.ꝛ quare appellat ꝛ an is a quo appellatur deferat vel non.ꝛ quare ſic vel non.vel an appellan tem dimittat.vel nõ.hoc probatur.ff.de libellis dimiſ.l.vnica.que eſt.ij.q.vj.poſt appellationẽ. extra e.cordi.li.vj.ꝛ.ff.de ap.reci. vel non. ſciendum.ꝛ.ff. de ap.l.j.§.fi.ff.de verb.obli. ſi dimiſſorie. vt vides ſ.verſic.alij dimiſſorij in illo li. ſanctiſſimo in chriſto.ꝛc.dicitur autem apoſtolus ab epi.qõ eſt ſupra. ꝛ ſtolon quod eſt miſſio eſt.n.littera ad ſuperiorem miſſa vt hic patet.c ¶† Hoc etiam ſcias qõ ſi appellatur coram perſonis honeſtis vel etiam publicis.quia iudicis perſona haberi nõ poteſt.vt.ij.q.vj.biduum.ꝛ extra de offi.or. paſtoralis. ad fi.ꝛ de ap.c.vlti.peti poſſunt etiaz ab eis apoſtoli teſtimoniales de quibus predictum eſt.vt.ſ.§.i.verſi.illud quoq;.ꝛ ſic obſeruant in ro.cu. appellantes. q̃uis enim dicant quidam qõ cum extra iudicium appellatur non eſt neceſſe peti apoſtolos cautela tamen eſt etiam qõ ab aduerſario petãtur ꝓpter decre. cordi.que dicit indiſtincte debere peti.ſiue in iudicio ſiue extra appelletur.vt.ſ. in princi. huius.§.ꝛ v.j.credo etiam qõ ſi extra iudicium appellatur ab aduerſario tanquam a iudice.pura a petenda ne qd fiat iuris ordine non ſeruato. vt.ſ.§.priori. in forma.ego.p.prior ꝛc.qõ tunc debẽt ab eo apoſtoli pe
12 ti. ¶† In ſumma no.qõ appellatoꝛ debet inſtãter ꝛ ſepius ꝛ reuerenter non arrogãter apoſtolos petere.vel ſi eos habere non poteſt coꝝ eo a quo appellatur publice proteſtari:vel ſi eius copiaz habere nõ poſſit in eo loco in quo pro tribunali ſolitus eſt ſedere ꝛ poſt ſibi non oberit licet hec protestatio non ſit in vſu:vt in pre.c.cordi.ꝛ.ij.q.vj.poſt appellationum ꝛ.§.biduum verſic. ſi forte.ff. de libel. di.l.vnica.ꝛ niſi petat ꝛ inſtãter petat ſibi imputet quia non tenet eius appellatioꝛquia de forma appellationis eſt vt petãtur:vt in pre.c. cordi.ij.q.vj. biduum.ꝛ.c.poſt appellationez:licet iuder male ſe cerit qui eos non conceſſit cum etiam eos non petẽti offerre debeat vbi recipit ap.alꝫ nõ debet offerre ſed petenti dare.vt.C.de appella.eos.§. fi.ꝛ.l.iudicibus que eſt.ij.q.vj.ad fin.q.ꝛ in conſti.Aleran.
d tiij.de ap.vt probatio.reſpon.j.º ¶† Debet autez
13 peti ꝛ etiam dari infra.xxx.dies.vt.ij.q.vj.§.fi. ver. iudicibus.C.de ap.preſens alioquin negligens intra hic tempus petere videtur appellationi renunciaſſe.vt.ij.q.v.ab eo.C.de ap.quoniã.j. iuder añt
e qui de precepto dare habet apoſtolos . vt in pre.c. cordi.ponitur: niſi det. ar.in pre.l. poſt ap.in fi.ꝛ xiiij.q.ij.q̃ recipitur.extra de verb.ſignifica.in his ad arbitrium ſuperioris cum non ſit pena determi
f nata extra de offi.deleg.de cauſis.ff. de iur.deli.l.j. de qua requiſitione ꝛ de die ac inſtantia petitiõis apoſtolorum.conſulo q̃ fiat publicuz inſtrumentũ. vt extra de ſententia ex cõmuni.cuz medicinalis li. vj.ꝛ debent peti per legitima interualla intra predictum tempus ſm quoſdaz.ar.in decr.gg.ꝛ.de ſen
14 tentia.excõ.conſtitutionem.§.fi. li.vj. ¶† Si eiũ dicit peto.ꝛ inſtanter ac inſtantiſſime peto. vt.ſ.§. priori.in prin.pro vna vice reputatur.ff. de iudi.nõ nunq̃.nec ſufficit ar.xxxj.q.ij. lothari⁹. debet ergo petere preſente notario per legitima interualla ſaltem vnius diei.ff.de pu.in.l. inter. alias non valet appellatio.vt in pre.c.ab eo.ꝛ in pre.l.quoniaz.fm p.de ſamp.ſed certe hic non vidi opponi.nec h⁹ multum approbo.ſatis enim ſatiſfacit iuri qui inſtãter
g petit die qua appellat. ꝛ in ipſo actu appellandi⁹.
15 ¶Sed nunquid in libello appellationis eſt neceſſe apoſtolos petere.videtur q̃ ſic.vt in decre.cordi. ꝛ in pre.l.de libellis.di.ſ.fi.dic contra cuz ſufficiat fieri vſq; ad.xxx.dies.vt ſupra de hoc no.ff.de ap.l. j.in fin. ¶Item no.qõ ſi iuder qui nonvult apoſtolos concedere poſt appellationem in cauſa proceda nullus eſt proceſſus.niſi appellationi fuerit renunciatum.vt in pre.decre. vt probatiõ.item ſicut
h appellatio fit in ſcriptis ſic ꝛ apoſtoli debẽt in ſcriptis dari ſm.d.m.ar.C.de ap.ſi quis.ꝛ.l. litigatoribus que eſt.ij.q.vj.ad fi.q.ꝛ.ij.q.j.in primis non dico peti.licet cautela fit.vt ꝛ de petitione fiat publi
i cum inſtrumentum.ꝛ cautela nõ noceti.C. de teſtamentis.teſtiũ.extra de elec.li⁹.

De libellis in cauſa appel. formandis.

Nunc dicendum reſtat de libellis in cauſis appellationum formandis.k ꝛ quidẽ formabimus ſuper formis appellationũ ſ.in.§.j.poſitis. ¶Scias ergo qõ ſicut in eodẽ.§.in pri.declaratũ eſt. Omẽ appellaꝫ in iudicio: Omẽ extra. Si in iudicio:aut añ ſniam aut poſt. ¶Si añ ſic.oci.li.FOR.Coꝛaz vobis dño tali.ꝓpono ego talis q̃ cũ olim talis qõ ſup h⁹ iter

ADDZ.
Non nocet iſo lita tñ cautela iducit fraudez ꝓſumptã quia ꝓpter calliditatem hodiernaz vt pallient homines ſuas fraudes apponunt ꝛ iſerunt cautelas iſolitas ꝛ inſolitatas vt eſt gl.in.l.cũ allegas.c. de vſuris.ꝛ.in.l.ſi q̃s ſub auditio ne.ff.de condi. iſti.ꝛ dicit Andre.ſicul.of.vj. icip.illud.i medii.col.r.v.primo.iſte dolus. i.iiij.vol.ꝛ bar. i.l.hereditariũ ff.de bo.auc.iudi.poſ. vbi dicit cautelã by. ibi nutrire peccatum mortale iõ hmõi caute le doloſe ſũt reiiciende. Ben. Ferran.

Nc dicẽdũ formãdis.de his bonagui.ꝛ egy. ſparſim tractauerũt qõ omitto qz ꝑ pleni⁹.

Archivo Histórico Rosario

me ⁊ talem coram tali iudice verteretur. idem iudex mihi indebite ⁊ irrationabiliter minas intulit. qđ nisi soluerem aduersario. ⁊. que dare de iure non tenebar. vel nisi responderem positioni que impertinens erat. me excõicaret. vel. r. lib. a me extorqueret ⁊ huiusmodi vel excõicationis excep. ℈ aduersarii propositam vel pactis de non petendo vel suspitionis. vel fori. ⁊ hmõi prosequere causas. ℈. in premissis appellationũ formis positas admittere denegauit. vel non esse admittendam interloquẽdo ꝓperã ⁊ inique decreuit. vñ et bis sentiẽs me indebite prægrauari. sedẽ duri apl'icã appellandum. cuius q̃dẽ appellationis cãm sanctissimus pr̃ clemẽs dñs pa. iiij. vobis cõmisit audiendam ⁊ fine debito terminãdam quare peto p vos ꝓnunciari dictũ iudicẽ male ⁊ inique pcessisse. vel perperam ⁊ inique interlocutũ fuisse. ⁊ me ab eo legitime appellasse: dictasq; exceptiones admittẽdas esse. peto et cassari ⁊ irritari interlocutoriã ipsam ⁊ processum ⁊ quicq̃d post prefatã appellationẽ in meu⁊ preiudiciũ esse noscit attẽtatum videlicet. ℔ ⁊ ℔a ⁊ qđ postea in principali negocio procedatis. extra de. rescrip. dilect⁹ fili⁹ extra. e. dilecto. ⁊. c. vt debitus. ⁊. c. cum speciali. ⁊. c. cum cã. in fi. C. de rebus cre. generaliter. §. si autem. Pañ. no. extra. e. tib. consulnit. ꝙ appellans nunq̃ dz petere reuocari. qđ post appellationem factum est. sed quicquid ℈ appellationẽ factum est ⁊ ei annexa. vt extra. e. sollicitudinẽ. ⁊ de procur. auditis de hoc. ℈. de ap. §. nouissime. versi. ⁊ no. qđ ⁊ se. hoc autẽ quod in fi. dixi. ⁊ postea in principali ⁊c. in ro. cu. non seruatur. quia eo ipso quod pronunciaẽ bñ appellatum per consequens patet quod ipse habet in principali questione cognoscere. vt patet in premissis conco. ⁊. ij. q. vj. ad fi. q. ⁊ no. in pre. c. vt debitus. ✝ Item de expensis non pono in libello. qz appellatus qui habet iustã causam defendendi sententiam pro se latam nõ debet in eis cõdemnari. in curia vero vide indistincte peti tam ex parte appellantis quam appellati. sed de hoc dic vt. ℈. de expẽsis. §. nunc videndum. ver. qđ de appellato. ✝ Si autem appellatus prosequatur ap. qz appellas nõ vult prosequi. sic conci. lib. ZJB. Coram ⁊c. vt. ℈. vsq; verteretur. iunge: quia idem iudex eidẽ ꝓcepit sicut debuit vt tali positioni que pertinens erat responderet. vel qz sibi cõminatus fuit sicut decet iudicem facere. vel qz talẽ exce. friuolaz quã posuit denegauit admittere frustratorie in vocem appellationis prorupit. cuius quidem ⁊c. vt. ℈. in proxi. li. vsq; iudicem. adde bene ⁊ iuste processisse. ⁊ dictum talem male ⁊ frustratorie appellasse. peto etiam eaz mihi in expensis legitimis condemnari quas in processu iudicij declarabo. ff. de offi. presi. obseruandũ extra de ap. pastoralis ⁊. c. cum cessante. ⁊. c. reprehẽsibilis. C. quomodo ⁊ quando iu. aur. qui semel. extra de rescri. ex parte. ij. q. vj. omnimodo. ⁊. l. appellatore. vel sic. ZJB. Coraz ⁊c. ꝓpono contra. p. ꝙ cum idem. p. me per talem autoritatem vt dicitur apostolicam contra iura feciſſet vocari ad tales locum vbi nequit haberi copia iuris peritorum excipiendo proposui contra eum coram eo. quod ibi respondere non tenebar. petens mihi locum idoneũ assignari. quam exceptionem coram illo me obtuli probaturum. ipse vero exceptionem huiusmodi nedum non admisit. sed in eodem loco contra iura processit ⁊ dictũ. p. in rei petite pos. induxit ꝓpter qđ indebite sentiens me grauari. ad vos vel ad sedem duxi apl'icam appellandum quare peto per vos pnunciari me bene appellasse. ⁊ eum perperam ꝓnunciasse. cassari et ⁊ irritari: cassum nullum ⁊ irritum nunciari. pcessum post dictã cãm ap. per dele. ipsuz habitum peto et expensas factas. ⁊ protestor de faciendis extra de rescri. presenti. ᶜ extra de eo q̃ mit. in pos. cã rei ser. cum venissent. de re iudi. cum sup⁹. ✝ Item debet dari lib. super appellationibus in iudicio a grauaminibus interpositis no. ℈. de libe. concep. §. nunc dicẽduz ad fi. v. sed nunq̃d. ✝ Si vero a sua appelleẽ sic li. conci. ZJB. Coram ⁊c. ꝓpono contra. p. ꝙ talis iudex in tali causa specifica: vt. ℈. §. j. ver. si aũt que coram eo. inter dictuz. p. ⁊ me vertitur procedens contra me ꝓ eodẽ facto diffinitiuam sententiam: si sententia dici valeat me non citato nec conuicto: vel iuris ordine postposito promulgauit ego vero ex hoc me ⁊ causam meaz senties indebite prægrauari. ab ea tanq̃ iniqua viua voce vel in scriptis ad sedẽ ap. appellaui cuius appella. prosecutioni talem duxi terminum statuẽdum quare peto per vos pronunciari me bene ⁊ legitime appellasse dictamq; sententiam si sententia dici potest nullam cassam ⁊ irritã pronũciari ⁊ nullius fore momenti declarari vel si aliqua esset peto eam tanq̃ iniquam remedio ap. cassari. ac iniustaz pronunciari. ℔ forma probatur extra de in inte. resti. ex litteris in fi. extra de fide instru. cum Joãnes lex tamẽ. C. de ap. eos in fi. dicit ꝙ qui de ap. cognoscit debet tantuz pronunciare ap. iniustã esse vel iustam ⁊. ij. q. vj. in fi. quare dicunt quidaz qđ eo ꝙ ap. legitimam pronunciat priorem sententiaz infirmat ⁊ eõuerso. vt not. C. de sen. ⁊ iter. presens. j. proxi. versicu. in summa. tamen de facto petitur quottidie vtrunq; ſ. pronunciari ap. legitimam ⁊ sententiam infirmari ⁊ econtra. qz abundans cautela non nocet. C. de testamentis. testiñ. ff. de re. iur. nõ solent super hoc vide qđ no. plene fm papam extra. e. dilecti filij prioz ⁊. ℈. de sentẽtia. §. vt autem versic. in iudice aũt. ✝ Item vtrũq; premissoruz simul peti põt ſ. cassaz nunciari. ⁊ cassari qđ dic. vt. ℈. de sententia §. iuxta. v. sed nunquid. Vel sic. ZJB. Coram ⁊c. vt. ℈. proxi. vsq; procedens: iunge partim seu super quibusdam articulis ꝓ me. ⁊ partim seu super quibusdam contra diffinitiuam sententiam. promulgauit. prout in ipsa sententia plenius noscitur contineri. vel specifica si vis in quo contra te lata est ego vero a dicta sententia quatenus contra me lata extitit duxi ad sedem ap. appellandum: vel dic a qua vtraq; pars appellare curauit. quare peto per vos pronunciari me bene appellasse. ⁊ dictum iudicem perperam processisse dictam sententiam. si sua ⁊c. vt. ℈. proxi. vsq; in fi. ⁊ si vis iunge. ⁊ quatenus ꝓ me lata est eam peto executioni mandari. ⁊ dicto. p. super sua appellatione frustratoria perpetuum silentium imponi. extra de testa. raynucius. ⁊. c. raynaldus. ⁊ no. in pre. c. dilecti. fm papã. Vel sic. ZJB. Coram ⁊c. ꝓpono contra. p. qđ cũ idem. p. me coraz tali iudice super re vel causa tali traxisset in causam iudex ipse perperã ⁊ inique in causa ipsa iuris ordine postposito. vel non seruato processẽs. super re ipsa vel causa ⁊ super damnis ⁊ sumptibus cõtra me diffi. sen. promulgauit. a qua sententia sentiens me grauari ad vos vel ad sedẽ ap. appellaui. veruz appellatione pendente. ⁊ facta iam per vos citatione in causa appellationis. idem iudex superadens grauamen grauamini. sententiaz ipsam duxit executioni mandandam quare peto dictaz executionem. ⁊ quicquid post prefatã ap. actum est ante oia reuocari. ⁊ in statum debitum reduci. quo facto peto per vos ap. meam iustam pronunciari ⁊c. vt. ℈. extra de iureinr. veniẽtes. extra de ap. dilectis. ⁊. c. romana. de consti. cum. m. ferrarien. in fi. ⁊. ℈. de ap. §. nouissime. v. ⁊ no. qđ ⁊ se. ibi etiam no. qualiter formabitur petitio super reuocatione attentatoruz post ap. Vel sic. ZJB. Coraz ⁊c. ꝓpono contra. p. ꝙ cum inter eum ⁊ me super hoc coraz. R. iudice questio verteretur. idemq; iudex rite procedẽs ꝓ me contra diffi. sen. protulisset. profatus. p. vt dicit appellans. cuidam. h. causam ap. obtulit delegari qui h. in causa perperaz ⁊ inique procedens vel iuris ordine non seruato. vel lit. non contesta. ⁊ vel me non citato. de facto pronunciauit dictum. p. bene appellasse. ⁊ dictum. R. male pronunciasse. a qua pronunciatione duxi ad sedem ap. appellandum. quare peto per vos pronunciari. per me bene ⁊c. ✝ Si autem post appellationem a grauamine vel interlocutoria interpositaz feratur sententia dif. qua ẽt appellatur sic conci. lib. ZJB. Coraz ⁊c. ꝓpono contra. p. ꝙ cum inter me et vna parteꝫ eum ex altera. super tali re vel coram. R. iudice questio verteret. talẽ coraz eo exceptionẽ vel suspitiois cãm ℈ eã ꝓpositam admittere per suam interlocutoria. vel procedendo in causa admittere denegauit vel in hoc me grauauit: quare ex ꝓmissa causa duxi ad se. apo.

appellandum

tem non protestari ego autẽ lit. pte. rñ. ꝙ excep tio de q̃ habeẽ mentio in libello ⁊ cuius occasione fuisse dicitur appellatuz non fuit ꝓposita coraz iudice ẽt si fuit ꝓposita appellãs nõ obtulit se ꝓbaturum ⁊ si obtinuit iudex non recusauit admittere qđ si fecit non fuit obstãs cãm appellatum. ⁊ si obid fuit appellatiõ non tñ. j. r. dies ⁊ si appellauit j. dictũ tps nõ tñ fuit. j. tps legitimũ pcessus quare dico narrata prout narrant nõ eẽ ℣az petita fieri non debere. ⁊ dicit talẽ rñsionẽ scribendam in actis.

¶ Dilecti filij prioz vbi scripsi in glo. dicit inno.

a ¶ Hoc ⁊ hoc. vt velle autoz quod petẽs revocari attenta ta illa expẽdire debeat in libello. cõtrariũ scripsi in decr. a cõsuluit statim allegata i fi. vt scripsi post Jn no. ℣ resti. spo. b cti ad sedem in princ. in gl. no. libelli accessoria bñ admittitur in libellis fine specificatiõe secus si nõ essent accessoria secũdũ cuz. vt dixi de or. 2 cog. cap. ij. post prin. in gl. dicebaẽ qđ ẽt vide ℈. ℣ libel. cõ. §. iam nñc videndum. ℣. Jtẽ tales. ⁊ vide qđ no. de libel. obla. c. ij. in. j. glo. ℣. in vniuersalibus procedat ergo hoc dictũ cũ principaliter petiẽ attẽtatoruz revocatio. de his statiz remittã. ⁊ ad materiã faciunt q̃ scripsi ℣ sepul. certificari i. q. vj. ⁊ sequẽtib⁹. ADDE old. osi. ccvj. in fi.

b ¶ Cõsuluit. ij. ⁊ vide qđ post cum ⁊ hosti. ibi scripsi sup finẽ j. glo. ⁊. e. ti. dilecti vit. in pri. magne gl. ⁊ in eius fine.

c ¶ Presenti. q̃ hodie nõ habemus sed dic vt eo. tit. statutuz c lib. vj. d

d ¶ Eũ super. ℈ tales libellos loquẽtes de exceptiõe nõ admissa egy. c. ixx viij. docet sic li 4

*ADDJ.

a ¶ Tanq̃ turbetur.

Adde omnino videndũ. Hui do. pa. in questionibus suis in. q. ccccxxvj. incip. cum materia appellationuz. col. xij. in. lxv. q. vbi si possideas rem aliquã dubitatiõibus turbari in possessiõe sua appellet extra iudiciuz an talibus appellatio sit alicui⁹ effectus. Ben. Ferran.

b ¶ Conferri vt in de. de rescri. auditor ⁊ vide ꝙ ibi not. in. j. gl. an sit hoc ne cesse. vt in libello petatur conferri.

a Spectat videre q̃d iuris sit cuz extra iudicium appellatur: puta ne possessio cui quam turbeẽ ⁊c. vt. §. ij. in forma ego. prior. ⁊ tunc sic lib. 9ci. ZJB. Coraz ⁊c. propono contra. p. a quo cum timerem ex verisimilibus causis turbari seu inquietari in pos. talis rei quã q̃te ⁊ pacifice possidebã ⁊ possideo. seu ꝙ me ipso iudiciario ordie postpositio spoliaret. duxi ad se. ap. appellandũ ne me in pos. ipsa inquietare presumeret: seu etiam molestare cũ non sit sibi ius talia faciendi. quare peto. ap. meam iustam ⁊ me legitime appellasse. pnũciari. ⁊ sibi imponi perpetuum silentium super inquietatiõe seu perturbatione dicte mee. posſ. extra. e. cuz teneamur. vel forma. vt. ℈. de cã pos. §. in retinende. ¶ In appellationib⁹ aũt bñficialib⁹ prout varij occurrunt articuli. varij possunt libelli formari de quibus licet dictum sit. ℈. de act. seu peti. §. super actionibus. tñ hic alios exempli gratia formemus ⁊ primo sic. ZJB. Coraz ⁊c. propono contra. p. ꝙ cuz felicis recordationis dominus Alex. pap. iiij. ꝓ me sub ea forma qua pauperibus clericis scribere consuevit. decano ⁊ capitulo talis ecclesie. ꝓ monitorias. secundo in virtute obedientie. suas litteras direxisset. demũ mihi ad talem archidyaconum litteram concessit executoriam: q̃ dictos decanũ. ⁊ c. monuit. vt mihi de bñficio ecclesiastico cum cura vel sine cura ad coram collationem spectante. si tũc vacaret. vel ꝙcito ad id se facultas offerret iuxta mandatum apostolicũ prouideret. in ℈ dictores ⁊ rebelles excõicationis sñam proferendo. ipsi vero spiritu inobedietie seu rebellionis ducti monitionem. ⁊ excõicationez prefatas vilipẽdentes. quãquã id facere potuissent. tñ facere neglexerũt. ad se. apo. friuole ac frustratorie vt dñ appellãtes: q̃re peto ꝓ vos dñe auditor mihi puideri in dicta eccl'ia cuz offerat se facultas iuxta mandatum apostolicum supradictuz. peto etiã eos in expensis legitimis quas tantum facio ꝓ eo ꝙ appellauerunt sustratorie condemnari extra de prebẽ. cum sedm. ⁊ de eta. ⁊ qualita. cum contingat. extra de rescrip. cõstitutus. Vel sic. ZJB. Coraz ⁊c. propono contra. p. ꝙ oliz talis tali suis dedit litteris in mandatis. vt cum tale beneficium tanto tpe in tali ecclesia vacasset ꝙ eius collatio erat ad sedẽ ap. devoluta ipsum mihi conferre deberet. amoto ab eo quolibet illicito detentore. verum cũ dictum beneficium per eum iuxta tenoreẽ mandati apostolici mihi conferri peterem ac ẽt assignari. ꝑdictus. p. temere se opponens duxit ad se. ap. appellandũ. quare peto per vos pronunciari eum friuole appellasse. ⁊ in expensis legitimis condemnari. peto etiã per vestram sententiam declarari domine auditor beneficium illud mihi debere ⁊ conferri. ⁊ ipsum mihi peto per vos de facto cõferrib⁹. ⁊ protestor de expensis faciendis. extra de concess. preben. cum nostris. ⁊. c. litteras. ⁊ in pre. ℈. super. act. ver. sed si ad ipsam. Vel sic. ZJB. Coram ⁊c. ꝓpono contra

appellandum verum idẽ. R. iudex post ap. hmõi ⁊ eius cognitione pẽdente grauamen grauamini superaddens ea spreta de facto in me sententiam excõicationis tulisse dicitur. diffi. q̃z contra me sñiam promulgasse. a qua ẽt ad cautelam sedem duxi ap. appellandum. quare puto me bñ appellasse ⁊ dictũ iudicem perperam processisse pervestram sñiam declarari dictũq; processum ⁊ sñiam ⁊ quicquid post dictas ap. secutum est per vos cassum nullum ⁊ irritum nunciari. vel si aliquis esset peto illum cassariz irritari. ⁊ iniustum pronunciari ⁊ me ad prosecutionem ꝓbationem coram nobis admitti in eo statu in quo causa fuisse cognoscit coram dic. r. tpe pri me appellationis ab eo emisse. item peto damna ⁊ expẽsas ⁊c. verũ aduocati talẽ libellũ coꝛã me in palatio sepe impugnant. dicentes ꝙ si constat primã appellationẽ legitimã eẽ nec sñia nec appellatio secuta valet. itẽ appellando post a sñia diffi. vt recessisse a prima app. sed tu dic: vt extra de re iudi. c. j. ⁊ ℈. de sñia. §. iuxta. ℣. quid ergo si appello.

De libellis in cã appella.

extra iudicium facte formandis.

Spectat videre q̃d iuris sit cuz extra iudicium appellatur: puta ne possessio cui quam turbeẽ ⁊c. vt. §. ij. in forma ego. prior. ⁊ tunc sic lib. 9ci. ZJB. Coraz ⁊c. propono contra. p. a quo cum timerem ex verisimilibus causis turbari seu inquietari in pos. talis rei quã q̃te ⁊ pacifice possidebã ⁊ possideo. seu ꝙ me ipso iudiciario ordie postpositio spoliaret. duxi ad se. ap. appellandũ ne me in pos. ipsa inquietare presumeret: seu etiam molestare cũ non sit sibi ius talia faciendi. quare peto. ap. meam iustam ⁊ me legitime appellasse. pnũciari. ⁊ sibi imponi perpetuum silentium super inquietatiõe seu perturbatione dicte mee. posſ. extra. e. cuz teneamur. vel forma. vt. ℈. de cã pos. §. in retinende. ¶ In appellationib⁹ aũt bñficialib⁹ prout varij occurrunt articuli. varij possunt libelli formari de quibus licet dictum sit. ℈. de act. seu peti. §. super actionibus. tñ hic alios exempli gratia formemus ⁊ primo sic. ZJB. Coraz ⁊c. propono contra. p. ꝙ cuz felicis recordationis dominus Alex. pap. iiij. ꝓ me sub ea forma qua pauperibus clericis scribere consuevit. decano ⁊ capitulo talis ecclesie. ꝓ monitorias. secundo in virtute obedientie. suas litteras direxisset. demũ mihi ad talem archidyaconum litteram concessit executoriam: q̃ dictos decanũ. ⁊ c. monuit. vt mihi de bñficio ecclesiastico cum cura vel sine cura ad coram collationem spectante. si tũc vacaret. vel ꝙcito ad id se facultas offerret iuxta mandatum apostolicũ prouideret. in ℈ dictores ⁊ rebelles excõicationis sñiam proferendo. ipsi vero spiritu inobedietie seu rebellionis ducti monitionem. ⁊ excõicationez prefatas vilipẽdentes. quãquã id facere potuissent. tñ facere neglexerũt. ad se. apo. friuole ac frustratorie vt dñ appellãtes: q̃re peto ꝓ vos dñe auditor mihi puideri in dicta eccl'ia cuz offerat se facultas iuxta mandatum apostolicum supradictuz. peto etiã eos in expensis legitimis quas tantum facio ꝓ eo ꝙ appellauerunt sustratorie condemnari extra de prebẽ. cum sedm. ⁊ de eta. ⁊ qualita. cum contingat. extra de rescrip. cõstitutus. Vel sic. ZJB. Coraz ⁊c. propono contra. p. ꝙ oliz talis tali suis dedit litteris in mandatis. vt cum tale beneficium tanto tpe in tali ecclesia vacasset ꝙ eius collatio erat ad sedẽ ap. devoluta ipsum mihi conferre deberet. amoto ab eo quolibet illicito detentore. verum cũ dictum beneficium per eum iuxta tenoreẽ mandati apostolici mihi conferri peterem ac ẽt assignari. ꝑdictus. p. temere se opponens duxit ad se. ap. appellandũ. quare peto per vos pronunciari eum friuole appellasse. ⁊ in expensis legitimis condemnari. peto etiã per vestram sententiam declarari domine auditor beneficium illud mihi debere ⁊ conferri. ⁊ ipsum mihi peto per vos de facto cõferrib⁹. ⁊ protestor de expensis faciendis. extra de concess. preben. cum nostris. ⁊. c. litteras. ⁊ in pre. ℈. super. act. ver. sed si ad ipsam. Vel sic. ZJB. Coram ⁊c. ꝓpono contra p. ꝙ cum olim me recepto in canonicum ⁊ in fratrez talis ecclesie talis prebenda ibi per obitum talis vacasset. ipsaq; tanq̃ debita mihi collata fuisset: ⁊ in ipsius possessione vel quasi inductus forem eaq; tenuissem ⁊ possedissez pacifice ⁊ quiete. demũ ipse p. falso asserens eaz vacare tacito de iure meo de ea sibi prouideri: ⁊ fe inuestiri procurauit in meuz prejudicium ⁊ grauamen: ⁊ super ea mihi indebite se opponit. qđ quãcito ad meam peruenit noticiã duxi se. ap. appellandam. quare peto appellationem meam per vos pronunciari legitimam ⁊ tam litteras per dictuz. p. obtentas ꝙ processus omnes per eas quocũq; modo habitos cassari ⁊ irritari. ⁊ cassos seu irritos nunciari. ⁊ super dicta prebenda sibi perpetuum silentium imponi. cum nullũ ius habeat in eadem: ⁊ eaz ad me de iure pertinere per vestram sententiam declarari ⁊ decerni. peto etiaz expensas factas quas tantum estimo. ⁊ de faciendis protestor. extra de prebẽ. relatum. ⁊. c. dilectus. Vel sic. ZJB. Coram ⁊c. propono ego procurator talis epi ℈. p. qui cum litteras apostolicas sup receptione ac prouisione sua in tali ecclesia ad talem archidyaconum impetrassez. idemq; archidya. cuz ad executionem earũ. pcederevellet ex parte dicti epi. quedam fuerunt ꝓposita quare archidyaco. pcede re non debeat. sed eo hoc nõ admittente fuit ex pte dicti epi ad sedẽ ap. appellatum. ⁊ lz ad dictuz epm receptio canonicoruz in dicta ecclesia non pineat. ꝑtertu tñ receptionis ⁊ alias post appellationez ℈ epm pcedere presumpserunt. quare peto ꝓ parte epi bene fore appellatum ⁊ p ipsum archi. male fore pcessum p vestram sententiaz declarari. ⁊ appellationem ipsam iustam decerni. cessari etiam ⁊ irritari. ⁊ cassum ⁊ irritum nunciari quicquid per ꝑfatum archidya. contra dictum epm forte fuerit attẽtatum: ⁊ omnia reduci ad eum statum in quo tempore ap. emisse fuisse noscuntur. peto etiam expensas ⁊c. Vel sic. ZJB. Coraz ⁊c. ꝓpono contra epm ⁊. c. agatheñ. ecclesie. quod cum ad. r. litteras apostolicas impetrassem vt in ꝑfata ecclesia me recipi faceret in canonicum ⁊ in fratrem. mihiq; de ꝑbenda si qua tunc vacabat vel quam primum ad id se facultas offerret. puidere curaret idem. i. volẽs mãdatum ap. exequi vt debebat ꝑfatis epo ⁊ capitulo dedit in mandatis. vt me in canonicum reciperent ⁊ in fratrem. puidentes mihi ⁊c. iuxta ipsarum oñi Pape continentiaz litterarum. alioquin certa die ipsis ꝑfixa coram eo ꝓponerent quare id facere nõ deberent. verũ lz ex parteiꝑoz multa foret coꝛã eodem obiecta. nihil tamen rat. onabile ostensum extitit aut ꝓbatum qđ ꝑdicti mandati executionẽ impedire deberet vel etiam retardare ꝓpter qđ idem executor eosdem pemprozie monuit vt me recipe rent ⁊c. vt. ℈. ⁊ qz ipsi spiritu inobedientie ducti ꝑfatam monitionez vilipenderunt. iõ eos noiati excõicauit in scriptis exceptis tali ⁊ tali qui ipsam offiarent. a qua monitiõe ⁊ excõicatione ex parte ipsorum fuit ad sedem ap. appellatuz. quare peto dictã ap. cassari. cassam ⁊ friuolam nunciari: ⁊ nullius fore momenti decerni. dictũq; pcessum ꝙ ipsum. r. habitum legitimum ⁊ iustum fuisse ꝓnunciari. ⁊ confirmari decerni. ⁊ sententialiter me recipiendum fore in dicta ecclesia in canonicum ⁊ in fratrem ꝙidendumq; mihi fore de ꝑbenda ⁊c. iuxta apostolicarum contentiam litterarum eosdemq; debere ad id per cen. ecc. coarctari. dictam etiam excommunicationis sententiam vsq; ad satisfactionem condignam facere observari ⁊ etiam eam per vos modo canonico aggrauari. ¶ Qualiter autem in causa appella. extra iudicium emisse formabitur petitio super reuocatione attentatoruz. vide. ℈. de appellatio. §. nouissime. versicu. ⁊ no. qđ ⁊ seq. ✝ In summa not. qđ quandoq; petitur in libello sententiam post appella. latam pronunciari nullam. vt extra de ap. dilecti. ij. ᶜ quandoq; infirmari. extra de testamentis. Raynaldus. quandoq; revocari executionem sententie a qua extitit appellatum. vt extra de iureiuran. venientes. quandoq; simpliciter sententiam non tenere. vt extra de appella. ᵈ dilecti. ij. ᵈ quandoq; processum post appellatio.

¶ Dilecti. ij. corrige. iij. nõ ponderauit autoz ꝙ ꝓia decre. ti. incip. dilecti vnde tertiam allegat ꝓ secũda hic. ⁊. j. alleg. secunda ꝓ prima.

¶ Dilecti. j. correxi. ij.

Archivo Histórico Rosario

a ¶Petitiones. Inno. fuit hoc verbum z consiliuz quod statim sequitur vt scripsi in pre. decre. dilecti. vlti. in princ. magne glo. vbi etiam vide quid ad cõsiliũ addit hosti. in forma libelli. z est hoc z quicqd post z ꝫ ipsam in mei preiudiciũ attẽtatum est in irritum revocari.

¶Bal. De appellationibus. Rubrica.

b Forma appellationis a cõminatione a grauamine ab interlocutoria a diffinitiua i. §. an omnia. B. Itẽ de im. que reqruntur cum appellatur ab interlocutoria vl grauamie. §. j. z B.

¶An ꝑsumatur appellatio in scriptura redacta vl i scri. interposita sentit qõ nõ. §. añ c oĩa. x. z notabiliter. B. nec sen d tentia ꝑsumitur in scriptis lata. l. fideicõmissa. §. j. de le. e iij. per Jaco. C. de sentẽ. ex pi. reci. l. ij.

¶Dies inser f tus in scriptura appellationis ꝓuata nõ ꝓbat diem. sed g debet scribi p notarium ver. hoc añt scias. h

¶Põt simul i agi de nullitate z iniusticia z tacite venit nullitas. x. quidã k autẽ. H. vidẽ. ꝛ. de ap. §. ꝓcedit.

¶Qualiẽ forꝫ metur appellatio coram honestis viris. item de forma ꝓtestationis metus. ver. illud. z. x. seq. H.

¶Aliud est confirmare appellationem aliud geminare appellationem z aliud geminare. z qui geminat potest se iuuare ex appellatione secunda ver. ti. H.

¶De appellationibus extraiudicialibus no. eas ante grauamen interponi. secus in iudicialib⁹ in. §. restat. in fi. B. si timeo ne episcopus de facto expellat me de possessione vel faciat contra meam exceptionẽ possum appellare. B. de speciebus apostolorum z eorum formis. §. sequitur per. B. dicitur sepius petere apostolos qui semel dicit peto sepe z sepius. versic. pe. argumen. ff. de pigno. acti. l. iij. in glo. ordi.

¶Forma libelli super appellatiõe vel grauamine vel interlocutoria vel diffinitiua. ff. nunc dicendum. H.

¶De diuersis clausulis libellorum appellationis. §. fi. ver. fi. z an oblatio libelli oblatiõis fit de processu cause appellationis dicit Bart. q̃ non in rubro. C. de in ius vocã. z ideo die feriato offerri potest bal. nec etiam admisso iudicis admittentis libellum operatur. C. de tempo. ap. l. fi. §. illud Bar.

¶De peregrinantibus. Rubrica.

c ¶Ad summistas recurre. z maxime ad hosti. qui declarat de qua peregrinatiõe intelligatur Rubrica. hoc idem auctor qui super illa sola libellum formauit generalius de peregrinis. ꝫ. de treu. z pa. c. ij. cuz concoz. quomodo autem eis prouideatur si furta vel damna sustinent in hospitio. naui vel caupona. plene prosequitur auctor. j. de fur. §. j. v. alia quoq. vsq; ad ver. porro cum.

Hoc ti. sic conci. lib.

d e ¶Iter. vide qõ de forma huius clausule scripsi de rebꝰ ec. nõ alie. episcopi in glosa sumitur hec ad fi.

f ¶C. vnico. Et vide quod ibi post Hosti. scripsi. in fi.

g ¶Cum teneamur. vide quod ibi dixi. in glo. magna. z super. j. glo.

h ¶De confirmatione vtili vel inutili. Rubrica.

i ¶Recurre ad summistas z vltra remissionem quam hic auctor dat. in fin. vbi remittam ad questiones videas de formis confirmationem z casus quibus secundum stilum curie non dantur. ꝫ. de re scrip. ꝓsent. §. ratione forme. versi. sequiẽ videre.

l inter vos l. hãc materiam prosequere: vt supra de in m stru. edi. §. nũcm autem.

Incipit tertia particula.

n De vita z honestate clericorum. Rubricam.

Clericorum honestatem: prelatorũ cure reliquimus non iudiciali strepitu reseruamus. vt extra. eo. vt clericoruz i §. primo. z §. penul. extra de offi. ordi. licet.

De cohabitatiõe clerico-

o rum z mulierum. Rubricao.

k ¶Inter dilectos. Et ibi in glo. no. Innoc. dixi de confirmatiõe simplici. z illa q̃ habz clausulaz ad instar.

A Hoc ti. sic cõ. lib. ZJBEL. Coram ꝛc. ꝓpo. contra. p. sacerdotẽ vel diaconum q̃ ipse sepe monitus z prohibitus a familiaritate vel confabulatione vel cohabitatione talis suspecte mulieris sibi cohabitare vel in locis z horis suspectis confabulari non cessat: vel tenet suam ꝓpter fornicationem cõmittendam vnde magnũ scãdalum in populo oritur atq; error. quare peto ipsum ex offi. vestro puniri scõm canonicas sanctiones. extra. e. c. ij. z. c. se. z. c. tua. z ꝫ. dist. fraternitatis. extra de ꝓsump. litteris. z. c.

l ¶Cum inter vos. ꝫ nõ ꝓcederet si confirmatio pape cõfirmaret inualidum. facit de transact. c. j. in fin. tunc enizz libellus esset suꝑ confirmatione formandus.

De clericis coniugatis.

p Rubricap.

¶. §. nunc autem. z ibi post ꝓncip. innenies questionẽ venereal. xlix. cui etiam conuenit. liij. item vide. lvj. §. de sententia. §. vt autem versi. q̃d si papa.

Jecõci. li. ZJB. Coram ꝛc. ꝓpo. ꝫ. p. qui cum olim tonsuratus esset matrimoniuz cum tali ꝓfit. extra. e. c. j. verũ idez. ꝓ. nũc tonsurã reassumit abiectam. ne statutis m patrie subiaceat z vt debitis obsequijs z iusticijs me defraudet ꝛe cũ reddẽda sint q̃ sunt cesaris cesari. peto eũ cogi ad faciẽda mihi cõsueta seruitia z debita reddẽda. extra. e. ex parte. de vi. z ho. cle. c. vlt. de ꝓuile. ex parte. z. 23. q. viij. tributuz. Vel sic ZJB. Co. ꝛc. ꝓpo. ego sindicus talis vniuersitatz noie ipsius ꝫ. p. clericũ de tali loco q̃ lz ipse potius negociationib⁹ z q̃nibus secularibus q̃ diuinis vacet officijs: nõ vult tñ statutis eiusdẽ lociz cõsuetudinib⁹. z tallijs z aliꝭ subiacere. quare peto ipm p vos cogi z cogendũ fore decerni. in tallijs z aliꝭ cõibus eiusdẽ vniuersitatis negocijs contribuere. n sicut alij eiusdẽ vniuersitatis hoies quotiẽs expe-

ricoꝝ. Rubrica.

¶Ad summistas recurre habemus autem iura noua penalia que nõ vidit auctor contra clericos histriones eodem titulo. c. vno lib. vj. z nouissima contra clericos carnifices vel tabernarios vel vtentes habitu clericis inhonesto. in cle. hoc titu. c. j. z. ij. Questionem autem que ꝓpter decre. cum ab omni conuenit huic titulo an ordinarius possit in causa matrimoniali cogere partes vt salariuz ꝓ assessore deponant. ibi vide in fi.

Clericorum honestatem sed miroz q̃ non remisit ad reperto rium suum eo. titu. vbi collegit iura per que ꝓbat honestatem clericis indictam per singula membra. a vertice capitis vsq; ad plantam pedis.

o ¶De cohabitatione clericorum z mulierum. Rubrica.

¶Ad summistas recurre communicare volo quandam defensionem clerici concubinarij quam in curia euenisse didici. in causa beneficiali illuc reuoluta facte fuerunt positiones per vnum electorum contra reliquum q̃ rosetam tenuerat in concubinam. ille hanc negare voluit ponens per decre. vlti. de iureiuran. lib. vj. eum conuincere de manifesto periurio formans capitula q̃ publice illam in concubinam tenuerat. ille formauit capitula contraria qõ illa roseta tenuerat euz sibi in sua ꝓpria domo alimenta ꝓestãdo de facto acceptata fuit hec defensio contra periurium qõ apponebatur. z habuit curia de hoc solatium.

p ¶De clericis coniugatis. Rubrica.

¶Vide summistas. habemus autem ius nouum. qõ non vidit auctor eod. titu. c. vno lib. vj. de quo. j. dicetur. quatuor questiones dominicales habuimus de materia scilicet. ix. x. xv. z. xxx. de primis tribus vide eo. titu. c. vno. lib. vj. in glo. huic ergo z super ipsa de. xxx. vide de tempo. oz. cum scõm quasdã alias qõnes scripsi sup decre. Jo. eo. titu.

dit cõtribuunt.

a Jclí. conci. suis. ꝫ est reprobatum per decre. vnicam. e. titu. li. vj. que solum in duobus reseruat eis ꝓtui.

b ¶Dicit. salua pace illa decre. nõ loquit̃. de ꝓiugatis in q̃dus nõ est necessaria monitio. imo ꝫ ipo q̃ no defert habit̃ et tonsurã ꝑdũt ꝓuilegiũ. vt i ꝑ. c. vno eo. ti. li. vj. vt ibi scripsi invlt. gl. an vo illud recuperẽt resu 1 mẽdo habitũ. satis scripsi in decre. Jo. i. iiij. cõne.

c ¶. e. g. ideo ꝓxima. sed supꝰ allegata. xxiij. q. viij.

d ¶. c. no. ver. vt expressiꝰ de im mu. ec. eos q̃ in fin. lib. vj.

e ¶Clerozes nõ ꝓcedit hoc hodie in bis eiñ q̃ bus clerici nõ a gaudent ergo nec ipse. duoꝝ affit ꝓuilegio rũ q̃bus clerici tales gaudent nõ videñ vrores esse posse b particípes supꝑ hoc vide qõ scripsi. eo. tit. c. vno. li. vj. in gl. 2 vlti.

ADDE qõ Bal. ofil. ccxx. j. lib. consuluit clericos vroꝛes ducẽtes ñ gaudeꝛ ꝓuilegijs eoruz q̃ vroꝛes nõ ducũt z q̃b⁹ c collectis clerici possint astrigi taz ꝓ rebus suis quã ecclesiasticis vide ꝑ eũdẽ ofi. clvuj eo. vol. can clerici z ecclesie teneañ ad cõtributi. tallie facte ꝑ q̃ cõmune occasiõe obuiari rapiẽt extorsionibus ipsiꝰ cõe. vide ꝑ pe. ancha. cõsi. xcv. Et an teꝛ statoꝛ possit legare fundũ ecꝛ clesie cũ hoc q̃ teneañ ad onera ꝑ eũdẽ cõsi. cervij. z ad q̃s collectas teneatur clericꝰ z an vendendo vinũ oleũ frumentũ dicañ mercari vide ab. consil. vij. ij. lib.

✳ Additio. Adde tu an collecte possint imponi clericis vide Aler. consi. ccx. incip. z visoꝛcol. v. ver. preterea. in. ij. vol. z Guido. pa. in qõnibꝰ suis. q. lxxix. icip. an clerici z. q. lxxviij. vbi an ecclia teneatur cõtribuere recti laicis ꝓ reparatiõibꝰ memoꝛi ciuitatis. Ben. Ferran.

f ¶Non minus. vbi scripsi in gl. vt dr Jnno. vbi vide.

autem munera sordida dicantur habes multa. ff. de 8 mu. z ho. l. muneruz. vsq; ad patrimoniozz. ¶† Verum tamen non prohibeo ipsos vineas ꝓprias putare vel fodere. vel domos suas reficere z quod libet iustũ negociũ decens euz exercere ꝓpter diuersas eoꝝ necessitates: naz legimus apostolos negociatos fuisse. z manibus ꝓprijs victui necessaria quesiuisse. vt extra ne clc. vel mo. ca. i. ad fi. xi. q. iij. cauendõ. z. xci. di. §. j. de cõ. dist. v. jnunẽ. potest enim canistros facere seminare plantare rigare arboꝛes inserere apud aluea fabricare retia texere. libꝛos scribere. z similia: vt in ꝓe. c. nunquam lz ibi monachi non clerici instruantur. vt ibi patet in fi.

9 ¶Possunt etiam honestam mercaturã exerceꝛe s C. de epis. z cle. l. ij. Rñ. j. z emere honeste z vendere dũtñ ecclesias oio nõ negligant. vt. xci. dis. clericus ij. z. vt artificio honesto victũ querere. vt. e. di. c. ij. z iij. inhonestum ergo negocium z turpe lucrum eis inhibetur. vt. lxxxviij. dist. c. ij. z. xci. distin. §. j. z. xxiij. di. bis igitur. honestum vero conceditur: vt patet 10 ex premissis. ¶Ad huius autez articuli euidentiã clariozem. queritur si ad clericum ex patris vel alterius layci successione vel aliter peruenit aliqua res ex qua pater vel alius layeus debat collectam an clericus modo debit eandem collectaz ꝓ illa possessione. z videtur qõ non argu. C. lib. x. de imponẽda lucra. descrip. l. vnica. a contrario sensu vbi dicitur q̃ si persone conditio non mutatur. nec rei status conuenit mutari ergo a contrario ꝛc. Jtez oĩs inique exactionis acerbitas a clericis repellatur. vt. C. de episcopis z clericis. l. ij. in princi. z auten. item nulla z in ꝓe. §. nouarum. z. §. quis. z arg. ad h in consti. alex. de qua fit mẽtio infra de immu. ec. h verſic. sciasb. argumen. contra. ff. de senato. femine §. j. C. lib. x. de exac. tributoꝝ. l. fi. ff. de verbo. obliga. l. ij. §. ij. ibi non ex persona heredum. conditio obligationis immutatur. ff. de reg. iur. non debeo. z. l. heredem. z. l. qui in ius. ff. de verborum obligationi. l. ij. z. l. eadez, §. cato. ff. ad sylle. polla. ff. de iure fisci. l. fiscus. z. l. non intelligitur. §. si posteriozi ff. de vsur. si debitoꝛes. C. de non nume. pecu. si in- 11 ter. ¶† Item cum ꝓuilegiatus succedit ꝓuato vtitur iure ꝓuati. ff. de instito. actio. sed et si. z. l. si eius man. §. si pu. ff. de iude. heres. z. l. sed is. z vide tur expeditum. C. de episcopis z clericis. l. iij. z. C. fine censu. vel reli. omnes. dicunt quidamd. q̃d si i quid restat ꝓ preteritis annis siue in pensionibus soluendis illud soluent. quia res ad eos transit cum illo onere. ꝓ futuris vero nihil. sed vtentur ꝓuilegio. ff. de iure fis. filius. ff. de vsur. cuz qui dazz. §. debitoꝛes. Alij dicũt qõ si possessio illa erat scripta dare ꝓ solido z libꝛa ad collectas. q̃ quã docz patrimoniozum munera possessionibus indicuntur. vt. ff. de mu. z bono. rescripto. §. fi. z. l. munerum. §. patrimoniozz. tunc res ipsa onerata est: z cũ k onere suo transit. vnde clericus ad quem peruenit k ꝑ ea soluere tenetur k. ff. de actio. empti. z vẽdi. alienatio. ff. de acquiren. reruz domi. traditio. extra de deci. cum non sit. z ꝓbatur ꝫ in ꝓe. §. hinc datur. z capitulo tributum. z. c. cõueniozz. z no. in ꝓe. l. munerus. §. ab huiusmodi. alias non tenetur clericus. quia mutata persona mutatur z status rei: vt colligitur ex ꝓe. l. de ipo. lu. def. de nouo tamen nõ po- 12 test ad hoc ascribi. vt supra dixi. ¶† Sed certe cũ descriptio seu estimatio que fit ꝓ solido vel libra l non fit perpetua z certa. immo mutatur z variatur ꝓ o varietate imminentium negociozum. non videtur hmõi onus durare postquaz res peruenerit ad l ꝓuilegiatã ꝓsonã. l ¶Si aũt possessio illa certũ z ꝑpetuũ cẽsuz vel tributũ ꝺz illud cũ possessiõe transfit. z soluꝺz vt supra. ¶Quid si clericꝰ habẽs bona cõia cũ frib⁹ vel nepotibus idiuisa. vult illa oĩa defendere a collectis z aliꝭ muneribꝰ. ꝓtextu ꝓuilegij clericalis nunq̃d ꝓteſt: z vr q̃ sic argu. extra

g ¶Exercere. z ꝫ bos z macellarios de quibus. j. dicit̃ ꝓ uisum est per clemen. de vi. z ho. cle. c. j.

b ¶Uer. z scias cuius pars habetur de censi. q̃q̃. z reliqua ꝺ imu. ec. c. j. li. vj. vide qõ ibi scripsi in. j. glo.

i ¶Quidaz albe. gal. in ti. de mu. z ho. ver. añ penulti.

k ¶Tenetur. facit de hereti. accusatus. §. si vero. in fi. lib. vj.

l ¶Persona z. facit. x. q. j. nonerint. z de in re pa. c. vno. li. vj. cũ concoz. z archi. i decre. j. de imu. ec. li. vj. vbi ad litteraz ꝓsuit. ver. alij dicũt vsq; huc

Universidad del Rosario Archivo Histórico

dixit hoc tenendū maxime cū talia fm ius imponi debeant. C. quēad. ciui. mu. l. vlti. li. x.

ADDE vt per Pet. de ancha. consi. ccciij.

a ¶Et. l. se. ꝛ vide qđ scripsi de im. ec. non minus. sup glo. pe.

b ¶Clin. in decre. j. co. ti. vbi hoc scripsi.

ADDE qđ abb. osil. lxv. in fi. quarti dubij tz q p sponsalia ō futuro clericus in minoribus constitutus non perdit beneficium.

¶Bal. de clericis coniugatis rub.

ROn p deest cle rico cōiugato qui dimisit habitum reassumere habituz cui semel renūciauit. H. clericus ꝓiugatus teneť solvere datia collectas ꝛ gabellas p bonis p pñs. alij dicūt qđ non teneť si portat habitū ꝛ tonsuraz. Si autē possessiones sunt tributarie. fz vt estimo cōmunis allibratē tūc dst qđaz qđ debeť collecta. Alij contra. faciunt qđ no. ff. ad muni. l. incola iam. Si aūt clericus est tabernarius vel cerdo non hz ꝛmunitatem. fz rōne artis teneť fm legē ciuitatis. C. de iurisd. om. iu. l. fi. C. ō epi. ꝛ cle. l. ij.

¶Quid de clerico habēte bona cōia cū fratrib⁹ itē qđ si frater laycus donat bona fratri clerico in fraudem collectarū ti. de clericis coniug. ꝛ gaudet ꝓuilegio persone non rerum.

c ¶De clericis nō residētibus in ecclesia vel prebenda. Rubrica.

¶Glide summistas ꝛ ius nouū eḡssimū. qđ nōvidit auctor. emanauit circa h. eo. ti. c. vno. li. vj. Est sciendū q rof. in lib. iur. ca. cōiungit has quatuor rubricas de preben. de cle. nō resi. de ꝛce. p̄bē. ꝛ ec. nō va. de institutionibus. dicēs q hec ad ius ciuile nō ptinēt supple. ꝛ iō de his in libellis iuris ciuilis nō tractauit q ipsorum materia cōuera iō de illis simul tractare itēdit p̄sēť tñ h̄ diuisim ordine de quo. s. nō fuato. qz in tractatu p̄bēdarū rubricā iserit de' ꝓcel. p̄bē. ꝛ eccl'e ꝛc. alś est rubrica qñ p̄bēda sit ōferenda. alias est fine rubrica ad pcin. scē col. ibi ꝑsideranda est aūt ꝛc. scdo inserit de ista sub rubrica cui sit ōferēda p̄bēda dicēs inter cetera eā ōferēdā residere parato. ꝛ sic p̄seť materiā tituli. Circa quā q̄ro qñ iciplat currere q̄nquennīj titio p papam gratiose ꝓcessum de recipiēdis p̄bēde fructib⁹ in absentia. itē q̄ro de scdo q̄nquēnio ipetrato p eundē pendēte pcio ꝛ tacito de primo qđ incipit a tpe date. facit de rescript. eā te. de p̄ben. dilectus. ij. vide qđ ibi scripsi sup. ij. gl. de decl. c. ij. li. vj. ꝛ. e. lib. de rescrip. si ꝓpter. nam si tps p̄sentationis arrēdiť ꝛaz posset vltra decēniū inchoare effect⁹ḡre q eēt absurdū ꝛ sic vitādū de excep. cū iter de p̄bē. dudū. li. vj. itē exp̄ssio q̄nquēnij: dz itelligi de pcio. de p̄bē. nō pōt. li. vj. cū ꝓcc. ibi no. in glo. añ pe. ꝛ hoc ꝓcipue si determinatio q̄nquēnij ponit p vsq. vtq. p. decre. si ꝓpter. ꝛ. eo. ti. si gratiose. q. p id ꝓs q statiz icipit q̄si sit sensus ꝛ mēs ab hac hora vel die vsq. ad q̄nquēniū finit. ꝛ eēt dubiū si diceret̄ per q̄nquēniū. facit de magistris sup specula. in fi. vbi dicit p ānos. v. non sic in decre. cū ex eo. de elec. lib. vj. q. ibi dicit vsq. ad septēniū. Jn fecūda q̄one ponēdo q ipetratio valeat vł fm q̄nquēniū icipere pcio fini to vt p̄uilegiū aliq̄d ōferat nō pcius collatū de p̄uile. in his. v. cuz aūt. ff. ad turpil. l. in senatus. in fi. ꝛ ad munici. l. j. in fi. ꝛ latissime iter pretemur p̄cipis bñficiū de v. sig. olim. ꝛ ibi ꝛco. Jn scīo q ponde reť tps date repetita sunt allegata supra. q. pcori. ꝛ sic idem tps vtriz gratie satisfacier. sicut vna solutio q̄cz duab⁹ obligatiōib⁹ satisfacit. nec. n. est nouū plurib⁹ causis idē deberi eidē ꝑsone. ff. de act. ēp. nō est nouū de regu. iuris. nō vt ex plurib⁹ ꝛ cū plures cause lucratiue cō currunt in eadē persona. vna solutio oib⁹ satisfacit. ff. de act. ꝛ oblig. l. oēs. ꝛ sic hic q: vtraq; cā lucrativa fit ꝛ vnū tps satisfacit duplici. plene de elec. puida. li. vj. in glo. penul. ꝛ de hoc satis scripsi de electio. cuz in cunctis. ad fi. mag. glo. super versiculo triēnio. facit etiam q no. de natores iudicis officio pro bonis illis munera iuncta subire cogentur. arg. C. plus valere qđ agitur. per totum. extra qui fi. sint legi. per tuas. naz q in fraudem gesta sunt rata haberi non debent. ff. q in frau. cre. l. j. in pcin. ad idem. C. de debi. ciui. l. j. extra de rescrip. ex tenore. ipsi. n. possidere intelligun tur. quoniam dolus pro possessione habetur. ff. de regu. iur. qui dolo: ꝓesumitur autem fraus si totaz partem suam seu omnia bona sua donauerit. arg. ff. de his que in frau. cre. omnes. §. j. nam non est verisimile q se spolient omnibus bonis suis. vt. ff. de ꝓba. cum de indebito. quidam autē dicunt qđ inder propter huiusmodi ꝓesumptionez coget illos iurare de veritate dicenda. ꝛ si fraudem confessi fuerint contribuere cogentur: alioquin non: probatione deficiente. ff. de testa. tu. duo sunt arg. tamen qđ clericus ꝛ pro suis ꝛ pro illis bonis cōtribuere cogetur. C. de episcopis ꝛ clericis. ō his. ꝛ. C. de sacro san. eccle. l. sacrosan. ad fi. ꝛ. l. se. ª ¶Bigami autē oī ꝓuilegio sunt exuti nec tuēdi sunt in aliquo. fs sunt de foro seculari. nulla contraria consuetudine obstante. vt in consti. gg. ꝛ. de Big. altercationis.

29 lib. vj. ¶Ultimo no. qđ clerici bñficiati in minoribus ordinibus existentes matrimonium contrahentes. cogendi sunt beneficia dimittere. ꝛ vroꝛi-

20 bus adherere. extra. e. c. j. ¶Sed quid si sponse eorum de presenti ante carnis copulam ingrediantur monasterium. nūquid clerici ipsi a beneficijs expel

b lentur. dixit ¶Lincen. b q fic: quia contrahendo renunciauerunt. ar. extra de renuncia. ex tranſmissa. argu. contra. extra de conuer. coniug. ex publico. extra de biga. c. fi.

De clericis non residenti-

c bus in ecclesia vel prebenda. Rubrica.

natores iudicis officio pro bonis illis munera iuncta subire cogentur. arg. C. plus valere qđ agitur. per totum. extra qui fi. sint legi. per tuas. naz q in fraudem gesta sunt rata haberi non debent. ff. q in frau. cre. l. j. in pcin. ad idem. C. de debi. ciui. l. j. extra de rescrip. ex tenore. ipsi. n. possidere intelligun tur. quoniam dolus pro possessione habetur. ff. de regu. iur. qui dolo: ꝓesumitur autem fraus si totaz partem suam seu omnia bona sua donauerit. arg. ff. de his que in frau. cre. omnes. §. j. nam non est verisimile q se spolient omnibus bonis suis. vt. ff. de ꝓba. cum de indebito. quidam autē dicunt qđ inder propter huiusmodi ꝓesumptionez coget illos iurare de veritate dicenda. ꝛ si fraudem confessi fuerint contribuere cogentur: alioquin non: probatione deficiente. ff. de testa. tu. duo sunt arg. tamen qđ clericus ꝛ pro suis ꝛ pro illis bonis cōtribuere cogetur. C. de episcopis ꝛ clericis. ō his. ꝛ. C. de sacro san. eccle. l. sacrosan. ad fi. ꝛ. l. se. ª ¶Bigami autē oī ꝓuilegio sunt exuti nec tuēdi sunt in aliquo. fs sunt de foro seculari. nulla contraria consuetudine obstante. vt in consti. gg. ꝛ. de Big. altercationis.

29 lib. vj. ¶Ultimo no. qđ clerici bñficiati in minoribus ordinibus existentes matrimonium contrahentes. cogendi sunt beneficia dimittere. ꝛ vroꝛi-

20 bus adherere. extra. e. c. j. ¶Sed quid si sponse eorum de presenti ante carnis copulam ingrediantur monasterium. nūquid clerici ipsi a beneficijs expel

b lentur. dixit ¶Lincen. b q fic: quia contrahendo renunciauerunt. ar. extra de renuncia. ex tranſmissa. argu. contra. extra de conuer. coniug. ex publico. extra de biga. c. fi.

De clericis non residenti-

c bus in ecclesia vel prebenda. Rubrica.

tem vel finitam dico dispensationem non valere. si illam exprimit ꝛ finitam valebit si conceditur si exprimit verisimile est q declarabiť quā do incipiet secunda vbi declaratio non fiat tacita vel expressa proceditur solutio supradicta ad hec remittam. j. de testa. in. j. qō. Sed fuit de facto tertia questio talis canonicus longo tempore fuerat absens ab ecclesia: ꝛ quia nesciebatur vbi esset fuit semel publice citatus: ꝛ dempt expectatus secundum formam decre. ex tue eodē titulo ꝛ de facto multo plus finaliter facta iterum publica proclamatione in ecclesia. de ipso vel alio. qui vellet illum excusare nullo comparente expiravit eum et collata fuit canonia cuz prebenda alteri. post tempus venit ille ꝓuatus ꝛ litigat cum possessore prebende. dicens duplici de causa ꝓuationem de se factam nonvalere. ꝓima quia episcopus sine capitulo saltem requisito illum ꝓuauit: secunda quia per illam vnicam citationem in principio factam licet peremptoriam illum ꝓuare non potuerit. queritur quid iuris: ꝛ vt questio fit debita suppo nitur quod non erat locus decre. iij. de consuetu. lib. vj. Jnducit ꝓuatus pro se quo ad ꝓimum iura allegata in vlti. glo. predicte tertie decretalis. Possessor allegat ad officium episcopi solius boc de iure communi spectare per decre. eod. titu. conquerente. ꝛ. c. inter quattuor ꝛ. c. fin. de ap. peruenit. ij. Jtem. l. di. contumaces. xxj. di. c. fi. vij. qō. j. si quis presbyter. coadiuuat predicta decre. vlti. de Rescri. li. vj. de elec. licet canon. in fin. de capellis mo. c. vno. eo. lib. ꝛ clemen. de etatez qua lita. c. j. de offi. ordi. c. j. de vita ꝛ ho. cle. c. j. de sta. regu. ne in agro. ante fi. ver. nec pro patus inducitur. l. officium in princi. ff. de re mi. vbi qui preest exercitui habet dare commeatum ꝛ debet imparcissime facere. Et iura ad contrarium inducta non obstant. que loquuntur in processu qui fit in forma iudicij. in quo iudiciario ordine procedendum est. sed in casu isto non sic proceditur. requiritur enim vel vocatur absens si scitur vbi est. si non venit videtur etiam qđ sine sententia possit alius eligi. vt eodem titulo ex parte. j. quasi in facto quod non poteſt esse non notorium liceat sic procedi. bene facit de filijs presby. quoniam: ꝛ vide quod scripsi in pre. c. ex parte. super versi. vocatus. ꝛ decce. eodem titulo ex tue dicit illos spoliari quasi innuat non esse necessariam sententiam: ꝛ vide quod ibi scripsi super ipso verbo ꝛ super verbo citatio: ꝛ in glo. ibi se. cuz ergo solennis opinio per textuz adducta habeat quod sine ꝓuatione sufficeret episcopuz dicere electoribus q eligerent forti⁹ licebit ei soli sniaz talē ferre. Circa fm

Jn hoc

ꝓuatus inducere textum decreta. ex tue ibi trine citationis edictum hic vero fuerat vnica: licet peremptoria: nec ponderatur illa secunda que facta fuit si presens fuisset ipse vel alius qui vellet illum excusare. citationem enim que arctat eo casu debet sequi spacium. vi. mensium: vt ibi respondebat possessor numerum citationum de iure non ponderandū. vna enī peremptoria tenet vicem trium. inducit. c. de illicita. xviij. q. iij. quod trib⁹ citationib⁹ eq parat vnaz peremptoriam. addē lex nonnunquam. ff. de iudi. maxime: q: istud vnicuz se quebatur idez spacium quod sequi debebat tria. s. ser mensium. vt ibi decre. ex tue. ꝛ sic satisfactū erat b illi decretali et

THoc titu. sic poteritis li. cōci. ª ¶Jo. Coram ꝛc. ꝓpono contra. p. canoni cum: vel rectore emptalis ecclesie. qō licet dicta ecclesia vel prebenda. residentiam ꝙ exigat personalem. ipse tamen absq; causa rationabili fine licentia se absentat: vel in alia dioc. moꝛā trahit. ꝓpter quod ecclesia ipsa debito officio defraudatur quare peto eus per dos per penam cogi canonicam ad personalem in dicta ecclesia residentiam faciendam. extra. eo. c. vlti. ꝛ penul. de appel. peruenit. ij. Vel sic. ¶Jo. Cum talis per. vj. menses suaz deseruerit ecclesiam: nec monitus redire velit peto ipsuz ecclesia siue beneficio spoliari. extra. e. ex tue. ꝛ. c. qualiter. ꝛ. c. ex parte. vij. q. j. presentium. ¶Et no. q qui in seruitio domini pape sunt: ꝛ precipue qui in consilijs sibi assistūt excusantur a residentia in prebēdis suis. argumē. ff. de excu. tu. iurisperitos. extra de cleri. non residē. cum dilectus b.

in facto dicebatur longe plus expectatus: vt dixi in pcin. mihi non satisfacit hec responsio. in terminis enim nostris constat qđ per tres citationes successiue publice factas facilius quam per vnam solaz: licet peremptoriam poterit id ad citati noticiam peruenire: ꝛ ad hunc finē id fieri iubetur. extra de do. ꝛ contu. c. fi. posset ergo contingere q amicus qui intimabit audiet tertiam qui primam ꝛ secundā non audiuit. Jtem vt dicit lex secunda in fi. C. de custo. reo. imponēda est freni tem peries iudicibus qui seruire volunt. ad hunc finem puto de hac trina citatione statutum. ne seruire volens episcopus possit edictū paucis intimare voluit fieri trinam: ꝛ publicam. optime facit in cle. de fo. competen. c. j. §. fi vero vbi vt verisimilius citatio peruenit requritur pluralitas dierum ꝛ locorum. ad idem ibi de elec. causam. §. j. ꝛ. ij. ꝛ decre. ij. de iudi. allegata in contrarium procedunt cum non subest talis causa: quia citatio fit personaliter vel ad domum: de prima constat quod peruenit ad eum de secunda est verisimile quod peruenit.

ADDE versi. huius additio. incipiente in secunda. old. consi. l. incipiente gratia concessa. Et Bal. ibi. sed fuit de facto eiusdem Oldra. consi. cxv. incipiente articuli domini Arnaldi. ꝛ quibus casibus clerici non residentes capiant fructus vide Fede. cōsilio. cclvj. ꝛ si episcopus faciat constitutionē q oēs beneficiati faciant residentiam sub pena ꝓua. beneficiorum an non residens in parrochiali ecclesia sit ꝓuatus vel ꝓuandus. vide Fede. consi. cix.

a THoc ti. li. conci. qz libellus loquitur de beneficijs q residē tiam exigunt personalem que sint talia vide per bosti. eod. titu. §. j. in summa. sed q: hec remissio vel doctrina aliquib⁹ videtur non sufficere sciendum est questionem cōneram que beneficia simul possint de iure teneri de hac no. de rescrip. gratia. lib. vj. in glo. sed que sunt ꝛ super illa vbi remitto ad rofre. in libello iuris ca. rubrica an possint plures prebende vel beneficia vni conferri vbi ponit etiam quandam glo. tenere di. sed quid dicemus de forma pauperum que haberet clausulam solitam olim. ita tamen qō ides clericus ꝓout requiret onus beneficij de quo fibi ꝓouisum fuerit se faciet statutis temporibus ad ordines promoueri: ꝛ personaliter resideat in eodem loquebatur alioquin ipsa gratia ꝛ eius effectus nullius penitus sint momenti: pone q habens virtute bullе gratie parrochialē eccle siam recipit simpliciter beneficium requirens tamen residentiā de ꝓi ullegio consuetudineve l statuto. queritur an habita istius possessione pacifica vacet ꝓimum ipso iure quod videtur saltem per tacitaz renū ciationem primi qō se non compatitur cum secundo. facit de rescrip. gratie. facit. l. vlt. ff. de diuoꝛ. de op. li. l. sicut patronus. ff. ꝛ acqui. here. si quis extraneus. in princi. omissuz em voluntatez declarat. vt ibi. ꝛ facit quod post Jnno. scripsi eo. ti. ex tue. superver. peruenire: sed contrarium videtur verius. ꝛ Jnno. eod. titu. c. vlti. no. contrarium dicens qđ eo casu necessaria est monitio ꝛ dominis ꝓuatio ibi dixi in princ. intelligeigitur ꝓimam eius glosam de curatis dignitatibus ꝛ personalibus in quibus id est speciale de preben. de multa. Istabitur ergo iuri antiquo per quod dabatur optio. de preben. ad hec. ꝛ. c. preterea. non ob. illa clausula alioquin ꝛc. que solū habet vim admonitionis ꝛ communicationis. no. simile de preben. non potest. lib. vj. in glo. quero cuz sua remiſ. quia dixi. §. solitam olim dixi: quia de forma illa que attribuebatur clemen. iiij. ꝛ quem habeo in meo stilo. cum illa clausula hodie remota est pars illa alioquin ꝛc. ꝛ non apponitur in forma pauperum ꝓpter difficultates quas ingerebant impetrātibus quod ergo quo ad ordines ꝛ residentiam statutum est in aliis seruetur in istis.

ADDE Oldra. cuius predicta sunt verba consi. clxv.

b ¶Cum dilectus: Et ibi scripsi super vlt. glo. quid de residente cum legato vel cum Cardinali vel cum Archiepiscopo patet autez per id qđ premisit autor de assistentibus in consilijs indubitatum esse Cardinales qui assistunt Pape in suis beneficijs haberi pro residentibus in-

De prebendis ꝛ dignitati-

c bus. Rubrica.

telligo de titulis suis vł alijs beneficijs que habent ꝛ in decre. ij. eod. titu. ille Cardialis de quo ibi non assistebat Pape nec residebat in titulo. ꝛ vide quod ibi dixi super. j. gl. cum autem assistentes Pape q omniś ecclesiaruz gerit sollicitudinem: vt in pbemio sexti. ꝛ de censi. cū instantia singulis ecclesijs seruire intelligunturque de postu. prela. bone. j. patet ꝓuatam illarum vtili tatem in hoc includi. vnde z Alex. volui philosophantes rome priui legijs gaudere in patria ac si in propijs ciuitatibus docerent. ff. de ex cusa. tuto. sed ꝛ reprobari. §. in roma. ꝛ de vaca. mu. l. eos ad hoc pre. de cre. cum dilectus. cum decre. se. constat ipsos etiam Cardinales vocatos esse in partem sollicitudinis de quoruz consilio summus pontifex agenda ordinat ꝛ disponit de elect. fundamenta. lib. vj. §. docet. ꝛ sunt ibi collaterales. de offi. lega. c. pe. ꝛ. c. officij. li. vj. ꝛ pars corporis eius esse videntur. C. ad. l. iul. maie. l. si quis cau. vj. q. j. sub. §. verum. ꝛ de pe nis felicis. li. vj. ad quod etiaz facit. l. iurisperitos. quā alle. autor. merito concluditur eos conferri vel fingi in suis titulis vel beneficijs residentes. ꝛ hoc inter priuilegia Cardinalium posui. s. delegato. §. sequitur. in fi.

ADDE Oldra. consi. xlviij. cuius predicta sunt verba.

¶Bal. de clericis non residentibus. Rubrica.

QI stat in seruitio domini Pape habeť ꝓ ro residēte apud ꝓpriū beneficium. ff. de excu. tu. l. iurisperitos. H.

c ¶De prebendis ꝛ dignitatibus. Rubrica.

¶Glide quod dixi in Rubrica. s. proxima. ꝛ scias q verba que b in §. j. ponuntur ꝛ libelli hic in eo formati ad litteram fuerūt rof. in libellis iuris canonici in tractatu de preb. in charta pe. multos autē casus tempore actoris dubios determinant iura nova. Actoꝛ autez ad superiorem theoricam huius practice remissionem hic dat in princi. ꝛ in fi. Questionem de impetrante an teneatur facere mentionez de expectatione sua vide super regula ignorantia. Questio autem tan. xxj. domicalis. lxij. expedita est eodem titulo si pluribus. libz. vj. Jtem in. c. fi pauper. eod. titu. in. j. gl. expeditur questio. xxiij. Jo. de deo lib. primo. ꝛ per decre. si tibi concesso. eod. titu. expedita est ipsius questio. vij. lib. vij. lib. iij. Jtem ipsius questiones. quartam ꝛ quintam. lib. iiij. scripsi de decl. c. ij. in princi. lib. vj. duas alias questiones ipsi⁹ scripsi. de eta. ꝛ qualita. c. fi. ibi etiam in fi. pe. glo. scripsi de questione domini. xx. de episcopo qui dedit prebendam imperio redeunti de studio quem crebedat peritum ꝛ est sciendum quod Rof. bene. sua. q. ij. tractat hanc qstionem addens qō eadem questio formari posset de vasallo cui dominus dedit feudum credens illum virum probum qui repertus est vilis vel inutilis in allegationibus ex quo in volumine est questio nō in fisto. soluit autem episcopum a clerico vel dominum a vasallo prebendam vel feudum revocare non posse: ex quo causa que mouit: vel fuit mente concepta non fuit expressa in collatione preben. vel feudi. allega. C. de condi. ob causam si reperendi. ꝛ. C. de transactio. l. si maiores. inducit etiam q non licet alicui venire contra factum suū dato qō nō teneat. ff. de adoptio. post mortem. vbi de hoc. ꝛ extra de clerico coniuga. diuersis. ꝛ. ff. de serui. rusti. predio. l. fundum. Item a pcin. id examinare debuit. extra de elec. nihil est de cri. fal. ad falsariorum. in pcin. dicit tamen ro. q extraordinario iudicio scilicet restitutionis in integ. ecclesia iuuari posset quevtitur iure reipu. C. de sacrosan. eccle. l. vlti. ꝛ respublica vtiť iure minoris. C. er qb. cau. ma. l. res publica. ꝛ extra de resti. in inte. c. j. Proponitur questio facti: talis papa episcopali mense ꝓpter ipsius tenuitatez vniuit tres parrochiales ecclesias spectantes ad collationē epi quas eligeret epūs. ita q epi vacarent earū fructi⁹ cederēt mense p̄dicte. apposita clausula. de seruitio ecclesie. ꝛ animarū cura nō negligēdis. epūs aūt noīauit ꝛ pelegit ecclesias ti tius impetrans uit a successore ad collationem illius epi cum clausula q anteferet̄ oībus ēt autoritate predecessoꝛū expectantibus vacauit vna de ecclesijs